

Personajele nu sunt întrutotul inventate, nici limbajul lor, nici măcar situațiile în care sunt prezentate. Unele poate se vor recunoaște – nu a fost intenția mea de a le prezenta în lumină defavorabilă. Dar nu am de ce să-mi cer scuze pentru asta, nu am făcut decît să le prezint așa cum sunt. Dacă nu le place cum au ieșit... poate că e vina lor.

Nick Sava

Editura
Atheneum
PIM

Nick Sava

UCENICIA UNUI JURNALIST
LITERATURĂ FANTASTICĂ

Atheneu - PIM

Nick Sava

LITERATURĂ FANTASTICĂ
UCENICIA UNUI JURNALIST

Ilustraţia copertei:
Nick Sava - At the begining, acrylic pe pînză, 2011,
© Nick Sava, 2010

Orice asemănare de personaj sau situaţie cu realitatea românească a începutului de Mileniu este intenţionată şi deloc întîmplătoare.

Autorul

ISBN

Tipărit în România de PIM Iaşi, 2015

Nick Sava

Proză scurtă

Editura Atheneum - Vancouver
Editura PIM, Iaşi, 2015

Alte scrieri de **Nick Sava:**

2002 - În care, Păcală... Povestiri şi snoave populare româneşti, repovestite de...
Editura Dealul Melcilor, Braşov, 2002

2006 - Taraba cu vise, roman
Editura PIM Iaşi, 2015

2008 - În căutarea lui Harap Alb, roman
Editura Atheneum Vancouver, 2008
(***Căutarea lui Harap Alb - Pe tărîmurile unui Joc***), republicare
Editura PIM Iaşi 2015

2008 - Fericirea de Dincolo, escuri
Editura Tehnopress, Iaşi, 2008

2010 - Prin Turcia, cu Biblia în mînă, jurnal de călătorie
Editura PIM Iaşi 2015

2010 - Teatru
Editura PIM Iaşi 2015

2012 - Fiul lui Dumnezeu, roman
Editura PIM Iaşi 2015

2014 - Recitind Vechiul Testament, eseuri biblice
Editura PIM Iaşi, 2015

2015 - Căutarea lui Harap Alb - Un han pentru toate timpurile, roman
Editura PIM Iaşi 2015

2015 - Proză scurtă
Editura PIM Iaşi 2015

Mariei, pentru că există
Familiei Albuşel, pentru prietenie

Cuvînt înainte

Am ajuns în România în 2008, imediat după ce publicasem în Vancouver ***În căutarea lui Harap Alb***, iar la Iași, ***Fericirea de dincolo***. Într-un fel, prin asta încheiam o perioadă din viața mea: nu numai traiul departe de țară, ci și una fastă din punct de vedere al creației. În „bagaje” aduceam cu mine romanul ***Fiul*** (lui Dumnezeu) care începuse să se cristalizeze.

Pentru că, oricum, urma să aibă loc o schimbare profundă în viața mea (reîntoarcerea în țară, mutarea îmtr-un oraș necunoscut, însoțirea cu noua mea parteneră de viață), am decis și pentru o schimbare de carieră. Dacă, de la terminarea liceului, optasem pentru o carieră tehnică, calificîndu-mă să lucrez ca inginer și apoi, în Canada, ca *lighting designer*, de data asta m-am îndreptat către prima mea dragoste: arta. M-am înscris la Universitatea de Arte Plastice din Iași, secția Pedagogia Artei. După trei ani, urma să ocup un post de profesor de arte plastice. Aveam gînduri mari și proiecte pe măsură – dar Soarta a decis altfel.

Oricum, din experiența mea din timpul studiilor, a rezultat o

piesă de teatru, pe care am terminat-o în 2010. Ei i s-au alăturat mai multe „monologuri” scrise în Canada, în perioada 2004-2007, iar ulterior, o a doua piesă de teatru (încă în lucru). Pe lîngă munca la Fiul, am continuat să scriu la ***Cartea*** (Interpetarea Vechiuului Testament) și ***Jurnalul din Turcia***, terminate în 2011, respectiv 2013, dar și la noul meu roman, continuare a lui Harap Alb (numit în prima fază În căutarea lui Kafka (***Hanul de la răscruce de vremuri***) – terminat în 2015.

Însă, în toată această perioadă, am scris o serie întreagă de povestiri și povești. Am profitat de faptul că i-am întîlnit pe membrii ***Cenaclului Quasar*** din Iași, cenaclu pe care am început să-l frecventez destul de asiduu, între 2008-2012. Povestirile scrise în acestă perioadă sunt destul de diverse: SF, fantasy, horror și, în general, ceea ce se numește ***literatură fantastică***. Am fost dintotdeauna atras de literatura SF și fantasy; de fapt, două din romanele mele sunt fantasy. Dacă viața mă va ajuta, voi începe lucrul la un al treilea roman, ultima parte a unei trilogii.

În aceeași perioadă am scris numeroase povestiri din zona politică, atît editoriale cît și articole. Printre ele, cîteva povestiri umoristice au fost adunate sub titlul de ***Ucenicia unui jurnalist.*** Încercam să notez impresiile mele de moment asupra vieții politice – dar și a vieții, în general -, în spațiul românesc, pe are consideram că mi-l amitesc, dar care îmi producea atîtea surprize datorate unei profunde schimbări de optică, viziune și moralitate. Povestirile nu sunt deloc inventate de mine, le-am dat forma de schetch dialogat, fiind scrise sub impactul unor întîmplări reale, chiar dacă nu întotdeauna trăite de mine.

Deci, personajele nu sunt întrutotul inventate, nici limbajul lor, nici măcar situațiile în care sunt prezentate. Unele poate se vor recunoaște – nu a fost intenția mea de a le prezenta în lumină defavorabilă. Dar nu am de ce să-mi cer scuze pentru asta, nu am făcut decît să le prezint așa cum sunt. Dacă nu le place cum au ieșit... poate că e vina lor.

Trebuie să aduc mulțumiri colegilor de la Cenaclul Quasar, îndeosebi lui George Ceaușu, inimosul lor lider, dar și lui Lucian Merișca, ale cărui sfaturi au fost întotdeauna de apreciat. George a avut chiar răbdarea să-mi citească întreaga producție fantasy, inclusiv voluminoasa carte despre Harap Alb. Multe sfaturi și îndemnuri am primit și de la Liviu Antonesei și Lucian Vasiliu, care au făcut loc în revistele pe care le conduceau (***Timpul*** și ***Dacia Literară***) pentru cîteva din scrierile mele.

Dar întotdeauna o să-i mulțumesc Mariei că mi-a stat alături cu sfatul, ajutorul și înțelegerea, ea fiind primul și cel mai credincios critic al scrierilor mele. Dacă uneori au scăpat și părți mai puțin strălucite e vina mea, îmi lipsește discernamîntul acut al Mariei, cel care o face să arunce o mare parte din scrierile ei.

Nick Sava
Iași iunie 2015

Literatură fantastică

Greșeli scump plătite

Cine e? mi-am întrebat gazda, risiverul Modeno.

Îl cunoscusem în urmă cu două zile, la sosirea pe Satelitul Nocis, fiind domnia sa delegat de Consiliul nocian să asigure servicii de protocol unui invitat de la faimoasa Univno – Univa de Nord a Arcticii americane. Deși cercetător relativ obscur al Marei Unive, nici măcar șef al unui departament, mă bucuram de privilegiul de a fi membru al celui mai titrat institut de cercetare Galactic. Totuși, oarece merite îmi erau atribuite și mie și timului meu, cîștigător a numeroase premii sistemice și chiar galactice. Altfel,îmi era greu să înțeleg invitația oficială trimisă pe numele meu de la acestă univă mai puțin cunoscută, chiar obscură, de pe micul satelit. În program avusesem de ținut un spici, chiar a doua zi a călătoriei, urmărit cu oarecare interes de membri ai univei. Azi, ultima zi pe Satelit, după vizitarea unor obiective mai interesante ale habitatului, intrasem să luăm masa de prînz în această tratorie care se bucura de o faimă binemeritată în întreg sistemul, apărînd notată cu stele multe în numeroase ghiduri turistice.

La această oră a amiezii, tratoria – numită pur și simplu „La Joint”, era burdușită de consumatori. În vechea tradiție a strămoșilor, majoritatea catalani, mai toată populația își petrecea orele după-amiezii prin localuri pentru a servi masa de prînz. Locul, deși îngheuit și luminat destul de anemic, atrăgea clienții prin mîncăruri extrem de bine procesate, cu o aparență aproape

perfectă de prospătură – mai ales peștele părea scos direct din tancuri de apă de mare! - iar cidrul era fabricat după o străbună rețetă bască. Larma produsă de sutele de clienți începu să scadă rapid în intensitate – fapt care mi-a atras imediat atenția asupra unui bărbat care tocmai intrase. Valul de tăcere se lărgea aproape palpabil – ca și golul format de o parte a clienților – fapt ce atrăgea cu atît mai mult atenția asupra noului intrat. Era un bărbat spre 40 de ani, slab, lipsit parcă de culoare, extrem de slab, cu părul rărit și ochii triști.

- Cine e? am repetat, arătînd spre străin.

Moduno, care în zilele care trecuseră îmi devenise nu numai simpatic, ci aproape prieten, impresionîndu-mă prin tact, inteligență, pregătire profesională și chiar cultură, mă privi surprins:

- Adică, vrei să spui că nu ți-e cunoscut? se miră el. E Kasel. Kaselring mai precis, așa cum e cunoscut în lumea științei. Cum de nu-l știi?

Îmi aminteam vag că auzisem pe undeva acest nume, dar nu-mi puteam aminti unde. Nici împrejurările care-l făcuseră vestit.

- O glorie locală? am cerut explicații.

- Dom'le, eram convins că nu există sistem, planetă sau satelit unde să nu se fi auzit de el! Da, dacă vrei, una din gloriile locale – dacă folosești ghilimelele. Niciun localnic nu simte mîndrie sau admirație față de personaj. Mai curînd dispreț, aversiune, chiar ură. El e KASEL!

Sublinie cuvîntul, dovedind aceleași sentimente ca și ceilalți consumatori tăcuți.

- A făcut ceva rău? m-am informat în continuare, neștiind în continuare de unde să-l iau pe noul-intrat.

- Rău? Rău? Dacă-ți spun că are pe conștriință viața cîtorva mii de oameni, ce-ai gîndi despre el? Mă mir totuși că ți-e necunoscut numele de Kasel. Ar fi trebuit să știi de el, ca angajat al Univei No și cercetător .

- Sincer, am fost extraordinar de ocupat în ultimii ani, am spus destul de stînjenit. Am avut de predat un proiect important la care lucrez de peste un deceniu, cu întreg timul laboratorului. Chiar și nevasta m-a părăsit în acest răstimp, simțindu-se neglijată...

- Mde. Te înțeleg. Deși, supervizorii Univei ar fi trebuit să-și informeze toti colaboratorii despre acest caz. Cum vrei să nu se repete astfel de tragedii, dacă nimeni nu vorbește despre ele?

Părăsirea vocii calme, elevate, și a tactului era o mărturie a sentimentelor pe care gazda mea le simțea față de personaj.

- Dar poate-mi vorbești tu despre caz, am împins discuția mai departe. Poate, vorba ta, am ceva de învățat din tragedie.

- Mmmm... Ia să vedem. Totul a început cu mai bine de un deceniu în urmă. Kasel absolvise Univa de Departe, de pe Alfa. N-a fost o mare speranță, altfel n-ar fi ajuns pe Nocis. De fapt, a fost repartizat aici mai mult pentru că aici se născuse... Dar, întîmplarea face să fi călătorit pe aceași navă cu nepoata Goverului de pe Nocis. Imediat după aterizare, s-au căsătorit. Și absolventul Kasel, deși abia împlinise treizeci de ani, a devenit șeful unui laborator la Univa Satelitului. Aici, în fruntea unui tim cu oarecare experiență, a dat lovitura: a descoperit ceeea ce s-a numit „Legătura Cuantică". Asta ți-e cunoscută?

- Sincer, nu prea. Domeniul meu de expertiză este diferit...

- Știu. Teraformarea. Iar proiectul lui avea drept scop tocmai eliminarea teraformării, nu-i așa? Ia să vedem cum îți pot explica – nici eu nu mă pricep prea bine la fizica cuantică. După cum știi, pentru a face alte lumi locuibile, există două procedee: ori crearea unui habitat artificial, ori teraformarea. Pentru teraformare, e nevoie de o planetă de mărime rezonabilă, aflată pe o orbită rezonabilă în jurul unui soare avînd calități rezonabile. Nu e chiar ușor de găsit toate aceste condiții exact unde ai nevoie de lumea respectivă. Un habitat artificial îl poți face practic oriunde. În general, sunt folosiți asteroizi sau chiar sateliți ai unor planete -. cum este chiar acest Nocis. Totul este să-l protejezi cu o carcasă-blindaj de spațiul cosmic neprielnic.

Ei, aici e problema. Carcasa este de dimensiuni colosale, construită din materiale artificiale în general – ca acest ceramo-plastic. Construirea este extrem de dificilă: se construiesc plăci de dimensiuni mari – cîțiva kiolometri pătrați fiecare -, care se îmbină ulterior ca într-un puzle pentru a rezulta carcasa în jurul nucleului natural. Pe suprafața satelitului se consturiește habitatul, pus la adăpost față de spațiul advers de către blindaj.

Materialele pentru construirea plăcilor se găsesc în spațiu, uneori relativ aproape, pe alți asteroizi, dar problema este să îmbini plăcile. Nu-i ușor să sudezi unele de altele plăci de dimensiuni colosale, în spațiul vid, la o temperatură apropiată de zero absolut. Zona de contact trebuie încălzită pentru a permite fuziunea materialelor în procesul de sudură – și asta în ciuda temperaturii scăzute și a inerției imense a plăcilor! Dar Kaselring s-a gîndt: oare sudura cuantică nu e tot un fel de sudură? Poate că procesul este mai ușor de realizat, cu o tehnologie adecvată.

Într-adevăr, elementele sub-atomice, cuantice, pot realiza o legătură încă mai intimă decît sudura a doua metale, să zicem – și se pretează oricărui material ceramico-plastic. Prin contact direct și fuziune cuantica, zona de îmbinare devine un nou material, avînd calitățile comune celor două plăci și e, practic, o masă comună, inseparabilă, fără moarte. Cel puțin așa explicau membri timului lui Kasel. Cercetările au durat aproape șapte ani, cu tot felul de experiențe, probe, teste de laborator și, ulterior, chiar în spațiu. Toate au fost cît se poate de concludente: era posibil!

- Să-ți amintesc și momentul. Era în perioada cînd se căuta crearea unei colonii în sistemul Canis alfa. Era imperios necesar o colonie în acel loc – distanța între coloniile existente deja era prea mare pentru o călătorie spațială, dar prea scurtă pentru salturi galactice. Multe sisteme rămîneau neacoperite și astfel, nu puteau fi colonizate. Doar că în acel sistem, singura planetă care s-ar fi putut teraforma era mult prea depărtată de soare, cu temperaturi extreme de pînă la minus 200C. Nici nu se putea pune problema

teraformării planetei. Iar mărimea ei – circa 0.88 volumul Terrei, punea probleme mari creării unei carcase. Trebuie să specific faptul că o carcasă nu e neapărat o sferă perfectă – deseori globul planetei, deși aparent și în mod general o sferă, e de fapt neregulată. Chiar Nocis, de exemplu, seamănă mai curînd cu o tărtăcuță aplatizată, cu o excentricitate de aproape cincizeci de kilometri!

Așa că întreaga lume a primit cu mare interes vestea descoperirii timului de pe Nocis. Kasel a devenit faimos practic peste noapte. Imediat după terminarea cercetărilor, a fost invitat lector la Univa Su a Pacificului, pe Terra – o mare cinste pentru Nocis. Iar Govul Satelitului a fost numit governor pe Orion Trei. Asta și pentru că Administrația și Consiliul nocian hotărîseră să aplice proiectul mai întîi în sistemul nostru, construind o carcasă în jurul satelitului geamăn Dies. Pe acesta trebuiau să se consturiască mai ales exploatări de materii prime și uzine productive, cu habitatul necesar pentru ceva peste șapte mii de locuri de muncă. Cum distanța este relativ mică, angajații urmau să fie transportați pe Nocis pentru a petrece acasă două săptămîni din trei. Practic, curse regulate zilnice duceau și aduceau parte din angajați.

S-a lucrat la carcasă aproape trei ani – într-adevăr sistemul de sudură cuantică era mult mai economic și mai rapid. Mai mult timp lua construirea plăcilor uriașe ale carcasei. În mai puțin de patru ani, Satelitul Dies lucra la capacitate maximă. Personalul permanent pe Satelit era în jur de 4670 de oameni. Aceștia au murit cu toții în cîteva clipe de groază. Ba nu, a supraviețuit unul singur.

Am rămas tăcuți amîndoi. Nu înțelesesem mare lucru din toată povestea – decît că un proiect neverificat îndeajuns dusese la moartea a mii de oameni. Practic, era cel mai mare cataclism care lovise omenirea în ultimele sute de ani, poate o mie de ani. Mai înainte, se zice, mureau cu miile în cutremure, explozii vulcanice, valuri uriase... Iar în ultimul război muriseră multe milioane de oameni. Dar în zilele noastre nu se întimpla așa ceva!

- Ce a mers prost? am întrebat.

- Cum ți-ai dat deja seama, s-au tăiat prea multe colțuri. Și Kasel, și Univa, și Govul se grăbeau să devină faimoși. Nu au făcut toate verificările necesare. Altfel, ar fi alfat că materialul nou creat este... perisabil. Se degradează cu timpul sub acțiunea frigului cosmic și a razelor solare. Primul semnal a venit chiar din laborator – dar nu s-a ținut cont de el. Practic, nu a avut cine. Kasel era deja pe Terra, Govul plecase... Chiar și laborantul care avusese ceva dubii se mutase chiar atunci: se însurase recent și soția primise un post pe un satelit neptunian. Norocul dracului, se zice pe aici... Așa e cînd ai mare succes. Ce s-a întimplat: laborantul, așezînd cîteva din probe într-un depozit, a scăpat una din ele și aceasta... a crăpat. Practic, sudura cuantică ș-a rupt. Laborantul a rămas uimit: ar fi trebuit să fie indestructibilă. A făcut un raport – dar n-a insistat. Se gîndea că, poate, fusese una din probele de la început, cînd procesul nu era pe deplin înțeles. Dacă n-ar fi plecat, poate ar fi cercetat în profunzime, ar fi verificat și alte probe... Așa...

Am privit spre vinovatul principal. Acesta stătea, parcă neajutorat, în cercul larg format în jurul lui de consumatorii oripilați. Privirtile lui triste se opriră pe Modeno, parcă, și pe mine, tovarăşul acetuia de masă. Apoi Kasel s-a întors pe călcîie și părăsi tratoria. Aproape imediat locul gol se umplu de consumatori și vacarmul umplu din nou încăperea.

- Și cum l-ați pedepsit pe vinopvat, pe Kaselring?

- Inițial, lumea l-ar fi sfîșiat de viu, nici nu aveau nevoie de condamnare. Cică a fost o vreme, in antichitate, cind se întîmplau astfel de lucruri, numite „linșaj”. Dar a fost judecat, așa cum trebuie, și găsit vinovat. A fost condamnat la oprobiu public perpetuu. Ai văzut cum se manifestă acesta. Pentru că pe Terra nu devenise suficient de cunoscut, a fost adus înapoi aici, unde îl cunosc cu toții. Sigur, Consiliul și nocinii nu l-ar fi primit, dar e născut aici. Ura e cu atît mai mare nu numai pentru că a făcut de rîs Satelitul, ci și pentru că toți cei morți erau rude ai celor de pe Nocis.

- Ziceai că a scăpat unul de pe Dies.

- Da, cel puțin în prima fază. El era om de întreținere, ieșise în spațiu, îmbrăcat în costum, pentru ceva revizii. La un moment dat, a scăpat un ciocănel din mînă și acesta a lovit placa blindajului – probabil exact într-o zona de contact cuantic. Și, dintr-o dată – puf! Toată carcasa s-a desprins în plăci și a plecat în spațiu, lăsînd habitatul descoperit. Bietul om, prins pe placa lui, a putut privi mii de corpuri omenesti lispite de aer, explodind în spațiul rece, zburînd în toate părțile... Nu a inebunit imediat, după ce a fost salvat a apucat să povestească ce s-a întîmplat. Era convins că din cauza lui se rupseseră plăcile. S-a sinucis.

- Kasel de ce nu se sinucide?

- El nu poate. i-au montat niște cipuri care-l împiedică. Știm că asta-i cea mai aprigă dorință a lui. Din neferice pentru el – și din fericire pentru noi, e extrem de rezistent psihic, altfel ar fi înnebunit de mult...

Am ieșit din tratoria. Bolta îndepărtată de metal de deasupra habitatului căpăta nuanțe roșiatice, semn că se lăsa înserarea. Aleile erau pline de oameni, ieșiți la plimbarea de seară. Aceasta era tradiția localnicilor: de a face siestă după masa de prinz - care se lungea pe ore întregi.

Modeno mi-a spus:

- Am impresia că mîine pleci...

- Da. Sincer, nici nu știu de ce-am venit. Nu cred c-au fost prea mulți interesați în prelegerea mea... Cel puțin nu aici, pe un satelit învelit de-o carcasă.

- În schimb, pe o planetă urmînd a fi teraformată, ar putea fi, spuse Modeno. Trebuie să-ți mărturisesc: eu te-am adus. Trebuia neaparat să-l cunoști pe Kasel.

- Nu înțeleg... Ce leătură am eu cu Kasel, cu chimia cuantică, cu blindajele...?

- Niciuna – dar ai cu teraformarea, ți-am zis.

Așa e. Tocmai terminasem un proiect mai vast de teraformare a unei planete pe Saluris. Nimic deosebit – doar un deceniu de

muncă.

- Știi că pe planetă există forme de viață? întrebă Modeno.

- Sigur că da, cine mă crezi. Știu TOTUL despre Saluris! Dar sunt forme simple, subdezvoltate, nimic evoluat.

- Așa cum erau și ființele de pe Terra, acum milioane de ani. Cînd alți călători din spațiu au sosit pe ea și au decis să o teraformeze parțial, ajutînd viețuitoare neevoluate să evolueze mai rapid...

Nu l-am întrebat de unde știe, mai auzisem această teorie și la alții.

- Știi cum vor arăta aceste ființe de pe Saluris peste sute de mii de ani? Mai ales după contactul cu ființele umane? Am ridicat din umeri. Într-adevăr, nu făcusem nici o extrapolare pentru a determina evoluția planetei în viitorul începărtat. Atunci, hai să-ți spun. Ființele nedezvoltate existente, lăsate în pace, ajutate puțin de o teraformare propice parțială, vor evolua rapid. Peste cîteva sute de mii ani vor da naștere unor ființe cvasi-umanoide, inzestrate cu inteligență. Împiedicate însă să se dezvolte, printr-o teraformare excesivă, se vor transforma în ființe nocife letale care, în timp, vor face planeta de nelocuit pentru umani. Teraformarea planetei Saluris va fi un esec răsunător. Tu nu vei ajunge să plătești greșeala, vei fi murit de mult pe Saluris ca urmare a rezultatului muncii tale – dar numele tau va fi pus alăturid e cel al lui Kasel în istoria erorilor științifice. Vrei aceasta?

- De unde știi asta? l-am privit încruntat. Sub aparența de ființă umană, mi se părea că zăresc un chip straniu, neuman.

- Nu te-ai gîndit că poate există și călătorie în timp, nu doar în spațiu? Și chiar în universuri paralele? Poate că acest viitor în care ne-am întîlnit va exista – și asta înseamnă că ai găsit soluția corectă. Dar poate că nu.

Singur, în mijlocul trecătorilor grăbiți, priveam în jur după Modeno. Peste drum de mine, lipită de un zid, silueta lui Kasel era ocolită de trecători. Aș fi dorit să fac un pas spre el să mă conving, parcă, de faptul că eu eram construit dintr-o altfel de substanță,

dar nu aveam curaj. Nu eram sigur... Omul privea spre mine și, parcă o rază de soare, îi lumină ochii.

Să fi fost o rază de soare artificial? Nu știu – dar pașii mă purtară spre aeroport.

Timpul

Bătrînul e înalt și slab, puternic ridat la față. Părul lung, complet alb, e prins într-o codiță relativ anemică. Poartă un costum destul de vetust, jumătate militar, jumătate civil – așa cum poartă uneori ofițerii de pe navele spațiale. Are o voce adîncă, surdă, cu un accent greu de localizat. Este, totuși, clar de rasă umanoidă sinaică.

„Soarta îți joacă de multe ori feste", îmi spune. M-am așezat întîmplător la masa ocupată de el, în colțul cel mai liniștit al barului. De aici pot supraveghea intrarea, aștept să-mi apară prietenii. În așteptarea lor, beau un tonic. Tot tonic pare să bea și străinul – doar că acesta are o culoare chihlimbarie.

„Nu știu dacă îți vine să crezi, dar am fost pe flota Ventys Trex. Da, da... Flota **aia**!"

Auzisem și eu povești despre ea. Eram copil cînd povestea începuse să se răspîndească prin spațiu. Nu credeam că ar mai fi vreun supraviețuitor al ei. Poate a călătorit mult prin spațiu...

„Ce știi despre noi?" întreabă direct, privindu-mă în ochi. Pînă atunci păruse să-și vorbească sieși, indiferent parcă la prezența

mea.

„Nu prea multe. O tragedie, parcă. Ați distrus un sistem, se pare."

„Da. Din eroare." Tristețea pare să i se adîncească. Poate unde colțurile buzelor subțiri căzuseră și mai mult? „Vrei să auzi povestea?"

„Desigur." Tot trebuie să-mi aștept prietenii, nu am altceva de făcut...

„A fost cam așa. A început acum cîteva sute de ani." Oftează. „Eram tînăr ofițer pe Ventys. Asta este pe una din ramurile Galaxiei. Aveam o societate militară, la care mîndria personală și națională era la mare rang. Coloniști ai străbunilor îndepărtați niponi. Aveam încă rudimente ale codului Bushido. Ai auzit de el?"

Dau negativ din cap. Fac parte dintr-un sistem cu ancestori europoizi.

„Mda." Oftează iarăși. „Am primit un mesaj trunchiat de departe, din sistemul Wallant Epsylon. Fragmentul conținea injurii impardonabile la adresa noastră! Era pentru prima dată cînd societatea noastră era jignită în asemenea hal. Timp de un deceniu ne-am pregătit de război: injuria trebuia pedepsită! Am pregătit flota: cele mai perfecționate arme, cele mai rapide nave de război, cei mai competenți luptători. Am fost și eu ales... Știam că nu aveam să-i revedem pe cei dragi. Drumul urma să dureze aproape cinci sute de ani! Deși viteza era quasi-luminică. Am intrat în hibernare și am plecat. „**Datoria taie ca o sabie**" - este unul din principiile noastre. Deseori, ucide. Eram gata de moarte." Oftează din nou.

Fac semn unui robot să-mi aducă un nou tonic. Pînă acum nu aflasem nimic. Mai toate civilizațiile trecuseră prin astfel de întîmplări.

„Am ajuns. Era un sistem solar destul de mic, doar șase planete. Una era clar locuită. ACOLO era dușmanul nerușinat! Ne-am pregptit și am atacat, cu vechiul strigăt „TORATORATORA". Nu

au apucat să se apere. Praf i-am făcut! Sigur, nici noi n-am scăpat întregi. Am fost atacați de bateriile de apărare anti-spațiale, de roiuri de nave de luptă individuale, surprinse în spațiu. La urmă a apărut și un crucișător, de pe o altă planetă. Am supraviețuit numai noi – cei de pe super-cuirasatul **VT-Onochi**. Loviți, sfîrtecați, dar în viață. Optesprezece luptători. Dar jignirea fusese spălată! Acum putea fi pace.”

Face și el un semn și i se aduce un nou pahar cu lichid chihlimbariu. Soarbe în tăcere, tot mai trist.

„Și?”

„Am trimis un mesaj acasă. Știam că noi nu aveam să mai ajungem. Cu nava avariată, ne-a luat două decenii să ajungem la un sistem locuit. Am ajuns doar patru. Acum, sunt singur... Acolo am aflat despre atac. Și despre tragedia de pe Wallant. Locuitorii erau cu toții niponi – imigranți de pe Ventys. La două secole după plecarea noastră, tehnologia descoperise un nou tip de călătorie galactică, de zece ori mai rapidă decît a noastră. Bazată pe călărirea viermilor găurilor negre, auto-produse. Experiențele scăpaseră de sub control o astfel de gaură în preajma planetei – Ventys urma să dispară în mai puțin de un deceniu. Au suit pe navele disponibile toată populația – ei, cei care au încăput – și au plecat. Au hotărît să atace și să ocupe dușmanii deveniți acum tradiționali, cei de pe Walla. Dar cînd au ajuns acolo – planeta era nelocuită. Adică, erau ceva nativi, dar ei erau încă în perioada primă a metalelor. Nu ei erau autorii jignirii. Așa că au colonizat pașnic planeta. Pînă am ajuns noi...”

„Stai puțin. Adică, ei erau ... urmașii voștri?”

Bătrînul dă trist din cap.

„Marea jignire” era un fragment al propriului nostru mesaj. În el se raporta stîrpirea „cîinilor turbați, lipsiți de onoare, săbii tocite ale datoriei, trădători ai nobilului Bushido”. Din tot mesajul au ajuns doar aceste cuvinte – care reprezentau cele mai grave jigniri la adresa unui nipon! Da, da, ți-am spus, Soarta e deseori crudă și

se joacă cu existența noastră!”

Bem triști din pahare. Văzînd că mi-au venit prietenii, cer permisiunea să plec. Înainte de-a pleca, întreb:

„Ce înseamnă TORATORATORA?”

„O tîmpenie”, răspunde bătrînul, cu lacrimi în ochi. „O tîmpenie...”

Întîlniri cu Autorul

L-am întîlnit prima dată pe cînd aveam vreo 13-14 ani. Nu mai țin minte – nu că n-ar fi fost important. Dar pe atunci nu-l cunoșteam și nici nu înțelegeam care ar fi putut fi semnificația acelei întîlniri.

Era de ziua mea. Știu asta precis, pentru că așa l-am întîlnit: mama îmi cumpărase una din cărțile lui. De aceea cred că vîrsta mea era cam pe acolo – mama încă știa cam ce fel de cărți îmi plăcea să citesc. Și, încă, îmi mai cumpăra cărți de ziua mea. Abia după vîrsta de cinșpe ani a început să-mi dea bani să-mi cumpăr singur ce-aș fi vrut... Deci, ea venise de la serviciu cu o carte nou-nouță, neînvelită - știa că nu prea-mi bat capul cu aparențele. Eu mă bucuram pentru faptul în sine: eram o familie destul de nevoiașă, în care singurul salariu era cel al mamei – și nici acela mare. De aceea, cărți primeam numai de ziua mea, ca un fel de dar special. Haine și alte chestii veneau doar cînd era nevoie de ele, de aceea ar fi o exagerare să spun că aveam o „garderobă”. Mai curînd, cîteva schimburi. În schimb, cărțile... Pentru a-mi potoli pofta de lectură, avusese grijă să mă învețe încă din clasa a doua să folosesc

bibliotecile.

Cartea o știi și tu – edițiile ulterioare au imitat-o pe prima. Una din primele cărți de *fantasy* citite de mine, pe cînd nici măcar nu știam că ar exista acest gen. Sau, dacă mai citisem povestiri fantastice, nu știusem că așa se numesc. Știi și tu, una din puținele istorii alternative apărute în literatura română: un popor misterios și inexistent cu cetățile sale, economia sa, mitologia sa, obiceiurile sale... Totul, cît se poate de veridic.

Da, cartea avea și ilustrații – aceleași ilustrații simple, colțuroase, în culori puține: negru, verde, galben... M-am bucurat de carte, am citit-o pe nerăsuflate de cîteva ori – chiar dacă-mi dădusem seama relativ repede că este o ficțiune și nu o istorie „adevărată”. Pe urmă, cînd interesul mi se îndreptase spre alte lecturi, am folosit cartea drept „clasor”; îmi țineam în ea cele mai interesante serii de timbre – cam toate străine . Nu erau atît valoroase, pe cît erau de frumoase și, pe cît posibil, serii complete. Colecționam mai ales reproduceri de artă și de obiecte de artizanat – dar țin minte și o serie completă de fluturi, chinezească. Așa a și dispărut cartea: soră-mea, mezina, a dus „clasorul” la școală să se laude cu el și cineva furase timbrele cu tot cu volum. Apoi, am uitat de carte și de Autor.

Am regăsit cartea mult mai tîrziu, după mai bine de două decenii. O nouă ediție, am crezut. Lucrurile se mai schimbaseră în țară, editurile nou apărute scoteau cărți multe, pe bandă rulantă, mai ales pentru a testa dacă gustul și intersesul cumpărătorilor se schimbase. Dar cartea era așa cum mi-o aminteam: același titlu, același format, aceleași ilustrații. Abia acum văzusem cine era autorul – cum zic, îl uitasem. Am luat cartea, am citit-o – am recitit-o, de fapt – și am pus-o în blibliotecă. O carte a copilăriei regăsită, mi-am zis, așa cum între timp mai recuperasem cîteva cărți de Jules Verne sau Alexandre Dumas tatăl.

Și am uitat iarăși de ea – pînă cînd am citit o biografie a Autorului. Iar acolo scria, negru pe alb, anul publicării cărții cu pricina: 90.

Stai puțin, nu se poate! am exclamat eu. Eu o citisem prima dată pe cînd eram încă în gimnaziu, înainte de 70!

Asta era deja în anii 2000. Aveam un prieten care fusese discipolul Maestrului, al Autorului, așa că l-am căutat pe internet și l-am întrebat:

„Mai ții minte cartea Maestrului, aia cu Legenda?”

„Cum să nu, l-am ajutat s-o editeze.”

„Cînd a apărut?”

„Păi, acum zece ani... în 90.”

„Nu se poate! Eu am citit-o în 66, dacă nu mă înșel... „

N-a vrut să mă creadă. A trebuit să renunț să-l conving: era sigur că amintirea intensă se datora lecturării recente a volumului lansat în 90. Poate chiar a ediției din 97...

Bun, asta a fost Prima Întîlnire. A doua a avut loc la cîțiva ani după prima, eram de acum elev de liceu. Ajunsese în oraș un film românesc de mare succes, un fel de comedie de aventuri. Eu nu mă omoram cu cinematograful, recunosc, preferam o lectură bună. Era și mai ieftină, mai ales că, în continuare, cărțile mi le procuram de pe la biblioteci. Dar niște colegi insistaseră să-i însoțesc – de fapt, se chiulea de la ore „legal”, cu toată clasa. Acțiunea nu era grozavă – cred că ai văzut și tu filmul. Niște românași ajunși pe meleaguri străine unde își dovedesc eroismul, inventivitatea, bărbăția, cinstea...

Deh, români verzi, buricul Pămîntului! Așa cum o cerea politica unicului partid. Dar eu mă uitam cu gura căscată la film: îl știam. Mai mult, fusese ideea mea – îmi strigam eu în minte. Cu cîțiva ani mai înainte, citisem o invitație adresată cititorilor unei reviste de cultură de-a trimite „idei” de scenarii. Și eu trimisesem exact această idee! Atît de mult fusesem acaparat de idee, că mă apucasem să fac un fel de carte de „benzi desenate”, în care personajele – din lipsă de talent – erau reprezentate de figuri schematice a Sfîntului – film de succes în acea perioadă pe la televiziune (eu nu ratam

niciun episod, deși trebuia să mă rog de un vecin mai chivernisit să mă lase pe sub masa din sufragerie, în serile respective. Exact întîmplările din film apăreau schițate în caietele mele jerpelite.

Chestia asta am mărturisit-o celui mai bun prieten al meu. Desigur, nu i-a venit să creadă – nici chiar cînd am scos de undeva cele trei caiete de matematică pline cu „desene”.

Deși, caietele dovedeau clar o anumită vechime, era convins că eu făcusem desenele abia după ce văzusem filmul. A fost prima dată cînd mi-a trecut prin cap că cineva ar fi putut avea, cumva, acces la caiete și să se fi „inspirat” din ele. Am alungat însă gîndul: oricît eram eu de aiurit cu propriile-mi lucruri, era greu de imaginat o întreagă conspirație legată de activitatea mea de ucenic într-ale scrisului.

A Treia Întîlnire a fost o poveste chiar mai ciudată. A început prin citirea unei povestiri, a continuat peste ani cu vizionarea unui film, pentru a ajunge în final la citirea unui roman. Povestirea am citit-o într-un faimos almanah, dar filmul l-am vizionat după ce emigrasem. Filmul avusese succes pentru că în rolul principal apărea un actor faimos în acea perioadă: un spanac de aventuri, undeva pe-o planetă... Dar am recunoscut imediat prima jumătate a filmului: era transpunerea povestirii. Între timp, uitasem numele autorului, m-am gîndit că scenaristul pur și simplu cumpărase drepturile de ecranizare de la autor. Mai ales că povestirea citită fusese tradusă în mai multe limbi străine – inclusiv cea română. Mi-am dat seama că ceva nu e în regulă, în momentul în care a apărut romanul, purtînd același titlu ca și filmul. Numele autorului mi-era cunoscut – dar, iată!, pe prima pagină se menționa că romanul fusese „scris” după scenariul filmului... Cum, „după”? Scenariul fusese scris după povestirea autorului – îi recunoscusem acum numele!

Am căutat pe *google* date despre autor. Nu, nu apărea niciunde nici amintita povestire, nici scenariul filmului. Apărea însă romanul, cu data lansării ulterioară premierii filmului. Am căutat mai adînc:

am reușit să fac rost de toate almanahurile de SF apărute înainte de 90 și le-am recitit din scoarță în scoarță. Asta după ce văzusem că printre cele trei povestiri traduse în limba romînă, în diferiți ani, nu apărea și titlul povestirii. Bineînțeles, nu am reușit s-o regăsesc! Am reușit să vorbesc cu traducătorul celor cîteva povestiri – nu, nu tradusese niciodată o povestire cu tematica pomenită d emine. Și atunci?

De ce îți povestesc toate acestea? Pentru că e ceva care nu-mi dă pace de-o vreme. Am visat că scriu un roman. Și, cumva, îmi povesteam moartea – ba chiar ce urmase morții mele. Visul, repetat de cîteva ori în ultimele luni, a fost atît de intens încît am avut impresia că de fapt nu visasem, ci citisem dintr-o carte. Aș rămîne uimit să nu-mi cadă în mînă vreo carte de care să nu fi auzit nimeni, după care se va face, eventual, un film... și asta în timp ce la mormîntul meu o femeie duce, din cînd în cînd, cîte-o floare.

Interlocutorul meu, care, pînă în acel moment tăcuse, ascultîndu-mă cu atenție, dădu gînditor din cap. Singurul lui comentariu a fost un mormăit, ceva de genul „Mda... mda... interesant..."

S-a ridicat și, înainate de a pleca, îmi întinse o carte. Îmi spuse, grăbit:

- Cred că mai bine ar fi să încerc să vorbesc cu soția ta. Vezi că ți-am scris o dedicație, e ultima mea carte publicată.

A plecat grăbit și, din ușa cafenelei, îmi făcu semn cu mîna. Am deschis cartea și am citit dedicația: „***Mulțumesc pentru colaborare***" Și, în timp ce o gheară mi se înfingea în piept, priveam cu ochi împînjeniți rîndurile de pe foaia deschisă la întîmplare: *„Priveam de dincolo, de undeva de jos, chipul Mariei, decupat pe cerul plumburiu. Lăsase un buchețel de brîndușe pe marginea lespezii. Vîntul îi spulbera o lacrimă tardivă. Șopti: „Stii? M-a vizitat Autorul..."*

La Răscruce

1 Tomlyn de Devereaux, fiul celui de-al doilea conte de Devereaux, mergea grăbit pe vechiul drum roman spre Răscruce. Fata, Janet parcă, îl ținuse de vorbă mai mult decît ar fi dorit. Soarele era acoperit cu nori plumburii și, neobișnuit pentru un sfîrșit de septembrie, începuse să fulguiască. Trebuia să se grăbească; în seara asta avea întîlnire cu Maegan! Stranie femeie. Părea să locuiască prin împrejurimi – dar el cunoștea bine toate fetele cale de două poște în jurul satului. Apărea cînd și cînd și dacă o întreba unde locuiește, zîmbea misterios. Încercase odată să-i fure un sărut, dar ea se ferise cu agerime, chiar dacă rîsese șăgalnic. Nu erau multe fete care să-i fi refuzat îmbrățișarea. După-amiaza tîrzie se aduna deasupra Pădurii. Fluturii albi ce cădeau din cerul mohorît îi închideau zarea; unii se topeau pe fața lui încinsă. Pereții leproși ai caselor din Sat lepădau solzi din tencuială. Oamenii aprinseseră opaițe în dosul bășicilor de porc ce acopereau geamlîcurile; luminile lor de-un galben bolnăvicios îi aminteau ochii de lupi flămînzi, cînd ieșeau din Pădure în lungile

nopți de iarnă. Atunci, ca și acum, nici un sătean nu-și părăsea cocioaba sau crîșma mirosind a bere. Edificiul, la marginea drumului, semăna cu o grămadă de bolovani și părea, în lumina mov, că se ia la trîntă cu Pădurea pornită la atac împotriva Satului... Bunicii i-a fost întotdeauna teamă să vorbească despre Edificiu și Pădure și, de cîte ori el amintea de ele, aprindea candela, tremurînd de frică. Tomlyn nu era bărbat frumos în accepțiunea clasică, dar avea un nu-știu-ce care îl făcea dorit de femei. Nu prea înalt dar vînjos, cu pieptul și brațele puternice, mijloc subțire și picioare musculoase, mișcări agere, ochii albaștri oțelii, părul lung și creț, fața smeadă rasă zilnic, nu se putea plînge de lipsa iubitelor. Pielea măslinie o moștenise de la strămoșii din partea mamei, de fel din Midi-ul provencal. În schimb, ochii albaștri ca două bucăți de gheață – dar care reușeau să se aprindă cu pasiune -, veneau pe linia normandă a strămoșilor din partea tatii. Străbunicul fusese unul din micii nobili normanzi care-l însoțiseră pe Bastard, asigurînd astfel un fief familiei în noul Regat. Nu apucase să se bucure de el, își lăsase oasele la Hastings. Dar bunicul fusese primul conte de Devereaux. Dacă nu ar fi avut frați mai mari, ar fi fost al treilea Conte. Așa, se mulțumise să fie scutierul fratelui mai mare Guillaume, moștenitorul. Un alt frate se călugărise, căutînd o carieră ecleziastică, iar al treilea frate, doar cu trei ani mai în vîrstă, își căutase norocul în Flandra, moștenirea noului rege, Henri. Pe el nu-l atrăgea nici viața monahală, nici cea de curte. Avea o fire ușuratică și-și îndeplinea obligațiile de scutier fără multă plăcere. Decît să îmblînzească un armăsar, prefera să îmblînzească zece iepe, oricît de nărăvașe - obișnuia să se laude prietenilor, făcînd semn cu ochiul ca să se înțeleagă despre ce fel de iepe era vorba. Și pentru el, iepele nu trebuiau să aibă sînge nobil, normand. Putea fi și saxon, ba chiar și briton – așa cum bănuia el a fi Maegan. Da, în ochii lui, Maegan era tot atît de prețioasă ca și cel mai pur-sînge arab! Echinoxul de Toamnă, ***Sanhain*** cum îi spuneau celții, era la numai o lună depărtare, dar nici saxonii, nici nou-veniții normanzi, nu

se bucurau de sosirea lui. Știau din vechile tradiții și superstiții locale că atunci era vremea cînd Poporul Vechi venea cel mai ușor în contact cu Lumea: la sfîrșit, la început de an. Atunci spiridușii, pricolicii, ielele, zînele, vrăjitoarele, piticii apăreau printre oameni, jucîndu-le feste. Și se auzea despre băieți și fete care dispăreau, luați de zîne în lumea lor pentru a nu mai apărea niciodată. Și totuși, britonii așteptau cu nerăbdare Sanhain, timpul în care ***Străinii*** începeau să adune putere pentru a da bătălia cu Noaptea Lungă, să ajute Soarele să renască la o nouă Viață. Preoții încruntau sprînceana la superstiții, dar oamenii, avînd doar Edificiul între Codru și Sat, se simțeasu singuri. Aducînd laude Domnului Iisus Hristos, ei credeau totuși în vechii druizi, magi și înțelepți, vrăjitoare care, deși fără prietenie față de Poporul Nou, încercau totuși să apere Pămîntul. Asta era vestea bună! Bunica obișnuia să spună: „Lasă-i să scape Lumea, dar stai departe de ei!” Orbul Satului aduna pietre și le așternea în jurul Edificiului, sau al Satului. „Lasă-i să vină afară din Codru”, țipa el, „cei Buni ne vor ajuta, cu voia Domnului. Dar și noi trebuie să îi ajutăm pe ei!” Tomlyn nu înțelesese niciodată cine sunt Ei. „Vorbe de oameni nebuni”, își spunea în gînd. Dacă cineva încerca să afle de la Orb despre Ei, acesta ar fi țipat mai tare ca niciodată, arătîndu-și albul ochilor și tremurînd pînă își vărsa berea neagră din stacană. Bunica nu spunea nici ea nimic, îl privea doar țintă murmurînd cuvinte neînțelese. Totuși, cu o zi înainte să moară, i-a vorbit: „T*om, ai mare grijă de Ei! Fii sigur că nu te-au băgat în seamă. Singura ta șansă va fi dacă cel Bun al tău va dori să te ajute. Dar cei Buni rareori o fac, și lor le place să se joace!*” Bunica era o femeie stranie, adusă de primul Conte tocmai din Brittania, de dincolo de Canal. Nu a pomenit niciodată nimic despre țara ei, dar Tomlyn a auzit-o uneori vorbind o limbă străină cu servitorii de neam vechi. Codrul, totuși, nu era chiar așa de înspăimîntător pe cît se zicea. Sătenii mergeau deseori în el cu topoare să defrișeze pămîntul pentru noi pășuni sau tarlale. Poveștile aminteau de o vreme cînd Codrul

era de jur-împrejurul Satului, cînd oamenii își păsteau animalele în poieni doar. Tomlyn se întreba uneori dacă Codrul nu era mînios pe oamenii pe care el i-a apărat și hrănit încă de pe timpul romanilor. Dar erau oameni care intrau în Codru, chiar mai des decît el, ca să vîneze sau să adune fructe și ciuperci. De cîteva ori Satul a fost atacat de tîlhari și oamenii care nu avuseseră timp să fugă la Castel își găsiseră refugiu în Codru – acolo unde tîlharii nu aveau curaj să intre. Dar nu la Echinox! În acel timp un Sătean mai degrabă și-ar fi tăiat un braț decît o creangă din Codru. Ar fi stat mai degrabă înghețat și flămînd decît să intre sub bolta copacilor. Și o noapte ca asta, cu ninsoare într-o vreme cînd și-o ploaie putea fi considerată nenoroc, cu luna ascunsă după norii plumburii, speria de moarte pe cei mai mulți. Dacă Bunica ar mai fi trăit, l-ar fi oprit să iasă din casă să meargă să întîlnească o fată străină la Răscruce. *„Ei”*, gîndi Tomlyn, *„Bunica nu o cunoaște pe Maegan! Pentru ea aș merge chiar și în acea căbănuță din Codru, unde nimeni nu ne-ar putea vedea...”* Mai alers Străinii îi îngrozeau pe Săteni. Veneau o dată sau de două ori pe an, dar țăranii vorbeau apoi tot anul despre caravane stranii, stranii femei cu stranii podoabe expuse pe stranii tarabe. Vorbeau și despre tineri care dispăreau în acel timp. Tomlyn se gîndeau la ele ca la bîrfe fără rost; niciodată nu întîlnise un Străin, nu văzuse nici un tîrg sau caravană stranie. Niciunul dintre tinerii cunoscuți de el nu dispăruse. Odată, la Solstițiul de Vară, a mers la Răscruce, dar nu găsise niciun tîrg acolo. Tîrgurile se țineau de obicei la marginea cealaltă a Satului, în piața din fața bisericii...

Tomlyn trecea acum prin fața Edificiului și se gîndea la ce spuneau Sătenii: că ia mai mult timp să ajungi din Sat la Edificiu decît de la Edificiu la Răscruce, deși distanța între ele era absolut egală. Nu credea că e adevărat, încercase de mai multe ori să măsoare distanțele dar de fiecare dată se încurcase. Nu acum, acum mintea îi stătea la întîlnire – dar parcă nici nu-și dăduse seama cînd ajunsese acolo. *„ E de mirare”*, gîndi privind spre ruine, *„că niciodată nu*

mi-am dorit să intru în Edificiu. Am trecut des pe aici, uneori zilnic, dar... Poate că înăuntru e noroi, gunoi, jivine... Brrrr! Nu, nu vreau să merg acolo!” Și se gîndi, trecînd de ruine, că nu cunoaște nici măcar un sătean care să fi intrat în Edificiu și să povestească despre asta. Dar uită complet de Edificiu; întreaga minte îi era îndreptată spre Răscruce. Da, putea deja zări înalta cruce din piatră. Maegan acceptase să se întîlnească cu el. Ar fi preferat să fie undeva în Sat, poate chiar la ea acasă, sau poate la căbănuța din Codru, dar ea insistase să se întîlnească la Răscruce. Fie și acolo, își zise, cel puțin nu avea de pierdut timp căutînd-o. Crucea înaltă din piatră, frumos împodobită cu volute, de vreun pietrar briton, era ușor de identificat. Și bănuia că nu vor fi prea mulți trecători: ziua se apropia repede de asfințit, iar norii groși, vineții, de toamnă, făceau ca puținele ore rămase să pară deja întunecate. Nimeni nu vorbea despre această Cruce, mai ales pater Duncan, bătrînul preot de la micuța biserică a Sfintei Fecioare din sat. Unii săteni mai bătrîni ziceau că Crucea era mai veche decît saxonii, chiar și decît romanii. Că, atunci cînd primii creștini au sosit în țară, Crucea era deja tocită de colții timpului și intemperii. Că, Crucea era mai veche chiar decît Iisus Hristos! Asta nu putea fi adevărat, Domnul era de la începutul timpurilor, dar poate, cine știe, poate Crucea nu era creștină. *„De ce crucea este într-un cerc?”*, se întrebase uneori. O întrebase odată și pe Bunica și ea spusese că este Soarele, dar nu o crezuse. Britonii obișnuiau să facă aceleași volute în decorațiile lor... Pe partea opusă a Răscrucii, în fața Crucii, era Fîntîna. Oamenii o foloseau des. Nicio fîntînă din împrejurimi nu avea apa atît de bună: limpede, rece, dulce... uneori plină de lumină, de parcă soarele, sau luna, dormeau pe fundul fîntînii. Femeile veneau chiar mai des decît bărbații, aducînd cu ele rufe la spălat, pentru că ele credeau că o cămașă spălată în apa Fîntînii era mai albă, strălucea în soare, culorile erau mai vii, iar cine o purta era mai fericit și mai norocos. În mod curios, animalele beau din apa fîntînii doar silite de stăpîni: vacile dădeau mai mult lapte, vițeii erau mai sănătoși...

Un cal alerga mai repede, fără a se împiedica. Mulți cavaleri din împrejurimi își adăpau caii la fîntînă înainte de turnire, sau cînd plecau la război. Chiar și Tomlyn, cînd își însoțea fratele mai mare în turnire, făcea același lucru. Și totuși, oamenii legau Fîntîna, cine știe din ce motive, de tinerii dispăruți.

Se opri uimit, odată ajuns la Răscruce. Iată că exista un tîrg al veneticilor!... Se pare că nu toate vorbele oamenilor erau prostii. Tîrgul arăta destul de obișnuit. Erau două-trei căruțe cu coviltir, vopsite în culori puternice, dar nimic altceva care să indice că oamenii erau străini. Totuși, privind în jur, nu putu să recunoască pe niciunul dintre ei. Nici printre cei ce se preumblau printre tarabe și căruțe, nici printre cei din dosul tarabelor. Unii erau precis evrei, după veșminte și bărbi, iar doi arătau ca saracenii de care îl auzise pe bunic povestind. Cîteva erau femei – lucru destul de rar în tîrgurile creștine. Pe Maegan o zări aproape imediat. Purta aceeași legătură de păr, de un roșu sîngeriu cu flori mari, galben-aurii. Ședea în dosul unei tarabe cu fleacuri femeiești. Cînd îl zări, îi făcu semn cu mîna, veselă. Tomlyn se apropie de taraba cu genunchii tremurînd de emoție și Maegan zîmbi. Dantura perfectă străluci albă în razele de soare ce apăruseră chiar în acel moment din spatele norilor. Fluturii albi își încetară, ca prin farmec, dansul zglobiu, și Codrul își ținu respirația – dar Tomlyn îl simți privindu-l cu mii de ochi. Strîngînd din umeri, zgribulit, se opri în fața tarabei ei.

„Nu știam să faci negustorie. Nu te-am văzut în tîrgul din sat.”

„Nu mă prea duc pe-acolo, mărturisi fata. Marfa mea nu are căutare la femeile din sat... Pentru mine, tîrgul acesta este de ajuns.”

„Nu știam de el, spuse tînărul. Se ține des?”

„De cîte ori sosesc călători. Poate de două ori pe an.”

„Locuiești prin împrejurimi?”

„Desigur, rîse ea zglobiu. Cum altfel?”

„La fermă?...”

„Da.” răspunse ea vag. „Cînd nu fac altceva, mai fac din fleacurile astea. Negustorii mai cumpără, cică prin alte părți au căutare. Unele femei le găsesc minunate. Tu ce crezi? Tomlyn privi cu atenție obiectele de pe tejghea. Da, erau frumoase, o frumusețe stranie. Păreau flori stilizate. Nu mai văzuse așa ceva.

„Da, cred că unele femei ar purta cu plăcere așa ceva. Mă mir că nu vii cu ele în Sat.”

„Hm, nu.” dădu ea nepăsătoare din mînă. „Am din ce trăi, vin aici mai ales să cunosc oameni străini și să ascult poveștile lor de departe... Poate vrei să cumperi ceva?” rîse ea din nou, șăgalnic.

„Nu am nici o fată căreia să-i fac daruri”, minți el. „Poate doar dacă vrei tu un dar de la mine...”

„Eu?” rîse ea. „Doar eu le fac!”

„Și ce aș putea să-ți dau, dacă nu unul din aceste obiecte?”

„O floare”, zise ea simplu.

„Sau un sărut?” îndrăzni Tomlyn.

„Sau”, zîmbi ea. „Dar numai după ce cumperi ceva de la mine.”

Tomlyn puse o monedă în palma întinsă a fetei, după care luă la întîmplare un obiect din cele etalate pe o bucată de catifea de un albastru închis. Era rotund, din metal strălucitor, poate argint, cu cîteva flori rotindu-se cu diferite viteze în interiorul lui. Nu văzuse niciodată așa ceva. Maegan se prefăcu a mușca din ban, deși nu era din aur, ci o monedă simplă, din argint.

„Și sărutul?” insistă tînărul.

„Chiar vrei?” îl privi fata de dată asta cu seriozitate. Nu știi la ce te prinzi. O faci de bunăvoie?”

„Nu mi-am dorit niciodată ceva atît de mult”, zise Tomlyn și vîntul căzu în noroi. Lîngă el, Bunica șoptea tristă, clătinînd din cap: *„Le place să se joace, băiete. Roagă-te ca cel Bun să-ți stea alături!”* Dar Tomlyn nu o băgă în seamă, ocolind tejgheaua.

Fata îl așteptă, ridică fața și îi oferi buzele pline, pîrguite. Timpul păru să se oprească.

2 Tomlyn scutură din cap, încercînd să-și limpezească mintea. Oare sărutul fetei să fie atît de amețitor? Privi în jur, uimit. Tîrgul dispăruse, ca și Răscrucea, Fîntîna, ba chiar și cerul înnorat. Dispăruse și Maegan. „Unde naiba sunt?" se miră, privind în jur. Se afla, se pare, într-o grădină, sau poate o poiană. Erau multe flori și aerul era proaspăt, înmiresmat, ca după ploaie. Era cald, soare – deși un fel de ceață trandafirie ascundea zările, ba chiar tot ce se afla la o depărtare de o sută de pași. În spatele lor bănuia niște forme masive, poate copaci... Nu vedea soarele, dar îi simțea căldura venind din spatele ceții trandafirii.

„ Îi poți spune Edificiu, dacă vrei, auzi Tom o voce în spatele lui. Dar nu este."

„Ce nu este?" întrebă Tom, răsucindu-se pe călcîie. Bărbatul nu era prea înalt, dar era puternic – îi semăna mult, de fapt -, îmbrăcat într-o tunică lungă, sinilie. Semăna cu bunicul lui, numai că avea părul de un alb strălucitor, nu blond. Nu îi putea vedea fața umbrită. Degaja forță, așa cum o întîlnise doar în prezența Cuceritorului, înainte ca acesta să moară. Era încă un copil, dar nu uitase acea întîlnire.

„Nu este bunicul tău, băiete", auzi vocea Bunicii. *„Ai grijă, și lor le place să se joace. Singura ta șansă este ca cel Bun să vrea să te ajute..."*

„Edificiul", spuse străinul. „Și nu Mă numi Străin. Sunt cu tine de peste optsprezece ani... Nu este nici grădină – dar așa am făcut-o să pară, să te simți ca acasă. De fapt, trebuie să admit, este Edificiul."

„Ruinele? Ruinele urîte, murdare, mocirloase?"

„Ei, în realitate ele nu sunt murdare. Nici mocirloase. După cum nici măcar ruine nu sunt. Dar EU a trebuit să îl ascund cumva, nu-i așa?"

Ceața trandafirie se împrăștie puțin și Tomlyn putu vedea că formele bănuite nu erau copaci, ci un fel de pereți cenușii care îl înconjurau din toate părțile. Deasupra, ceața rămase la fel de deasă, ascunzînd în continuare soarele.

„Cine ești?" îl întrebă pe străin.

„Uneori Mă numiți Străin, după cîte știu. Dar voi Mi-ați dat multe nume în mileniile pe care le-am petrecut împreună."

„Ești un Străin? Cum te numești?"

„Nu-i deloc simplu. Am purtat multe nume de-a lungul timpului. M-ați numit Prometeu, Oanes, Osiris, Saturn, Zamolxes, Wotan, Oberon, Faustus, Lucifer..."

„Ești Satan?" se sperie de-a binelea Tomlyn.

„Satan, încuviință străinul. Și Mihail, Arhanghelul, dacă vrei. EU prefer Oberon, dacă îmi dai voie. Îți place Oberon?"

„Ești un diavol?" Tomlyn era atent mai mult la propria-i frică.

„Numai dacă vrei să fiu, ți-am spus. Am purtat tot felul de nume, date de tot felul de oameni, în timpuri și locuri diferite. Diavoli și îngeri, zîne, vîrcolaci, pitici, goblini, harpii, centauri, zmei, nimfe, satiri, orci, elfi, zei... chiar și sfinți, uneori."

„Dar cine ești, în realitate?"

„Oh, dar nu este deloc ușor să explic toate astea unui om din Trecut."

„Eu nu sunt din trecut! Eu sunt de... acum."

„Da, știu, ești atît de tînăr. Dar vocabularului tău îi lipsește atît de multe cuvinte! Crede-Mă, ești din Trecut. Din trecutul Meu, mai exact. Well, lasă-Mă să te ajustez puțin, să activez puțin mai mult din creierul tău, să-ți dau ceva înțelegere... Crede-Mă, asta va face să ne înțelegem mai ușor, fără a-ți produce vreo pagubă. Acum e bine?"

„Bine?"

„Lasă asta. Stai să-ți arăt ceva. Cineva în viitorul tău va spune că o imagine spune mai mult decît o mie de cuvinte. Va avea dreptate, desigur. Uite!"

Pe pereții netezi din piatră o imagine începu să lucească. După cîteva momente, Tomlyn putu discerne cîteva forme, unele înalte și luminoase, altele mici și întunecate. Peisajul era de un roșu pal,

fără iarbă, copaci sau munți. Nu putea vedea cerul.

„Da, vezi?” întrebă Oberon. „Acea formă sunt EU. Partea luminoasă – tu îi vezi mai înalți – e Luminati, cea întunecată – cei mici -, Raptor. Ce sunt EU? Un fel de... nor, să zicem. O entitate formată din miriade de entități. Toate formele Luminati sunt EU Luminati, toate Raptor sunt EU Raptor, Luminati și Raptor împreună sunt Entitate - EU. Entitate Unică, dacă vrei.”

„Și ce mîncați?”, trecu Tomlyn peste ce nu putea pricepe, dar observînd că nu este nimic verde.

„Ei, cum aș putea-o pune? Pe Mine însumi. Un fel de canibalism – fără a fi. Eu mă hrănesc cu sentimente, pe care le generez EU însumi. Dar asta s-a dovedit un lucru rău, pînă la urmă. Uită-te.”

Imaginea arăta acum mult mai multe forme întunecate decît luminoase.

„Da. Luminati dispăream. După milioane de ani aș fi fost numai Raptor. Probabil chiar acum, acolo, departe de fapt EU este Raptor... Așa că o parte din EU, mai ales Luminati, am decis să-Mi caut altă casă.”

Imaginea strălucitoare se schimbă din nou. Acum arăta un glob roșiatic ce dispărea în depărtări, tot mai mic. Locul i-l luă un glob strălucitor de foc, care deveni la rîndul lui o stea. Apoi steaua dispăru într-un nor de stele, ca un cer înstelat de vară. Apoi o elipsă îl înlocui, apoi o spirală, care deveni o stea, un glob de foc, un glob de pămînt... o stea, și iarăși și iarăși...

„EU călătoream și Mă uitam după o planetă. Am vizitat multe locuri, dar nu am găsit noua casă.” Vocea lui Oberon devenise tristă. „Am călătorit mii de ani, cale de milioane de ani. Văd că te întrebi cum. Uite.”

În mîinile lui Oberon apăruse o batistă, cam de un picior pătrat, cu cîte un nod în colțurile opuse.

„Cît de departe crezi că este un nod de altul?” întrebă.

„Cam un picior, aș zice”, răspunse Tomlyn.

„Da, așa ai zice, dar uite!” Oberon împături batista și cele două noduri se atinseră. „Vezi? Poți împături spațiul-timp. Nu Mă întreba cum, dar EU știu cum să-o fac. EU sunt un regn vechi și înțelept. Cel mai mare creier din Univers! Doar Creatorul știe mai mult decît EU știu. Deci, EU am folosit acest obiect, pe care voi îl numiți Edificiu, ca să transform energia creierului Meu în Forță, ca să împăturesc Universul. Cu toate acestea, Mi-a luat atîta timp și energie! Era să dispar... Dar EU am avut noroc. Poate și voi... „

„Norocul nostru au fost cei Buni.”, murmură vocea Bunicii. *„Băiete, simt o schimbare în tine. Nu îi lăsa să te ia!”*

„Vezi, continuă Oberon. Am găsit-o pe Gaea. Am recunoscut-o ca fiind o entitate gînditoare. Și am găsit ființe vii. Am rugat-o pe Gaea să-Mi permită să stau aici. Recunoscusem potențialul. Oh da, bio-viața de pe planeta asta are potențial. Am simțit că fiecare vietate de aici are sentimente, chiar și regnurile inferioare. Cum poate fi așa ceva? te întrebi, dar să știi că chiar și cea mai mică plantă are sentimente. Ea simte cînd un semenen de-al ei este tăiat – și se întristează. Și e plină de fericire cînd cineva o admiră, cînd ploaia o udă, cînd soarele o încălzește... Și acestea, sentimentele, sunt hrana Mea. Cu cît mai sus pe scara evoluției, cu atît mai multe, mai bogate sunt sentimentele. Fauna mai mult decît flora, omul mai mult decît orice. Și incomensurabil mai mult, Gaea! Desigur, cînd am sosit, nu erau oameni.”

„Asta înseamnă că te hrănești cu noi, oamenii?”

„Da, asta înseamnă. Dar nu este exploatarea voastră de către Mine. Este o... simbioză. Înțelegi? - ca cea dintre o floare și fluturele care o polenizează, hrănindu-se cu nectarul ei. Fără fluture, planta nu ar exista, de aceea îl atrage prin miros și dulceață.”

„Tu ești, așadar, fluturii noștri?”

„Da, în parte. Omul va înceta să existe – dar nu Adamitul. OK, hai să ne întoarcem puțin în istorie. EU am încercat să induc evoluția în diferite specii, ca să-Mi procur simțăminte mai multe, mai bogate, dar acele experimente nu au reușit. Rînd pe rînd am încercat cu sepia, delfinul, elefantul, maimuța... Au evoluat pînă

și-au găsit nișa ecologică, dar atunci au intrat în simbioză cu Gaea, nu cu Mine. Erau perfect adaptate, nu aveau nevoie să evolueze mai departe.”

„Și omul?”

„Pe atunci nu exista Om. Erau un fel de maimuțe – le poți spune „primate”, așa vor fi numite. Învățasem din celelalte experimente, așa că am decis că e important să intru în simbioză înainte să intervină Gaea. Că alesul Meu nu trebuie să se adapteze mediului, ci să și-l creeze. Am încercat cu mai multe primate pînă cînd Acela, Adamit îl numesc EU, s-a dovedit alegerea bună. Celelate au dispărut, desigur, după separarea de Mine...”

„Vrei să spui că dacă ne separăm de voi, vom muri?”

„S-ar putea întîmpla și asta. Poate vă veți întoarce la condiția de Adamit, deși mă îndoiesc. Vezi? Acum suntem Uman, Adamit și EU împreună. Simbioza s-a dovedit o capcană și pentru Mine. Desigur, pot încerca o nouă simbioză, cu altă formă de viață, dar nu au mai rămas multe alternative. Doar Gaea...”

„Totuși, nu înțeleg ce are Maegan de-a face cu toată povestea asta.”

„Maegan? Așa își zice?” rîse Oberon liniștit, cu glas adînc. E și ea pe aici... Este, desigur, una din Mine”

„E fiica ta?”

„Fiică? Poate, zise bătrînul nehotărît dintr-odată. Da, fiică. Sau poate soră? Mamă? Soție?...”

„Nu știi dacă îți este fiică?” se miră Tomlyn.

„Oh, lucrurile nu sunt deloc simple... Ea... „Maegan” – așa cum o numești tu -, poate să-mi fie toate acestea, plus cîteva pentru care limba ta nu are cuvinte. Să zicem că ea este una din... partenerele mele. Da, o parteneră. O tovarășă. EU însumi, de fapt. Este EU, o parte din Mine. Un tip nou, adaptat condițiilor de aici, evoluat în urma simbiozei. Și Luminati și Raptor și, într-un anumit sens, independentă de fiecare, de Mine inclusiv. Dar ca să înțelegi mai bine, să facem din nou un pas înapoi. Ce Mă diferențiază pe EU,

Luminati, de EU, Raptor? Tipul de simțăminte care Mă hrănește. Ca Luminati prefer sentimentele bune, înălțătoare, pure. Dragostea este cel mai important, dar și speranța, admirația, prietenia, respectul, mila, iertarea, credința, bucuria... Ca Raptor, prefer sentimentele negative: ura, invidia, egoismul, aroganța, teama, ipocrizia, ambiția... Ca Luminati nu am nevoie de cantitate mare de sentimente, cele bune au energie înaltă, dar ca Raptor am nevoie de o cantitate mare de sentimente negative ca să îmi satur nevoia de energie.”

„Sunteți diavoli, pînă la urmă!”

„Nu, nu suntem. Doar dacă așa vrei ca EU să fiu. EU îți dau ocazia de a decide. Îți fac cunoscut Binele și Răul. Știi vechea poveste despre fruct, hm? EU nu te tentez. EU îți arăt ambele căi – tu decizi pe care pornești. Și cel mai adesea tu, Omul, îl alegi pe cel rău!”

„De ce asta? Nu din cauza voastră?”

„Nu arăta cu degetul spre Mine. EU i-am făcut posibili pe Buddha și Manchu, Iisus și Mahomed și alți mari filosofi, creatori, spirite umaniste. Voi știți ce trebuie să faceți – dar voi alegeți să fiți altceva.”

„Raptorii ne fac să fim așa?”

„Nu. Raptor sunt EU. Instinctul animalic este cel de supraviețuire. Sentimentele negative sunt mai potrivite supraviețuirii individului decît a speciei, de aceea le preferați pe acelea. De ele beneficiază Raptor, desigur. Dar EU Luminati sufăr.”

„De ce nu distrugeți pe Raptor?”

„Pentru că EU nu sunt animal. Nu am instincte de supraviețuire. Adevărul este, însă, că EU sunt una, Raptor și Luminati. Nu, diferența nu o poate face decît Umanul.”

„Acum cine arată cu degetul?”

„Dar acesta este adevărul. Vezi, cînd o nouă ființă umană intră în existență, chiar din uterul mamei, o parte din EU intru în simbioză cu el. Această parte, EU însumi, va fi Sufletul. Deciziile pe care Humanul le va lua în viață vor determina dacă Sufletul va

deveni Raptor sau Luminati. E atunci vreo mirare că acum sunt mai mult Raptor decît Luminati? Uită-te la tine!”

„Și acum, ce va fi cu mine?” schimbă tema discuției Tomlyn, încurcat de turnura luată de aceasta.

„Oh, tu ești unul din cei mai răi. Ai sentimente fără adîncime – călduțe, puțin adînci, indiferente. EU „Maegan” am văzut acest lucru. Nu prin a te face pe tine să suferi vreau EU „Maegan” să Mă hrănesc, ci făcînd alți umani, mai ales femele, să sufere din cauza ta. Să te iubească, să le fie milă, să aibă speranțe... Ți-am spus, EU „Maegan” sunt un tip nou, pentru că sunt în stare să provoc sentimente Umanului pentru a Mă putea hrăni. Va veni un timp cînd Umanul nu va mai avea propriile sentimente, ci doar cele provocate artificial. EU „Maegan” le vom induce în Uman prin diferite metode pe care tu nu le înțelegi încă. Prin mass-media, de exemplu. Prin isterie colectivă... Și atunci Gaea va fi ca și casa părăsită de EU, acolo departe – numai că de data asta EU nu mai pot părăsi Gaea. Dacă nu fac ceva, vom pieri – și EU și Umanul!”

„Ce intenționează Maegan să facă din mine?”

„Să te pună în Fîntînă. Femelele vor putea să te vadă, dar tu nu vei ști.”

„E vreo cale să scap de această soartă?”

„Poate... Sufletul tău va încerca să te ajute. Va depinde de un alt Uman, dar da, soarta ta se poate schimba.”

„De ce îmi spui toate astea?”

„Pentru că ai potențial. Umanii au potențial. Dacă totul va merge bine, EU Luminati voi fi mai numeros, poate pînă la dispariția Raptor. Fiecare Suflet are posibilitatea de a deveni Luminati, de a atinge Nirvana, cum ziceți voi. Și cînd voi fi numai Luminati, „Împărăția” va veni. Nu va mai fi posibilitate de existență pentru Raptor. Atunci, noul Om, simbioza Human-Luminati, va putea face simbioza cu Gaea. Apoi, cu întreg Universul. Nici nu știi cîtă forță este în sentimentele bune. Ele sunt Ambrozie!”

„Nu te temi că voi povesti vreodată oamenilor despre această

discuție?”

„EU nu simt teamă, hahaha! Și cine te va crede? O poveste nouă, un nou mit, o nouă superstiție... Desigur, EU te pot face oricînd să uiți.”

Fața lui Oberon era acum în plină lumină. Era fața lui Tomlyn.

3 Tomlyn se trezi la Răscruce. Din nou. Recunoștea crucea înaltă, cu volute din piatră. Și Fîntîna, într-o margine. Să fi visat? Dar iarmarocul dispăruse, la fel Maegan. În schimb, o fată aproape necunoscută îl strîngea cu putere în brațe, plîngînd, rîzînd... Janet?”

„Janet?”

„Oh, am știut, am știut! Doar dacă mă luai cu tine îți dădeam drumul. Și a fost atît de greu! Simțeam cum arde carnea pe mine...”

Îi dădu drumul, făcu un pas înapoi și se privi cu atenție în jos, de-a lungul pieptului, netezind veșmîntul simplu, din in albit.

„Nu mai doare”, constată ea uimită. „Mi se părea că ai devenit o bucată de fier înroșit... Mi se părea că se ridică fum din bluză și îmi amintesc că am țipat de durere – dar nu îți dădeam drumul. Nimic nu m-ar fi făcut să îți dau drumul!”

Tomlyn o privi uimit. Nu era cu adevărat frumoasă – nu era atît de frumoasă ca Maegan. Cunoscuse alte fete frumoase, mai frumoase decît ea. Mai bine îmbrăcate, cu mîini mai fine, cu fața mai puțin aspriță de vreme și soare... Poate cu ochi mai puțin strălucitori.

„Janet?” întrebă din nou.

„Aș zice că nu mă recunoști, rîse fata nervos. Și doar am venit zilnic la Fîntînă. Uneori și noaptea... Vorbeam cu tine, uneori îmi răspundeai...”

„Eram, deci, în fîntînă” – își aminti el de discuția cu Oberon. *„Hihi, nu te-am făcut să uiți,”* auzi el glasul adînc, misterios, al bătrînului. *„Da, sunt cu tine. Duhul își părăsește trupul doar la*

moarte.”

„Oberon?”

„Cine e Oberon? De cîteva ori, cînd îmi răspundeai de sub ape, pomeneai acest nume. Și al unei fete, Maegan... E iubita ta?”

„Nu. Ea e pe tărîmul celălalt...”

„Știam eu. Ea e cea care te-a răpit, nu-i așa? Unii o știu sub numele de Mab. Regina spiritelor, a feeriilor...”

„Cum m-ai salvat?” întrebă Tomlyn, privind-o cu atenție. Și își dădu seama că un sentiment necunoscut pînă în acest moment îl cuprinde. Da, era și excitație, dar era ceva mai profund...”

„*Oh, Ambrozie, ți-am zis EU*” îl auzi pe Oberon bolborosind.

„Nu a fost ușor. Cum zic, veneam des pe aici. Pe urmă, într-o seară mi-ai răspuns. Mi-ai spus: *„Mă poți salva, dacă mă iubești.”* Cum să nu te iubesc?! Te-am întrebat: cum? Atunci nu mi-ai răspuns... Apoi, în altă seară, ai spus: vei găsi o cale. Așa că m-am dus la bătrîna Brigit, în Codru. Știi? nu mulți au curaj să intre în Codru, să o caute pe bătrîna Brigit... I-am povestit de tine, de Fîntînă, de Răscruce... A stat mult timp pe gînduri, pe urmă a aruncat niște bețe cu semne pe ele... Mi-a zis: *„Fetițo, există o veche tradiție la celți. Se spune că există o lume a spiritelor, care uneori vine între noi. Druizii puteau intra și ei, uneori, în acea lume... Și se zice că uneori, nu foarte des, unii tineri sunt răpiți de regina lor, a spiritelor.” „Și pot fi salvați?*” am întrebat-o eu cu sufletul tăiat. *„Da, dar e greu. Se zice că spiritele bat vechile drumuri,* ***lay lines****, o dată pe an, în prima zi a anului. Sunt toți călări, doar Regina este într-o trăsură trasă de pisici. Se zice că dacă un tînăr cade de pe cal și atinge pămîntul, vraja se rupe și el se poate întoarce printre oameni. Dar cum o să cadă de pe cal?” „Poate doar tras*”, am zis eu. Da, speranța găsea temei! *„E lucru greu. Doar cineva cu dragoste curată o poate face – iubită, prietenă, mamă... Dragostea este o armă puternică, mai puternică decît vrăjile spiritelor și tainele Pămîntului! Și nu se poate face decît cu multă suferință.” „Dragoste am*”, am zis eu. *„Și de suferință nu mă tem. Îmi dau și viața pentru a-l salva pe iubitul meu.” „Dacă mori, rămîne alteia...” „Dacă mor, ce mai contează? Și apoi, nu știu dacă va rămîne cu mine, dacă voi reuși...” „Vezi ce te-a salvat, Umanule, trup al Meu? Ea își dăruia trupul și sufletul pentru tine. Liber, fără dorințe, fără plată, fără speranță chiar. Cel Bun al ei, Duhul ei, a ajutat-o, pentru că EU trebuie să fiu plin de ajutor în simbioza noastră. Știi? Sunt și Sufletul ei, desigur. EU sunt bucuros. „Maegan” sunt bucuros!” „Voi rămîne cu ea?*” întrebă Tomlyn. *„Tu ce zici, Duhule?” „Depinde doar de tine, Umanule. EU ți-am creat prilejul. Mi-am făcut treaba. De acum, tu decizi.”*

„Și apoi? o întrebă Tomlyn pe Janet.

„Am venit în miez de iarnă”, continuă fata, văzîndu-l gînditor. *„La trecerea anului. Era frig, viscolea – dar am așteptat. Am așteptat trei zile și două nopți, am crezut că am încurcat zilele. Mă mir că nu am murit... Dar cavalcada spiritelor nu a trecut. M-am dus înapoi la Brigit. Nu-și mai amintea să fi vorbit cu mine. Dar ceva tot am aflat: druizii, celții, socoteau altfel anul decît noi. La ei anul începea în prima zi a lui Noiembrie, în ziua pe care o numim acum Hallo'wen. Am așteptat cu nerăbdare să treacă anul. Și am venit din nou. Azi e dimineața noului an*!”

„Deci, ai reușit, spuse Tomlyn bucuros. A fost greu?”

„A fost. Te-am recunoscut între nălucile care treceau călare. Cînd m-a zărit, Regina a țipat. Dar eu te-am prins de braț și te-am tras jos de pe cal. E bine că sunt fată de fermier, am brațe puternice. Te-ai prefăcut în șarpe, zvîrcolindu-te să scapi – dar eu am mai prins șerpi, nu prea-mi scapă din mînă. Apoi te-ai transformat în pasăre, era gata să te scap – dar m-am gîndit la gîștile care mi se zbăteau în mînă, să nu-și piardă penele. Apoi ai devenit o bucată de fier înroșit... A fost cel mai greu, simțeam cum hainele ard pe mine, pielea de pe sîni sfîrîie și crapă... *„O să te privească cu scîrbă, cu groază*”, îmi șoptea Regina în ureche – dar am zis: *„De-ar fi să mă ardă pînă la inimă, nu-i dau drumul! Va sta înfipt în pieptul meu – dar va fi liber!”* Și atunci te-ai transformat în piatră, grea ca una de

moară. Am căzut cu tine la pămînt, am crezut că se sfîrșise – dar tot nu-ți dădeam drumul. Și atunci, cînd ai atins pămîntul, ai devenit... TU!”

Tomlyn simți impulsul să o ia în brațe – și nu se împotrivi. Da, simțea că trăiește, pentru prima dată în viață.

„*Da*”, îi șopti Oberon. „*Vezi, Trupule, acesta-i motivul că EU stau cu voi. Sentimentele voastre bune sunt Ambrozia. Dragostea e Ambrozia, e nectar de Viață. Mă simt mai bine, mai puternic... Împreună. Tu trăiești și ea trăiește, EU trăiesc, pentru că împreună suntem Umani, Suflet și Trup, împreună! A meritat să devin Brigit, a meritat să cer ajutor Geaei. Mi-am făcut partea, Tomlyn, în simbioza noastră. Acum e rîndul tău să Ne hrănești!*”

„*Da*”, gîndi Tomlyn privind-o cu drag pe Janet. „*Iubind. Crezînd în Iisus și în Împărăție. Bucurîndu-mă de frumos, de prieteni, de copiii pe care îi voi avea... Iubind această lume, pe care Domnul ne-a dat-o.*”

„*Vezi, de aceea EU nu plec de aici, deși cred că ne vor aștepta zile grele. Poate de aceea am plecat și din celălalt loc. Vine timpul cînd tragi o linie și spui: pînă aici! Gata! Nici un pas înapoi! Asta am învățat-o de la voi, de la adamiții umani. Linia Mea este aici, pe Terra. Știu că, împreună, vom putea aduce Împărăția între noi aici, pe pămînt! Lumea Noastră*”

Tomlyn nu trebui să întrebe. Știa că Lumea Noastră nu avea să fie a lor, după cum nu va fi nici a oamenilor. Va fi Împărăția Omului! În schimb, întrebă:

„*Acum mă vei face să uit?*”

„*Doar dacă vrei. Putem trăi cu amintirile noastre, ne fac mai buni, mai întregi. Vrei ca Janet să uite cum te-a cucerit? Vrei să uiți de ce o iubești*?”

Tomlyn nu mai răspunse. Știa că Duhul lui știe răspunsul.

Cadoul

Explozia care a avut loc la Laboratorul de Cercetare de Tehnologii Noi (New Technologies Research Laboratories – NTRL) în zorii zilei a distrus nu numai laboratoarele cu toți lucrătorii (cercetători, asistenți, personal auxiliar și gărzi de securitate) aflați la lucru în acel moment, ci și o mare parte din orașelul învecinat. Pierderile materiale se puteau calcula, pierderile de vieți omenești se ridicau la cifra de 2376 de persoane – dar pierderile științifice erau incalculabile. Cercetările erau diverse, dar extrem de importante. De la tehnici de vîrf în diferite domenii pînă la idei și teorii de la care Omenirea spera la un salt spre viitor. Se spunea că acolo se fac cercetări (relativ secrete) asupra OZN-urile descoperite pe Pămînt, asupra resturile unor vizitatori extratereștri, dar și tehnologii care ar fi permis călătoriile omului în Cosmos. Și, printre ele, o dezvoltare fără precedent a tehnicii clonării.

Întîmplarea face ca tocmai unul din cei mai cunoscuți (mai puțin publicului larg, dar cercurilor științifice) cercetători în domeniul Clonării să fi scăpat, printr-o adevărată minune, catastrofei. Dl. Prof.

Dr. Ishmael Daniil Abramovici, unul dintre cei mai dedicați cercetători, care nu lipsise o zi, nici măcar în weekenduri, de la Laborator sau de la Universitate, lipsise în aceea dimineață! După catastrofă stătuse închis, retras de publicul care ar fi dorit să-i stea alături, mai bine de o săptămînă, refuzînd orice contact atît cu prietenii, membrii familiei, oficialitățile, membrii ai lumii științifice – și, bineînțeles, Presa. Singura persoană care fusese acceptată în preajma lui era Mr. Robert Bob MacClure, secretarul lui, tînăr doctorand la Universitatea din Minnesota, unde dr. Abramovici, propus pentru un premiu Nobel în Fizică, era șef de catedră.

Mă număr printre prietenii apropiați ai lui Bobmac – așa cum este el poreclit în cercul relativ restrîns de prieteni. Suntem ca și vecini, din două mici orășele din Dakota, deseori am jucat baseball și football împreună – deși, ca adversari -, în echipele liceelor în care învățam. Am ajuns împreună la Twin-Cities Univ. din Minnesota, unde am locuit cinci ani în același cămin, fiind colegi de cameră. În timp ce el era student la Science (Fizică), eu eram student la Arts (Jurnalism). După absolvire, el a continuat să lucreze ca asistent al Marelui Abramovici (așa îi spunea Bobmac), în timp ce eu am lăsat doctoratul pe mai târziu, reușind să prind un job la ***NYT*** – corespondent pe zona Preerii Nord – și la ziarul local, ***The Pioneer Press*** din Saint Paul. Deci, continuam să locuiesc în Twin City (e drept, în Saint-Paul), să colind statele de nord (la granița cu Canada) și să mă întîlnesc, cît de des puteam, cu Bobmac. El se împărțea între Univ și Laboratoare – situate undeva în sudul statului, pe lîngă Duluth.

Bineînțeles, Catastrofa a ținut prima pagină a mai tuturor jurnalelor locale și naționale. Am scris și eu ceva, mai mult din auzite – pînă cînd șeful de la ***Pioneer***, care mă cunoștea mai bine, mi-a amintit că auzise că mă număr printre apropiații secretarului lui Abramovici. Cel care, în acel moment, era singurul primit în anturajul doctorului. Nu am avut încotro și am pornit să-l caut pe Bobmac, cu sentimentul unui jefuitor de morminte. Nu spun prin ce situații am trecut pînă am reușit să mă întîlnesc cu el, fără a-i lăsa impresia că-l caut doar pentru

a-l trage de limbă. Realitatea este că chiar voiam să fiu alături de el în acele clipe tragice. Cred că în final i-am jurat că tot ce voi afla de la el va rămîne între noi, nu va fi publicat.

Ne-am întîlnit într-o mică ceainărie ceiloneză, loc în care deseori ne petreceam serile. Abramovici, ca și Bobmac, locuiau, de la Catastrofă, în Minneapolis. Bobmac era tras la față, slăbise, mi s-a părut că părul îi albise ușor la tîmple. Avea ochii obosiți, cu cearcăne mărite de ochelarii cu ramă de baga, pe care îi purta permanent – ceea ce îi dădea un aer de seriozitate. Deși încă nu împlinise 28 de ani, arăta deja ca un profesor universitar la anii patruzeci.

După o introducere mai lungă, în care am reușit să-i transmit solidaritatea cu el și Big Ab în clipele lor grele – și un pahar dublu de burbon cu gheață -, am ajuns totuși la Catastrofă.

- Cum s-a întîmplat ca Big (așa îi ziceam, fără pic de ironie, lui Abramovici) să nu fie la laborator?

- Cred că e vina mea. El venise să verifice niște cercetări făcute de mine – nu intru în detalii, nu are importanță – și ne-am lungit pînă tîrziu în noapte. Big Ab era obosit, s-ar fi dus să se culce cîteva ore înainte de a pleca spre Duluth – drum de vreo 2 ore. I-am zis să stea liniștit, să se culce la mine, aveam să îl duc eu cu mașina în zori. Cînd colo, mașina mi-a făcut fițe, nu a pornit imediat. Am chemat un atelier să mi-o repare și am plecat mai tîrziu, pe la 7. El era de obicei în laborator la ora asta... Cînd mai avem vreo jumătate de oră de drum, am auzit explozia. De fapt, cred că mai curînd am simțit tresărirea pămîntului. Pe urmă au început să treacă pe lîngă noi mașini de pompieri, salvări, pe deasupra elicoptere... Am știut că se întîmplase ceva, am accelerat. Dar pe urmă am fost opriți de Poliție. Spre Sud se ridica fumul. Acum știam deja că se întîmplase ceva la Lab. Nici n-am mai ajuns acolo, a tebuit să ne întoarcem. Cînd am ajuns în Minneapolis, am aflat ce se întîmplase. Big Ab s-a încuiat în casă.

- De ce?

- Are un cumplit sentiment de vinovăție. Toți colegii lui morți, doar el în viață. Dacă ar fi fost la job, ar fi fost și el mort, cu ceilalți.

- Asta ar fi ajutat la ceva?

- Nu, desigur nu. Dar în astfel de momente, mintea o mai ia razna. Mai e un motiv care îl face să se simtă vinovat. Crede că și el a contribuit la „pogorîrea pedepsei”. Așa îi spune.

- Ce fel de pedeapsă? Despre ce vorbește? Făceau cercetări ilegale, imorale?

- Poate că da. Uite, ce știi tu despre Clonare?

- Ceea ce știe toată lumea. Doly – parcă așa îi spune oii clonate. Stemuri, chestii de astea. Ce scriu ziarele. Genii clonate...

- Ce crezi despre toate astea. E moral să re-creezi o ființă?

- Știu eu? Cred că a clona un animal nu-i mare lucru. O oaie e o oaie – pînă la proba contrarie. Cred că o pulpă de miel clonat are același gust ca și una de miel din Noua Zeelandă – dacă e hrănit la fel. Mie nu-mi place carnea de miel – m-am strîmbat eu. Pe fața lui Bobmac alunecă o umbră de zîmbet.

- Nici mie. Dar de om?

- Nici pulpa de om nu-mi place, glumii eu mai departe. Vrei să spui că se poate clona un om? Am revenit serios.

- Desigur. Se pot clona embrioni. Puși în pîntecul unei femei, vor ieși clone. Clona lui Mozart!

- Uite, eu nu cred că o clona va fi exact originalul.

- Și ai dreptate să crezi asta. O persoană matură este rezultatul a multor factori. Mediul familial, mediul social, educația... Chiar perioada istorică, locația geografică... Un Mozart născut în America zilelor noastre, într-o familie săracă din Preerii, greu de crezut că va scrie părțile rămase nefinisate ale Requiemului. Probabil nu va fi muzician, nici vorbă să fie virtuoz și mare compozitor. Poate talentele lui, dacă va avea vreunul, se vor manifesta în economie, arhitecură, sau pur și simplu cooking. Cine mai știe? Sigur, nu fotbalist – Mozart era un tip destul de firav și nu prea înalt.

- Și atunci de ce toate aceste discuții? Din cauza Bisericii?

- Probabil. Creația nu poate fi decît a lui Dumnezeu. Dacă nu e a lui, atunci e a Diavolului...

- Crezi asta? Știam că el este dintr-o familie de baptiști destul de credincioși.

- Nu are importanță ce cred eu. Poate nu asta e problema, clonarea unui om de geniu. Decît un ucigaș, mai bine unul de geniu. Asta nu înseamnă că această clonă nu va putea ajunge și ucigaș, în anumite condiții. Depinde de mediu, ți-am spus. E vorba mai mult de organe, de grefe.

- Astea ce mai sunt?

- Clonarea unor organe. De exemplu, a unui picior. Dacă ai părți omenești perfecte, mai ales clonate de la persoana în cauză, va fi mai ușor acceptată grefa.

- Se poate?

- Nu chiar, rîse el cu destulă amărăciune, totuși. Clonarea unui picior nu ar fi prea dificilă – dar aducerea lui la mărimea necesară, da! Ar trece ani de zile, poate chiar două decenii, să zicem, timp în care cel ce îl așteaptă ar îmbătrîni. Timpul nu poate fi oprit în loc.

- Nici grăbit?

- S-a încercat. Rezultatele nu sunt încurajatoare... zise el, vag. Dacă nu ar fi fost fizician, ci biolog sau medic, aș fi bănuit că în această direcție se desfășoară cercetările lui. Dar ce zici de clonarea unor... obiecte?

- Asta cum mai vine? nu am înțeles eu. Pui sămînța de masă și crești o masă? Imaginea mă făcu să pufnesc în rîs.

- Mda, nu chiar așa. Dar dacă ar exista o mașină care să... cloneze o masă? Ca un fel de printer. Bagi în memoria ei ce tip de masă vrei: dimensiuni, material, finisaj – și ea îți „printează” acea masă.

- Nu am mai auzit de așa ceva, am spus sincer. La așa ceva lucrai tu? Bobmac dădu din cap – nu prea bucuros, mi se păru. Se poate?

- Din păcate, da. Pînă de curînd.

Mi-am prins fruntea în palme, cugetînd. Pe urmă am zis, cu certitudine:

- Pînă la Catastrofă!

- Da. Obținusem deja rezultate... încurajatoare. De aceea și continuam cercetările cu atîta intensitate. Vroiam să ieșim public cu rezultatele noastre.

- Și ce era rău?

- Rău era că uitasem legea de bază a termodinamicii: „Nimic nu se crează, nimic nu dispare, totul se transformă”. Fizicieni, unii propuși pentru Nobel! Cum să nu se ascundă Big Ab de ochii lumii?! Ar trebui toți să ne ascundem – noi, cei ce am scăpat cu viață!

- Ce are Legea cu Clonarea?

- Termenul este prea exact. Științific, mașinii îi spuneam Multiplicator. Chiar asta făcea, era ca un multiplicator de imagini, un printer. Pui imaginea în memorie – mașina îți va face o copie, sau zece, sau o mie... Așa vedeam și noi Multiplicatorul. Puneam în memoria lui imaginea 3D și toate datele și ea „printa” – crea deci – o masă copie, două, zece, o mie... Mese pentru toată populația! Asta o spuse cu o imensă ironie.

- Mda, ar fi fost bine, am zis eu.

- Bine? Ar fi fost grozav! Nu mai trebuia să tăiem pomii, nu? Cînd au aflat la ce lucrăm, ecologiștii au sărit cu niște finanțări imense. E drept, industriașii erau mai puțin bucuroși. Îți poți închipui: fiecare familie din America, să zicem, ar fi avut un astfel de Multiplicator acasă. Vroia o farfurie? Pac, făcea o farfurie. Vroia un pat? Pac, făcea un pat. Vroia un Picasso? De ce nu? Poate un lingou de aur, nu?

Îmi dădeam seama că ceva nu prea mergea în această treabă...

- Problema era mai mult socială. Nimeni n-ar mai fi trebuit să muncească. Nimeni nu mai avea neoie de bani. S-ar fi creat alte relații, alte valori. Raiul pe pămînt! Din nou acea ironie mușcătoare...

- Da, e clar, asta e greu de imaginat, am spus.

- Nici nu e adevărat. Doar tîmpiții cred în astfel de imaginații... De unde vine masa? De unde vine lemnul? De unde vine aurul? Imaginea printată știm de unde vine: de la tonner. Se termină tușul – gata și copiile! Nici chiar alchimiștii nu au ajuns la o asemenea idioțenie. Ei visau Piatra Filosofală: o produceau din diferite ingrediente – sperau ei – și o puneau în plumb, transformîndu-l în aur. Doar șarlatanii „produceau” aur din văzduh! Iar noi ne bucuram că produceam... apropos, nu produceam mese... fără să ne întrebăm de unde vine acel material. Cînd te gîndești că un idiot, adjunctul lui Big Ab, vroia să „copieze” un tank Sherman de 72 tone! 72 de tone de oțel! Și nimeni, nici măcar Big Ab nu a pufnit în rîs la această propunere.

Mi-am dat seama că de data asta Bobmac pusese mult mai puțin respect în porecla mentorului lui.

- Și chiar, de unde material?

- Pînă la urmă Big Ab a început să se întrebe. Mă pusese pe mine și alți colegi să mergem pe această pistă. De unde? Tot felul de teorii... Pînă la urmă, într-o clipă de frustrare, am zis „La naiba, dintr-o Gaură Neagră!”. Big Ab s-a uitat la mine curios și a spus: „cred că ai dreptate. Rămîne să vedem: cum?” Asta nu am mai apucat-o...

- Deci, e adevărat? Credeam că glumești.

- Da, cred că e adevărat. O luam din Gaura Neagră. De fapt, se pare, de la Alții, prin Gaura Neagră. Se pare că au încercat să ne avertizeze. Big Ab își amintește de o imagine, primită chiar pe cînd pleca de la laborator. Nu a apucat să o cerceteze, dar crede că era un avertisment. Un ultimatum, chiar. E sigur că cei de la Lab au continuat să multiplice peste noapte. Și, în zori, au primit... Cadoul.

- Ce fel de cadou?

- Cine mai știe? Poate o bombă – dacă Ăia gîndesc ca noi. Poate un alt tip de armă. Poate chiar o fărîmă de antimaterie... Ceva care să ne învețe minte să ne mai jucăm cu lucruri pe care nu le înțelegem.

Nu am mai continuat discuția. Știam amîndoi că acest Cadou otrăvit nu ne învățase minte. Că e în firea noastră să căutăm să obținem lucruri materiale, chiar interzise, dacă asta ne poate

îmbogăți fără muncă. Vom uita despre Catastrofă, vom căuta justificări – pe care le vom și găsi – și vom continua cercetările. Pînă cînd, un alt cadou va sosi din Spațiu...

Așmodeu

Prima dată cînd s-a auzit de Evenniment, prea puțini știau despre el. Încă mai puțini au fost interesați. Doar madam Petric, de la Doi, a bodogănit ceva despre „necuratu” de cîte ori bîrfea cu vecinele la intrarea în scară.

Se pare că prima dată a fost Visul. Cum el s-a întîmplat în cursul nopții, desigur, și cum nu toți își amintesc dimineața visele visate peste noapte, a trecut aproape nebăgat în seamă. Doar cîteva babe, tovarășe de bîrfă ale doamnei Petric, și-au dat seama că mai toate au avut un vis asemănător. Avea dreptate doamna Petric să vorbească despre „necuratu”...

Nu că Visul ar fi fost un coșmar. De fapt, era despre nimic. Sau, mai nimic. Era despre încercarea de a fura de la Cineva Ceva.

„O vrajă”, spunea madam Fălcosu. De fapt, nimeni nu-i spunea așa în față, să n-o supere, așa că-i spuneau „madam Florica”.

„Nu, mai curînd o rețetă”, o contrazicea madam Burghelea (poreclită „Burghiu” datorită numelui și a cîrlionților aproape cărunți, făcuți cu bigudiul), soția „inginerului” de la Trei. Ea, probabil, știa; absolvise cîndva, de mult, liceul sanitar – chiar dacă

nu lucrase nicio clipă în domeniu pe motiv de căsătorie cu un soț mai în vârstă și cu salariu bunicel.

„Ba un pergament!” se rățoise Vasilica. Ea nu se „rățoia” la cineva anume, dar era puțin mai surdă (avea și proteză) pe motiv de picamer, zicea ea. Lucrase ca pontatoare pe nu știu ce șantier, pînă se „aranjase” pensionară la nici patruzeci de ani. Femeile nu prea-i ziceau nici „doamnă”, nici „madam” – i-ar fi spus, poate, „Vasilică Tată”, așa cum îi spunea Petric, muncitorul (și în sensul de „harnicul”) soț al doamnei Petric – dar Vasilica prefera să fie tutuită. „De persoanele mai bătrîne”,completa ea, privind ironic spre babe...

„Și rețeta poate fi scrisă pe pergament.” o completa madam Burghiu. De fapt, habar nu avea ce-i ăla un pergament,dar bănuia că se poate scrie pe el. Poate un fel de „ozalid” – de care auzise.

„Am zis eu altfel?”, se rățoia (din nou) Vasilica.

„Eu cred că era o formulă!” le contrazise pe toate tanti Tuliuc – numită de toți chiar Tanti (nu pricepeau ce fel de nume ar fi „tuliuc”). Ea era cea mai vîrstnică femeie din bloc și cea mai umblată. Fusese și la Stambul, se lăuda ea (deseori).

„Așa am zis și eu” se bucura Fălcoasa. „Vraja nu-i tot o formulă? Poate fi scrisă și pe pergament.”

Cu asta căzură la pace. „Formulă” putea fi și o „rețetă”, cum se strădui să le convingă madam Burghiu. Dar ele continuară să discute încă multă vreme, cine de la cine vroia să fure „formula” – pentru că nu era deloc clar în Vis.

Cam tot atunci avură loc Petrecerile. Oamenii din bloc nu mai erau siguri dacă ele, Petrecerile, chiar avuseseră loc în fapt – și unde anume. Unii vorbeau despre un cor mixt (femei și bărbați, cu un număr de la trei pînă la opt persoane). Altele, de „o formație” – care părea a fi ori un taraf, ori o mică fanfară, ori chiar una „de zbînțuiți” (cum specifica madam Cîrlig). Nu era clar ce cîntau sau de ce, dar mai mulți erau convinși că „formația” performase ori chiar la ei în apartament, ori la vecini. Ba chiar Bădilă, electricianul

de la Opt, zicea că-i întîlnise în lift.

Aici, cu liftul, era cu totul altă poveste. Aproape toată lumea era convinsă că, într-un fel sau altul, liftul avusese un rol foarte important. Ori ducea oamenii la Petrecere, ori îi scotea din bloc, ori cei din lift (deși liftul era de patru persoane, ei erau convinși că e vorba de mult mai mulți pasageri) aveau oarece legătură cu Furtul. Aici, se pare că bănuielile se îndreptau mai ales asupra unei fete (sau tinere femei) și a unui bărbat („bine”, zicea Tanti, care își amintea de un anume Ismail din tinerețile ei, acum trăitor la Istanbul; nu, după ce părăsise Ada Kaleh, nu-l mai văzuse niciodată). Se pare că cei mai mulți își aminteau, într-adevăr, tînărul (sau „bărbatul bine”) din lift, brunet, înalt și cam slăbănog. Fata era frumoasă, îmbrăcată în rochie albă, destul de vaporoasă (asta o spunea Ciuhodaru, ceferistul de la Patru, lingîndu-se pe buzele senzuale) Singurul lucru pe care nu-l puteau hotărî era dacă cei doi necunoscuți făceau parte sau nu din „formație” și dacă fuseseră văzuți și la una din Petrecerile care, în noaptea respectivă, avuseseră loc într- unul din apartamente.

Dar, ca orice motiv de bîrfă, și acesta trecu relativ repede, înlocuit de multe alte subiecte aduse de televizor, ziar sau cozile din cartier. Desigur, acum se putea cumpăra orice, de oriunde, dar pentru locatarii blocului L5 coada rămînea principalul eveniment social.

*

Veronica, răspunzînd la numele de Vera, folosit de colegi și prieteni, își amintea destul de vag Visul. Ea nu-și amintea de Petrecere, nici de Formație – ci doar de lift. Își amintea și de tînărul din lift – singurul de care-și amintea, deși știa că liftul fusese plin, abia de putuseră să închidă ușa. Ba chiar se gîndise că s-ar putea să nu plece, cu atîția pasageri înghesuiți în el. Nu știa dacă-l văzuse și „mai înainte”. De acea parte, de „mai înainte”, își amintea încă mai vag – deși, parcă, mult mai intens. Încercase să fure un pergament, parcă. Sau să-l citească pînă la capăt. Mai ales, să-l memoreze.

Își amintea că timpul trecea, o pendulă uriașă bătea secundele rămase și își dădea seama că nu va avea timp să termine de citit (nicicum de memorat) formula. Ba chiar, din cauza grabei, rîndurile începuseră să fugă și, din cauza frustrării, ochii i se umplură de lacrimi. „Ai grijă, dacă nu termini, nu e bine deloc”, zicea Vocea. „O să-ți pară rău!” Vocea aparținea unui bărbat în vărstă, gîndea ea furioasă pe sine însăși că pierdea timpul cu prostii, de parcă ar fi avut vreo importanță cui aparținea, dacă nu termina de citit pergamentul. Sau poate catastiful, cartea... Nu-și dădea seama ce, pentru că era deschisă pe un pupitru. În mod clar, nu era un sul...

Cam același lucru își amintea și Bazil. Îl chema, desigur, Vasile, și era înalt și slab. Unii îl credeau grec, dar el știa că e evreu. Cum de se numea „Vasile” nu-și amintea – deși nici Bazil nu e nume iudeu. Dar știa că asta e, deoarece textul pe care se chinuia să-l citească era scris cu caractere evreiești și i se părea că nu-i deloc normal și drept să trebuiască, în puținul timp avut la dispoziție, nu numai să citească Formula, s-o memoreze, dar s-o și descifreze într-un alfabet cu care nu era obișnuit. Ar fi trimis în Sheol Vocea hîrîită, care-i amintea de vocea rabinului Rafal, cel cu care învățase să citească și să scrie, neauzită de el de mai bine de un deceniu, de cînd se mutase cu părinții în Capitală.

De cînd avusese visul se întrebase mereu cine o fi fost fata din lift. Și de ce-și amintea de ea și de ceilalți, nu, pentru că liftul era plin, cobora în scîrțîit de roți neunse și cabluri întinse. La un moment dat o văzuse printre ceilalți, chiar lîngă ușă, apoi își dăduse seama că el era lîngă ușă și ea dispăruse – deși îi simțea, cumva, răsuflartea speriată în ceafă. Știa că e speriată pentru că și el era speriat, trecuse timpul măsurat de ticăitul sonor al pendulei uriașe și nu era deloc sigur că terminase de citit textul Formulei. Nici vorbă să-și amintească ceva din cele scrise. „Too bad”, croncănise Vocea rabinului.

Cînd ușa liftului se deschise, se trezise împins afară,pe aleea din fața scării. Așteptă să apară fata, lăsîndu-i pe ceilalți călători

să treacă pe lîngă el –dar ea nu apăruse. Cînd se întoarse, ușile liftului se închideau încet –înăuntru nu se zărea nicio rochie albă, strălucitor de albă, vaporoasă. Fata dispăruse – apoi, Bazil se trezise. Nu-și mai amintea nici Formula, nici chipul fetei. Nimic. Și-i părea terbil de rău, convins fiind că pierduse un lucru extrem de important.

*

Vera ridică, atentă, capul. Luase loc în micul amfiteatru, printre alți colegi înscriși la cursul de Mnemotică. Nu știa de ce se înscrisese la el, nici nu știa ce înseamnă cuvîntul, dar era prezentă în amfiteatrul aproape gol. Vocea profesorului care abia intrase și li se adresa îi amintea Vocea auzită în Visul avut cu cîteva zile în urmă. Și își aminti Visul pe care între timp, îl uitase aproape complet. Întorcînd capul, nu avu nicio tresărire să vadă tipul negricios așezat singur într-o bancă, mai sus de ea. Și el ridicase capul, atent la spusele Profesorului.

„Nu o să mă apuc să vă spun despre ce este acest curs.” spunea profesorul. „De fapt, părerea mea este că cei mai mulți nici nu aveți ce căuta aici. Sigur nu vă va interesa, sigur veți vrea să vă mutați la un alt curs. Cine dorește să plece, să o spună acuma; o să fie ajutat să-și găsească ceva mai potrivit. Eu zic să rămînă doar cei care au avut un vis trăznit, lipsit de perspective, dificil de împlinit, care nu le va aduce niciun fel de satisfacții...!”

Rămaseră trei în bănci.Ea, negriciosul și o femeie durdulie cu priviri visătoare. Ea părea să nu fi fost atentă la spusele Profesorului – dar acesta dădu a încuviințare din cap.

„Cred că pe voi v-am mai întîlnit”, zise el. „Eu vă cunosc,voi pe mine mai puțin. Nici unul din voi nu a trecut testul, ceea ce e foarte rău. Dar ați fost cel mai aproape, lucru care ne da o speranță. Nevoia e mare, deci vom defila cu ce avem, vorba comuniștilor.”

„Și care e scopul defilării... pardon, al cursului?” întrebă bărbatul.

„El e Bazil”,îl prezentă Profesorul. „Nu că ar conta... Da, cursul

are un singur scop: să facă uz de talentele voastre. V-am spus că e mare nevoie. Ar fi fost mai bine dacă ați fi reușit să memorați Formula – deocamdată numai eu o știu. Din fericire, fiecare din voi a memorat o parte importantă din ea. Împreună, vom învinge! – vorba comuniștilor latini.”

„Numai vorbele comuniștilor le știi?” întrebă ironic Vera.

„Ba știu și altele” o contrazise Profesorul. „Dar nu e nevoie de ele. Ceea ce aveți de făcut este să vă amintiți cît vă puteți aminti din Formulă. Ia încercați să vă concentrați!” Cei trei puseră capul în mîini, gînditori.

„Așa. Acum, pe rînd, să veniți la mine și să puneți mîna pe mine.”

„Adică, asta cum vine?” întrebă Vera. „Să te atingem?”

„Mai mult decît atît. Așa cum puneau mîna preoții iudei din vechime. Binecuvîntînd, mai precis – chiar dacă nu avem mir.”

„Dar noi nu suntem preoți” zise Bazil. „Poate nici iudei...”

„Asta are mai puțină importanță – deși evrei sunteți cu toții. Uite, pentru că tu ai deja idee ce trebuie să faci, vino primul. Ceilalți veniți pe rînd, că eu nu voi mai putea să vă dau indicații...”

Bazil se ridcă, coborî treptele amfiteatrului și se apropie de Profesor. Aceasta se lungise pe catedră, cu fața în sus. Părea, dintr-o dată, foarte bătrîn. Tînărul ridică pentru un moment ambele brațe în sus, spre cer, apoi le coborî pe pieptul bătrînului, atingîndu-l cu palmele. În minte pronunță ce -și amintea din Formulă. Se dădu la o parte.

Urmă Vera, apoi femeia durdulie, acum cu privirile mai puțin visătoare. Cînd termină și ea de pronunțat, în gînd, Formula, trupul Profesorului înțepeni.

„Asta ce-o mai fi?” se sperie Bazil, „Se pare că a dat ortul popii...”

„Cum zic creștinii de pe-aici”, zîmbi ironic durdulia.

„Ce facem cu el?” întrebă Vera.

„Cred că o să-și poarte singur de grijă” spuse durdulia nepăsătoare. „Dar am făcut o treabă bună. Lăsați-mă să vă binecuvintez”

Fără să aștepte aprobarea lor, puse mîinile mai întîi pe Bazil, apoi pe Vera.

„Așa, acum e gata.”

Cei doi se simțiră dintr-o dată extrem de obosiți – cumva, mai bătrîni ca timpul. Trebuiră să se spijine de catedră. Femeia păru că se schimbă sub ochii lor: se înalță, slăbi... Căpătă aspectul Profesorului.

„Da, era timpul. Dacă înainte trebuia să fac transformarea o dată la căteva secole, acum e nevoie neaparat de una la cîteva decenii... Ultima am făcut-o la Birkenau. Acolo, din păcate, ajutorul meu n-a ajutat prea mult, deși am scăpat viața la mulți evrei. Am și consumat multă energie. Acum va fi mai ușor, am să vă salvez doar pe voi. Vă veți pierde toată memoria, o să porniți în viață ca doi tineri fără griji... și fără prea multă minte, dar nici nu aveți nevoie de prea multă pentru a fi fericiți.”

Puse din nou palmele pe cei doi, pe rînd. Apoi, liniștit, păși cu pași mari, vioi, și ieși din sală. Abia cînd ușa se închise, Vera și Bazil părură să se trezească.

„Ce-i asta?” întrebă Bazil. „Unde e profesorul?”

„Profesorul? Care profesor?”

„Rabinul... Bătrînul...”

„Dar femeia cea visătoare?”

„Era o femeie aici? Știi, îmi place rochia ta” îi zîmbi Bazil.

„Da? Și mie. Mă bucur” îi zîmbi înapoi Vetra.

„Ai ceva program special în după-masa asta?” întrebă negriciosul.

„Nu, nicidecum. Vroiam să mă înscriu la un curs, dar cred că renunț...”

„Vii atunci la o cafea?”

Cei doi porniră spre ușă. Din spatele coloanei, Profesorul îi privea zîmbitor.

„Doamne, e din ce în ce mai greu” murmură el. „Oamenii sunt tot mai neghiobi. La Birkenau au fost suficienți doi să-și amintească

Formula, acum am găsit numai doi și a trebui să mă implic și eu. Așa că am pierdut o treime din viață... Cît mă vei mai ține pe lumea asta? Nici Jidovii nu mai sunt ce-au fost... Nici chiar cei rătăcitori...

Amiază geroasă

Amiază geroasă de primăvară, în ciuda cerului senin și a soarelui puternic. Razele cad pieziș, topind țurțurii de la streașină – chiar dacă termometrul ar arăta, probabil, minus 30C. Fenomen obișnuit la această latitudine Up-North. Se aude clinchetul cristalin al stropilor înghețați în drumul lor spre gheața de la poalele imobilului. Razele piezișe ale soarelui fac să strălucească geamurile festrestrelor dinspre mine. În dosul lor disting cu greu un chip frumos de fată. Are păr lung și blond ruginiu.

Caut instinctiv o priză să-mi conectez mașina. Nu există. Nici vreo altă mașină nu se vede în împrejurimi. Un Trailer Park de oameni săraci: cîteva imobile fără curți, fără garduri, destul de vechi. Existența lui e de nebănuit din șosea. Dacă nu-mi spunea Claudiu de el, n-aș fi ajuns aici într-o mie de ani... N-o să pot sta prea mult, nu pot risca să las motorul să înghețe. N-aș mai avea cum să plec de aici... Noroc că se zăresc linii electrice și de telefon legînd trailerele. La o adică, aș chema ajutor.

În interior e nebănuit de cald. Gazdele, cei doi bătrîni, sunt,

totuși, destul de gros îmbrăcați: el, cu un pulovăr gros peste o cămașă de flanelă, pantaloni groși de lînă, ea, un capot gros, plușat, ciorapi groși, șal pe umeri. Amîndoi poartă în picioare botoșei îmblăniți. Îmi spun că sunt, probabil, înghețat de scurtul drum parcurs între mașină și ușă. Bătrîna poartă ochelari groși, cu ramă de baga, care nu îi pot ascunde, totuși, ochii de un albastru închis. Părul blond ruginiu, înspicat cu fire sure, este adunat într-un coc prins cu un pieptene mare, încovoiat. El este aproape chel, părul alb adunat deasupra cefei. E frumnos ras, doar sprîncenele groase, albe, fîlfîie deaupra găvanelor adînci, din care ochii verzui privesc puțin tulbure. E aproape complet surd.

- I s-au descărcat bateriile, îmi explică Katleen. Pînă ajungem în oraș, ne descurcăm așa.

Se dovedește că se descurcă destul de bine. El are o înțelegere particulară a spuselor tovarășei de viață. Probabil îi poate înțelege cuvintele privindu-i buzele. În general, nu intervine în discuție, o aprobă însă în aproape tot ce zice.

- Deci, ai vorbit cu Claudiu, îmi spune bătrîna. Nu l-am mai văzut de mult...

Știu. De cînd i-au împrumutat o sumă frumușică de bani, vreo trei mii de dolari. Bani mulți, judecînd după sărăcia evidentă a locuinței. Deși e relativ aglomerată de obiecte vechi. Le spusese că-i trebuie să-și aducă familia, copilașii, din „lagărul comunist". Claudiu ajunsese în Canada pe cînd avea vreo optsprezece ani, neavînd acum nicio familie în România. „A meritat să te desparți de ei pentru trei miare?", l-am întrebat. „Oho! La ce mi-ar fi ajutat relația cu ei?" „Poate ți-ar mai fi dat", am zis eu, cinic. „Poate. Dar poate, nu. Sunt niște amărîți..."

- Știi, el e din același sat cu John, îmi spune Katleen bucuroasă.

Sunt convins că nu. Claudiu e dintr-un sat din Banat, trăit mai ales prin Timișoara, unde se ocupa cu contrabanda, de mic.

- De unde e John? întreb.

- Din Boian. Claudiu spunea că acum e în Ucraina.

Mi-e și rușine să mărturisesc că și mama era din Boian. Am impresia că al vrea să-i înșel și eu. Mi se pare că privirea bătrînei devine ironică...

- Din ce familie? întreabă însă John, senin.

- Gorda, spun, mai sigur pe mine.

- Aha. Cum o chema pe mama ta?

- Reveca.

- O știu! se bucură el. Era micuță cînd am trăit eu în Boian. Am fost coleg cu sora ei, cu Leonora. A fost prima mea iubire, hehe. Am vrut s-o aduc în State. Am iubit-o pînă am întîlnit-o pe Katleen.

Bătrîna rîde. Un rîs tineresc, cumva zglobiu. Ea îmi povestește restul. Familia lui John emigrase în State pe la începutul secolului. Fuseseră cinci frați, John - prîslea. În timpul Crizei murise tatăl și un frate. Mama vînduse totul și se întorsese acasă, să-i salveze măcar pe cei patru copii rămași. Avusese destui bani ca să cumpere ceva pămînt și cîteva animale. Cine știe ce s-ar fi întîmplat cu ei, dacă ura și invidia satului n-ar fi făcut-o să plece din nou în America? În cei trei ani cît au stat acasă, John o cunoscuse și-o iubise pe mătușă-mea. Care, după sosirea rușilor, a făcut douăzeci de ani de lagăr, văzîndu-și soțul, învățător, și cei doi copii, uciși. S-a întors bătrînă, deși avea doar treizeci și șase de ani, cu un copil – băiatul unuia dintre gardieni. Nici ea nu știa care...

- John a făcut războiul. L-am cunoscut în spitalul din Anglia, era rănit. Eu eram soră. După ce a fost trimis acasă, a fost tăietor de lemne. Pe urmă s-a mutat în Canada. Aici și-a făcut un gater. Cu timpul, a avut o făbricuță. A ajuns milionar...

A avut familie, trei copii: două fete și-un băiat. Fetele sunt prin State, măritate pe acolo. Băiatul a moștenit făbricuța și vila. Atunci cînd a hotărît să se însoare cu Katleen.

- Era frumoasă ca o zînă! Bătrînul o privește cu ochii mijiți și sunt sigur că în locul bătrînei vede o tînără soră irlandeză, cu părul blond-ruginiu și ochi albaștri ca marea. Așa e și acum...

- M-am îndrăgostit de el cum l-am văzut, mărturisește bătrîna,

și aș putea jura că o ușoare roșeață îi colorează obrajii aproape deloc ridați. Nici bătrînul nu pare prea bătrîn, deși știu că a depășit optzeci de ani. Era așa de înalt, puternic, cu fața deschisă arsă de soare – în ciuda rănii. Credeam că o să moară...

- Mi-a fost aproape îngerul meu păzitor. Tu ai fost și vei fi, mereu, îngerul meu! șopti John. Îl cred.

Bătrîna povestește. John a fost trimis înapoi în State, era prea grav rănit ca să mai ajungă pe front. Fusese rănit în Normandie. Spitalul a fost mutat la Paris, mai aproape de front. Începuse atacul din Ardeni, erau mulți răniți... Pe urmă a devenit un spital al mutilaților de război. Prin 47 s-a desființat. Ea a rămas ca soră la noul spital, francez de data asta.L- a cunoscut pe viitorul soț: un funcționar de origine marocană. S-au căsătorit, au avut doi copii, fete. S-au mutat la Rabat. Mai tîrziu, la presiunea familiei, el s-a căsătorit din nou: avea nevoie de urmaș masculin.

- Am trăit bine, chiar și după independență. A fost funcționar de stat. Fetele s-au măritat, au plecat. Cu familia lui mă înțelegeam, deși nu eram musulmană. Chiar și cu a doua soție, devenită Prima.

- Tu ești un înger, normal să te înțelegi bine cu toți, afirmă convins John.

A fost căsătorită patru decenii. Soțul a murit de cancer. Ca fostă soră, a stat alături de el până s-a stins. Pe urmă au început necazurile. Fiul vitreg i-a cumpărat bilet de avion pentru Paris și a dat-o afară din casă. Nu a avut timp nici să-și caute fiicele, pierdute undeva în lumea arabă. A ajuns la Paris fără bani, fără prieteni, cu un pașaport irlandez de dinainte de război, prea bătrînă să fie angajată la vreun spital.

- Dar s-a descurcat, rîde bătrînul, mîndru. Te miri?

Nu mă miră nimic în această poveste. Katleen și-a amintit de soldatul american cu ochii verzi, ca iarba, înalt și vînjos, ars de soare. Era singurul pe care-l iubise. Care o iubise. Care, în nopțile lungi de durere, o cerea în căsătorie și îi povestea despre frumusețea pădurilor din Oregon... Prin Crucea Roșie și asociațiile de veterani

l-a găsit. În Canada.

- Am dat telefon și mi-a recunoscut imediat vocea!

- Păi, nu s-a schimbat deloc, dă o explicație bătrînul. E tot ea, îngerul meu. Chiar dacă a stat departe de mine patruzeci de ani. Dar gîndul ei a fost tot timpul la mine, mi-a purtat de grijă!

- Cînd a auzit, a venit imediat la Paris. Nu a trimis bani, ci a venit! Și lui îi murise soția, de cîțiva ani. Ne-am căsătorit la Paris. Mi-a făcut pașaport de Canada. Am venit direct aici.

Cu un gest larg arată spre încăperea supraîncălzită și încărcată cu obiecte nefolositoare. Și, probabil, multe amintiri.

- Știam ce înseamnă să fii piedică între cei dragi și familia lor. I-am zis lui John să începem să ne trăim viața de acolo de unde se oprise: numai noi doi. Am cumpărat acest ***mobile home***, ne-am mutat în orășelul acesta nordic. Trăim împreună de mai bine de zece ani. Nimeni nu știe unde suntem. De aceea nu ne caută nimeni.

- Decît Claudiu, rîd eu. Și acum, eu.

- Da, rîde și bătrîna. Și acum, tu. Tu nu o să ne ceri bani. Deși, să știi, nu ne pare rău că i-am dat banii lui Claudiu. Sper să-i fi folosit bine.

- Un înger, totdeauna un înger, spune John cu voce de filosof bătrîn, hîrșit de viață.

- Cum de l-ai părăsit atunci, de mult? o întreb pe bătrînă.

- Dar nu l-am părăsit! Well, era o vreme tulbure. Atît de mulți aveau nevoie de ajutor... de un înger păzitor. Mai ales Omar... Cînd el nu a mai avut nevoie de mine, am știut că John are!

- Și mă bucur că a venit, șoptește John. Acum vom fi împreună, cît timp voi avea nevoie de ea...

- Și pe urmă? nu mă pot împiedica să întreb. Ce urma să facă bătrînica aici în nord, singură? Și ea trecuse, probabil, de optezeci...

- Voi avea grijă de altcineva, spune ea, liniștită. Hehe, noi nu șomăm niciodată.

Îmi iau rămas bun de la ei. Privesc în jur, căutînd parcă pe cineva.

Îmi amintisem de chipul din fereastră.

- Locuim singuri, îmi spune Katleen, conducîndu-mă în antreu. Nu avem nevoie de altcineva. Dar tu, dacă îl întlnești pe Claudiu, spune-i să ne caute. Peste vreo doi ani. Va avea nevoie de... ajutor.

Ies în aerul înghețat. Soarele a coborît spre munți. Se apropie noaptea, deși e abia trei. Motorul pornește din prima. În lumina piezișă a soarelui zăresc în fereastră chipul unei fete cu părul lung, blond-arămiu, cu ochi întunecați. Pot să jur că sunt albaștri. Mă întreb, puțin invidios: oare ce-a făcut Claudiu pentru a merita un înger? Dar, în timp ce conduc spre șosea, găsesc un posibil răspuns: și îngerii au nevoie de oameni pe care să-i păzească.

Licitaţie

O zi de vineri obișnuită. Leslie privește pe deasupra hîrtiilor spre cei prezenți – nu foarte numeroși. Vreo douăzeci. Cei mai mulți au în mînă, arborînd un aer nepăsător, catalogul. Puțini îl răsfoiesc – de fapt, experiența îi spune că majoritatea știu precis ce anume vor să achiziționeze. Sau să nu achiziționeze. Ce-și pot permite și ce nu. Limita maximă pînă unde pot merge. Există întotdeauna un joc între dorință, posibilități și intuiție, cel mai adesea bazate pe un calcul rece de afacerist. Șansa apariției unui neștiutor bogat, pregătit să spargă niște bani pe un obiect care să-i dea oarece lustru de colecționar, este minimă. Ei, dacă există, sunt reprezentați de consilieri pricepuți în investiții în artă.

Pe cei mai mulți îi știe, au mai achiziționat obiecte de-a lungul timpului. Exact astfel de specialiști în investiții artistice. Cîțiva colecționari autentici. De exemplu, doamna cea înaltă și cam planturoasă, mistress Blackborne – probabil un pseudonim. Vine întotdeauna însoțită de domnul înalt și slab, cărunt, cu ochelari, cu aspect de evreu, cu care se consultă, uneori, pe șoptite.

Consilier sau, mai degrabă, chiar soțul ei. Ea achiziționează ***parafelia americana***, deși uneori licitează mai mult formal și la alte obiecte – mai ales tablouri de autori americani. Obiecte de foarte bun gust, deși aparent lipsite de valoare, care își dublează valoarea într-un deceniu sau două. Acum venise pentru o serie de patru *wampum*uri* ***oneida***, de pe la 1700, probabil, de pe timpul războaielor cu francezii din Noua Franță. Din cîte o știe pe Mrs Blackborne și datorită slabei cereri de șiraguri de mărgele din scoici, greu de crezut că va obține cei 2000 pe șirag ceruți de vînzător...

Sau Mr. Bradley – cel mai probabil numele lui adevărat. Este un domn ce se apropie de cincizeci de ani, uscățiv, cu părul puțin grizonat pieptănat peste cap, cu silueta dreaptă, probabil, bancher. Uneori lipsește perioade îndelungate – poate datorită unor călătorii extinse. Alteori, este însoțit de o femeie cam de vîrsta lui, cu care nu se consultă niciodată. Soția? Ea n-a venit niciodată în lipsa lui. Mr. Bradley achiziționează mai ales lucrări de artă din secolul al XIX-lea. Majoritatea europene, dar are și cîteva stampe japoneze și cîteva lucrări de-ale artiștilor americani. Leslie deja îi cunoaște pasiunile: Blake, Delacroix, Goya. Mai ales grafică: desene, printuri – dar și cîteva acuarele și pasteluri. E în stare pentru ele să pluseze oricît, semn că nu duce lipsă de bani. Știe că o pasiune merită cheltuiala. Altfel, în general, are „nas bun", niciodată nu a dat mai mulți bani decît ar merita vreo lucrare. O singură dată a adus înapoi, revînzînd, un Puy de Chavannes mai puțin cunoscut, la care a cîștigat dublul sumei plătite. Leslie încă se întreabă de unde a bănuit Mr. Bradely că lucrarea e, posibil, un fals...

____

Notă:

****wampum*** – șirag din mărgele obținute din scoici oceanice, folosite de nativii americani din triburile din regiunea nord-estică americană și sud-estică din Canada (federația irocheză) drept emblemă a unui șef, însemn a unei solii sau parafare a unui tratat (de pace)

Azi nu are piese deosebite. Așa se întîmplă de obicei. Piesele de rezistență, capodoperele, vin extrem de rar în zilele noastre. Cei ce le posedă le țin cu dinții, le vînd doar dacă au extrem de mari probleme financiare – și atunci pe canalele lor, nu prin Agenții sau Case de Licitație. Nici presa nu află... Iar lucrări noi nu apar decât foarte rar. De exemplu, ultimul item – o mapă de desene „Osborne", ieșită la iveală numai cu vreo 15 ani în urmă -, e prima oară aici. Interesant i se pare faptul că vînzătorul păre a fi același care o descoperise, un anume „E.D. Os". Vreun urmaș îndepărtat al pictorului? Acel Osborne se bănuiește că ar fi fost cirac lui Wiliam Blake și, apoi, G.M.W. Turner – deși marii artiști britanici au negat, ulterior, acest lucru. Mai ales că Osborne a fost un artist extrem de controversat, un boem bețivan, consumator de hașiș și opium, cu puține lucrări, cu o viață destrăbălată și o fire imposibilă. Luat de unii drept un adevărat diavol – dar de alții un adevărat înger, foarte aproape de sfințenie. S-au păstrat extrem de puține lucrări, mai ales din perioada lui independentă. Extrem de controversate...

Mai toate lucrările se găsesc în cele cîteva mape de desene, schițe, studii făcute în orele de ucenicie – în care se și observă, deseori, influența maeștrilor. Dar majoritatea sunt proaste, școlărești – cu excepția a cîtorva din ele, adevărate capodopere. Așa și cu această mapă. Din cele 11 lucrări din ea, doar trei sunt de valoare –dar ce valoare! De aceea se și vînd cu mapa, dacă s-ar scoate cele trei lucrări, restul pot fi, pur și simplu, aruncate...

Mai are trei tușuri Gericault – cine le va lua va plăti numele. Știe că Mr. Bradley nu e înnebunit după pictorul romantic francez – dar poate va licita la ele. Mai e un romantic german minor și alți cîțiva pictori necunoscuți din a doua jumătate a secolului al XIX.lea; unul maghiar, doi polonezi, un român. Și cîțiva artiști americani, școlile din Boston și Cleveland, mai ales acuarele și pasteluri. Nu știe dacă Mrs Blackborne va fi intersată suficient ca să le achiziționeze. Mai curînd se vor vinde cele două Tiffany și vasul Galle.

Colegii lui, Angel și Lilith, stau lîngă perete, el pe dreapta, ea

pe stînga, la telefon. În realitate, au un microfon minuscul, dar puternic, în colțul gurii și niște căști minuscule înfundate în ureche. Reprezintă doi licitatori anonimi, care se înscriseseră pe internet chiar în această dimineață. Nu e un lucru neobișnuit, sunt mulți care preferă să participe personal la licitație, fără însă a-și declina identitatea. E suficient să plătești taxa și să depui garanția. În acest caz, a rămas uimit de sumele mari depuse garanție – cîte zece milioane de dolari fiecare. De parcă se vorbiseră... I se păruse curios mai ales suma mare de bani – asigurarea totală a obiectelor de licitat astazi nu se ridică nici măcar la două sute de mii! Un singur lucru bănuiește: cei doi se vor înfrunta, licitînd același obiect – și niciunul nu va renunța fără luptă. Era deja foarte excitat la gîndul luptei, nu se întîmplă foarte des. E una din bucuriile pe care i le oferă această meserie.

Începu licitația:

„Set de lingurițe din argint aurit, unicat, cu armoriile orașelor hanseatice în email colorat, circa 1460-70, artist nord-german. Menționat în posesia prinților electori de Wurtemberg la 1630. Patru mii, dă cineva?... Trei mii cinci sute?... Trei mii două sute?... Nimeni nu dă trei mii? Trei mii pe dreapta. O dată... Trei mii cinci sute în față. Trei mii șapte sute pe dreapta. Dă cineva Trei mii opt sute? Trei mii șapte sute de două ori... Trei mii opt sute în spate. Oferă cineva patru mii? 3800 de două ori... Ultima strigare... 3800! Vîndut doamnei din spate.”

Tacîmurile și linguritele de colecție nu se vînd prea bine. Sunt prea multe, puțini colecționari interesați. De obicei, femei. Nu se aștepta să obțină atît de mult... Unul cîte unul, fiecare obiect este achiziționat după oarece luptă. Într-adevăr, doamna Blackborne a luat cele patru *wampum*uri. Fără concurență reală, a dat 3000 pe toate. După zîmbetul ce i-a înflorit pe față, Leslie e convins că a făcut iarăși o bună afacere. În perioada respectivă, triburile din Liga irocheză au avut mai multe confruntări, atît cu francezii cît și cu englezii – și alte triburi native din zonă. Au încheiat cîteva tratate

de pace, importante, amintite în istorii. Aceste șiraguri sunt, uneori, tot atît de importante – și de valoroase – ca și tratatele în sine, păstrate pe pergamente. Nu s-ar mira prea mult dacă șiragurile, pe care Mrs Blakborne a plătit 3000 de dolari, să ajungă în cîțiva ani să coste de zece ori mai mult!

Rămăsese ultimul obiect. „O mapă de desene originale, atribuite artistului englez de la începutul secolului al XIX-lea, Osborne, ucenic al lui William Blake și William Turner, mari artiști pre-romantici. Influența lor se poate discerne (*oarecum*, gîndi) în lucrările din mapă, mai ales în desenele 3, 5,6 și 11. Posibil ca desenul 10 să fi fost corectat de Turner... (Gîndi: *oricum, capodoperele sunt 7, 8 și 9*) În plus, au rămas extrem de puține lucrări ale lui Osborne, 47 de desene, schițe și acuarele, din care 42 adunate în cele trei mape păstrate. Aceasta, numită chiar de autor „***Sufletul* unui artist**”, este ultima; descoperită destul de recent, păstrează 11 desene. Deci, cine le va achiziționa, va fi în posesia a aproape un sfert din toate lucrările păstrate ale lui Osborne! Pornim de la 10 mii. Cine dă 10 mii pentru „**Un *suflet* de artist**”?”

Tăcere. Leslie privește spre Lilith, apoi spre Angel. Ei nu interveniseră deocamdată pe timpul licitației, este clar că cei doi clienți anonimi sunt interesați de mapă. Oare cît de interesați? Cele trei desene geniale merită fiecare cîte 10 mii – dar trebuie să ai experiența și ochii lui Leslie ca să știi asta... Înainte să deschidă gura pentru a anunța o altă cifră, redusă, Angel ridică un carton pe care scrisese „11000” Aproape simultan, Lilith ridică și ea cartonașul, anunțînd: „12000”

Următoarea jumătate de oră a fost o nebunie. Leslie nici măcar nu mai apuca să spună ceva. Angel și Lilith continuau să liciteze între ei, abia apucînd să scrie, tot mai febril, noile cifre pe cartonașe pe care le ridicau cu mîini tremurînde. 15 mii, 50 de mii, 500 de mii... Cei din sală răsuceau capul spre dreapta sau spre stînga, fără a mai privi spre Leslie, parcă în transă. Nimeni nu mai asistase la o astfel de licitație.

Cînd se ajunse la 10 milioane, timpul păru să se oprească. Leslie interveni, cu glas gîtuit „10 milioane la dreapta... De două ori... Dă cineva mai mult?” Privește spre Lilith. Aceasta e palidă, iar nădușeala abundentă îi curge în ochi. Spune cu glas gîtuit, parcă de departe: „*Sufletul* lui Osborne nu merită mai mult de zece milioane...”

Leslie știe că cei doi necunoscuți depuseseră fiecare cîte zece milioane. Al doilea nu poate decît să îl egaleze pe primul – dar acesta cîștigă. Sau poate să depună bani, mărind licitația... Sau să renunțe, așa cum se pare că face. Spuse, cu voce răgușită: „Zece milioane a treia oară. Sold!” Lovi cu ciocănelul de lemn în masă, privind spre Angel.

Acesta, palid și el, spuse: „Un *suflet* merită întotdeauna mai mult. Dar sunt atîtea *suflete* de salvat...”

Lacul

Spre dimineață, bolnavul de la „Numărul Patru” s-a liniștit. Pulsul, deși în continuare slăbit, bătea regulat, iar temperatura scădea de la oră la oră. Nu mai vomitase de aseară. Felicia, asistenta micului ambulatoriu sanitar de pe lîngă Preventoriul TBC din Poiana, își notă temperatura în fișa medicală a pacientului. Dom’ Doctor sosise și el, probabil își bea cafeaua pe băncuța din fața Ambulatoriului, fumîndu-și a treia sau a patra țigară a dimineții. Pînă spre seară, avea să ajungă la al doilea pachet...

„Nu mai fumați atîta, dom’ Doctor, nu vă face bine.” îi spunea Felicia de cîte ori îl vedea c-o țigară-n gură. Era un vechi ritual, îi dădea acest îndemn de douăzeci de ani, de cînd lucrau împreună. Iar doctorul o aproba de fiecare dată, dînd blînd din cap – dar fără a scoate țigara din gură. Probabil, fără a o auzi... Așa cum nici ea nu punea prea multă convingere în vorbele ei. De mult, hei, de mult, dom’ Doctor îi spusese:

„Felicio, să știi de la mine, nu fumatul ucide – ci prostia oamenilor. Să te ferească Dumnezeu de ea! Bunicu-meu a fumat

„fără filtru” pînă a murit – la nouăjdoi. Călcat de mașină.”

Pe atunci erau tineri. Ea se apropia de douăzeci și trei, el de treizeci și cinci. Ea era proaspăt divorțată, acceptase serviciul la Poiana mai mult ca să nu-și mai vadă colegii și vecinii bîrfitori. Lui îi murise nevasta... Dar n-a fost să fie împreună, decît ca simpli colegi. Ei nu i-ar fi păsat de urmări dacă s-ar fi încurcat cu doctorul distins, inteligent, plin de spirit, care se ținea mai mult decît bine chiar și acum - văzuse și auzise multe în viața ei -, dar dom’ Doctor nu a încercat niciodată să treacă peste barierele pe care și le pusese singur. „Viața nu-i dreaptă!” își spunea uneori asistenta. Măcar dacă n-ar fi știut că și doctorului îi era drag de ea. I-a mărturisit odată... da, acum șase ani, atunci cînd muriseră cei doi turiști din Arad... „Felicio, mi-am iubit nespus soția. Dar, să știi, tare mult mi-ar fi plăcut să te fi cunoscut pe tine atunci, în tinerețe...” Pentru această mărturisire, asistentei i se părea că viața ei fusese frumoasă și deloc irosită. Fusese zi de zi alături de singurul bărbat pe care îl iubise cu adevărat.

Poate că unii se mirau că un medic atît de bun ca dom’ Doctor, refuzase să se mute la alt spital. Dacă nu la Preventoriu, dacă tot voia să stea aici, în Poiana, atunci alături, în Spitalul din Bușteni. Sau în vreun spital mare din vreun mare oraș – poate chiar în Capitală. Primise oferte multe, chiar și din străinătate, unde își dăduse doctoratul imediat după ’89. Dar refuzase toate ofertele. Felicia bănuia că, într-un fel, hotărîrea lui era legată de blestematul acela de lac. Știa că soția lui murise aici, în preajma Poienii, într-un accident stupid. Fără a crede tot ce se zice, aflase de la localnici multe despre lacul cel misterios.

Bolnavul, Dinu, tresări. Probabil căzuse din nou într-un coșmar. Îi puse mîna pe fruntea umedă, liniștindu-l. Era un tînăr înalt, zvelt, ars de soare. Vînjos, probabil bun cățărător, poate chiar alpinist – avea mîini puternice, cu degete lungi, cu numeroase cicatrici mărunte.

„Cum se simte?”

Dom’ Doctor își începea ziua de lucru vizitînd cele trei mici saloane, două cu cîte un pat. În acest moment mai aveau două paturi ocupate: nea Vasile, un pensionar localnic, și madam Dragomir, o femeie aflată în vizită la fiica ei, patroana unui magazin privat din localitate. Cazuri simple, nu fusese nevoie să fie trimise la Spitalul Orășenesc. De fapt, mîine urmează să fie trimiși acasă. Nea Vasile, care era de o săptămînă, avea ochii unui cîine flămînd de cînd auzise că i se face ieșirea: era singur și ar fi dorit să stea în Ambulatoriu ca într-un azil. Deși era de presupus ca ei să se ocupe doar de cazuri urgente, în zile cînd Spitalul – aflat, de fapt, la doar cinci kilometri distanță – era prea aglomerat, deseori localnicii se rugau să fie internați aici.

„Dacă nu se întîmplă ceva, scapă” zise Felicia cu o voce profesională. „Temperatura este în scădere, pulsul regulat, răsuflă mai bine...”

„Da. Să îi mai faci o injecție. A avut noroc că au dat peste el și l-au adus direct aici. Mușcătura a fost extrem de periculoasă, atît de aproape de inimă și de venă.”

Tînărul fusese mușcat de șold de o viperă. După urmele dinților, fusese una mare – poate chiar lungă de un metru jumate. Știa că rar ajungea specia de vipere întîlnită la poalele Bucegilor la astfel de dimensiuni. Șarpele îl mușcase de două ori.

„Oare cum l-a putut mușca de șold? Băiatul e înalt...”

„Greu de zis. Poate vipera era pe-o buturugă. Poate tînărul s-a împiedicat și a căzut lîngă șarpe, speriindu-l. O să aflăm de la el, dacă își mai amintește... Dar da, a avut noroc! Cred că este al treilea care scapă.”

Felicia știa că nu e vorba de mușcătură. De cînd dom’ Doctor înființase Punctul de Informare, extrem de rar se mai întîmpla ca turiști – sau localnici – să fie mușcați de șerpi. Căuta să îi informeze pe toate căile, îi sfătuia să umble în grup, pe cărare, făcînd zgomot să îndepărteze șerpii. Și să poarte la ei vaccinuri anti-venin. Așa scăpase tînărul: cel ce dăduse peste el avea o fiolă de vaccin. În

schimb, doar trei turiști scăpaseră, după ce văzuseră Lacul... În douăzeci de ani.

„Să mă chemi cînd se trezește”, zise doctorul, plecînd să deschidă cabinetul. Își împărțiseră datoriile: ea stătea mai mult prin saloane – cînd aveau internați -, el primea pacienți în cabinet, lipsindu-se de serviciul unei asistente. Cînd aveau internați, trecea des prin saloane. Toată lumea era mulțumită. Era medic priceput, pacienții se puneau rapid pe picioare și reveneau rar: își făcea datoria până la capăt. Era iubit și cunoscut de toți localnicii. Medicii de la Preventoriu își vedeau de-ale lor, la fel și cele cîteva asistente de acolo.

Bolnavul se trezi imediat după prînz.

„Ți-e foame?” îl întrebă asistenta. Tînărul dădu din cap, cu sinceritate. Felicia îi aduse un platou cu cîteva farfurii pline – mîncarea o lua de la Preventoriu. Fără să întrebe, mai aduse unul. Dinu le goli pe amîndouă.

„De obicei nu mănînc atîta”, se scuză el.

„De obicei nu stai flămînd aproape două zile. Nici nu vomiți...”

„Atît de mult?!” Prin ochii lui trecu o sclipire de groază. „Cred că m-a mușcat un șarpe...”

„Numai crezi? Felicia se apucă să adune vesela. „O să vină dom’ Doctor”, îi spuse, pe cînd părăsea salonul cu platourile în brațe. Într-adevăr, după cîteva minute intră un bărbat înalt, cu părul cărunt, îmbrăcat în halat albastru-deschis, cu un stetoscop pe după gît, un carnețel gros în buzunar și un stilou prins în buzunarul de la piept. Fața puțin ridată, arsă de soare, era parțial ascunsă de ochelari cu ramă groasă și de o bărbuță căruntă, tunsă cu grijă. Se așeză pe cel de-al doilea pat din încăpere și îl privi cercetător.

„Hm, mare lucru nu mai am ce-ți face. Criza a trecut. Aș putea să-ți dau drumul chiar mîine, dar te mai țin două zile sub observație. Veninul de viperă e destul de periculos, netratat cum se cuvine. Ai avut noroc, asta e. Poate îmi povestești și mie cum s-a întîmplat. Nu din curiozitate, dar încerc să învăț cît mai mult din fiecare întîmplare. Ca să-i ajut pe oameni...”

Tînărul stătu cîteva minute pe gînduri. Parcă nu știa de unde să înceapă.

„Ce ai căutat pe acele coclauri?” întrebă doctorul. „De fapt, pe unde ai trecut? Oamenii din localitate nu-și amintesc să te fi văzut...”

„Mda. De fapt, vin de sus. Mi-am petrecut cîteva zile pe Platou. Eram cîțiva colegi.”

„Student?”

„Ah, nu. Am terminat acum cîțiva ani. Lucrez la o firmă privată. IT. Dar urcăm des pe munte, aproape în fiecare weekend.”

„Așa. Și?”

„Am coborît pe Urlătoare.”

„Singur?”

„Nu. Cu o pereche din Cluj, i-am cunoscut pe Platou. Am dormit întîmplător cu ei în cameră la Piatra Arsă. Colegii sunt montaniarzi, dar nu alpiniști. Mie îmi ardeau degetele de o cățărătură. Cei doi erau și ei pasionați de alpinism – mai ales fata. Deși n-ai fi zis...”

„Ei unde sînt?”

Tînărul îl privi încurcat:

„De fapt, nu știu. Nu i-am mai văzut de aseară...”

„Alaltăseară. Aseară erai aici, îți vărsai mațele și aveai febră mare.”

„Da. Știți mai bine. Mi-e teamă că el, Silviu, a murit. Înecat în lacul din pădure... De ea nu mai știu nimic...”

Doctorul îl privi, crunt:

„Da. Lacul. Ia-o pe rînd.”

„Așa. Hotărîsem să coborîm spre Poiana. Zicea fata că știe ea acolo un perete, de dificultate maximă – deși nu prea înalt. Plouase însă toată ziua, am stat în cabană. Colegii mei plecaseră. A doua zi a plouat la fel de vîrtos, aproape renunțasem. Voiam să merg la Babele, să iau cabina. Dar pe la prînz norii s-au spart – începuse de fapt o vîntoasă de-acelea. Fata a zis: mai bine coborîm pe jos,

telecabina e probabil oprită. Cred că avea dreptate...”

„Nu era cam tîrziu pentru cățărat?”

„Nu. Am mers repede, am făcut doar vreo două ore. Nu am mai intrat în Bușteni, ne-am dus direct, prin pădure, la poalele peretelui. Într-adevăr, nu prea înalt, dar foarte dificil. Acum zic: noroc că a bătut tare vîntul. Ne-a ținut lipiți de perete. Altfel... Dar pînă am terminat, începuse să se întunece, mai ales sub copaci. Nu departe, am dat de lac. Fata a zis: „ce- ar fi să dormim aici? Uite ce frumos este!” Era într-adevăr frumos. Nici nu știam că e un lac pe lîngă Poiana...”

„Nu e”, se auzi șoapta asistentei. Intrase și se oprise lîngă ușă, ascultînd povestea.

„Nu? Mi se părea așa, cumva... parcă... ireal.”

„În ce fel?” întrebă doctorul.

„Era ca în... poze. Ca în picturile kitsch. Înconjurat de brazi, cu apă turcoaz la mal, dar de un roșu aprins, cu nuanțe spre oranj și garanță, spre mijloc. Un lac reflectînd apusul de soare. Dar era... nenatural, v-am spus. În spatele nostru, spre Vest, era Abruptul. Soarele apusese deja, în spatele muntelui. Cerul căpătase acea nuanță de dinaintea apariției lunii. De unde roșu? De aceea, am refuzat să fac baie, cînd fata ne-a chemat. Silviu a acceptat. Cred și eu; se îndrăgostise lulea de fată. Și gîndul de a face baie cu ea, goi pușcă...”

„Mda. Norocul tău, ai spirit de observație dezvoltat” Doctorul se foi încurcat. „Știi, mi-aș aprinde o țigară. Dar n-am voie în spital. Mă jupește de viu Felicia...”

„Nu cred că e atît de fioroasă”, zîmbi Dinu, privind spre asistenta rezemată de perete, lîngă ușă. Ea nici nu zîmbi.

„Dacă nu ea, atunci precis mă scalpez singur. Ia zi mai departe. Cum o chema pe fată?

„Miruna... Cred. Sau poate Minodora...”

„Văd că nu îți place să îi pronunți numele.”

„Nu. Am avut dreptate că nu am intrat în apă. Am auzit strigătul

lui Silviu – cînd am privit spre lac, dispăruse. Bănuiesc că îl înghițise apa. Speriat, am tras aer în piept și am privit înnebunit o urmă a lui, să știu încotro să sar. Sunt bun înătător, dar... Cînd am simți că îmi explodează plămînii, am început să mă tem. Am mai tras o dată aer în piept – dar nu a apărut nici atunci.”

„Și fata?”

„Am crezut că se înecase și ea – dar a apărut lîngă mine. Goală, îi lucea pielea în lumina stelelor. Mi-a șuierat cu răutate: „Lașule! Sari și-l scapă! E acolo, în lac. Sari după el! Acolo!” Am privit lacul. Niciunde nicio urmă, niciun val... Și era tot atît de roșu, parcă ardea. Mi-a fost teamă. Știam că e ceva rău... M-am întors spre ea: „Unde e? Unde să sar? Erai cu el. Unde e Silviu?” Atunci fata... Miruna... a schimbat vocea. Era melodioasă, învăluitoare, hipnotică: „Hai împreună. Hai cu mine. Îl găsim, o să fim împreună. Hai... Acolo... Vom fi mereu, împreună” Am privit-o în ochi. Erau stranii. Îmi păreau cunoscuți – dar mă umpleau de groază. M-am smucit, am rupt-o la fugă. După cîțiva pași m-am împiedicat, știu eu? Lacul, cumva, dispăruse... Am simțit o durere ascuțită în șold. Am privit: un șarpe mușca a doua oară. Atunci mi-am dat seama de unde știam ochii... fetei: erau exact la fel ca ochii de șarpe: reci, veninoși, cu pupila verticală... M-am smucit, m-am ridicat și am pornit prin pădure. Vipera dispăruse. Știam că trebuie să ajung cît mai repede la un medic. Am mers mult, poate jumătate de oră. Eram tot mai slăbit. La un moment dat mi-am pierdut cunoștința... Asta e tot ce știu.”

Doctorul scoase o țigară din pachetul pe care îl ținea de o vreme în mînă. Nu o duse la gură, ci începu să o rotească gînditor printre degetele lungi, puternice.

„Da, asta te-a salvat. Uneori mai greșește și **ea**. Nu des. Din cîte știu eu, ești al patrulea care scapă...”

„Înseamnă că și tu ai scăpat”, i se adresă Felicia doctorului. Știu precis că au scăpat trei de cînd suntem aici. Deci, și tu. Primul...”

„Mda. Primul... din cîte știu. Or mai fi fost și alții, de care nu

știu. Mie mi-a luat soția. De atunci stau aici și încerc s-o împiedic să pună laba pe alți oameni. Nu știu dacă reușesc...”

„Cine e **ea**?” întrebă tînărul.

„Vrăjitoarea” zise Felicia. Așa îi zic localnicii. Cică de mult tare, înainte să fi apărut creștinii, în pădure era un lac, cu o insulă. Acolo erau un altar, unde oamenii aduceau jertfă pe unul dintre ei, anual, unei vrăjitoare. Pînă s-au răzvrătit și au înecat-o pe vrăjitoare și au distrus altarul. I-a ajutat zîna bună a lacului. Dar pe urmă au venit creștinii și lacul a dispărut. Multă vreme a stat ascuns, oamenii și uitaseră de el. Dar oamenii s-au înrăit, lacul a început să apară din nou. Stă acolo, în pădure, pînă-și ia jertfa. Mulți oameni, localnici, dar mai ales turiști, au dispărut...”

„Are semnele ei” o completă doctorul. Asta mă ajută... deseori. Două zile de ploaie grozavă, apoi vînt, furtună... Uneori apare și iarna, cu ninsori și viscol. Oamenii mor în tot felul: unii mușcați de vipere, alții prăbușiți în prăpăstii, alți îngropați sub avalanșe sau înghețați... Eu încerc să previn astfel de accidente. Uneori chiar reușesc.”

„Pe cînd dispărea, mi sa părut că vipera îmi vorbește. Parcă a zis: „Nu ai scăpat încă. Nu vei scăpa! Nici **el** nu va scăpa!” Se referea cumva la tine? Dar poate doar mi s-a părut...”

„Nu cred că ți s-a părut. De cîte ori e pe aceste locuri, îi simt chemarea. Mi-e tot mai greu să mă împotrivesc. Din cei care au scăpat, unul s-a întors aici și a dispărut. Pe al doilea l-am oprit eu, pe cînd mergea spre pădure. L-am convins să plece, acum e în America. Poate e mai bine și pentru tine să pleci, să emigrezi. Să nu mai vii niciodată aici, în Bucegi.”

Tînărul stătu tăcut, cu capul în piept. Apoi zise, șovăitor:

„Poate o să plec...”

„Și nu e nici un fel de scăpare?” întrebă mai tîrziu Felicia. Stăteau împreună pe bancuță, doctorul își aprinsese a doua țigară. Asistenta își dădu seama că, pentru prima dată, nu îi spusese

îndemnul formal, ca un ritual prietenesc.

„Eh, dacă s-ar întoarce credința. Nu cea creștină, dar o credință curată. Răutatea noastră o aduce. Fiind curați, am avea din nou ajutorul zînei bune... A spiritelor bune. Altfel...”

„Și eu nu te pot ajuta deloc?” Pentru prima dată îl simțea pe dom’ Doctor slab, lipsit de ajutor.

„Dar mă ajuți, doamnă asistentă!” se întoarse doctorul spre ea, zîmbitor, parcă din nou plin de tinerețe. „Mă ajuți! De douăzeci de ani. De ce crezi că rezist chemării? Deși stau atît de aproape de bîrlogul **ei**. Tu ai acea credință curată de care e nevoie. Nu-mi lua soția, dacă aveam și eu o astfel de credință...”

Feliciei i se umeziră ochii. Ca să-și ascundă fîstîceala, șopti cu glas tremurat:

„Nu mai fumați, dom’ Doctor. Nu vă face bine....”

Spre uimirea ei, doctorul privi țigara aprinsă cu o înțelegere nouă. Apoi o aruncă și o strivi sub talpă. Cu furie, ca pe un șarpe veninos.

Prin Iad

Maynheer Joen, am venit la dumneata ca la unul din cei mai... cum să spun?... promițători tineri pictori ai cetății. Poate ne înțegem la o comandă.

Vizitatorul este înalt, destul de slab, cu aspect ascetic. Pletele și barba, lungi, alb- coliliu, prezentînd inele care indicau că în tinerețe erau, mai mult decît probabil, crețe. Ochii erau mari, largi și adînci, de un albastru închis. Dacă ar fi avut ochii negri, l-ar fi luat drept un rabi jidov din cartierul evreiesc.

- Greu să mai fiu luat drept tînăr, spuse Meșterul Joen. Am sărit peste patru decenii. Părintele meu și unchii erau deja meșteri vestiți la această vîrstă.

- Vei fi și tu, nu ai teamă, îi zîmbi străinul. Mai ai timp!

- „Meșterul Jheronimus van Aken din ‚s-Hertogenbosch”, se maimuțări pictorul. Dacă nu mi s-ar recunoaște calitatea de urmaș a lui Anthonius van Aken, n-aș avea ce pune pe masă!

- Să nu exagerăm, rîse cumva tăcut clientul. Nevasta e bogată, nu duceți lipsă.

- Poate-ar trebui să plec din der Bosch, mormăi nehotărît pictorul. Să merg, să-mi caut un patron – poate la Antwerp, poate în Spania...

- Nu cred că vei pleca. Străinul privea atent spre panourile pictate sau doar pregătite, care zăceau pe lîngă perete. Va pleca Jheronimus, prietenul tău, muzicianul, va pleca Erasmus, călugărul cu care golești din cînd în cînd stacane cu bere, discutînd filosofie... dar nu tu. Se întoarse și-l privi cu ochi strălucitori.

- Mda, poate n-o să plec... Dar oamenii pe aici nu iubesc ceea ce pictez eu. Iar cînd pictez ce le place lor, îmi vine să sparg panoul cu ciocanul!

- Ei, ce zici, îmi pictezi și mie ceva?

- Păi, de ce nu? Dacă plătești bine...

- Plătesc, bineînțeles. Eu plătesc întotdeauna! După faptă, și răsplată – rîse din nou în felul lui tăcut.

Meșterul își scărpină sprînceana puțin căruntă, aspră, arcuită deasupra nasului puternic și a ochilor migdalați, de un căprui aproape galben. „Hm, măcar de nu mi-ar cere să pictez o prostie pe placul ăstora...”, gîndi plin de speranță.

- Ce-ai zice de un triptic? Văd că ai materiale – arătă cu mîna spre panourile din stejar bine geluite, tratate bine, și borcanele cu ulei sicativat.

- Cît de mare?

- Să zicem, înalt de vreo șapte picioare. Panourile laterale cam de trei picioare și-un sfert.

- Se poate, privi Jheronimus spre grămada de panouri pregătite. Avea cîteva de măsuri apropiate... Îl vrei pentru altar?

- Ah, nu. Cîndva, îl vor atîrna pe perete... Deci, vor fi cinci lucrări. Pe față să faci ceva care va ascunde ce va fi pictat pe triptic.

- Dacă e închis, sigur că îl va ascunde, mormăi pictorul.

- Nu doar să ascundă, dar să disimuleze. Nimeni să nu bănuiască ce e acolo, nici ca temă, nici ca și colorit. Să zicem că faci ceva în grisaille... Poate ***Creația***, ce zici – îi făcu semn din ochiul drept,

șugubăț.

- Îhîm... și pe panourile interioare?

- Ce vrei tu. Hai să zicem, despre Rai, Iad și, la mijloc, splendorile vieții. Da – izbucni dintr-o dată în rîs zgomotos, ***Splendorile Vieții***, între Rai și Iad. Paradisul terestru...

Mayheer Jheronimus își frecă obrazul uscățiv, puțin ridat, cu palma aspră, Pe fălcile pătrățoase, părul aspru începuse să se simtă sub palmă.

- Ai vreo dorință cum să arate? Vrei animale, oameni...

- Ce vrei tu, maestre. Am încredere în imaginația ta. De fapt, știu că va ieși bine! De aceea am și venit la tine. Altfel, mergeam la altul, nu?

Der Bosch idică din umeri în fața logicii simpliste a vizitatorului.

- De fapt, am mai mers și la alții. De exemplu, acel italian florentin, Michel Ange... Și el a pictat un Iad pe cinste... pe perete, însă. Este și nu este ce am vrut eu. Mai sunt și alții... Cred totuși că tu vei picta iadul de dincolo și de aici cel mai bine, deși vei chinui această temă de mai multe ori, toată viața...

- Totuși, nu înțeleg ce ai în minte...

- Mda, se mai întîmplă, zâmbi enigmatic clientul. Unora li se pare că mă înțeleg. Ba chiar se apucă să mă explice și altora. De tot rîsul! Dar nu rîse, nici măcar nu zîmbi.

- Să facem atunci contractul, trecu meșterul la business. Cine este clientul?

- Hm... Să zicem că nu sunt eu. Eu fac numai comanda. Plata mea îți va fi pe plac, te asigur. Ce-ai zice dacă, după această lucrare, vei începe să fii considerat cel mai mare pictor flamand timpuriu? Unul din cei mai mari pictori ai lumii... din toate timpurile? Eh? Cînd te gîndești că nici nu trebuie să cheltui bani pe materiale – ai tot ce-ți trebuie în acest moment. Pentru viitoarele lucrări vor veni destui bani...

- Adică... încercă pictorul să înțeleagă, tu nu-mi plătești cu bani?

- Bani? Ce sunt banii? rîse de data asta zgomotos, străinul. Poți cumpăra cu ei fericirea? Nu poți, își răspunse singur. Eu îți DAU fericirea! Fericirea creației, înțelegerii, împlinirii. A faimei, a nemuririi chiar! Sau ai da toate astea pe cîțiva gologani? îl privi iscoditor.

- Și banii își au folosul lor..., mormăi meșterul Jheronimus.

- Uite, facem un *gesheft*, cum spun evreii tăi. Pictezi Bucuriile pămîntene din Grădina Terestră și pe urmă îmi spui dacă vrei să mai faci schimb. Eh? OK, dă-i bătaie! O să-ți ia cîteva luni, poate char un an.

- Aș zice vreo doi-trei, se împotrivi maestrul.

- Nu,. nu... Pictează așa cum vrei. Nu-ți bate capul cu tehnica ghildei! Dă-i bătaie, desenează, schițează... Pictează exact așa cum îți place ție! Ți-am spus: eu știu că va fi bine! Mă întorc cînd va fi gata.

Mayheer Jheronimus din cetatea brabandă der Bosch gîndea deja la lucrare, așa că nici nu observă cînd clientul părăsise încăperea. Da, asta era o comandă! Simțea deja cum îi furnică degetele... așa cum i se întîmpla doar cînd făcea desene. În sfîrșit, avea să picteze! Le va arăta el celorlalți din ghildă, care refuză să accepte felul lui de-a picta...

- Deci, e gata... spuse străinul, trăgînd un scaun și așezîndu-se alături de el. Privi spre panourile diptic puse pe un șevalet-stativ, în lumina care cădea pieziș pe fereastra largă, plasată destul de sus pe peretele nordic al încăperii.

- E ceea ce-ai vrut? întrebă der Bosch. Era parcă scurs de toată vlaga. Se simțea îmbătrînit, deși părul nu părea să fi încărunțit în cele 14 luni de cînd lucra la triptic.

- Desigur. Ți-am spus că va ieși bine.

- Clientului tău, Engelbrecht van Nassau, o să-i placă?

- Engelbrecht? ridică bătrînul din sprînceană. Nu, el nu o să vadă acest triptic niciodată... Nu el e clientul. Lucrarea va ajunge pe la spanioli, dar nu asta e important. Am comandat-o pentru alții. nici

nu-ți spun numele lor, că nu-i știi și-i vei uita...

- Și de ce vrei să le faci acest dar? Sunt chiar atît de importanți?

- Importanți? Da, poți spune și asta. Nu mai importanți decît alții, dar destul de importanți. Și ei sunt fiii mei.

Meșterul îl privi tăcut, apoi zise:

- Vrei să le dai o lecție, ai?

- O lecție niciodată nu strică. Atunci cînd o-nveți...

- Da, atunci cînd o înveți... De ce Iadul? De ce Plăcerile?

- De Rai nu mă întrebi? zîmbi străinul.

- Mi-am cam închipuit eu. Am pictat tripticul ca pe o carte, să-l citești de la stînga spre dreapta. Raiul, pe care ni l-a dat Dumnezeu. Lumea, creată de Domnul pentru noi, să ne amintească ce-am pierdut. Și la urmă Iadul – ca să știm ce ne-așteaptă...

- Da, am văzut... Raiul pierdut din cauza neascultării, Lumea pierdută din cauza necurățeniei, Iadul... Ei da, Iadul **cîștigat** datorită neascultării și necurățeniei!

- Și copiii tăi vor învăța lecția?

- Nu știu, depinde de ei. E greu... sunt căpoși. Învață greu, uită repede...

Mayheer Jheronimus rîse scurt ca de o glumă, dar văzînd seriozitatea clientului, deveni și el serios.

- Ce n-am încercat? se spovedi bătrînul. Uite, e ca în poveștile din vechime... poate ți le-a spus și ție Erasmus, la o cană de bere. Ai auzit de Sisif?

- Am auzit. Asta a fost de mult, înainte de Hristos.

- Da, tare de mult... Ei, acest Sisif a fost pedepsit, după moarte, să împingă un bolovan pe o coastă de deal. Piatră mare, grea, chiar și pentru puterea lui de uriaș. Și rotundă, greu de prins în mîini. Îi scapă tot timpul la vale. Știe că dacă o duce pînă-n vîrf, scapă de pedeapsă, așa că nu se oprește din munca lui, nici să răsufle. De eoni... Ei, pe acești copiii ai mei nu-i pot pedepsi cu asta! Închipuiește-ți: ei s-ar culca la umbra pietroiului, cu capul pe el!

- De ce? nu înțelese der Bosch.

- Că așa sunt ei. Leneși, nepăsători, descurcăreți.... Ei, dacă te-ar prinde pe tine pe-acolo, te-ar face să împingi tu bolovanul la deal! Nici că le pasă că vor avea această pedeapsă eoni de eoni, ei nu duc piatra-n deal și pace. Dacă îi bat cu biciul, mîrîie și se fac că împing... Un pas, doi... Încet, un eon pasul, pînă se plictisește supraveghetorul sau adoarme lîngă ei.

Meșterul rîde, înveselit.

- Și? Le convine să stea legați de piatră?

- Nu ți-am spus? Nu le pasă. Își spun: o trece și asta. Mai rău de atît ce se poate întîmpla? Fluieră și cîntă... iar în Iad, de obicei, nu suferi de foame și sete... Trai nineaco!

- Păi, poate li se dă foame...

- De acel Tantalus ai auzit, nu? Ei, ăla char se chinuie! Moare de sete, dar cînd se apleacă să bea din apă, ea seacă. Moare de foame, dar cînd întinde mîna după un fruct, crengile pomului se ridică la cer. Chinul zeilor! Îl privește pe pictor iscoditor.

- Ei, și?

- Nu fiii mei! Se tolănesc direct în albia rîului și așteaptă să dea apa peste ei... Drept sub pom – așteaptă să le cadă fructele coapte direct în gură! Zîmbi și el, la rîsul voios al pictorului.

- Și foamea?

- Ei, cînd le e foame, cîntă! Sau dorm. Știu că nu vor muri din asta... Mai e ăla, cu stînca deasupra capului. Ăluia îi e teamă! Nu fiilor mei. Lor li se frînge. Îmi spun: ce-ai să faci? Ne mai omori o dată?

- Dar Iadul, așa cum ni-l închipuim noi? Cu foc, pucioasă, smoală, diavoli...

- Fac glume despre el. Cică, e doar o sperietoare. Campanie, ca să-i facă să aleagă Raiul... Au făcut și povești – că acolo se bea, se fumează, curve, chiolhanuri... Se maimuțărește: „Mahorcă iesti? Vodki iesti? Guleai iesti?..."

- Și atunci, ce faci?

Vizitatorul ridică un deget. Cele două panouri se dădură

la o parte, dezvăluind tripticul în toată splendoarea lui. Culori puternice, pure, străluceau în lumina blândă a soarelui. În stînga, Dumnezeu prezentînd-o pe Eva, nou creată, lui Adam, în clipa trezirii lui. Animalele, lacul, cerul, copacii, rimau cu elemente asemănătoare din panoul central, sugerînd că Pămîntul este o reflecție imperfectă a Edenului. Printre detaliile naturale, bărbați și femei, goi, se bucurau de „plăcerile" vieții – mai ales carnale. Aflați într-un fel de limbo al existenței, între Eden și Iad, fără să regrete primul, fără să se teamă de-al doilea... Ultimul panou, în culori închise, într-o lumină rece, înfricoșătoare: o scenă ce se desfășoară în fața unei cetăți aprinse, simbol al războiului. Peste tot, pe cele trei panouri, animale stranii, inspirate din viața naturală – sau izvorînd din imaginația debordantă a pictorului. Cei doi priviră în tăcere lucrarea.

- Crezi că le va ajuta? întrebă Mayheer Jheronimus.

- Nu știu, șopti clientul. Vine prea repede... sau poate, prea tîrziu... Altor fii le-am dat mai mult... sau mai puțin. Nu reușesc prea des, uneori, deloc, dar de cele mai multe ori le pasă. Vor mai mult. Deseori, plătesc prețul. Nu ei. Vor totul de la alții, pe degeaba, întrebarea lor este, cel mai adesea: „dar mie ce-mi iese?" Da, nici măcar o familie unită nu formează...

- Îmi pare rău, bătrîne, spuse trist dintr-o dată, pictorul. Aici nu te pot ajuta. Nu știu decît să pictez. Voi picta. Voi picta atătea iaduri pînă cînd copiii tăi vor învăța lecția!

- Știu, Mayheer Bosch. Știu... Mai știu că ne vom ține amîndoi partea de *gesheft* agreată. Cît vrei să-ți plătesc?

- Lasă... La ce sunt buni banii? Bărbatul zîmbi și îndrăzni și el să-i facă semn cu ochiul, șmecherește.

- OK, zise bătrînul, ridicîndu-se în picioare. Nu are rost să-l dau cadou fiilor mei despre care ți-am vorbit. Iadul lor este chiar aici, între Rai și Iad, plin de plăcerile vieții! Pedeapsa lor este neîmplinirea. Darul: uitarea. Dar gustul dulce al speranței nu-l vor cunoaște niciodată! Tabloul tău este aproape perfect. Lasă-mă să-l

termin.

Întise degetul spre triptic. Jheronimus se apropie de panou și privi cu atenție. Dumnezeul pictat de el, în Eden, își schimbase înfățișarea. Nu mult, doar subtil. Acum semăna foarte mult cu vizitatorul lui – doar, parcă, mai tînăr. Se întoarse uimit... dar încăperea era goală.

Iași, nov. 2012

Mesajul

Lumina scade, verzui-aurie, spre apus. Din răsărit coboară întunericul adînc, catifelat, al nopții marțiene. Sateliții se văd cu ochiul liber: două puncte mișcîndu-se aproape vizibil. Deasupra orizontului stelele încep să sclipească așa cum numai într-o atmosferă rarefiată pot străluci. Sau pe Lună, unde atmosfera lipsește cu desăvîrșire.

- Tocmai la țanc, spune Bjork. Oboseala i se simte în voce. De săptămîni, cei doi lucrează fără pauză, cu somn mai mult furat în orele cînd colegul putea lucra singur – cînd, de fapt, spațiul îngust nu permitea lucrul a doi oameni îmbrăcați în costumele voluminoase, de cosmonauți. Atunci dormeau pe rînd. Oboseala se vede și pe fața trasă a lunganului blond dar, în ciuda eforturilor fizice și a grabei din ultimele ore, pe fața lui fină, catifelată, de un maroniu de cacao cu lapte – moștenire de la strămoșii tahitieni – nu se vede pic de transpirație. „Cum naiba?!” se mira de fiecare dată Matsui, tovarășul lui, un bărbat nu prea înalt, mai mult pătrățos, cu mușchi de luptător, cu brațe lungi și puternice. El părea să fi adunat tot părul lipsă de pe trupul lui Bjork – un păr negru, aspru, care îi acoperea ca o blăniță de smocuri întunecate pieptul, brațele, spinarea. Chiar pe față nu prea avea păr, poate de aceea pe ea se scurgeau mai tot timpul șiroaie de nădușeală. Doar pliurile de la ochi aminteau de originea lui asiatică, altfel, numele era pur grecesc: Vanghelis.

Își făcuseră tabăra pe această față a planetei în urmă cu șase săptămîni, delegați de către grupul de bază să construiască un telescop. Aveau și acolo unul – dar desele furtuni și vîntul permanent îi împiedicau să cerceteze cerul. Nu numai firele de nisip care încărcau permanent antena, dar și intensele descărcări electrice produse de nisipul în mișcare aveau efecte negative. În final, hotărîseră să construiască acest observator, pe podișul înconjurat de munți, unde furtunile nu se prea întîlneau și chiar și vîntul era un fenomen rarisim. Și, după un drum de aproape o săptămînă în vehicolul de suprafață încărcat cu aparatură și scule și cele șase săptămîni de muncă asiduă, observatorul era gata – inclusiv spațiile de locuit. Se puteau muta din spațiul îngust, aproape claustrofobic, al vehicolului. Și puteau vedea, pentru prima oară după aproape un an, Pămîntul!

- Mai sunt aproape trei ore pînă la răsăritul Terrei, zise Matsui. Avem timp să facem o baie, poate să dormim puțin...

Ei, cei optsprezece bărbați și femei, fuseseră „norocoșii” aleși. Primii oameni pe Marte! Decenii, care ajunseseră să împlinească secolul, trecuseră, pînă cînd Consiliul Terran aprobase o călătorie umană în spațiu. Între timp, dovezile că nu suntem singuri în Univers, că Terra primise deseori vizitatori din spațiu, deveniseră concludente, greu de ascuns publicului larg. Presiunile asupra Consiliului de a redeschide programele spațiale, înghețate de pe vremea Războaielor Reci, deveniseră tot mai puternice. Și, în final, se aprobase. O prima expediție de cercetare pe planeta vecină – acolo unde observațiile prin sateliți indicaseră o intensă activitate a așa-ziselor OZN-uri: nave ale extratereștrilor care, cine știe din ce motive, ocoleau cu obstinație orice contact cu umanii tereștrii.

Optsprezece bărbați și femei, crema speciaiștilor în diferite domenii în ciuda tinereții lor, pregătiți să intre, în sfîrșit, în contact cu ET-ii – Extra-Tereștrii.

Pe Marte, în ciuda anului aproape scurs și a așteptărilor, teranii nu putuseră observa niciun OZN. Nici vorbă de vreun contact cu alte ființe. E drept, cei doi observaseră în ultimele zile, mai mult cu coada ochiului, prezența acestor aparate de zbor. Erau oare ET-ii curioși de ceea ce construiau ei? Prezența lor, dacă nu se înșelau cumva, aducea și o problemă neașteptată: un bruiaj aproape continuu care îi împiedica să intre în contact cu Baza. Ultimul mesaj primit era de acum unsprezece zile. Trunchiat și neclar, cerînd multe lămuriri. Aparatele fuseseră programate să înregistreze orice nou mesaj, chiar și atunci cînd ei nu erau lîngă Comunicator, dar fără vreun rezultat.

După o baie firbinte – prima în ultimele săptămîni! – și o masă, dacă nu copioasă, sigur binevenită, cei doi se așezară în fața ecranului. Observatorul fusese pregătit – direcționat, calibrat – pentru a le aduce imaginea dragă și aproape uitată a planetei mamă. Desigur, de la distanța asta nu se puteau observa oceanele și continentele, Pămîntul era mai degrabă o minge de tenis albăstrie, cu o luminiță învîrtindu-se în jurul ei, dar era suficient și atît! S-ar fi simțit mai aproape de cei rămași acasă...

- Ce-or fi vrut să spună în Mesaj? întrebă Bjork. Nu trebuia să spună care, era un singur Mesaj care îi interesa. Ultimul. Această întrebare o puseseră, în utlimele zile cînd unul, cînd celălalt, fără a putea găsi vreun răspuns mulțumitor.

- Nu știu. Mie mi sa părut cumva... festivist. De parcă ne anunțau o mare victorie, împlinirea unui mare vis...

- Da, așa mi s-a părut și mie. Or fi intrat în contact cu ET-ii?

- Poate. Așa s-ar părea. Ce altceva ar putea să-i bucure atît de mult? Dar atunci, de ce aceia de pe-aici – i-ai observat și tu, de bună seama – ne evită?

- Poate ne înșelăm. Aparatele n-au înregistrat nimic deosebit. Poate sunt, poate nu...

- Chiar de-ar fi așa. Dacă au intrat în contact cu ei, sigur au aflat de prezența noastră aici. Dacă nu o știau dinainte. Sunt sigur că știu de existența acestui platou binecuvîntat de lipsa vîntului.

- Și ce o fi vrut să spună cu „antima”? În ce limbă o fi?

- Poate așa se numesc ET-ii. Poate vin de pe o planetă, sau lume, care se numește așa...

Discuția continuă așa, întorcînd problema pe-o parte și alta. Pentru doi oameni de știință, această discuție sterilă era de-a dreptul frustrantă. Ar fi avut nevoie de cîteva elemente palpabile, care să le permită enunțarea unor teorii... Doar cele cîteva cuvinte, acoperite și ele de zgomote de fond, abia înțelese („mare vic... s-a reu... mare pentru Omeni... antima...”). Mesajul.

- OK, e timpul, zise Matsui. Bjork apăsă butonul care aduse imaginea spațiului pe ecranul observatorului. Stelele luceau mult mai vii decît filtrate prin aerul rarefiat. În centrul imagini... nimic.

- Nu se poate, șopti Bjork. Nu am greșit cu nimic. Reglările sunt perfecte! Știa ce spune, era unul din cei mai experimentați astronomi tereștri. Calculele indică prezența Pămîntului exact ACOLO!

Priviră amîndoi în tăcere spre ecran.

- Poți să mărești? întrebă Matsui. El era Inginerul.

Bjork apăsă pe butoane. Ecranul păru, la început, neschimbat. Apoi, în centrul imaginii, apărură niște pete. O mică luminiță continua să se învîrte, cumva haotic, în jurul lor. Bjork se schimbă la față.

- Ce e? întrebă Matsui, începînd să se îngrijoreze. Ce vezi?

- Ăla e Pămîntul! șopti, gîtuit, astronomul.

- Cum așa? Nu înțeleg!

- Acum înțeleg Mesajul. Au reușit să obțină antimaterie pe Pămînt. S-o folosească! Pămîntul nu mai există...

Matsui nu mai întrebă nimic. El era inginer, știa ce se putea întîmpla...

Cei doi se ridicară, traseră pe ei costumele și ieșiră afară, cu lacrimi șiroind pe fețele de neatins, aflate în spatele măștilor transparente. Erau singuri în univers – ei și ceilalți de la Bază.

În fața Observatorului se găseau trei aparate de zbor, cu o aparență nepămînteană, așezate pe sol.

- Acum știu și de ce au refuzat contactul cu noi, zise Matsui. Ei bănuiau...

- Nu. Ei știau! N-au vrut să fie implicați. Ne-au lăsat să facem după capul nostru...

Întrebarea nerostită, care se ivi simultan în mintea lor și la care sperau un răspuns, era: „Dar acum, acum se vor implica? Sau suntem mai singuri ca niciodată în Univers...”

Să iubim animalele

Deseori, aparențele înșală. Uneori, ne lăsăm înșelați de ele din neștiință. Pur și simplu, ne așteptăm la cu totul altceva. Dacă n-ați fost înșelat de vreo aparență, dacă nu știți despre astfel de întâmplări și vreți să aflați mai multe, citiți în continuare.

Totul a început dintr-o neînțelegere. Miricică Gugulan, patronul modestului jurnal ***Meduza*** *„care vede totul și îi împietrește pe ticăloși”* – „vedea” într-adevăr, destule, dar nu prea „împietrea” pe nimeni, trăind mai ales din șantajul mascat numit „reclamă” – l-a trimis pe tînărul Costică „Vișinică” Vișnoviețki, jurnalist debutant și destul de prost plătit, să afle „mai multe” despre „afacerile cu mani” pe care le desfășoară niște „tătari din bălți” – „că tot ești tu de neam de lipovean din Baltă”.

Vișinică tocmai vorbea la telefon cu Dona, „lipeala” lui din zona prostituatelor „prospătură”, fete de liceu abia intrate în tagma celei mai vechi meserii lumești. Dacă nu voia s-o supere, n-o putea pune în așteptare ori de cîte ori se trezea Șefu’ vorbind, chiar dacă fata nu avea nimic important de spus. Se plictisea și ea...

Așa se face că a prins chestia cu „tătarii”, chiar și cea cu „bălțile”, și și-a zis imediat că nu va fi lucru ușor. Tătarii se țineau între ei, erau închiși ca niște scoici, mai ales cînd aveau ceva de ascuns - și cine nu avea ceva de ascuns în zilele noastre? Nici nu erau deosebit de prietenoși cu românii și lipovenii – doar cu machedonii și turcii se înțelegeau mai bine. Gîndind la toate acestea și fiind atent la sporovăiala Donei, ratase chestia cu... „...anii”? Ce o fi vrut să spună Șefu’? Era destul de nervos Gugulan în ultima vreme, nu-i ieșise așa cum plănuise daravela cu transferul containerelor – chestia devenise publică, se băgaseră pe fir cîteva jurnale mari, interveniseră și oarece politicieni... Secaseră banii. Și, atunci, ce să-ți mai bați capul? Well, se mai întîmplă și dintr-astea, una peste alta un ziar trebuie să dea și informații dacă vrea să-și păstreze cititorii. Dar nu prea des...

Deci, Vișinică n-avu curaj să-l pună pe Gugulan să repete, știa că-l apucau dracii. Parcă era vorba de ceva... banii? Panii? Anii?... Văzîndu-l pe Șefu părăsind redacția și profitînd că Dona se oprise să tragă aer în piept, o întrerupse:

„Auzi, tu știi ceva despre... „panii”?”

„Panii? Asta ar fi ceva „domnule” în poloneză, parcă. Așa vorbeau niște clienți...

Dona e fată deșteaptă. Deși devenise curvă „de telefon” încă din liceu, își continuase studiile. Între timp, terminase Dreptul „la distanță”(*de profesori și de carte,* cum îi plăcea ei să spună). Dar avocată nu ajunsese, nu avea nici bani nici relații ca să intre în barou. Și apoi, se obișnuise cu viața ce-o ducea: ieșeau bani frumoși, era liberă mai toată ziua, începuse și ceva codoșlîc cu fete mai tinere... Cînd o îmbătrîni, va vedea ce-o mai face...

„Nu cred”, își arătă împotrivirea Vișinică. „Ce să aibă tătarii cu poleacii?”

„Poți să știi? Panii... panii... poate „poney”?”

„Da, parcă așa suna. Ăștia ce-s?”

„Cai. În engleză. Ponei. Din ăia mici, ca niște jucării. Îi călăresc copiii.”

„Hm. Dar de ce nu-a zis Șefu’ „ponei”? El așa ar fi zis. Nu se prea are cu engleza...”

„Nici tu”, rîse Dona. „Sunteți de toată minunea. Jurnaliștii lui pește fiert...

„Lasă că ne descurcăm...”

„Pe internet cum vă uitați? Acum, dacă nu știi engleza, ești mort. Băi, toți bișnițarii din oraș știu engleza, ba și italiana și spaniola!”

„Că parcă tu știi.”

„Șă știi că știu. Toate curvele știu. Mă descurc, oricum. Ce crezi tu? Mai sunt unii care nu-s hupa-țupa, le place să mai stea-n povești... Oameni triști, singuri, nu-i ascultă nimeni. Ce știi tu?”

Așa e, Dona știa mai bine.

„OK, cînd ne vedem?”

„Ți s-o fi făcut dor, te pomenești...”

„Sigur că da!”

„Mie nu prea, n-ai nimic deosebit. Mi-ajunge că vorbesc cu tine cînd și cînd. OK, OK, știi că nu sunt fată rea. Să văd și eu cînd sunt liberă. Știu că nu prea ai bani... Cred că țin, cumva, la tine, altfel nu văd de ce ți-aș da, așa, pe gratis. Nici măcar nu-mi ești pește. În fine... Pa!pa!”

Închisese. Și Vișinică, ușor excitat de perspectiva întîlnirii cu prostituata, cînd o fi să fie, se întoarse spre problema dată de Șefu. Deci, tătari care se ocupă de cai, de ponei. Ce fel de afacere o fi asta? Ce bani pot să iasă de aici? Și cum de-a intrat Șefu’ pe fir? Dacă el crede că e ceva serios, atunci o fi...

Dădu cîteva telefoane către fauna care reprezenta „sursele” lui. Pînă la urmă ajunse la un Cosilier de la Primărie, membru al comunității turco-tătare.

„Cai, zici? Ponei? O fi... Da’ ce-ți trebuie?”

„Știu eu? Șefu’ m-a pus. Vine vara, poate vrea un articol mai ușurel, așa, ca pentru vilegiaturiști... Știi, copiii călăresc poneii, dacă știi la ce mă refer...”

„Da?" își dovedi consilierul neîncrederea. „Nu-i stilul lu Mircică. El s-ar fi interesat mai degrabă de „iepe", haha. Băi, n-o fi vorba de trafic cu băieței? Nu vreau să fiu amestecat..."

„Știi de așa ceva printre tătari?

„Măi, homosexuali sunt peste tot. Unora le plac băiețeii, știu eu?..."

„Deci, nu știi nici un tătar care se ocupă de căluți?"

„Măi, știi, dacă mă gîndesc bine, parcă am auzit ceva despre unul, Ibrahim, care-ar avea niște căluți."

„Unde-l pot găsi?"

„Trăiește undeva, prin bălți..."

Iată că era pe drumul cel bun! Îi trebuiră alte cîteva zeci de telefoane, date cu mare grijă, să nu se afle în tîrg că e p-o urmă – putea să-l sperie pe „Geambaș" (așa-l botezase în gînd pe Ibrahim). Se dădea la fund, poate dispărea în Turcia. Dar putea stîrni și alți jurnaliști, e viață grea în Media; chiar și el mai furase subiecte de la alții...

A doua zi, spre prînz, ajunsese la sursă: efendi Ibrahim Nuradin, fiul lui Daud zis Sarmaua. Chiar așa s-a prezentat omul uscățiv, bătrînel, aparent indiferent la porecla purtată de tatăl lui. Era slab, înalt, undeva peste 50 de ani, cu o bărbuță albă destul de rară, cu fața bronzată și zbîrcită. Ochii puțin oblici aminteau de originea lui mongoloidă – deși nu avea pliul la ochi, nici fața rotundă, ci mai curînd lungă, triunghiulară. Nici nasul coroiat, ca un iatagan, nu era trăsătură tătărească...

„De ce „sarmaua", efendi?", încercase jurnalistul să lege conversația.

„Că era singurul care mînca sarmale", zise gazda. „Știi, noi mîncăm dolmași cu orez și stafide, da, da, în foi de viță – dar taica a avut în tinerețe o iubită moldovancă, pe cînd făcea armata, și s-a dedulcit la sarmale. Doar că nu le făcea din porc, că-i păcat, ci din vacă și oaie și capră, cum se nimerea, dar cu foi de varză. Așa că i-au mai zis și „Vărzaru", era singurul care avea o grădină plină cu

varză, o și mura, vindea varză la tot satul."

„Și tu? Cultivi și tu varză?"

„Ei, am cîteva căpățîni în grădină, îmi plac și mie sarmalele – dar nu îmi place carnea de capră. Eu cresc cai."

„Doamne... ăsta, Allah... ferește, doar nu mănînci sarmale din carne de cal!?"

„Hehe", rîse bătrînelul. „Nici vorbă. Cum o să mănînc carne de cal? E bună și vaca... Și batalul."

„Mă gîndeam că strămoșii matale mai mîncau și carne de cal, așa se zice..."

„Apoi, eu știu? E mult de atunci. De unde știi că la nevoie, n-or fi mîncat cal și lipovenii – ești lipovean, nu?"

„Păi, or fi mîncat, dar de tătari se știe că au mîncat...."

„Cine-i tătar?" se încruntă Ibrahim.

„Păi, așa mi s-a spus, că ești găgăuz."

„Sînt. Și ce dacă? Eu nu sunt tătar!"

„Mă ierți. Credeam că găgăuzii sunt tătari."

„Credeai rău! Noi suntem turci. Turci selgiucizi. Noi am avut o civilizație mîndră și vestită. Marele Selgiuk se întindea din Persia pînă la Bosfor! Cînd au venit tătarii, noi îi dădusem deja pe Rumi și Omar Kayam. Ai auzit de ei, nu?"

„Sigur, sigur", încercă Vișinică să-l îmbune pe găgăuz, deși nu auzise în viața lui de turcii ăia din vechime.

„Mda! Nu te uita la ce suntem acuma. Noi eram civilizația, atunci. Europa era o vizuină de sălbatici nespălați. Iar românii nici nu auziseră de Miorița. Iar voi, lipovenii..."

„Da, sigur, ai dreptate. De fapt, venisem să te întreb despre căluți", schimbă Vișinică vorba.

„Ah, căluții? Poneii?"

„Da, da!"

„Cum de-ai auzit de ei? Nu se prea știe..."

„De unde îi ai?"

„Hehe, din Anglia. Am fost și eu la muncă pe-acolo, imediat după

90. Am muncit la o fermă de cai. Grăjdar. Auziseră englejii că turcii și tătariii se au cu caii. Am stat acolo zece ani. Cînd am plecat, am luat niște sămînță – embrioni. Aveau ăia niște cai, mamă! Dar erau prea scumpi să-mi dea vreunul, așa că am furat embrioni. Chiar și corciți, mi-au ieșit cai frumoși. I-am vîndut la turci, că românii nu dau bani pe cai. Nu am făcut avere mare, dar mă descurc. Copiii-mi sunt studenți prin Anglia, eu am tot ce-mi trebuie... Dar acum sunt singur."

„Și poneii?"

„Ei, eu mă îngrijeam mai ales de ei, așa că la plecare mi-au dat un embrion și o femelă gestantă. Pe ăștia îi țineau de *fun*. Cînd am ajuns acasă, femela mi-a fătat un mînz. Acum am cinci ponny."

„Pot să îi văd și eu?"

„Sigur că da. Hai să-ți arăt toți caii."

Frumoși cai. Doi armăsari, o iapă și un mînz. Îi ținea doar pentru prăsilă, cai frumoși cu sînge arab: subțiri, zvelți, gâtul gros, glezne fine, murgi cu ținte albe. Chiar dacă nu se pricepea, Vișinică rămase mut văzîndu-i alergînd prin padoc.

„Nu e ușor, dar obțin 50-60 de mii de euro pe un cal. Am piața mea. Vînd cîte un cal la doi-trei ani. Mă descurc."

Da, nu e rău, gîndi Vișinică. *Unii cresc struți sau mai știu eu ce minune... Uite-al naibii turc!*

„Și căluții?"

„Îi țin separat. Uite-acolo!"

În alt ocol avea cinci ponei: trei masculi și două femele. Micuți, puțin mai mari decît un cîine ciobănesc, cu pielea maro-arămie și părul lung, mătăsos, galben ca paiul ars de soare. Semănau perfect cu niște cai, priviți de la distanță. Pielea era ceva mai păroasă decît la cai, era acoperită cu un fel de blăniță fină. Pe cap aveau un ciuf de păr care le cădea în ochi, ascunzînd aproape urechile, iar deasupra copitelor avea cîte un șomoiog des de păr.

„Par inteligenți" zise Vișinică, uimit. Niciodată nu văzuse așa ceva.

„Sunt. Dacă le dai nume, și-l amintesc. Dacă îi strigi numele, vine la tine. Uite: Red, vino încoace! Îi zic Red pentru că arămiul lui are o nuanță mai roșcată..."

Un căluț tropăi vesel spre gardul ocolului, unde se lăsă mîngîiat de Ibrahim. Turcul scoase din buzunar un măr și i-l dete să-l ronțăie, frecîndu-l între urechi. Poneiul era clar încîntat de tratatment.

„Și la ce sunt buni căișorii ăștia?" întrebă Vișinică.

„Buni? La nimic. Mă mai distrează. Nu, nu sunt buni la nimic. Dacă stăteam la oraș, îi foloseam să fac bani. Iubesc copiii, sunt blînzi și se lasă călăriți..."

Imaginația lui Vișinică se aprinse. Ce afacere! Cu atîția turiști, cu atîția copii, un căluț era o sursă de venit inepuizabilă!

„Ce mănîncă?"

„Iarbă, ce să mănînce? Fîn, chiar și morcovi, mere, fructe în general. Le mai dau cubulețe de zahăr, cînd și cînd..."

„Multă iarbă?"

„Ei, multă!? Nu vezi ce mici sunt?"

Din interviu se alese praful. Jurnalistul nu se lăsă pînă nu-l convinse pe Ibrahim să-i vîndă trei ponei. I-ar fi luat pe toți, dar nu avea bani – nu erau ieftini, cîte douăzeci de miare fiecare.

„Ehei, efendi. *Shetland*, rasă pură, englezească. Mini – cei mai mici. Prietenoși... ia pune mîna pe ei, mîngîie-i!"

Între timp, poneii se apropiaseră cu toții de gard. Vișinică își puse palma pe coama căluțului care se apropiase de el. Un fior de tandrețe îi străbătu ființa, un sentiment nemaisimțit pînă atunci cu atîta intensitate. Frecă poneiul între urechi. Acesta necheză ușurel...

„Te-a adoptat, hehe" rîse turcul.

„Mi-i vinzi?", se hotărî tînărul.

Pînă la urmă s-au înțeles la preț. Trei căluți, scopiți, la zece mii bucata, plata în rate: cinci mii pe loc, cîte cinci mii în următorii cinci ani. Nu avea să fie ușor, avea nevoie de un grajd, de fîn... Șeile și harnașamentele...

Vișinică se lăsa ars de soarele după-amiezii. Trupul slab, dar sănătos, gol pînă la pantalonii scurți, decolorați de soare, e aproape negru. Stă cît e ziua de lungă în soare, de pe la jumătatea lui iunie pînă spre sfîrșitul lui septembrie. Ce păcat că sezonul e atît de scurt. Poate o să se mute în Bulgaria, poate chiar Grecia. Chiar, Creta ar fi un loc intersant... Își are locul în Cercul Belonei, vad bun pe unde trec zilnic mai toți vilegiaturiștii stațiunii. Uneori mai dă cîte o tură pe plajă, printre umbrele și cerșafuri. Sunt mulți copii, unii vor să călărească, alții doar să se pozeze. Chiar și unele pițipoance se mai urcă pe căluți. Nu îl deranjează, știe că sunt extrem de rezistenți. Ies destui bani: cu ce cîștigă în cele trei luni trăiește tot anul. El și căluții. ***Îi iubește foarte mult***.

Lucrurile s-au aranjat de la sine, deși el încă tatona ideea. Pierduse jobul la ziar chiar atunci. Șefu' aștepta un articol despre spălarea banilor – iar Vișinică îi dusese unul despre creșterea poneilor. „Îți bați joc de mine?", țipase Gugulan. De fapt, ziarul nici nu mai rezistase mult după aceea. Miricică, Șefu', avea datorii mari, spera să scape cu ajutorul ultimei anchete. Vroia să afle mai multe despre banii unor tîlhari din bălți, tătari – asta îi spusese la telefon angajatului, să afle despre „money".

Vișinică se descurcase, deși a fost chiar mai greu decît se gîndise. Și-a vîndut apartamentul și a cumpărat o căsuță cu o curte mare, în Cumpăna. A semănat iarbă și a construit un grajd cu pod, unde ținea fînul. Cumpărase și o mașină de tăiat iarbă, cosea prin vecini și pentru primărie, în schimbul ierbii.

Căluții se bucuraseră de schimbare. Nu mai trăiau alături de „cei mari" – de caii lui Ibrahim. Erau liberi să umble prin grădină. Le plăcea și în Cerc, iubeau copiii, le plăcea să fie în centrul atenției. Mai ales, le plăcea să fie mîngîiați...

„Nu-ți fie frică, e blînd" spuse Vișinică unui copilaș blond, de vreo patru-cinci ani. Acesta se adunase lîngă picioarele bronzate ale mamei, privind cu jind spre ponei. Uite, dă din coadă!" Dădea, făcîndu-și vînt și alungînd musculițele. „Poți să-l mîngîi."

Cu teamă, băiețelul puse palma pe crupa căluțului. Vișinică se înfioră plăcut, știa că legătura fusese făcută. Șocul valului de tandrețe o lovi și pe tînăra mamă: se îmbujoră ușor, ochii i se dilatară. Făcu un pas înainte și frecă botul poneiului. Animalul tropăi vesel și necheză ușurel.

„Doar zece lei. O sută de mii", zise Vișinică. Știa că după mîngîiere, nimeni nu se mai putea împotrivi.

„Hai, mămico!" se rugă aproape plîngînd, copilul. „Doar odată!"

Fostul jurnalist știa că vor urma nenumărate plimbări pe ponei – deseori va trebui să îi refuze. Cererea era mare... Știa și că femeia se va întoarce cu soțul, vor încerca să cumpere căluțul. Dar nu putea să-l vîndă, ***îl iubea***! Ce păcat că niciunul dintre căișori nu era armăsar... Ibrahim avea grijă să-și păstreze monopolul.

Nu, desigur, nu va vinde niciun ponei. Dar doamnei i se potrivește un cîine. Uite, Bruni e gata. Stă pe marginea trotuarului, privind prietenește spre Hia – poneiul mîngîiat de doamnă. Pe Shalom îl dăduse chiar în dimineața asta. Își aminti discuția:

„Doamnă Vasilescu, nu insistați. Poneii sunt mijlocul meu de subzistență." Oamenilor le place cînd folosește cuvinte „intelectuale": le dă un sentiment de superioritate asupra „grăjdarului" citit. „Cine și-ar vinde găina care îi face zilnic cîte un ou de aur? Și apoi, mă înțelegeți, îmi iubesc căluții ca pe copiii mei!"

Știe că acest argument este înțeles. Femeia a ajuns să ***o iubească*** pe Hia ca pe propriul băiețel.

„Uitați, îi dau lui Robert o tură gratis. Pînă ne întoarcem, aveți puțin grijă de Shalom. Da, doamnă, Pace e numele lui – și în prezența lui, ca și a Hiei, aveți posibilitatea să trăiți sentimente de pace, de liniște, de prietenie, de dragoste și tandrețe... Nu mușcă, nu e în stare să muște pe nimeni, dar e credincios, știe să dea alarma cînd e cazul. Hai, mîngîiați-l!"

Din nou, a cîta oară, fiorul sublim de tandrețe îl străbate. Nici doamna blondă, planturoasă, îmbrăcată cu o rochie vaporoasă din

in topit, nu scapă – fusese deja condiționată de Hia. Pe chip i se așterne liniștea, ochii de scorpie se îmblînzesc, își privește soțul cu tandrețe. Probabil îl terorizează și el se supune, în ciuda aerului de intelectual. Probabil e profesor, sau cercetător... Atît doamna cît și băiețelul, care își revărsau întreaga dragoste asupra poneiului, o vor întoarce și asupra cîinelui. Ce dacă era un simplu maidanez? Era prietenul căluțului, contactul se stabilise de mult, de cînd cîinele se frecase de piciorul poneiului iar Hia îl mîngîiase cu buzele groase, dar fine. Contactul nu se stabilea între toate animalele, nici cu toți umanii.

Încă nu înțelegea cum și de ce are loc acest contact. De exemplu, Dona nu putuse face contact cu poneii, oricît de mult i-a mîngîiat. În schimb, Shabi, pisica maidaneză aciuată la el în grajd, care făcuse contact cu Hipo, alt poney, se lipise imediat de Dona. Aceasta nici nu voise să mai plece fără pisică! Iar pisica, care refuzase să mai plece odată, contactată, plecase bucuroasă cu noul contact uman. Știa, de la Dona, că Shabi mai contacta, cînd și cînd, și alte animale – cîini sau pisici. Care, de obicei, erau „înfiate” de prietene ale acesteia – sau chiar de clienți. Era suficient ca Dona să-i pună să ia o pisică sau cățel în brațe, să le mîngîie... Mai toate „fetițele” aveau acum un *pet*.

Hilo, cel de-al treilea ponei – cel ce se numise Red -, se apropie de el. Îl privi țintă cu ochii lui inteligenți, stabilind legătura.

„E timpul să găsești un ajutor”, gîndi Vișinică. Dona ar fi bună, dar ea își face treaba bună cu felinele. Iar Flavius, cu caninele. Omar, cred că s-ar potrivi...”

Da, Omar. E un tînăr sărac, din Agigea, șterge mesele la Autoservire. Legătura cu poneii e făcută de mult, cînd nu e ocupat stă în preajma lor, îi țesălă, curăță după ei, îi plimbă – uneori ia cîte un copil la plimbare. Are o grădină la Agigea, mama lui destul de bătrînă cultivă acolo legume. Tatăl a murit, a fost vaporean.

„Omar!”, îl cheamă. „Cred că va trebui să pleci la Costinești.”

„Știu, mi-a zis Hilo. Pe care mi-l dai?”

„Nu, va trebui să te duci la Ibrahim. Are din nou șase ponei. Te înțelegi cu el.”

„Nu am bani.” Omar știe de tîrgul făcut de Vișinică.

„Vor găsi o cale”, zise – sau gîndi – fostul jurnalist. „Sunt foarte inteligente.”

„Da. Și ***ne iubesc***!”

„***Și eu le iubesc***!”, ziseră cei doi umani la unison. ***Toată lumea le iubește***. Ce noroc că tot ce vor ele e dragoste, tandrețe... Pentru a cîta oară, de cînd le întîlnise, se întrebă: cine sunt ele? De unde au apărut aceste animale înzestrate cu inteligență? Aceste entități.

Hilo îi privi cu ochii lui blînzi, inteligenți.

„Shalom!”, gîndi.

Un om obosit

Bătrînul coboară încet, cumva șovăitor, cărarea. Se simte obosit, neașteptat de obosit. Nu e prima dată cînd străbate această cărare, a mai urcat-o de cîteva ori. De la ascensiunea din zorii zilei din valea Obîrșiei, trecuseră multe ore; între timp, a avut un lung popas sus, în vîrful muntelui. În mod normal, drumul între marele bolovan din vîrful muntelui și Sfinx nu ia mai mult de o oră – drum relativ ușor, la coborîre. Acum, drumul pare să nu se mai sfîrșească. Abia a lăsat în stînga vîrful Coștilei, deși coboară de mai bine de trei ore. Nu departe se vede colosala piatră a Sfinxului – semn că nu rătăcise drumul.

Se oprește și-și îndreaptă șalele cu greutate. Nu are mare lucru în tașca de piele, trecută în bandulieră, care-i servește drept bagaj. De fapt, mare parte din conținutul ei o lăsase foștilor lui tovarăși de drum, rămași sus, la Omu. Ei vor avea nevoie mai mare de ceea ce le lăsase, probabil, și-au zis cînd el decisese să pornească spre vale. Ciobanul zîmbise cumva, strîmb, și spusese: „Precis tu n-o să ai nevoie...” Așa ar fi trebuit să fie, drumul prin Stînă, pe la poalele

Pietrei Arse, nu trebuia să-i ia mai mult de patru ore pînă jos, la cabana închiriată nu departe de mica mînăstire a Sfintei Ana.

Își înălță trupul ostenit, oh, atît de ostenit, și privi spre vale. Sfinxul – care, de aici, părea o grămadă de bolovani. Panta cobora relativ lin spre dreapta, spre valea adîncă unde se afla Peștera. Pe acolo coborîseră cu o zi în urmă, urcînd apoi valea spre Mecet și în sus, spre vîrful muntelui. Bivuacul îl avuseseră acolo, jos, nu departe de o stînă. Peste seară, ciobanii veniseră să îi viziteze, aduseseră cu ei urdă și caș proaspăt, așa cum nu prea aveau ocazia să guste la București, și pastramă de oaie pe care o prăjiseră înfiptă în țepușe, deasupra focului de tabără.

Prințul Moruzzi, cel care-i îndemnase la această călătorie – și la altele, în trecut, înființînd ei un Grup Alpin, după modelul germanilor și englezilor -, era foarte bucuros de întîmplare. El urcase de cîteva ori în Alpi, atît în Franța cît și în Țara Cantoanelor și Italia. Era un bărbat vînos, la vreo 35 de ani, destul de diferit de familia lui nobilă și bogată, cu moșii în Țara Valahă și în Moldova. Își petrecuse cea mai mare parte a vieții călătorind și învățând prin Occident... Nu se prea înțelegea cu ai săi, mai ales că era mason și susținea unirea Principatelor...

Privirea bătrînului linse pietrele curioase ale Babelor – și se agăță de un obiect pe care nu îl observase pînă în acel moment. Deasupra Babelor, undeva mai spre vale, un obiect roșu părea să plutească deasupra pantei. Se mișca... Bătrînul strînse ochii, încercînd să-și concetreze privirea. Deși avea priviri agere – în fond, abia împlinise 32 de ani! -, de-o vreme, de cînd își începuse coborîșul, avea impresia că ochii îi erau încețoșați. Pusese aceasta pe seama oboselii. Iată că acum abia distingea Babele, iar acel obiect abia îl putea vedea. Scoase din jacheta cu multe buzunare o mică lunetă, pe care o folosea să privească în zare de pe crestele munților. Cînd reuși să o concentreze asupra obiectului, văzu că e un fel de căsuță, vopsită în roșu și alb, cu ferestre mari de jur-

împrejur. În ea se zăreau siluetele cîtorva persoane. Căsuța, vedea acuma, nu plutea, ci era atîrnată de un fel de otgon, ca cele folosite la legarea vaselor de chei – dar mult mai gros. Obiectul se mișca – se deplasa spre stînga, urca de fapt... Pe el scria ceva, cu litere latine.

Roti ușurel luneta de alamă spre stînga, urmărind otgonul cel gros. Acesta se termina într-o clădire, aflată pe tăpșanul Babelor – acolo unde cu două zile înainte vîntul șuiera printre ierburile și rododendronii abia înfloriți care acoperau tăpșanul aflat între valea spre Peșteră și, de partea cealaltă, spre fereastra Caraimanului. Acum, acolo se afla o construcție – ba nu, două! Una, încă mai mare, părea făcută din lemn, cu acoperiș în ape, cu două-trei etaje – o copie îndepărtată a chaleturilor vizitate de el în Alpii bavarezi. Chiar și culoarea cabanei semăna, un maroniu decolorat de soare și intemperii. În jurul ei se zăreau oameni – mulți oameni. Era prima dată cînd întîlnea oameni în Bucegi, în afara ciobanilor. Și a extrem de rarilor turiști.

- Bună ziua, auzi o voce tînără. Pe lîngă el trecea un grup de tineri, vreo cinci la număr, urcînd cărarea spre vîrful muntelui. Cei trei băieți și două fete îl priveau uimiți. La fel de uimit îi privea și el – nu văzuse niciodată femei pe munte! Și mai erau și îmbrăcate extrem de curios – întoarse capul să se convingă: purtau pantaloni! Cei cinci se îndepărtau rapid, fără a aștepta să primească răspunsul la salutul lor. Vîntul îi aduse o frîntură de discuție „...o fi cu el? Moartea îl caută pe acasă și el...”

Porni mai departe, gîfîind, spre stînca Sfinxului. La poalele ei, spre vale, un grup de oameni stătea grămadă. Cînd, în sfîrșit, se apropie de ei, văzu că cei mai mulți duceau niște cutii la ochi. Nu mai văzuse așa ceva. Mai toți vorbeau românește, păreau să fie valahi după accent. Straiele lor semănau cu cele purtate de cei cinci care treuseră pe lîngă el – deși, acum vedea, vreo cîțiva avea picioarele dezgolite. Chiar și unele femei! Simți că i se face pielea găinii, deși soarele blînd, de vară, scălda natura. Oamenii deveniră atenți la apropierea lui și începură să șușotească între ei. Cîțiva îndreptară cutiuțele spre el, privind, parcă, prin ele. Asta ce-o mai fi?

- Aveți nevoie de ajutor? îl întrebă una din fete.

- Ajutor? De ce? hîrîi el. Simțea că nu prea are aer.

- Păreți... slăbit. Eu n-aș fi plecat pe munte, la vîrsta dumneavoastră. Știți, eu sunt medic, aș putea să vă dau un prim ajutor...

Medic? Femeie?

- Sunteți... valahă?

- Valahă? Mmmm... da. Sunt din București. Îi zîmbi. Era drăguță, chiar dacă avea părul tuns scurt. Din fericire, ea purta pantaloni lungi... cam strînși pe picior. Așa o văzuse doar pe baroana de Villiers purtînd, la vînătoare. Dar toată lumea știa că ea e o excentrică...

- Poate ar fi bine să vă odihniți puțin. Nu păreți să fi transpirat și, apoi, e foarte cald pentru această zi de septembrie. O să vă dau o pastilă, *just in case*, nu e bine să ne jucăm cu inima. Cînd vă mai reveniți, luați cabina și coborîți la Bușteni.

- La Sinaia, mormăi el.

- Nu, la Sinaia nu puteți merge în starea asta. Nu puteți urca Vîrful cu Dor. E mai simplu să coborîți în Bușteni, de acolo luați trenul sau vreun taxi, dacă trebuie să ajungeți în Sinaia. Trebuie să plecăm, vrem să ajungem în Mălăiești . Aș chema Salvamontul, sper să nu vi se facă rău...

Între timp îi dăduse o bulina albă, pe care îl forță să o bea cu apă dintr-o ploscă. Părea să fie amară... Îl ajută să se așeze pe un smoc de iarbă. Septembrie? Probabil nu înțelesese bine. Ei se aflau în Iunie, doar. Și ce voise să spună cu vîrsta lui? Abia împlinise 32 de ani. E drept, se simțea foarte obosit... Privi în urma ei. Ceilalți din grup, vreo șase persoane, toți tineri, pînă în treizeci de ani, o așteptau mai încolo. Fata li se alătură și porniră spre Vîrf. Ea mai întoarse de cîteva ori capul spre el. Dacă i-ar fi putut vedea mai bine fața, ar fi zis că este îngrijorată.

Se lăsă pe spate, sprijit de tolbă. Soarele, nu foarte puternic, dar cald, îi cădea pe față și îl făcea să picotească. Își aminti de popasul avut la picioarele Pietrei de la Om.

***

Pe vîrf ajunseseră puțin după ora zece. Prințul avea un ceas elvețian, îl scotea mîndru din buzunarul jiletcii de cîte ori voia să verifice ora. Nu erau primii care ajungeau acolo. Mai era un grup de doi bărbați, puțin mai în vîrstă decît ei și, puțin într-o parte, un cioban învelit într-un cojoc gros, mițos. Emil – doctorul Georgescu Almăjanul, al treilea membru al grupului lor -, fu primul care îi salută. Așa era el, o persoană plăcută, veselă, se înțelegea ușor cu oamenii. Era unul din puținii doctori cunoscuți de el, își dăduse doctoratul la vestita universitate din Padova, în filosofie greacă. O nebunie de tinerețe, nu știa la ce i-ar putea ajuta. Cunoștea și limba latină, dar nu avea de gînd să devină profesor la vreuna din universitățile Europei. Era al doilea fiu a unui nobil ardelean, destul de bogat ca să își permită să-l țină prin Italia și Franța. Membri ai ritului greco-catolic – de fapt, un unchi al lui era episcop în Slovacia – aveau relații care îi deschiseseră ușile printre străini. Prieteni cu boiernași români de pe la Alba, Blaj și Cluj, ar fi găsit ușor ceva de lucru. Vroia însă să călătorească. În asta semăna cu Prințul Moruzzi, pe care-l cunoscuse la Paris și deveniseră prieteni nedespărțiți.

El era al treilea membru al grupului lor. Tatăl său era din familia Șuțu. Nu intrase în politică, se mulțumise cu relațiile lui de la Stambul și se ocupa cu negustoria. Chervanele lui străbăteau Moldova între Stambul și Lipsca, trecînd pe la Ieși. Deși drumurile nu erau întotdeauna sigure, bătrînul risca puțin și cîștiga mult. Era bun prieten cu Manuc, negustorul armean, și cu alți negustori armeni și evrei. Doar cu „nemții” (termen aplicat tuturor occidentalilor) nu se împăca. De aici și conflictul cu băiatul cel mic, Tudosie, care se încurcase cumva cu tineri fără căpătîi, ca Lazăr, Murgu, frații Ghica, chiar tînărul Bălcescu, mai tînăr decât el cu un an... Îl amenințase de cîteva ori că îl va dezmoșteni, mai ales dacă-l mai auzea pomenind

despre unirea cu Moldova. Așa că prietenia ce se legase mai întîi cu ardeleanul Emil (oarece cimotie cu Lazăr) și, apoi, cu Moruzzi, îi deschideau perspectivele călătoriilor spre Apus. Tatăl îl prefera dus la Paris, decît aruncat în ocnă de turci... De atunci, de câțiva ani, urcaseră împreună pe mai toate culmile Alpilor Românești – cum numea Moruzzi munții dintre Valahia și Transilvania-, petrecuseră iarna în Italia și sudul Franței și avuseseră mai multe întîlniri cu diferite grupuri de masoni care puneau la cale unirea Principatelor române. Ba chiar o revoluție în întreaga Europă... Și apoi, independența de sub otomani!

Cei doi răspunseră la binețe, în grai ardelenesc dar cu oarece accent străin. Îl mai auzise, erau probabil șași sau maghiari din Brașov. Și ciobanul avea un accent curios. Își ridicase capul, așa că putuse să-i vadă parte din față: arsă de soare și de vînt, ascunsă sub o barbă stufoasă ca de preot. Avea ochii extraordinar de albaștri, ca niște iezere de munte, așa cum văzuse prin Alpi. Părea totuși destul de tînăr, probabil nu mai mult de patru decenii – părul era de un castaniu deschis cu accente arămii. Avea sprîncene drepte, stufoase, deasupra ochilor adînciți în orbite, a unui nas drept, hotărît, și buze groase, strînse dîrz.

Se alăturară celor trei. La început discuțiile s-au învîrtit în jurul drumului parcurs. Cei doi urcaseră, într-adevăr, din Brașov, venind prin satele Branului. Unul din ei (îl chema Hansi), zise:

- Ne așteptam să găsim cabana. Știam că o construiseră cu ceva vreme în urmă cei din Sibiu...

- Nici vorbă, zise Prințul. Am trecut pe aici și acum un an, și acum doi... Ba chiar și anul ăsta am mai fost, încă mai era zăpadă, pe la sfîrșitul lui iunie.

- Informația ne-a dat-o un prieten din Brașov.cică chiar el participase la construcția ei. Din piatră, adunată de pe culmi. Vorbise al doilea brașovean, Arpi.

- Matale știi ceva despre ea? îl întrebă Emil pe cioban.

-Ah, cabana... Se va face, zise el nepăsător. Era singurul care nu-

și spusese numele.

- Totuși, eram convinși că este aici, zise Arpi. Eram chiar pregătiți să dormim în ea. Zicea acel prieten al nostru că, uneori, putem vedea de aici Muntele. Și putem vedea Capul.

- Care cap? întrebă Emil.

- Al omului, desigur. De aceea îi spune Vîrful Omu, nu?

Cei trei întoarseră capul spre cioban. Acesta mormîi:

- La Om. Așa i se zice. Da, din două motive. Dacă vă uitați dintr-un loc anum la profilul acelei pietre, veți vedea un cap de om privind spre stele. Dar uneori, într-o anumită zi, umbra pietrei crează umbra unui om. Privește spre Munte.

- Care munte? întrebă curios Moruzzi. El era impresionat însă de vocabularul ciobanului.

- Muntele Ascuns, răspunse Hansi.

- Da, Muntele Ascuns.

Priviră în jur. Nu se vedea niciun munte. De fapt, Omul era chiar vărful Bucegilor.

- Nu-l puteți vedea, zise ciobanul. De aceea îi spune Ascuns... Un fulger de veselie îi lumină chipul. Doar oile îl văd, , nu le place, îl ocolesc pe departe... Din păcate, iarba pe el e mai bună, mai grasă...

- Tu-l vezi? întrebă Prințul ironic.

- Uneori. Cînd nu e în negură. E mai înalt decît ăsta – arătă cu capul spre piatra Omului. Uneori zăpada stă pe el pînă la jumătatea lui iunie.

- Îl vezi și acum? Întrebă din nou Prințul. Nu e negură...

- Îl văd, spuse hotărît ciobanul. Se vede chiar și Templul. Dar trebuie să ai ochi să-l vezi!

Cei cinci bărbați se uitară uimiți în direcția indicată de cioban – spre sud-vest.

- Să nu-mi spuneți că voi vedeți ceva, zise Emil, frustrat. Ce trebuie să facem ca să-l putem vedea și noi?

- Uneori e bine să nu vreți prea multe, zise ciobanul hotărît.

Cunoașterea își are prețul ei! Sunteți gata s-o plătiți?Deja ați intrat într-un spațiu interzis oamenilor de rînd.

- Nu sunt om de rînd, spuse Moruzzi.

- Așa crezi, Prințe? În glasul ciobanului nu era nici urmă de respect datorat rangului. De vrei să vezi Muntele, renunți la rangul tău. Vei fi novice, ultimul dintre ultimi. Dar poți ajunge departe! Printre Primi. Printre cei care hotărăsc destinul acestui Pămînt!

- Chiar și Unirea? Independența?

- Aceste sunt lucruri de nimic în destinul planetei! Vor veni la vremea lor – oamenii le vor face. Dar ce sunt ele la nivel planetar, la nivel universal? Luminații croiesc destinul de mii de ani și îl vor croi în continuare, alte mii de ani... Poți face parte dintre ei!

- Noi, ba! zise hotărît Arpad. Destinul nostru, în Ardeal, e altul. Nu avem treabă cu România. Regele ei ne e străin, noi ținem de Împăratul de la Viana.

- Atunci voi trebuie să plecați!

Plecară, luînd drumul spre nord, spre văile Mălăieștilor, cel mai scurt spre Brașov. Cei rămași priviră în urma lor, nehotărîți.

- Despre ce rege vorbește? Despre ce împărat? întrebă Emil. El, locuitor al Țării Almajului, ținea de Imperiul Austriac.

- Regele României, răspunse ciobanul. Asta va fi... V-am spus, ați intrat aici într-o buclă a timpului. Voi veniți din deceniul patru al secolului al nouăsprezecilea, cei doi vin din deceniul doi al secolului douăzeci. Aici Timpul are alte legi. Împărat e unul Franz Josef, va mai domni pînă la război.

- Și tu, tu de unde vii? întrebă șoptit Tudose.

- De demult. De departe... Poate locuitorii de aici m-au știut, sub alte nume. Zalmoxis, Decineu, Caraiman, Buc... Nu am fost numai eu, au fost și alții. Și nu doar aici. Muntele ăsta – arătă cu mîna spre un pisc ce apăruse nu departe, scăldat în lumina soarelui – poartă și el diferite nume. Kogaionon, de exemplu. Dar Muntele Ascuns i se potrivește cel mai bine.

Cei trei priviră uimiți spre muntele apărut așa, deodată. Era

înalt, mult mai înalt decît Omul. Avea vîrful rotunjit, deși abruptul era tăiat colțuros în toate părțile. Undeva, la cîteva sute de metri mai jos de vîrf, pe o platformă, se vedea un grup de construcții.

- Sanctuarul, zise ciobanul.

De undeva, dinspre răsărit, pe deasupra capetelor lor, apăru ceva care putea fi luată drept lună. Era rotundă, de o culoare portocalie metalizată, mai mare aparent decît luna în diametru. Totuși, ar fi putut fi luată drept luna, dacă nu s-ar fi văzut soarele desupra, în cerul senin, și dacă nu s-a fi oprit undeva deasupra sanctuarului, dar sub linia coamei muntoase. Apoi, se lăsă pe o parte, căpătînd forma unui fus, și dispăru în spatele vîrfului.

- Astea sunt lucruri pe care oamenii nu trebuie să le vadă, spuse șoptit ciobanul. Dar cei ce vin cu mine, vor învăța să le folosească. Avem nevoie de ajutoare, lumea s-a lărgit în ultimele sute de ani, iar numărul nostru crește greu.

- Și dacă nu venim? întrebă Tudose. Nu-i venea să își părăsească traiul, familia, țara. Era nevoie de el aici...

- Dacă plecai odată cu cei doi, nu ar fi fost nimic. Ai fi uitat... Așa, ai văzut Muntele, Sanctuarul, mă cunoști. Mai ales, ai văzut unul din aparatele noastre zburătoare. Locul tău nu mai este în lumea ta.

- Și totuși, vreau să mă întorc.

- O vei găsi schimbată, spuse ciobanul cu un fel de tristețe. Voi rămîneți? îi întrebă pe ceilalți.

- Eu aș rămîne, zise Emil Almăjanul. Nu am ce căuta în Ardeal, chiar dacă acum e un împărat nou. Nici de război nu vreau să știu. Dar dacă tu vrei să plecăm... se întoarse spre Prinț.

- Nu, și eu vreau să rămîn. Mi-am dorit întotdeauna o viață aventuroasă – ce viață ar putea fi mai aventuroasă decît asta? Și dacă voi avea un rol în hotărîrea destinului acestui loc, cu atît mai bine: înseamnă că nu-mi voi trăda menirea familiei.

- Nu doar a locului acestuia, sau a țării acesteia, ci a întregului Pămînt. Dar asta va fi altădată, în alt timp, în alt loc...

*

* *

Și uite așa, Tudose plecase singur spre Sinaia. Nu întorsese capul, dar era sigur că ceilalți privesc în urma lui. Dacă, totuși, ar fi întors capul, ar fi văzut că muntele dispăruse din nou. Ca și cei trei de la poalele stîncii.

Iar acum era obosit, tot mai obosit... De ce oare. Ridică mîna în fața ochilor. Era străvezie, mîini de bătrîn, ridate, pătate... Ce se întâmplase? Da, timpul trecuse. Ce spusese ciobanul care nu era cioban? Că aici timpul are alte legi? Ar zice că trecuse timp, mult timp, poate zeci de ani. Era într-o lume complet necunoscută...

- Te-am avertizat, auzi vocea ciobanului. Acesta stătea în picioare, lîngă el, învelit în cojocul lung, mițos. Semăna atît de bine cu păstorii Bucegilor, prea bine cunoscuți de el. Doar oile lipseau... Au trecut ani mulți de la venirea ta pe munte. Aproape o sută cincizeci de ani. Nu-i e dat omului să trăiască atît. De mult așteaptă moartea întîlnirea cu tine. Te aștepta, cum glumea cineva, acasă. I-am trimis vorbă că tu nu vei mai ajunge acasă... Vine.

Ciobanul dispăru. În locul lui era altcineva... o ființă. Părea o nălucă, lipsită de consistență, unduindu-se parcă în adierea brizei. Se întuneca. Cu vederea dintr-odată limpezită, bătrînul zări cu claritate clădirea din vale. Pe o tablă scria „Cabana Babele, cota..."

- Era timpul, șopti năluca. Am știut că nu vei rămîne pe Munte, de aceea te-am așteptat. Cam mult, nu credeam că mai vii. Obosisem să mai aștept...

- Da, hîrîi bătrînul. Bine ai venit. Și eu am obosit...

Chiar obosise. Ce bine că a căzut întunericul. Acum se putea odihni.

Poveste Valahă

Maica Filofteia privește pata de lumină care cade pe masa de lemn lucios, lustruit de coatele măicuțelor care au stat la ea de-a lungul timpului. Opaițul nu poate da o lumină prea puternică, iar fitilul și uleiul sunt de proastă calitate. Dar lumînările sunt scumpe... Iar cele de la „Vii și morți” sunt de-o calitate mai proastă decît opaițul. De fiecare dată cînd privește pata de lumină își amintește de anii cînd lumina ar fi fost ultimul gînd care s-o macine.

E frig. Deși are pe ea nu numai două rase, ci și o pelerină de lînă groasă – una din puținele lucruri permise să le păstreze din viața de mirean - dar al maicii starețe, semn de mulțumire pentru daniile bogate primite de-a lungul anilor pe cînd ea, Elisaveta, le-a putut face mînăstirii -, frigul se strecoară prin papucii de pîslă tociți și pe sub poalele rasei. Nu, nu mai era tînără, căldura trupească a părăsit-o aproape de tot. Uneori se întreabă de ce Dumnezeu nu a luat-o și pe ea, punînd-o alături de toți cei ai ei. Soțul și fiii în cripte pe la Mînăstirea din Deal, fiicele înmormîntate în srăini... Mai are o nepoată, măritată tocmai în Țara Ungurească, de care nu mai

auzise nimic de aproape un deceniu. Cu rudele mai îndepărtate se stricase de mult...

În mijlocul petei de lumină gălbuie stă foaia de pergament pe care își scrie jurnalul. E, de fapt, o foaie de Biblie mai veche, papistașă. După ce părintele Nestor o declarase eretică, fusese ruptă – dar foile de pergament sunt prețioase! Așa că foile au fost răzuite cu grijă cu cuțitașe de os, pînă au rămas curate de orice urmă de pană sau înfloritură. Și aceste foi de pergament (mai are două, pitite în așternutul patului) sunt tot dar de la Maica Stareță. O fi curioasă și ea să citească ce are de spus măicuța care odată – de fapt, nu cu prea mult timp în urmă – fusese Doamna Țării.

Nu e lucru ușor să scrii despre tine. Nu este ușor să fii sincer cu tine însăți – așa cum nu-i ușor și nici bine să fii sincer cu alții. Gîndul că, după moartea ei, această spovedanie va fi citită de ochi străini, poate răuvoitori, o fac să dea înapoi. Sunt multe lucruri pe care nu vrea să și le mărturisească, pe care nu le-a spus niciodată în nicio spovedanie – deși arhimadritul Arhonic, cel care a stat alături de familia ei încă de pe cînd ea era doar o copilă domniță iar el simplu diac, era un prieten apropiat. Nu, sunt lucruri care o sperie și nu vrea să și le amintească. Cum, deci, să le pomenești altora? Nu-i neaparat vorba despre greșeli făcute cu voie sau fără de voie – dar cerute de crugul vremii -, pe acelea le-a spus și părintelui Arhonic, uneori și soțului și copiilor – dar sunt alte fapte, gînduri, trăiri, simțiri care au speriat-o mereu. Acum, cu atît mai mult....

Știe că nu toată lumea poate ține un jurnal. Nici scrie o spovedanie. Nu numai datorită faptului că nu toată lumea știe a scrie. Ea a învățat de copilă, pe lîngă Arhonic, diac școlit la sud de Dunăre. Venise ca secretar al tatălui ei, os domnesc – a și suit o vreme în tronul țării – care, iată, nu știa să scrie, ci doar să pună sigiliul inelului în ceara roșie a hrisoavelor. Secretarul i-a învățat carte pe cei trei copii ai biv-spătarului, i-a învățat a citi și a scrie grecește ca la Țarigrad. Dar pe ea, care a arătat har și dragoste de scris, a învățat-o și latinește și slavonicește, de a putut să citească

toate cărțile avute în ladă, la conac. Asta a ajutat-o mai tîrziu să fie secretar de taină tuturor domnilor din familia ei, înțelegînd de atunci că în familia ei, ca de fapt în toate familiile domnești ale țării, sunt taine pe care nici chiar ochii iubitului Arhonic nu le poate vedea!

I-a mai plăcut Elisavetei și toate poveștile despre vechimea familiei, încă de la Descălecat și de la Voievozii din vechime, fiind ea mîndră de tradiția ei. Faptul că printre rude se numărau femei măritate în alte familii mari, care născuseră țari și despoți și baroni și voievozi în mai toate țările acestui Răsărit de Evropă îi dădea conștiința apartenenței la un neam ales de către Dumnezeu. De la o vreme se întreabă, e drept, dacă alegerea nu a făcut-o altul... Cel Rău... Pentru că faptele nu pot fi ascunse, deși le pot fi date alte înțelesuri – dar cele mai rele sunt gîndurile, care rămîn ale tale și nu le poți răstălmăci. Și mai știe că aceste gînduri i-au muncit și tatăl, și frații, și fiii. E posibil ca și dușmanii să fie munciți de ele, fiind ei înrudiți. Doar cu ei s-au luptat cei din neamul ei pentru Domnie, avînd și ei drepturi care vin din negura timpului.

Privește puținele rînduri scrise pe pergament:

„***Vă leat .... Biv-vornicul Dan a suit în tron, fiind uns voievod atotstăpînitor de către arhimadritul Tudosie, la Crajna, după ce voievodul Io Radu, fratele său, a căzut prins și ucis de năvălitorii tătari, Dumnezeu să odihnească sufletul lui. Voievodul Io Dan a domnit patru ani și a avut lupte cu tătarii de două ori și a construit Mînăstirea din Deal, mulțumire lui Dumnezeu pentru ajutorul dat în luptă. Dar apoi a căzut în lupta de la Tei cu voievodul Ardealului, și fratele lui, Vlad, a venit la Domnie.***”

Da, nu poate spune că Radu a căzut pentru că tatăl ei, Dan, întinsese o cursă acestuia, cu ajutorul tătarilor. Voievodul Io Radu, unchiul ei, domnise deja șapte ani. Acum oamenii nici nu-și mai amintesc de domnia lui. Trecuse ca un fum, nu lăsase nimic în urmă. O fată a lui se măritase cu un Despot, avînd astfel țara pace la Dunăre. Nici faptul că oamenii tatălui ei puseseră foc la cula lui Radu, ucigînd acolo întreaga lui familie. Vina a căzut pe niște năvălitori nomazi de la sud de Dunăre, pe care Despotul i-a căutat zadarnic... Io Dan credea că prin asta se asigurase de liniște – nu se uitase că mai avea alți doi frați... Unul din ei, Vlad, promisese jurămînt de vasalitate voievodului Ardealului dacă îl alungă pe Io Dan al Valahiei. Tatăl ei nu bănuise nimic, probabil. Sulița lefegiului plătit de Vlad îl luase pe la spate, pe nepregătite.

„***Vă leat .... Vel logofătul Mircia, fratele cel mic al Domnului, a lovit la Stîncești, unde voievodul Io Vlad era la o nuntă a slujbașului lui, Vel Vistiernic Preda, și a tăiat pe Domnul. Vel Vistiernicul, deși acum înrudit cu Vlad, al cărui fiu se însurase cu fata lui, Mălina, a pus genunchiul în fața lui Mircia, supunîndu-se. Voievodul Io Mircia a domnit atotstăpînitor unsprezece ani, construind mînăstirea Cernovița, mulțumire lui Dumnezeu pentru liniștea dată lui.***”

Da, Mircia a avut liniște. Mama îi luase pe ea și pe cei doi frați și trecuse Dunărea la Tîrnovo, unde o soră a ei mai mare era măritată cu fiul țarului. Acolo au stat adăpostiți, deși Io Mircia amenințase cu război dacă nu sunt întorși domniei. Odată trecuse Dunărea cu un buluc de oaste amestecată – valahi, tătari și cîțiva olahi din Ardeal, cu care avea prietenie. Dar bulgarii și aliații lor, valahi armâni, i-au fugărit înapoi, însîngerați. Între timp, ei, copiii fostului domn Io Dan, au crescut. Singura fericire a ei, domnița Elisaveta, a fost prezența constantă a credinciosului lor Arhonic, și o cutie plină de cărți.

„***Vă leat .... Io Mircia, voievod atotstăpînitor a toată Țara Vlahilor a căzut bolnav și a murit cu două săptămîni înainte de Ziua Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. A fost pus în mormînt la mînăstirea zidită de el la Cernovița, aibă milă Dumnezeu de sufletul lui.***”

Și de al Mamei, care plătise pe bucătarul Domnului, prin cumnatul ei, să pună otravă în mîncarea lui. O poate judeca ea pe Mama? Nu făcuse alta decît își ferise copiii de moarte: cît timp

Mircia, unchiul lor, trăia, viața lor era în pericol. Și apoi, ce drept ar avea Elisaveta s-o judece, cînd sîngele de pe mîna ei este încă mai gros?...

„***Vă leat .... Io Marcu ot Stîncești, fiul Predii, ginerele domnului Io Vlad, a fost uns în Cetatea de Scaun de arhimadritul Vasile Athonitul, vlădica. A domnit trei ani și a murit străpuns de săgeată la o vînătoare...***”

Marcu, fiul Predii, stătuse ascuns în Țara Vlahilor Negri de la nord, spre Poleaci, de teama lui Io Mircia. Acesta îl iertase la urcarea pe tron, avea ajutorul vistiernicului – dar pe urmă începuse să pună la cale căderea capului cumnatului său. Marcu a fugit iar Mădălina, soția lui, fusese zăvorîtă în mînăstire – unde a și murit. De foame, se zice... Marcu, la întoarcerea în țară, nu o mai găsise. După ce tăiase toată familia Mircii, fusese uns Domn, dar putere nu avea: boierii mari nu-l recunoșteau a fi de os domnesc. Nici nu a domnit pe toată Țara, părți lăturalnice rămînînd slobode, în mîna boierilor. L-au susținut frații ei, în schimbul permisiunii întoarcerii de la Tîrnovo și cinuri mari, în Sfatul Domnesc. Marcu acceptase – și plătise cu viața. Mîna ucigașului fusese plătită de fratele ei, Iovan.

„***Vă leat .... Io Iovan zis Cel Palid a fost uns domn atotstăpînitor pe toată Țara Vlahilor la Cetatea de Scaun în Săptămîna Mare de Vlădica Vasile. A zidit Mînăstirea de maici Izvorul Tămăduirii, unde s-a adăpostit pînă la moarte Domna Mama voievodului. A domnit nouă ani, ducînd lupte cu tătarii și cu păgînii de la sud de Dunăre, de două ori. În anul opt de domnie a trebuit să jure supunere acestora. În anul al nouălea, cînd era la capitala acestora să plătească haraciul și să fie confirmat în domnie, a fost ucis de păgîni. Aibă Domnul Dumnezeu milă de sufletul lui, căci trupul i-a fost aruncat hrană la pești.***”

Cei nouă ani de domnie ai fratelui ei mai mare au fost ani fericiți. Atunci ea se măritase cu Vlad, fiul mezin al lui Mihai, vărul tatălui ei. Acești veri fuseseră și ei domni, nu se prea vorbea despre

ei în familia ei. Pieriseră pe rînd, niciunul de bătrînețe. Cel mai mult domnise Lup, tatăl lui Mihai – de care se spuneau pe ascuns povești de teamă. Dar Mihai aceala, cel mai mic fiu al lui Lup, se călugărise – nu înainte de a da naștere la doi fii și trei fete. Fiul cel mare domnise și el, doi ani – după care înnebunise, se pare. Iar Mihai se călugărise, fără a urca în tron. I-a fost soț bun, era deștept și viteaz, bun prieten cu Iovan, fratele ei pe care l-a ajutat în luptele și muncile lui. I-a născut trei fii și patru fiice, fiind în acealși timp secretar de taină fraților ei și, mai tîrziu, fiilor. Vlad, iubitul Vlad, nu a ajuns să domnească, nici nu voia. Boala familiei l-a ajuns pe timpul cînd domn al Țării era fratele ei Roșca. A murit în bolnița mînăstirii Izvorul Tămăduirii – aceeași în care ea însăși e maică, acum.

O să scrie și povestea celorlalte domnii, a fraților ei, a fiilor ei, chiar și a doi din ginerii ei. Mama a fost pusă în Mînăstire pentru că voise să se implice prea mult, ceea ce-l supărase pe Io Iovan. Și ea se implicase, mai ales pentru că știa ca nimeni altcineva toate tainele Domniei. Dar ea o făcuse pe ascuns, fără a supăra pe nimeni. Folosise și ea cînd cuțitul, cînd otrava, cînd punga cu bani... Stabilise prietenie cu vizirii sultanului păgînilor, cei susținuți de ea primeau firman de Domnie... Da, așa ajunsese Țara roabă păgînului și peșcheșurile crescuseră iarăși și iarăși – dar cei din familia ei urcaseră pe tron! Și Ceilalți, desigur, folosind și ei aceleași mijloace... Mai viteji se arătaseră, ca Domni, Roșca, cel care reușise să învingă Păgînul – pe atunci îl avea căpitan pe Vlad al ei! -, dar și Matei, unul din Ceilalți. Pe vremea lor Țara fusese liberă... dar ce folos?

Da, o să scrie, fără a aminti însă de toate crimele, tainele și, mai ales, de Taina familiei ei și a Celorlalți. Taină pe care ea însăși nu o înțelege întotdeauna...

La ușa din lemn auzi bătăi și, înainte să apuce să răspundă, ușa se deschise. În cadrul ei se ivi o lumină – o siluetă ducînd un opaiț cu lumină tremurîndă în mînă. O figură înaltă, slabă, cu fața

în umbră. Dar ea o cunoștea – o recunoscuse. Se ridică în picioare, tremurînd de oboseală.

„Binecuvîntează, părinte. Nu știam că mai ești călător pe lumea această pieritoare...

„Încă o vreme, maică Filofteia și iubită fiică a mea, Elisaveta", răspunse arhimadritul Arhonic. „Nu puteam să plec înainte de a vorbi cu tine..."

Bătrînul se apropie de masa din lemn luminată de opaiț. Se opri lîngă ea și privi foaia de pergament.

„Da, e bine că-ți amintești. E bine. E mai puțin bine să încredințezi hîrtiei tot ce-ți amintești... Deși, te cunosc prea bine ca să mă îndoiesc că vei ține multe ascunse..."

„Mă cunoști, părinte", oftă Filofteia, așezîndu-se. Nu se miră cînd o tînără maică intră în chilie cu un taburet în mînă, pe care îl așeză în spatele oaspetelui. Pe cînd ieșea, arhimandritul făcu un gest scurt cu mîna, interzicînd să mai pătrundă cineva în încăpere. Se așeză pe taburet, în partea opusă femeii. Filofteia adună pergamentul, deși era convinsă că Arhonic nu va pierde timpul încercînd să descifreze scrisul ei. Erau întîmplări mult prea bine cunoscute lui.

„Elisavetă, ce-ai vrea să mă întrebi acum, la ultima noastră întîlnire?"

Erau multe lucruri care ar fi vrut să-l întrebe. I-a stat alături în toată viața ei, poate nimeni n-o cunoștea mai bine. A urcat și el în ierarhia bisericii pînă la cinul de vlădică al Țării – alături de ea și de familia ei. Și de familia Celorlalți. L-a bănuit c-a întreținut întotdeauna relații și cu ei...

„Care a fost rolul tău la mazilirea lui Ionuț?" îl întrebă cu glas șoptit. Ionuț, fiul mijlociu. A domnit șase ani, pînă au venit trimiși ai vizirului cu actul de mazilire. A fost sugrumat pe cînd ieșea din Sala Sfatului...

„Eu l-am convins pe vizir să dea ordinul."

„Am bănuit. Nu știu de ce..."

„De ce am făcut-o, sau de ce ai bănuit-o?"

„Și una și alta... De ce ai făcut-o? Pe Ionuț l-ai crescut pe genunchii tăi, ca un tată bun. De ce l-ai scos de la inimă?"

„Nu l-am scos." răspunse trist bătrînul. „Am plîns cu lacrimi de sînge cînd am decis că trebuie să plece. Și cînd am trimis solie de taină la vizir. Și cînd am primit veste de împlinirea rugii. Cel mai tare, cînd am făcut slujba de înmormîntare a lui Ionuț..."

„Și atunci, de ce?"

„Ca să răspund la această întrebare, trebuie să răspund la alte întrebări. Vrei să afli răspuns la acele întrebări?"

Maicii Filofteia îi săltă inima în gît. Da, va trebui să întrebe și despre ACEL lucru... Amînă, întrebînd în schimb:

„Am știut c-ai murit, așa se zvonise pe aici. Dacă trăiești, de ce nu m-ai scos?"

„Pentru că eu te hotărîsem acestei vieți de monahă." Bătrînul dădu capul puțin pe spate, privind-o cu ochi atenți, arzători.

„De ce oare nu mă miră aceste vorbe ale tale?" spuse, cumva împăcată, Filofteia. „Cred că și acest lucru îl bănuiam. Mă încurca vestea morții tale..."

„Eu am cerut maicii starețe să-ți dea acea veste. Știam că asta-ți va aduce liniște..."

„Dar, de ce?"

„Poate ar fi trebuit s-o fac mai devreme, Elisaveto. Dar nu eram nici eu sigur. Eu sunt străin de neamul vostru, mi-a trebuit o viață să vă pătrund Taina. Poate aș fi salvat vreun fiu, vreun nepot de-al tău...Deși, nu cred. Vlăduț, ultimul, umblă pe la Ungureni ca să adune oaste să urce pe tron. Își va da și el viața, pentru nimic..."

„E datoria lui s-o facă!" șuieră Elisaveta. „E dat neamului nostru să urcăm treptele tronului – chiar dacă ele ne duc la butucul călăului. Și nu numai nouă ne e acest dat, ci și celorlalți..."

„Da, și Celorlalți. Nici din ei nu mai sunt mulți. Ștefan, cel ce e Io acum, e ultimul. Fără urmași. Cu asta, lungul măcel dintre voi și ei va fi ajuns la sfîrșit..."

„Vlăduț?...”

„A avut un accident. Nu va avea niciodată copii. Poate va înfia vreun băiat, dar nu mai e același lucru... Nu foamea de mărire, de tron, e blestemul vostru. Îl au multe neamuri, din întreaga Evropie, ba chiar din întreaga lume. O au și păgînii, și tătarii, ba chiar și chitaii! O au și alte neamuri pămîntene. Cei ai Predii, de-o pildă, și ai Voicului... Din ei se vor ridica viitorii domni. Dar voi, voi veți fi terminați. Deși...”

„Ce ai tu cu noi? De unde această ură?”

„Nu e ură, Elisaveto. V-am iubit. Poate nu e vina voastră, e blestemul lui Dumnezeu. Sunteți... erați prea... vechi. Nu mai e vremea voastră.”

Da, se pare că știe, își spuse Filofteia. Știam și eu, știam cu toții. Nu vroiam s-o spunem, să o recunoaștem...

„De unde știi? De unde ai aflat?”

„Deci, am ajuns la Taină. Da, de aceea am venit, să-ți spun ce știu. Să-mi confirmi sau să-mi infirmi bănuielile.”

„Ha”, rîse bătrîna, fără veselie. „Sunt, deci, numai bănuieli?”

„Mai mult decît bănuieli. Trăiesc de prea mult timp alături de voi, am văzut prea multe. Boala Lupului... care lovește cînd și cînd. Sau a Vîlcului, Elisaveto? Așa o numiți voi, nu-i așa?”

„Da, a Vîlcului. Vechiul nume al neamului nostru. Vîlcii...”

„Ceea ce oamenii simpli numesc Vîrcolacii, nu? Ce știi tu despre acești Vîlci? Ce ai știut, de la ai tăi, și nu mi-ai spus?”

Filofteia plecă fruntea. Da, asta era Taina...

„Da, suntem de mult... Se zise că și dacii din vechime erau vîlci. Ăsta era numele lor secret: Lupii. De teama lor fugiseră de-a lungul timpului alte neamuri dintre noi: iranii, latinii, grecii, celții... Steagul lor era balaurul cu cap de vîlc. Nu aveau teamă de zei, de moarte... Ungurii, cînd au venit, ne-au numit Farkaș. Și noi am fost os de domni!”

„Dar blestemul sîngelui nu v-a lăsat să trăiți în pace. V-ați sfîșiat între voi, frate cu frate, părinte cu copil și fiu cu tată. Nebunia

sîngelui! Cînd vine, Elisaveto? Că uneori sunteți oameni ca toți oamenii, dar altădată sunteți mai răi ca lupii. Și lupii trăiesc în haită, își apără puii, vînează împreună. Numai voi...”

„Nu suntem lupi. Suntem vîlci!”

„Da. Am văzut. Cînd ura voastră nu se poate revărsa asupra altora, se revarsă asupra voastră înșivă. Alecu s-a sfîșiat singur, în bolniță – știai?”

„Cum să nu știu? Mîndruța și-a scos ochii și mușcat sînii... Alina, și-a sfîșiat pieptul cu un ciob de lut. Se zice că însuși bunicul Lup a ucis cinci îngrijitori pînă l-au străpuns cu țepușe...”

„Da, așa am aflat și eu. Am adunat taine bob cu bob... Le-am pus cap la cap. Mi s-a confirmat pe timpul lui Ionuț. Cînd privea la luna plină, îl apuca nebunia. Făcea spume la gură, îi creștea păr sur pe față... Dacă era cineva în preajmă, îl sfîșia. Au murit două țiitoare, trei băieți de strajă. Îi găseam în zori prin tîrg, cu gîtlejul sfîrtecat. Am întrebat vînători domnești: erau urme de lup. Lup, în mijlocul tîrgului? Dar am găsit picături de sînge în iatacul lui. Avea grijă, curăța cu grijă – dar tot a lăsat urmă. Și prea se întîmpla de fiecare dată pe Lună Plină. Iar el era bolnav în acele perioade, stătea în iatac cîteva zile... Se și ferea să aivă pe cineva în preajmă la acele zile, uneori pleca la vînătoare și se pierdea singur în codru. Nu era om rău, nu căuta victime cu orice preț. Nu o făcea de foame, ci de o furie nestăpînită. Poate, din ură față de soarta ce i se dăduse...”

„Da, furia...” șopti Filofteia.

„O simți și tu, nu-i așa?” întrebă bătrînul implacabil. „Am început, de mult, să aflu crîmpeie de taină despre Mama Lupilor. Despre Vîlcea. Mult timp nu am știu cine este. Treceau anii și ea devenea un fel de ființă de legendă: Vîlcea care nu moare... Pînă cînd, eliminînd toate posibilitățile, am ajuns la o certitudine: numai tu puteai fi! Tu ți-ai distrus toată familia, tu i-ai distrus pe Ceilalți. De aceea te-am adus aici, ca să nu mai poți face rău. De aceea am și cerut să fii încuiată de fiecare dată cînd e Lună Plină. Deși nu am auzit să fi sfîșiat pe cineva...”

„Nu am sfîșiat”, scînci Filofteia. „Mă pot controla... cît de cît.” Desfăcu pelerina, arătînd urme de colți pe brațe. „Uneori mă mușc singură... Am știut, am simțit tot răul din sîngele nostru, de aceea m-am hotărît să-l distrug. Tata a vrut să ne înece pe toți, nu l-a lăsat Mama. Ea l-a stîrnit pe Vlad să-l uzurpe, ea a pus ucigași la bătălia cu ungurenii... A încercat să mă ucidă și Iovan, la Tîrnovo, eram încă doar niște copii. Soțul, Vlad, ne-a ucis un fiu și, înainte să-l închidem, o fiică... Dar tot mai mult îmi dădeam seama că eu sunt Vîlcea – și să cred că e rolul dat mie de Dumnezeu să scap neamul valahilor de sîngele vîlcilor.”

Bătrînul o privi cu milă, apoi se ridică greoi.

„E ultima dată că mai vorbim. Eu mă duc. Nu-mi pare rău că am venit în această Țară, deși mi-a fost dor de a mea. V-am iubit... la început. Pe urmă mi-a fost milă de voi. Mi-a fost milă de acest norod. Să știi: n-ai cum să-l scapi de blestemul vîlcilor! De mult, de pe timpul dacilor, sîngele vostru s-a amestecat cu al lui. Acum nu există valah, nici aici, nici în ungurime, nici spre Lehi, care să nu aivă sînge blestemat în vine. Sunt răi, răzbunători, lesne vărsători de sînge – dar lași, dînd dosul, supuși celor tari. Ucigași de frate, lipsiți de cuvînt... N-ai cum să îi scapi, Vîlceo. Așa cum nu poți scăpa nici tu de destinul tău!”

Se întoarse și porni spre ușă. Prin deschizătura ferestrei văzu luna plină luminînd grădina mînăstirii.

„De ce ai venit azi?” șuieră întrebarea ei din spate.

„Pentru că nici eu nu pot scăpa de soarta mea...”

Hangerul care îi străpunse ficatul îl făcu să nu mai simtă colții Vîlcii sfîșiindu-i gîtlejul.

Monica

Nu, nu ai deloc dreptate. Nu sunt rasist, cu atît mai puțin antisemit. OK, nu-s de acord cu ce se întîmplă în Palestina, dar asta este cu totul altceva... De fapt, eram gata-gata să mă însor c-o evreică! Da, desigur, pe cînd eram tînăr.

Well, nici măcar atît de tînăr. Împlinisem 32 de ani. Eram în concediu la mare - ca de obicei, la Costinești. Era sfîrșitul verii, trecuse de fapt mijlocul lui septembrie. Dar era încă destul de cald, deși briza se mai înăsprise. Aveam cu mine un bloc de desen și făceam schițe pe plajă, schițe de nud în mișcare. Pe moment, femeile desenate erau scandalizate, pînă le arătam ce făceam: schițe de mișcare. Torsuri, mai ales. Știi, de la umeri pînă sub șolduri, fără brațe... Nimeni nu ar fi putut identifica femeia care-mi folosise drept model. De fapt, le și idealizam puțin. Cărbune pe hîrtie albă, cretă albă pe hîrtie colorată... Schițele le foloseam ca să relizez niște studii în ceracolor pe hîrtie colorată, aproape abstracte. Au rezultat 22 de desene, le-am vîndut pe toate unei tipe din Germania...

Așa am cunoscut-o pe Monica. Îi făcusem vreo trei schițe de-a lungul zilei, în diferite poziții. Nu era frumoasă, avea nasul cam coroiat, sprîncenele ca niște aripi de pescăruș, nări fine, gura cu buze pline, puțin ridicate la colțuri, într-un zîmbet poznaș, fața lungă, părul aspru și bogat adunat într-o coadă de cal. Era foarte bronzată, semn că era de mult la mare – deși nu reținusem figura ei pînă în acea zi. Avea ochii puțin bulbucați, ca două alune bine coapte, adînciți sub orbite puternice, cu gene cam rare – mi s-a părut. Nici trupul nu era deosebit: destul de puternic, ca de țărancă muncită, sînii nu prea mari, șolduri puternice, picioare groase. Dar era mlădiu, se desenau mușchii sub pielea arămie la fiecare mișcare, deși nu ca la o sportivă: un strat de grăsime atenua umbrele, dîndu-i o moliciune de nud clasic. Una peste alta, îmi stimulase privirea de artist, nu de bărbat.

A venit la mine să-mi ceară să-i arăt ce fac. S-a așezat pe cearșaful meu... și n-a mai plecat. Am stat de vorbă, acum vedeam că are într-adevăr o fire deschisă, poznașă, un discurs cultivat plin de calambururi, glume fine și auto-ironii delicioase. Ne simțeam tot mai bine împreună. Pe seară mi-a mărturisit că trebuie să plece, era ultima ei zi. La plezneală, am întrebat-o: „nu mai stai? Eu am o cameră închiriată în sat încă două nopți, putem pleca împreună...” A primit. Pînă la urmă, am pus mînă de la mînă și am mai plătit două nopți. Trăiam, practic, ca soț și soție, și pot spune că niciodată nu mă simțisem atît de bine, de complet, alături de cineva.

Am plecat. Am mers împreună pînă la București. Ea pornea spre Reșița, eu spre orașul meu. Urma să ne scriem, să ne telefonăm. Am reușit să-mi aranjez o delegație prin partea de vest a țării: Arad, Timișoara, Lugoj, Caransebeș... Urma să ne întîlnim la Caransebeș, nu era pregătită să mă „prezinte părinților”. Cumva, fără a fi atins acest subiect, simțeam că următorul pas ar fi fost căsătoria. N-a venit. Nu a răspuns la telefon. Pe seară, am luat ultimul tren spre următorul punct din traseu, Herculane. Din gară i-am trimis o ultimă vedere: „Am fost pe-aici...” N-am mai auzit de ea, viața merge mai departe...

Nu, stai, încă nu s-a terminat povestea. Vara următoare m-am dus din nou la Costinești. Acum era pe la începutul lui August. După cîteva zile, cînd m-am întors din mare la cearșaf, am găsit pe el o vedere. „Stau, ca un cîine, cu capul în nisip. Și așa voi sta, pînă îmi vei spune că mă ierți.” Nu am aruncat vederea, nu am sfîșiat-o. Simțeam doar un fel de oboseală amestecată cu indiferență. Nu mai făceam schițe...

A venit și s-a așezat pe cearșaf în genunchi. Părea neschimbată – împlinise, cred, 26 de ani. Părul era ud, un fir de algă îi atîrna pe obraz, avea aceeași culoare verde-castanie ca și ochii ei puțin bulbucați. Îi lipsea ceva, a trebuit să mă concentrez ca să înțeleg ce: aerul șugubăț, veselia șăgalnică, ceea ce mă cucerise cu un an înainte. „De ce?”, am întrebat-o doar, punînd vederea pe cearșaf între noi. Pereche a celei trimise de mine din gara Caransebeșului.

„Prea multe”, mi-a răspuns. „Și prea puțină încredere. Mi-a fost teamă. Aveam sentimentul unui act ireversibil. Ca atunci cînd te arunci în apă, fără a știi dacă mai ieși vreodată la suprafață. Nu te știam...” „Mă știai!” „Da, te știam. Dar ce urma să facem? Să vin eu la tine, să vii tu la mine?...” „Avea importanță?” „N-avea. Dar eu sunt... evreică...” Am ridicat din sprînceană. „N-aș fi bănuit...” „Nu știi ce greu este pentru o fată evreică, urîtă. Are mereu impresia că băiatul român umblă după ea numai pentru a pleca în Israel.” Ce-i puteam răspunde? Da, ea probabil știa mai bine. Ea și familia ei, și sutele, miile de fete evreice născute într-o țară cotropită de comuniști, în care orice mijloc era bun pentru a scăpa... Am ridicat din umeri și am spus doar „Nu ești urîtă!”

„Putem încerca din nou” a zis tristă, fără speranță parcă, și am dat din cap. „Nu se mai poate. Timpul a trecut, acum e altceva. Suntem alții.” A încuviințat, apoi a șoptit: „Mă ierți? Am nevoie de iertarea ta...” „Te iert”, am spus sincer. „Dacă am ce ierta. Pe mine cine mă iartă?”. S-a ridicat și a plecat, luînd cu ea vederea. Am privit tăcut și trist mijlocul cearșafului. Dispăruse vederea, dispăruseră și

urmele genunchilor ei.

A doua zi m-am dus să ridic niște fotografii de la un pozar de pe plajă, din fața Obeliscului. Așteptînd să-mi vină rîndul, priveam cu lipsă de interes pozele colorate, prinse cu pioneze de un panou publicitar. „Poze neridicate”, zise pozarul. „Unii au plecat, alții au cheltuit banii... Nu le arunc, le țin pînă plec – sau le scot pentru a face loc altora, mai proaspete.” În lumina puternică a soarelui, Monica îmi zîmbea din poză. Același zîmbet șăgalnic, puțin autoironic pe care mi-l aminteam. Cît de viu era chipul ei, cînd zîmbea... „Și ea?”, am arătat spre fotografie.

„Ah, ea nu mai vine.” zise pozarul. „S-a înecat în aceeași zi. Săptămîna trecută.”

Întîlnire neprevăzută

Steward J.M. Blanchet, astronaut pe nava U.T. Navy „***Iberia***”, privește plictisit peste aparate. Este în faza de rutină a călătoriei, undeva (aparatele pot specifica în detaliu unde anume, dar nu-l interesează) între orbita lui Marte și cea a Centurii de Asteroizi. Singurul lucru important este că, în cel mult zece ore, trebuie să preia comanda navei, îndreptînd-o spre unul din asteroizi. Nu suficient de mare pentru a căpăta un nume și un număr. Dacă numărul și-l amintește cu greu, numele pe care i l-au dat oamenii în ultima vreme, de cînd a devenit unul din cele mai vestite resorturi spațiale, este mult prea bine cunoscut: Ariba!

Disperați de evoluția climei pe Planeta Mamă, de creșterea aiuritoare a populației, dar mai ales de moda ultimelor două secole, cea care aproape impune fiecărui locuitor să-și petreacă vacanța într-un resort maritim, oamenii au fost nevoiți să folosească fiecare petec de pămînt pe care tehnologia poate planta o fîșie de nisip alb-auriu, cîțiva kilometri pătrați de ocean populat cu faună, un soare arzător și o briză iodată. Aceste petece au devenit atît de

rare – practic, coastele tuturor mărilor și oceanelor, inclusiv ale insulelor naturale și artificiale au devenit plaje! –, încît prețul lor a devenit absolut exorbitant. Nu e de mirare că s-au căutat alte soluții – și ele au fost găsite: în spațiu!

Încă de la început, dezvoltatorii și-au dat seama că procesul de teraformare a planetelor și marilor sateliți (inclusiv Selena) este mult prea dificil și lent: respectivele corpuri cerești au prea multă inerție. Mult mai facilă este teraformarea completă a unui corp de dimensiuni relativ reduse – un asteroid, de pildă -, odată învelit într-o carcasă transparentă care să țină afară frigul și radiațiile mortale ale spațiului. Realizarea habitatului este o operație relativ simplă, iar restul e tehnologie pură: mișcarea aparentă a unui „soare" artificial, valurile și mareea, rotația „diurnă" a „planetei", presiunea atmosferică – inclusiv gravitația comparabilă celei pămîntene -, compoziția aerului, briza marină (inclusiv, pentru variație, cîte o ploicică sau chiar furtună)... În corpul asteroidului sunt adăpostite, pe lîngă uzinele mecanice, hangarul navetelor spațiale, depozitele de tot felul, hotelurile, restaurantele, cazinourile, sălile de sport... Clipele petrecute „all inclusive" în astfel de resorturi seamănă întrutotul celor petrecute în cele mai vestite resorturi terestre. Partide de scuba dive permit urmărirea „pe viu" a vieții submarine, chiar mai bine decît în marea majoritate a resorturilor pămîntene – care, desigur, nu sunt toate situate în mările calde... Și care, pe deasupra, se luptă din greu cu poluarea globală.

Nu e de mirare, deci, că cererea de rezervare pe aceste resorturi era extraordinar de mare: listele se întindeau pe ani de zile, deși numărul resorturilor creștea cu cel puțin unul pe an! Agenția nu avea absolut nicio problemă să angajeze lucrători, inclusiv entertaineri care erau dispuși de orice. *„All inclusive*" pe un astfel de resort, unde legile Uniunii Terestre nu se aplicau cu prea multă strictețe, însemna chiar asta: all inclusive! Doar imaginația clientului putea avea limită și Agenția încerca să o suplinească și pe aceea. Turiștii nici nu-și dădeau seama cînd ajungeau la resort, puși în alveole în

care petreceau cele douăzeci de zile de călătorie în somn.

Desigur, Stewie auzise mult vorbindu-se despre „resorturi" pe cînd își desfășura activitatea de pilot în cadrul Navy. După pregătirea care durase aproape un deceniu, petrecuse alți treizeci de ani în diferite misiuni, urcînd pînă la gradul de comandor. Așa că, la pensionare, i se păruse cea mai justă decizia de a continua să lucreze ca pilot – de data asta pentru Agenție, pilotînd una din navetele închiriate de ea. Acesta era primul drum. Aștepta ca un licean clipa asteroizării, cînd, după cele douăzeci de zile de drum, îl așteptau zece zile de vacanță invidiată de marea majoritate a pămîntenilor! O vacanță pe lună – nu era rău deloc!

Desigur, pînă să întîlnească acele *hurii* despre care auzise atîtea, nu i-ar fi displăcut să le aibă alături pe vreuna din femeile pe care le iubise de-a lungul vieții. Alături de care, gîndește acum cu părere de rău, nu avusese posibilitatea să pretreacă prea mult timp. De aceea nu poate, deocamdată, să se bucure de gîndul că printre zecile de miliarde ale Terrei există și vreun urmaș al său. Dar soarta îți decide deseori cursul vieții. De exemplu, ar fi trăit fericit alături de Berthe. Ea fusese prima, abia ieșise din adolescență. Îi fusese colegă la Academie, au fost o perioadă scurtă colegi ca piloți *in training* – dar datoriile îi despărțise; nu o mai întîlnise niciodată...

Sau Flora. Ea era medic la Centrul Sanitar al Flotei a V-a, la Fairbanks. El a avut acolo baza în primii trei ani. De cîte ori se întorcea din misiune, pînă să plece din nou, locuiau împreună. Pe urmă el pleca și ea rămînea singură, așteptîndu-l. Pînă n-o mai găsise... Thais făcea crize de virtute de cîte ori se reîntîlneau, în Manila. Recunoștea că îl înșeală cu alți bărbați. „Nu m-am legat de nimeni, dar e atît de greu să fii singur!"

Au mai fost cîteva. Culmea, pe toate le-a iubit. Nu a înșelat pe nimeni, pînă cînd soarta nu i-a despărțit. De fiecare dată, separarea finală de ele l-a marcat. Mai ales că începuse să se observe consecințele zborurilor lui superluminice galactice: în timp ce peste el timpul trecea aproape normal (cei treizeci de ani

de serviciu îi puseseră în cîrcă doar vreo opt ani de viață), peste ele efectul timpului era devastator! Nu era deloc sigur că Flora, de exemplu, nu împlinise de mult anii de pensionare, dacă mai era în viață, de fapt. Femeile tinere și frumoase îmbătrîniseră, se trecuseră, se topiseră – ca zăpezile copilăriei. Așa că, oricît de mult și-ar fi dorit, realiza că dorința de a-și petrece vacanțele alături de una din aceste iubite nu avea sens.

„Așa crezi?" auzi pentru prima dată Vocea. Venea parcă de peste tot. Nu era puternică, mai curînd părea o șoaptă, dar avea atîta putere în ea, atîta autoritate, atîta conștiință adîncă...

Stewie se răsuci, privind în toate direcțiile. Privi apoi spre aparatele de bord. Totul părea cît se poate de normal. Nu își putea da seama de unde venea Vocea.

„Nu așa mă vei găsi. Doar cu inima. Nu cu simțurile, nu cu mintea..."

„Ce glumă e asta?" Stewie simțea că, în ciuda anilor de experiență, în care trecuse prin cele mai de neprevăzut situații, se pierde cu firea.

„Comandor Blanchet, sunt extrem de dezamăgit. În ciuda evoluției de sute de mii de ani, în ciuda nivelului de civilizație atins, în ciuda, chiar, a nivelului de educație personal, umanii sunt totuși, parcă, neschimbați. Gîndiți nu mult diferit decît o făceați în urmă cu milenii!"

„Dezamăgit?" se miră, cumva, pilotul.

„Doar eu v-am creat. M-aș fi așteptat să iasă mai bine. În general, de obicei, iese mai bine. Problema rămîne nivelul liberului arbitru."

„Dom'ne", se împotrivi Stewie, „fără liber arbitru nu se poate! Ce, suntem animale?!"

„Pardon, pardon, și animalele au liber arbitru. Cît se poate de fin ajustat! Îngerii nu au, cei necăzuți, desigur – dar asta e o altă problemă. Deci, problema rămîne reglajul... Am greșit în cazul vostru, asta e."

„Păi, unde-ai greșit?" Blanchet începu să creadă că vorbește în vis.

„Mă cam plictisisem și eu să folosesc aceleași *settings*. Mai experimentam, vroiam să văd pînă unde se poate merge. La animale, de exemplu, liberul arbitru este limitat de legile supraviețuirii speciei. Animalul își va face, deci, de cap, doar pînă la un anumit punct. Apoi, dacă pune în pericol viața semenilor, este îndepărtat. În schimb, la ființele raționale am pus o genă specială, în sensul că am creat-o special pentru ele, hehe..."

„Și, cu umanii, ce este?"

„Păi, am văzut de la început: o zbîrcisem. Ce am făcut? Am atenuat acțiunea acestei gene. Semnalul de alarmă se aude, dar în rare excepții are efect de blocaj. Așa că umanul face... da, exact: cum îl taie capul! Își pune în pericol, uneori, nu doar propria existență (eludînd, astfel, instinctul de supraviețuire individual), ci și a celor din jur: familia, comunitatea, societatea, chiar specia! Chiar Viața, dacă poți înțelege! Lucru neauzit pînă la ei."

„Și nu ai putut face nimic?"

„Păi, ce era să fac? Doar să-mi stîrpesc aberația. Chiar am fost gata-gata s-o fac, de cîteva ori. Dar mi-am zis să vă păstrez ca un fel de... cobai. Să văd ce se întîmplă. În fond, pentru mine Timpul nu are semnificație. Învăț din această experiență, creațiile mele din ultimul timp sunt mult îmbunătățite. Mă aștept ca, la un moment dat, să dispăreți singuri... Pînă atunci, mă mai distrez urmărind felul în care vă folosiți acest liber arbitru. Știi, apropos, acel tip, Murphy, are dreptate: dacă între două soluții una este greșită, inevitabil o alegeți pe aia. Mai mult, dacă ambele sunt greșite, o veți alege pe cea mai catastrofală. Iar dacă nici una nu are efecte negative, veți inventa o a treia soluție, absolut greșită, pe care o veți și aplica. Hahaha"

„Te distrează, eh?" spuse Stewie, dintr-o dată înfuriat.

„Păi, ce să fac. Văzîndu-vă, știu că nici eu nu sunt perfect. Nu sunt infailibil. Doar că, de cele mai multe ori, fac alegeri bune."

„Bune pentru cine? Poate pentru tine..."

„Oh, nu, în niciun caz. Conform codului, pentru supraviețuirea Creației. Uneori, ca să o salvez, trebuie să las vreun individ – chiar vreo specie – să dispară. Cum s-a întîmplat cu reptilele... Asta doar dacă nu-și găsește o nișă potrivită. Unde nu-m aplicat acest cod se vede... chiar în cazul Terrei.”

„Și ce se va alege din noi?”

„Încă nu știu. Liberul arbitru prezintă, uneori, surprize. Șansa vieții pe Terra este la un minim – dar nu știu dacă se va sfîrși. Poate că acea surpriză care ar putea duce la supraviețuire e tocmai această experiență a insulelor artificiale astrale. În fond, ea vă scoate în spațiu. Mai dați puține șanse să respire Pămîntului... Pînă atunci, fac niște teste pe voi, piloții...”

„Ce fel de teste?”, nu înțelese Blanchet.

„Uite, vă las – alegîndu-vă aleatoriu – să vă manifestați o dorință. Una singură! E de mirare ce au putut alege ceilalți, hihihi. Cred că și tu vei face la fel – deci, nu mă aștept la mari surprize. Vreau doar să bifez, dacă vrei, o listă. O confirmare că alegerea mea e mai mereu bună: că ești la fel ca ceilalți.”

„Ce mi-aș dori cel mai mult? În acest moment, să-mi întîlnesc pe Ariba una din iubitele din tinerețe. Tinere, cum erau... Încă nu m-am hotărît care.”

Hohotul Vocii depăși, pentru prima dată, nivelul șoaptei.

„Așa cum am bănuit. Dorințe minore, mediocre, egoiste, absolut personale, de moment... Dar e a ta, s-o faci. Ai grijă ce ceri, că ți se va da!”

În liniștea lăsată, mintea lui Stewie începu să lucreze cu frenezie. Care, dom’le? Flora? Thais? Echo? Helois? Blanche? Berthe? Poate Jeane, fecioara? Pe urmă îi veni să rîdă. Își aminti de versurile unei balade antice franțuzești. Cît de asemănătoare numele, amintirile... Rosti cu voce tare:

„***Mais ou sont les neiges d’antant?***”

*

* *

Cînd, după cîțiva ani, un echipaj al U.T. Navy „***Thasos***” dădu întîmplător peste nava „***Iberia***” – declarată de mult timp dispărută în spațiu – avu o mare surpriză. Cabina navei era plină cu o masă compactă de zăpadă.O defecțiune în sistemul de control menținuse temperatura în cabină la minus 100C, astfel că zăpadă nu se topise. Corpul pilotului, îngropat în zăpadă, era perfect conservat.

„Curios. Sufocat, strivit. Am mai întîlnit o singură astfel de simptome, la cadavrul unui schior omorît de o avanlanșă în Alpi. Dar în cabina unei navete, în spațiul extra-marțian...?!”

Turiștii, conservați în alveolele din cală, au ajuns, cu mare întîrziere, pe Ariba. Nu numai că vacanța lor începu mult mai tîrziu decît speraseră, dar chiar ei adunaseră cîțiva ani la vărstă... Urma ca Agenția să se confrunte cu niște penalizări masive. Ultimul cuvînt în acest caz a aparținut comandorului Joseph B. T. Artwiller, căpitanul navei:

„Cred că vor fi mult mai puțini doritori să lucreze pe navetele Agenției spre resorturi. Acesta este al șaptesprezecelea caz, și nu neaparat cel mai curios. Mă întreb: cu cine naiba se întîlnesc pe drum...”

Domnul Meher

Pe domnul Meher l-am cunoscut mai mult datorită întîmplării. Mai precis, tînăr avocat fiind, am fost tras la sorți și mi-a fost repartizat cazul lui „din oficiu”. Domnul Meher era prea sărac pentru a-și putea permite plata unui avocat – nu neaparat de renume, dar fie el chiar un avocat aparținînd unei case de avocatură cît de cît cunoscută.

Domnul Meher era înalt și slab, aproape complet chel, cu ochelari groși cu multe dioptrii. Avea o față blajină, ridată, arătînd vîrsta pe care afirma că ar fi avut-o: 67 de ani. Mergea tîrșîind puțin picioarele, legănîndu-se ușor ca o rață – datorită unei boli a șoldurilor, zicea el. Erau zile mai rele, cînd durerile îl împiedicau să se ridice din pat, mai ales pe ploaie – și slavă Domnului, în orașul nostru plouă cu mult peste media națională. Avea buzele subțiri, vinete, dar zîmbetul era plăcută, dovedind multă înțelegere. Vorbea cu o voce clară, cultivată, cu un anumit umor și auto-ironie – ceea ce facea ca dialogurile cu el să fie extrem de interesante. Pot spune că nu-mi părea deloc rău că nimerisem să-i fiu avocat, deși, dincolo

de salariul pe care-l primeam de la Barou, nu făceam niciun ban.

Cazul lui însă era unul destul de complicat și nu prea vedeam cum o să-l pot scăpa de anii de pușcărie care-l așteptau. În ciuda vîrstei înaintate, era de prevăzut că va primi cel puțin cinci ani. Averea îi fusese deja confiscată, de unde și imposibilitatea de a-și plăti apărarea. Recunosc, era primul caz de falsificare de obiecte de artă întîlnit de mine. Auzisem de fenomen, văzusem filme și citisem despre cazuri celebre, mai ales, după ce mi se dăduse cazul citisem multe materiale, dar încă nu reușisem să-mi formez o idee clară a liniei de apărare pe care trebuia s-o urmez.

Faptele erau destul de clare. La un moment dat, dl Meher a scos spre vînzare un tablou de Vermeer, pictorul din Delft. S-a adresat pieței obscure și nu unei case de licitații – deși acest lucru nu este prea rar pe piața operelor de artă.

„De ce nu ai făcut oferta printr-o casă de licitații?” l-am întrebat, știind că în timpul interogatoriului i se va pune această întrebare.

„Mă întrebi despre proveniența tabloului?” mi-a răspuns, privindu-mă inocent prin sticla groasă a ochelarilor.

„Da, și de unde îl ai?”

„Păi, asta nu-ți pot spune. Nici nu m-ai crede...”

Un zîmbet fugar făcu buzele vinetii să prindă viață.

„Eu sunt dispus să cred orice. Sunt avocatul tău. E de presupus ca mie să-mi spui numai adevărul.”

„Nu te-am mințit niciodată. Dar asta nu cred că pot să ți-o spun...”

Mi-a spus, dar mult mai tîrziu. Cînd am ascultat confesiunea, m-am întrebat dacă nu era mai bine să-l declar nebun și să cer internarea lui la un ospiciu...

Discuțiile în lumea artei au început imediat după oferta lui. În primul rînd, nu se știa ca vreo lucrare a lui Vermeer să se afle în posesia unui colecționar numit Meher. De fapt, numele lui Meher nu era absolut deloc cunoscut în lumea colecționarilor. Clientul meu a încercat să placheze întrebările, spunînd că el nu este decît

agent al unui colecționar care dorește să rămînă anonim. Dar atunci i s-au cerut date despre istoria tabloului. Nici lucrarea nu era de găsit în lista tablourilor lui Vermeer. Pictorul olandez, deseori staroste al guildei Sfîntul Luca a pictorilor din Delft, ocupat mai ales cu negustoria de artă, consilier și, deseori, hangiu, nu a lăsat decît vreo 40 de tablouri. Niciunul nu se numește, însă, ***Magdalena Penitentă (portretul Magdalenei van Rujiven)***. Scrisoarea trimisă de dl. Meher specifică următoarele: *„Magdalena stă la picioarele lui Iisus, cu ochii înlăcrimați ridicați spre el și cu degetele mîinilor încleștate. Spațiul reprezintă un interior tipic olandez, în fundal putîndu-se observa alte două lucrări ale lui Varmeer, Geograful și Doamnă la Virginal – ultima pictată spre sfârșitul vieții. Acest fapt este confirmat de faptul că Sf. Magdalena pare să aibă în jur de 20 de ani. Ori, Magdalena de Rujiven, unica fiică a sponsorului lui Vermeer, s-a născut în 1655. Asta face ca acest tablou,* ***Magdalena în Penitență****, să fie una din ultimele lucrări pictate de Maestru – care a murit în 1675.”*

Desigur, toți cei interesați de lucrare, colecționari îndrăgostiți de opera olandezului, s-au întrebat dacă lucrarea poate fi atribuită, dincolo de orice dubiu, lui Jan Vermeer. În final, dl Meher a acceptat să primească o comisie de trei critici de artă de renume care să facă analizele de rigoare. Cei trei au fost unanimi: lucrarea nu numai că este absolut autentică, dovedind cu asupra de măsură tehnica maestrului din Delft, dar este și în condiții cît se poate de bune. De fapt, această ultimă afirmație a adus d-lui Meher nenorocirea.

„Deci, fără niciun dubiu, lucrarea aparține lui Vermeer?” l-am întrebat?

„Fără nicio îndoială!” a spus el cu siguranță în voce.

„Cum se face atunci că pare a fi fost pictată ieri? Nici o urmă de patină, nicio crăpătură. Alături de celelalte lucrări păstrate, e drept, unele în condiții aproape perfecte, această lucrare pare recondiționată recent. Ori, niciun atelier de recondiționare de artă, de renume, nu a văzut lucrarea...”

„Nu am dat-o la curațat. Nu a fost nevoie...”

De unde, a început să se infiltreze ideea că lucrarea e, pur și simplu, o *forgery* făcută chiar de dl Meher. Ceea ce a adus, în scurt timp, pe capul lui, Interpolul. Și... surpriză: în casa lui au fost descoperite nu mai puțin de 12 falsuri! Mai erau trei Vermeer, un Rembrandt, doi Rubens, doi Snyders, doi Jordaens și un van Goyen. Toate proaspete, toate necunoscute, toate din perioada 1660-70. Cele patru ale lui Vermeer erau cele mai recente – de după 1670, se pare. Prin confiscarea lor (și a casei dlui Meher) și arestarea acestuia, cazul se încheiase pentru Poliție. Procurorii aveau un caz simplu și limpede. Dar eu? Puteam, bineînțeles, să nu-mi bat capul. Și totuși...

În primul rînd, m-a uimit faptul că dl Meher nu avea niciun fel de educație artistică. El era, de pregătire, fizician. Își cîștigase existența predînd fizica la școala-internat din satul în care locuise mai bine de 30 de ani, de la sosirea lui acolo. Nu manifestase interes față de artă niciodată – era unul din puținii profesori care nu participase vreodată la cursurile de pictură, organizate de-a lungul timpului de profesorii de arte vizuale. În viața culturală sărăcăcioasă a satului, clasele de artă erau printre activitățile preferate de intelectuali. Dl. Meher era mai curînd atras de istorie – e drept, tocmai istoria secolului al XVII-lea. Pe lîngă istoria Angliei (ceea ce era de înțeles), scrisese studii despre istoria Spaniei, Franței și a Țărilor de Jos. Un studiu despre perioada războaielor dintre Franța și Nederlands atrăsese destule aprecieri de la specialiștii în domeniu. Chiar numai Italia se pare că îl lăsase indiferent.

Mai mult, poliția nu a reușit să descopere nicio urmă de activitate artistică în casa dlui Meher. Nicio pată, cît de mică, de culoare, pigmenți, ulei sicativat. Nicio pensulă, șevalet, pînză, caiet de desen măcar. Și, apoi, misterul originalelor. Dacă dl Meher a copiat lucrări originale ale marilor maeștri – unde sunt acele originale? Nimeni nu le știe, nimeni nu a bănuit măcar existența lor. Chiar și cei doi Rubens aparțin indubitabil marelui pictor și nu

școlii lui, vreunui elev oricît de talentat!

„Cum de ai putut să le pictezi atît de bine?” l-am întrebat.

„Eu? Păi, dacă am o mînă atît de bună, de ce nu mi-aș fi pictat propriile-mi lucrări? Atunci le vindeam cît se poate de ușor…”

Ei, nu e chiar așa. Nu cred că sunt prea mulți amatori care să cumpere lucrări semnate „Meher”. În orice caz, nu cu prețul unui tablou de Vermeer sau chiar van Goyen. Dar, pe de altă parte, dacă „are” mîna lui Vermeer, de ce nu a pictat o versiune a *Fetei cu perlă*? Și, apoi, de ce nu a încercat să dea „patină” tabloului? Întrebări la care nu puteam găsi deloc răspuns, fără ca dl Meher să-mi spună adevărul.

Pînă la urmă a trebuit să mă declar învins. Oftînd, i-am spus:

„Domnule client, trebuie să recunosc: nu pot să te salvez. N-am cum. Toate probele sunt împotriva dumitale. Iar cele cîteva neconcordanțe nu vor putea fi folosite împotriva procurorului. Asta e. Să sperăm că vei scăpa doar cu cinci ani…”

„Dumitale chiar îți pasă”, constată domnul Meher. „Nu mă așteptam… Păi, ce mai contează? Închis în casă sau în închisoare, de la o vîrstă nu mai are prea multă importanță. Îmi plăcea să-mi privesc colecția – dar dacă mi-au confiscat-o, ce rost mai are? Unde mai pui că n-o să mai trebuiască să-mi fac griji privind existența. Să știi, din cauza foamei am decis să vînd pictura! Criza asta m-a lovit urît. De cînd am ieșit la pensie, nu am reușit să mă mai descurc…”

„Dacă aș ști mai multe, aș putea găsi o fisură în acuzare. Dar așa…”

„D-le avocat, o să îți povestesc mai mult. Nu pentru a-ți da vreo armă, ci doar pentru că-mi ești simpatic. Oricum, nu vei putea folosi cele ce-ți voi spune. Nici măcar pentru a mă declara nebun… Nimeni nu te va crede – așa cum, de altfel, presupun că nici tu nu mă vei crede. Ia să vedem, ce vîrstă crezi că am?”

„67. Doar am actele dumitale...”

„Hehe, așa scrie acolo. În realitate, am trecut cu mult suta. Dacă nu trăiam aici, aș fi arătat mult mai tînăr. Una din consecințele „mutării” mele… Am trăit suficient, aș zice. Am trăit în această epocă, am trăit în trecut, am trăit în viitor… Ce-și poate dori mai mult un istoric? Să știi, ca profesie asta sunt: istoric. La mine fizica era mai mult un hobby – necesar, într-adevăr. Fără cunoștințe temeinice în fizica relativist-temporală, nu puteam participa la programul de deplasare în timp. Așa, mi s-a permis să fac vizite în aria mea de cercetare: Olanda mijlocului de secol XVII. De trei ori am călătorit cu Maya, colega mea. Ea era specialistă în Barocul olandez. Pe lîngă familiarizarea cu situația politică, economică, socială a epocii – inclusiv a războiului cu francezii -, am vizitat mai toate atelierele pictorilor din perioada respectivă.”

Îl priveam aiurit. Într-adevăr, nu era deloc ceea ce voisem să aud. Și îmi formulam deja cazul „Onorată instanță, clientul meu e un caz tipic de…”

„M-am îndrăgostit de cîțiva artiști. În acea vreme, ei erau considerați meșteșugari. Abia reușeau să-și asigure un trai cît de cît decent. Vermeer, care avea unșpe copii, trăia în cruntă sărăcie, deși avea un han și o afacere în comerțul cu obiecte de artă – mai ales miniaturi. Recunosc, am profitat de acest lucru. Nu cu intenție, nu sunt inuman – e și greu să fii inuman trăind în secolul XXVI. Le-am dat ce am putut să le dau din puținele economii făcute de mine, cînd bani, cînd mîncare… Lui Rembrandt i-am dat medicamente pentru Titus; ce păcat, că era deja prea tîrziu… Da, unul din paradoxurile timpului este că nu putem interveni în derularea lui istorică. Nu am putut salva pe nimeni – probabil n-aș fi putut omorî pe nimeni. Ei mi-au dat lucrări. De acolo le am.”

„Rubens nu avea nevoie de nimic” – n-am găsi altceva de spus.

„Nici nu l-am cunoscut”, rîse el. A murit cu aproape două decenii înainte să ajung eu în Țările de Jos. „Unul dni tablouri mi l-a dat Snyders, celalalt Jordaens. Ei i-au fost ucenici. Sunt lucrări tîrzii, de la Steen – de fapt mai mult schițe de peisaj. Prea „moderne” pentru arta acelui veac…”

„Și cum ai ajuns cu ele aici?”

„Nu le puteam lua cu mine acasă. Mi le-ar fi confiscat – și ajunsesem să le îndrăgesc. Mi-am programat să ajung aici. O epocă în care Anglia nu a avut prea multe convulsii – după Război. Mi-am făcut hîrtii din Irlanda de Nord și-am reușit să mă strecor, în ciuda Securității. Cîteva inginerii temporale… Mi-am pierdut urma și față de Poliția TransTemp, chiar mai atentă. Și de atunci am trăit liniștit în satul Wolverick. Pînă cînd am atras atenția asupra mea. Nu, nu criticii sau Interpolul m-au înfundat – ci TransTempul. Ei mi-au și confiscat operele. Nu e permisă scoaterea din ambient a obiectelor – asta poate duce la schimbarea percepției și a datelor cunoscute. M-au pedepsit lăsîndu-mă aici. În rata de îmbătrînire în acest timp, probabil nu am de trăit mai mult de trei decenii… Poate nici atît.”

„Deci, de aceea sunt picturile atît de proaspete?”

„Desigur. Doar cele ale lui Rubens sunt mai vechi de șaizeci de ani. Ale lui Vermeer nu au nici măcar patruzeci. Și le-am ținut în condiții perfecte…”

Nu am putut folosi declarațiile lui în apărarea mea. Încercarea de a-l găsi bolnav mintal a fost respinsă chiar de dl Meher. A primit șapte ani cu reducere. Desigur, nu a ajuns să-i facă pe toți. La mai puțin de un an, a făcut vîlvă știrea evadării lui din închisoare. Cazul a rămas nerezolvat: dispăruse fără urmă.

O urmă mi-a lăsat, totuși. Într-o zi, cînd m-am întors acasă, am găsit atîrnat pe perete un mic ulei pe lemn, de circa 40×28, „***Răpirea lui Ganimede***” de Jacob Jordaens. Parcă fusese pictat cu o zi înainte. Vopselele miroseau încă… Un bilet nesemnat mă atenționa: *„Poți să-l dai cu verni peste 7 ani.”*

Codruţa
(poveste)

A fost odată ca niciodată, cam în zilele noastre, pe cînd copiii nu se mai jucau pe maidane și nici în sălile de sport, ci pe un fel de mașini numite „calculatoare”; cînd nu mai aveau nevoie de olăcari să le poarte vorbele și scrisorile, ci un fel de tablete pe care „butonau” mesaje scurte și agramate, îi ajutau să țină legătura cu prieteni de peste mări și țări pe care nu -i văzuseră niciodată; și pe cînd nu mai existau povestitori, pentru că nici bunicii, nici părinții, nici rapsozii nu mai aveau vreme să spună povești. A fost ca niciodată...

Copiii nu mai citeau povești pentru că nici profesorii nu mai aveau har. Ei mai știau doar poveștile banale și de necrezut auzite la TV, bîrfele colegilor și aventurile jocurilor electronice.

Într-o astfel de vreme, într-un oraș, trăia o fetiță de vreo zece-unsprezece ani, care se numea Codruța. Mama Codruței era un fel de activistă pe la Județ (Codruța nu prea înțelegea ce înseamnă asta, dar nu-i păsa), astfel că aducea mulți bani acasă – suficienți

cît familia ei să trăiască precum craii din vechime. Cel puțin așa-și închipuia Codruța, căreia nu-i lipsise niciodată nimic. Și era destul să ceară ceva, chiar fără să bată din palme și fără să bată din picior, pentru ca voința să-i fie îndeplinită. Ea și cu Mama erau chiar ca niște domnițe, fiind doar ele în familie. „Craiul”, adică Tata, plecase de cîțiva ani și nu se mai întorsese, iar Mama nu voia să amintească despre el. Codruța nici măcar nu-și mai amintea de el. Bunicii trăiau la țară – erau ceea ce Codruța învățase să numească drept „niște tărani”.

Codruța era o fetiță ca toate fetițele de vîrsta ei. Nu era frumoasă ca Albă ca Zăpada (nici nu auzise de ea), dar cine mai știe dacă Scufița Roșie fusese frumoasă? (nici de ea nu auzise). Toate fetițele sunt frumoase – deși Codruța știa prea bine că e mai frumoasă decît colegele ei de clasă. Pe acestea le privea cu dispreț pentru că nu erau îmbrăcate așa, ca ea, ca niște domnițe cu acces la bani mulți și buticuri. Ea avea întotdeauna cele mai frumoase haine, cele mai la modă, cele mai multe și mai frumoase jucării, cele mai noi și mai „performante” (cuvîntul acesta îl cam stîlcea...) mobile și tablete și laptopuri. Și profesoarele obișnuiau s-o privească umil, privind-o cu admirație și întrebînd-o „ce mai face domnița Mama ta?”. Nu se omorîse niciodată cu învățatul, nici nu avea de ce, ea fusese întotdeauna una din multele premiante ale clasei. Cam multe – gîndea uneori, hotărîndu-se să facă această observație profesoarelor și dirigintei – dar pe urmă se lua cu joaca și uita.

Nu avea prieteni și prietene în clasă. Pe de o parte, pentru că-i privea cu aroganță: nu meritau! Nu se ridicau la înălțimea ei! Erau niște sărăntoci, nu mult diferiți de „țăranii” de care auzise că trăiesc „la țară”. De fapt, colegii trăiau „la bloc” – ea intrase o singură dată într-un bloc și de atunci așa-și imagina catacombele și peșterile din jocurile pe care le juca. Erau urît mirositori – nu auziseră niciodată de Chanel! Cînd le povestise ce văzuse ea cînd a făcut vacanța la Ibiza, magazinele pline de parfumuri fine, ei nici măcar n-au priceput-o! Nu avea ce discuta cu ei, știau atît de puține

lucruri. Unii nici nu auziseră de Selena Gomez! Avea totuși printre ei o adevărată curte, toți se dădeau peste cap să-i facă plăcerile și rîdeau în hohote la sarcasmele aruncate de ea la adresa altor colegi – chiar mai prăpădiți. Calul ei de bătaie era „Țiganca”, o fetiță mai măruntă și mai negricioasă, care avea întotdeauna probleme să dea bani la fondul clasei și primea cele mai mici note de la profesoare, că nu venise și ea vreodată cu vreun cadou.

În schimb, adevărații ei prieteni erau pe Facebook. Avea mulți, zeci, poate sute. Nu-i numărase. Îi cunoștea mai ales din porecle (e drept, altfel de porecle decît cele cu care-și gratula colegii...). Cu acești prieteni putea să vorbească orice, oricînd, oriunde. Nimeni nu putea ști cît adevăr era în cele scrise de ea, cîtă imaginație și cîtă răutate gratuită. Tot ce nu putea spune în fața cuiva – ca de exemplu profesoarelor, vecinelor și colegilor Mamei (inclusiv copiilor lor), dar nici colegilor ei de școală, putea spune pe Facebook! Așa se face că încetase și să mai iasă la plimbare cu „prietenele” (de fapt, colege de școală) „prin oraș”, preferînd să stea în camera ei butonînd la tabletă – ori schimbînd mesaje, ori jucînd cele două-trei jocuri *on-line* preferate.

Pînă în momentul în care i s-a părut că lumea i s-a răsturnat în cap. Prea bine n-a înțeles ce vor „polițaii” veniți peste ea, de-au scociorît peste tot. Nu avea pic de respect față de ei, așa cum nici Mama nu avea. Dar cînd o doamnă (era îmbrăcată elegant) a întrebat-o dacă are rude apropiate, a știut că ceva grav se întîmplase cu Mama. Se făcuse de rîs izbucnind în plîns în fața polițailor, dar nu putuse să numească o „rudă”: la „țărani” nici nu se gîndise! Doar cînd doamna a spus, uitîndu-se pe un laptop (aproape tot atît de modern ca și al ei) că are o bunică și a dat ordin să fie chemată, și-a amintit de țăranca-bunică. Era prea supărată ca să se poată împotrivi.

În zicele următoare supărările au continuat. Mai întîi, țăranca chiar a venit. Nu era chiar ca țărăncile de la televizor, pe care le vedea întîmplător cîntînd, dar hainele pe care le purta nu semănau

cu nimic din ce văzuse ea, nici măcar „la bloc”! A refuzat cu indignare să iasă din casă alături de „bunica”. La Spital a mers o dată cu o colegă a Mamei, pînă cînd și aceasta a dispărut. A auzit că Mama fusese „prinsă” cu ceva, fusese dată afară, toți colegii o evitau acuma. Era bolnavă, în Spital, nu primea vizite (decît pe ea, o dată, și pe țărancă) în afară de avocat. Doctorul – un bătrîn foarte impunător, înalt și cam gras, pleșuv, care ar fi putut fi vreun Mag sau vrăjitor, dacă ar fi avut barbă albă – le-a chemat pe „bunica” și pe ea și le-a spus morocănos (și cam trist) că, din păcate, Mama e grav bolnavă și nu prea există „leac”. Asta i-a explicat țăranca, în graiul ei cam greu de înțeles, în timp ce-și ștergea ochii roșii.

La Școală situația se schimbase. Profesoarele începuseră s-o bruftuluiască, privind-o cu răutate și satisfacție. Începuseră să-i pună note mici. Colegii au prins imediat mesajul și au început să-i vorbească urît, poreclind-o (nu știa de ce strigau după ea „Hoața!”, ea nu furase niciodată nimic! Nu avea nevoie.) Băieții o trăgeau de codițe, o îmbrînceau, toți rîdeau de ea (mai ales că unii profespori vorbeau cu ea ironic, miștocăresc). Era groaznic! Singura care o privea cu milă – dar nu îndrăznea să se apropie de ea, de cînd o repezise („Cine te crezi?!”) fusese Țiganca. Dar tot ea, cu niște prietene de-ale ei, o salvase din mîinile unor colege care vroiau s-o bată...

Dar cel mai groaznic era ce se întîmplase pe Facebook. Într-un moment de sinceritate, povestise despre clipele grele prin care trecea. Dintr-o dată, dispăruseră toți prietenii! Puțini, care-i mai scriau, o făceau doar pentru a-și bate joc de ea. Așa se face că, atunci cînd a trebuit să le ceară ajutor, n-a mai răspuns nimeni! Decît Laura.

*
* *

Și atunci, într-o noapte, chiat înainte de a se trezi, i-a venit Visul, pe care și l-a amintit în zori. O Doamnă – semăna cu Procuroarea

– purtînd un fel de voal străveziu pe față, îi vorbea cu o mare seriozitate, ca unui matur.

„Codruța, știi că mama ta este într-o mare încurcătură. Poate de acuzații va putea scăpa – dar de boală, mai greu. Trebuie ajutată ca să se regăsească. A ajuns să înțeleagă ce-a greșit în viața ei și să regrete – sunt speranțe ca, dacă va trăi, să-și întoarcă viața pe calea cea bună. Odată cu aceasta, și destinul tău. Dar singură n-o poate face, are nevoie de ajutor. Și doar tu o poți ajuta! Ajut-o, ca să te poată ajuta.”

„Ce pot eu să fac?” a întrebat Codruța cu glasul mic. „Nu știu ce trebuie să fac, nu mă pot ajuta nici pe mine!”

„În primul rînd, încetează să te mai gîndești la tine. Acum trebuie să te gîndești la alții. În primul rînd la Mama ta, apoi la prieteni, la Bunica, la ceilalți. E singura speranță! Dacă n-o poți face...”

„Și dacă o pot face? Cu ce o pot ajuta?”

„Există o persoană, dacă vrei un Făt Frumos, care-i poate găsi Mamei tale Leacul. Caută-l. Adu leacul și fă-o bine pe Mama. E singura scăpare!”

Acesta a fost Visul. S-a gîndit la el în timp ce se pregătea de școală. A sărutat-o la plecare pe Bunica – nici nu-și dădea seama ce face, gîndindu-se la Vis. Și-a amintit tot drumul spre școală de cuvintele Doamnei și îmbrățișarea caldă a bunicii. Și mirosul ei nu a Chanel, ci a... pîime caldă. Așa și-a dat seama că, de la venirea ei, mîncase numai pîine bună, făcută în casă... Tot visul a ajutat-o să nu bage în seamă răutățile colegilor și a profesorilor – și a fost lăsată în pace, privită cu uimire, Nu se putea concentra și nu învățase – așa că a luat note proaste. Și-a dat seama că așa se cuvine să fie. Nu a poreclit pe nimeni, nici măcar pe Țigancă. Și i-a venit gîndul cel bun: va apela la prietenii ei de pe Facebook! Chiar dacă dispăruseră mai toți, dacă le va cere ajutorul, măcar cîțiva or să-i răspundă! Cineva avea să-i dea o idee, o informație, un sfat. Trebuia să îl găsească pe Făt Frumos!

*
* *

Pînă la urmă, s-a întîmplat cum a gîndit: ajutorul a venit de la Facebook. Dintre toți prietenii, care i-au răspuns doar ca să facă mișto de ea, Laura a chemat-o imediat la întîlnire, să stea de vorbă. Cînd a ajuns în parcul școlii și a văzut-o pe Țigancă stînd pe o bancă, era gata-gata să plece acasă. Dar și-a amintit de vorbele Doamnei și s-a dus la ea. Țiganca i-a spus, zîmbind, „Eu sunt Laura" și i-a întins mîna. A fost atît de surprină încît la început nu a știut ce să facă. Nu atinsese pe nimeni pînă atunci – doar pe Mama și, de două ori acum, pe bunica. Ca să vezi, Laura chiar așa își avea contul pe rețea, sub acest nume. Real. Nici măcar ea nu-și dăduse numele real. Pe urmă se înroșise la față de rușine: își amintise de cîte ori o batjocorise pe „Țigancă" pe Facebook, în chirăiala „prietenilor" Laura nu comentase niciodată, dar precis descoperise cine era „Fata Verde"... „Te rog să mă ierți", a șoptit Codruța, și chiar regreta cele făcute.

„Să uităm", a spus simplu Laura. „Mai bine povestește-mi tot ce trebuie să știu despre mama ta. Să vedem cum o putem ajuta!"

I-a povestit tot ce credea că le-ar putea ajuta. A povestit și despre acuzațiile de fraudă și corupție care i se aduceau. „Nu știi dacă sunt adevărate", a spus Laura. „Oricum, nu au nimic de-a face cu boala ei. Ar trebui să vorbim cu mai multe persoane. Să începem cu doctorul."

A doua zi, după școală, s-au dus la Spital. Era să nu fie primite, nu aveau programare.

Aflînd însă că e fiica Mamei, doctorul le-a primit. S-a uitat curios la Laura, atunci cînd Codruța a prezentat-o „Ea e prietena mea!" A tușit încurcat și cumva bucuros. „Da, da, e bine", a spus. Pe urmă le-a explicat, ca unor mature, problema pe care o are Mama:

„E un sindrom rar, cu efecte păcătoase. Probabil îl avea mai de mult timp, dar nu i-a dat importanță. Starea de stres din ultimul timp a agravat boala, rapid. Oricum, chiar dacă venea mai repede,

nu am fi putut s-o ajutăm. Nu avem o tratament pentru el."

„Și ce putem face?" a întrebat Laura. „Pe Mama Codruței ***trebuie*** s-o salvăm!"

„Ei, dacă trebuie, atunci o salvăm!" a zîmbit Doctorul. „Cum spun, medicamente nu avem. dar am auzit că ar exista, totuși, un leac. Era un tînăr cercetător, și uitasem de el, era student pe cînd eu eram tînăr asistent. El știa de sindrom, în sat la el se mai întîmpla, uneori, era ereditară. Se hotărîse să găsească „leacul" – așa îi spunea, după graiul de acolo, de sub munte."

„Și l-a găsit?" a întrebat Codruța, plină de speranță.

„Nu știu. Poate. El a plecat de mult, s-a retras din lumea medicală. Poate a plecat din țară. Dar, dacă și-a continuat cercetările, poate acum nu e departe de a găsi ce căuta. Era un tînăr extrem de serios și talentat! Da, dacă există o speranță, doar el v-ar putea ajuta."

„Totuși, unde l-am putea găsi? Cum se numea?"

„Nu mai știu, nu mi-a fost mie student. Aș fi uitat de el, dacă nu se întîmpla să dau din nou peste Sindrom. V-aș spune să căutați la secretariatul Facultății – dar nu știu la ce secție era, ce specializare, ce an măcar. Nu, mai mult de atît nu vă pot ajuta. Îmi pare rău."

Plecară. Din ușă, Laura a întrebat: „Cum se numește Sindromul?"

„Cred că îl botezasem ad-hoc Sindromul Siculeni. E foarte rar – și toate cazurile erau din acea zonă. Are și o denumire științifică, dar nu cred că vă ajută la ceva dacă v-o spun."

*
* *

„Acum ce facem?" întrebă Codruța. „Unde-l putem căuta?"

„Să încercăm să găsim acel Siculeni. Acolo oameni știu poate mai multe lucruri, dacă sunt mai multe cazuri de boală..."

S-au despărțit. Cu părere de rău, constată Codruța. Se simțea bine alături de prietena ei cea nouă. Abia aștepta să se întîlnească din nou cu ea, a doua zi, la școală. Bunica stătea tristă, în bucătărie. Fetița își dădu seama că bunica aici își petrecea mai tot timpul, mai

ales seara. Că nu o văzuse niciodată stînd în fața televizorului. Avea ochii roșii, se vedea că plînsese din nou.

„Bunico, am fost la domnul Doctor. El spune că ar fi, totuși, o speranță.”

„Pînă în ultima clipă mai există o speranță. La bunicul tău ea nu s-a împlinit. Și el a murit tot de boala asta.”

„Doctorul spunea că e p boală rară. Doar în Siculeni se poate întîlni...”

„Din Siculeni suntem noi. Bărbatul mi-a murit de boala asta, noi îi spunem Boala Cloanței. Și un unchi de-al tău, frate de-al tătîne-tu.”

„Dar cum se face că nu s-a găsit leacul, bunico? Doctorul spunea că cineva se apucase să-l caute!”

„Da. Ginere-meu. Tatăl tău. El și cu mama ta intraseră la facultate să afle leacul. Dar fiică-mea a renunțat...”

„Și Tata?”

„Nu știu, fetițo. Cînd Mama l-a părăsit, el a plecat. A ieșit de la Institut și a plecat. A venit o vreme în sat, apoi a plecat de tot. Nu l-am mai văzut de cinci ani.”

„Și nimeni nu mai știe nimic despre el?”

„Poate ai lui, deși nu mi-au spus. Are un frate, pădurar. Poate el să știe.”

Codruța s-a dus la culcare. Mult timp s-a zvîrcolit – dar dimineața se hotărîse: avea să plece la Siculeni! O să vorbească și cu Laura, poate o s-o însoțească. S-a îmbrăcat simplu, în blugi, tricou și nyke și și-a luat un parpalac, În buzunar avea toți banii. Era gata să plece – deși pînă atunci nu ieșise niciodată din oraș în excursie. Vacanțele ei se petreceau în stațiuni luxoase din Străinătate.

Laura a venit tîrziu, chiar înaintea profesoarei. A apucat să-i șoptească: „Ne vedem după cursuri”. În restul pauzelor a umblat cu alte fetițe. Codruța s-a simțit trădată. Nu a mai așteptat să se termine școala, a plecat înainte de ultima oră. Laura și fetițele adunate de ea au așteptat degeaba pe bancă să apară și ea.

*

* *

Codruța a ajuns pe seară în sat. I-a luat cîteva ore: cu trenul, cu un microbuz, la urmă cîțiva kilometri pe jos. Era de acum la poalele munților acoperiți cu păduri întunecoase.

„Ce-ai pățit, chiștoc?” a întrebat-o un băiat nu cu mult mai în vîrstă decît ea, care stătea pe ulucile unui gard, cu un fir de iarbă în gură. „Te-ai rătăcit?”

„Îl caut pe Pădurar”, a spus fetița hotărîtă.

„Fiiiu!” se arătă băiatul uimit. „Pe ditai Pădurarul? Cu Făt Frumos nu vrei să vorbești?”

„Ba vreau!”

„Păi, Făt Frumos e plecat. Și Pădurarul. Poate vorbești cu Bunica.” Astea zise, sări jos și o luă pe-o potecă, făcîndu-i semn să o urmeze. Codruța nu avu încotro, tot nu avea altceva de făcut.

Bunica era bătrînă, mai bătrînă decît bunica de la oraș. Altfel, semănau destul de mult. Și ea încălzea laptele în ceaunul plin cu coajă de mămăligă.

„Ia să vedem, puiule, pe cine ai adus? Hm, o orășancă. Bine ai venit. Stai de-mbucă. Mereți înainte de vă spălați la izvir.”

Apa era rece și curată. Acum simțea foamea scurmîndu-i prin stomac. Au mîncat toți trei, în liniște.

„Acum zi, fetițo. Ce te aduce pe aici?”

„Vreau să vorbesc cu Pădurarul”, spuse Codruța.

„Și cu Făt Frumos”, rîse Puiu.

„Așa. Nu știu unde e Făr Frumos, dar fiul meu, Pădurarul, e dus pînă în ocolul vecin. O să vină mai spre dimineața, așa zicea. Ce nevoie ai cu ei?”

Codruța și-a făcut curaj și a povestit tot ce pățise Mama în ultimele zile, despre boala acesteia, despre leacul pe care-l căuta. Puiu fluiera ușurel printre dinți, ascultînd cu atenție. Bunica lui stătea tristă, cu capul plecat.

„Apăi no, fetițo, tu-mi ești nepoată, ca să zic așa. Auzi, puiule, ție neam. E fiica lui Toader – de-i spui tu Făt Frumos. Hai să te strîng în brațe, că nu te-am văzut de pruncă!”

Apoi a zis: „Deci, a dat boala Cloanței și peste biata Ileana. Eu mi-am pierdut un fiu. Tu, un bunic. Se mai întîmplă. Apăi, Toader nu o aflat încă leacul, îl caută dinainte de a te naște tu. Oamenii zîc că-i zălud, și-a lăsat muncă bine plătită, de domn, l-a daz soața afară din casă... Lasă, lasă, că mumă-ta, Ileana, o fi ea Cosînzana, dar sfîntă nu-i!”

„Și unde e Tata acum?” întrebă Codruța cu glas pierit.

„E sus, în munți. Cre’ că numa Titus, Pădurarul, să știe – dacă. Așteaptă zorii, oi fi obosită.”

Dar Pădurarul nu se întoarse în zori. Puiu (pe care îl chema de fapt Mitru) nu știa ce să zică. Dar i-a șoptit: „Să știi că eu cam știu pe un’e-i Tetea Toader. Trebuie acum să mnerg la școală, dar cînd vin, îți spun,”

„Spune-mi acum!”

„Nțț! Ce-mi dai?”

Codruța a scos din buzunar toți banii. Mitru a rămas cu ochii holbați, nu văzuse în viața lui atîția bani. I-a spus – dar nu a vrut să ia bani:

„E sus, într-o poiană sub piscul ăla ca pă aripă de pajură. Are el acolo o cabană. Cînd vin de la școală, te duc eu acolo!”

*
* *

Codruța nu l-a mai așteptat. A pornit pe o potecă ce ducea în direcția vîrfului de munte. După ce a intrat în pădure, a pierdut direcția, Mergea pe tot felul de cărări, cînd la dreapta, cînd la stînga. A oprit o vreme, să -și tragă sufletul. A plecat mai departe. La o vreme, a prins-o noaptea. S-a speriat, era singură și i se părea că e înconjurată de lighioane, de fiare sălbarice fioroase, ba și tot felul de ființe fantastice din basme: pitici, cloanțe, uriași, balauri... Îi era frig, foame și sete. Nu avea nimic la ea, decît bani. Și ei nu țineau nici de cald, nici de sete, nici de foame...

Nu a dormit deloc toată noaptea. În zori a plecat mai departe. Acum încerca să mergă numai pe cărări care urcau – trebuiau să o ducă undeva, spre creastă. Începuse să se împleticească, abia își mai simțea picioarele. Pe urmă s-a întîmplat accidentul: a călcat strîmb, pe un gătej ascuns sub frunze și și-a sclîntit rău glezna. O scurma durerea de cîte ori punea piciorul în pămînt. S-ar fi întors, dar de mult nu mai știa unde se află. Tot în sus trebuia să meargă. Și-a făcut un toiag dintr-un lemn adunat de jos și a început să schioapete – pînă a căzut jos epuizată. Nu mai putea. A plîns pînă a adormit.

***

Și-a revenit, simțind că se leagănă. Deasupra ei se vedeau coroanele copacilor și, ici colo, pete de cer azuriu. Era pe o targă improvizată. Simțea o durere surdă în picior. Auzi niște șoapte în jurul ei și targa se lăsă jos. O ploscă se apropie de buzele ei și bău cu nesaț. Pe urmă a văzut că cea care îi ținea plosca la gură era Laura.

„Tu?” a izbucnit în plîns și s-a lăsat strînsă la piept de prietena ei. „Cum așa?...”

„Am avut ajutoare”, rîse Laura veselă, în ciuda îngrijorării. În jurul ei apăruseră alte capete: trei fetițe. Pe unele le cunoștea. Una era colegă, alta era într-o clasă paralelă. Două erau mai mari. De undeva se ivi și capul zburlit al lui Mitru.

„Ți-am spus să mă aștepți!” se rățoi acesta la ea. „În codrii noștri nu e ușor, te poți rătăci.”

„Cum te simți? auzi un glas bărbătesc. „Eu sunt Titus, unchiu-tău.”

Codruța suspină ușurată. Totul avea să fie bine!

„Mă doare capul”, mărturisi. „Parcă mi-e cald. sau frig... Cred că am răcit.”

„E mai rău de atît” zise unchiul. „Te-a mușcat un șarpe veninos.

Noroc că era mic... Dar trebuie să ajungi repede să iei mediamente, nu am putut scoate tot veninul. Mergem la tatăl tău, nu mai e departe.”

Laura i-a povestit cum au găsit-o. Văzînd că nu apare, s-au dus la ea acasă și au vorbit cu bunica. Așa au aflat despre Siculeni și și-au dat seama unde plecase. Au plecat chiar atunci, însoțite de Bunica. Au ajuns a doua zi pe la prînz la casa bunicii, mama lui tata.

„Să nu spui nimic!” s-a încruntat o bunică la cealaltă.

„Nu pot spune”, a spus mama lui Toader. Fata ta a crescut-o bine pe nepoată! Să trăiască și să fie fericiți cu toți!” S-au prins atunci în brațe. A venit Mitru de la școală și, tot atunci, Pădurarul. Și-au dat seama unde plecase fata – și au pornit prin pădure. Dar a fost greu s-o găsească, rătăcise departe de drum, pe o vale lăturalnică și apoi urcase spre un alt vîrf. Noroc că Pădurarul știa citi bine urmele. Au găsit cele două locuri de popas, locul unde își sclîntise piciorul și locul unde o mușcase vipera.

„Nici nu am știut că m-a mușcat” spuse cu glas slăbit Codruța. Mă durea picorul și eram ca amețită...”

„Ai avut totuși, noroc,.” spuse Tetea Titus.

Codruța parcă plutea. Își imagina cum va fi cînd va da ochii cu Tata. Dar nu a fost așa cum și-a închipuit. A adormit și așa a ajuns la căbănuță. L-a cunoscut abia a doua zi, dimneața. Prietenii ei dormeau încă, în podul plin cu fîn mirositor. Tata stătea pe marginea patului, ținînd-o de mînă.

„Tată,”, a spus Codruța firesc, „trebuie s-o salvăm pe Mama!”

„Știu fetițo. Așa o să și facem!”

„L-ai găsit?” a întrebat Pădurarul de lîngă vatra în care duduia un foc zdravăn.

„Aproape. Acum sunt sigur că sunt pe drumul cel bun. Mă grăbeam, parcă simțeam că cineva va avea în curînd nevoie de el. Mai am de amestecat puțină ghițură. Cred că intuitiv m-am instalat aici – sub piscul ăsta e singurul loc unde o pot găsi! Și e exact la timpul ei,”

„Atunci ți-o aduc eu,” se oferi Pădurarul. „Tu stai cu fiica ta. Aveși multe să vă povestiți.”

Așa a fost. se sculaseră și ceilalți și ei nu terminaseră să-și povestească viața. Codruța se gîndea bucuroasă: „Am un alt prieten. Cel mai bun! Tata. Va fi și Mama. Și Mitru. Și bunicile. Ba nu, toți sunt pritenii mei!...”

În ziua aceea Tata s-a retras în laboratorul pe care și-l improvizase în căbănuță. A doua zi, au coborît cu toții spre sat. Codruța nici nu mai simțea durerea. Puiu trăncănea:

„Trebuie să te învățăm să umbli prin pădure, pe munte! Nu poți pleca așa, ca pe strada orașului sau ulița satului. Nu e ușor. Îți trebuie echipament, alimente, medicamente...”

„O să învăț!” spunea bucuroasă Codruța. O sa mergem mult, mult de tot pe munte, la mare. Împreună o să mergem Nu mai vreau niciodată să fie singură!”

„Și Facebook?” a întrebat-o șăgalnuic Laura. Codruța a privit-o uimită. De zile întregi nici nu se gîndise la el. A dat cu mîna ca după o viespe supărătoare.

„Tati, cu mama ce facem după ce se face bine?” l-a întrebat pe Făt Frumos.

„O să fie bine. Va plăti pentru greșelile făcute și vom lua viața de la capăt. Vom fi cu toții curați”

„O să trăim aici, da?

„Cît de des se va putea. Tu ai prieteni în oraș. Eu o să am munca mea. mama mi se va alătura. Vom face multe lucruri bune, pentru oameni.

„Da”, își zise Codruța. „Va fi bine!”

A fost bine. Cînd Făt Frumos se unește cu Ileana Cosînzeana și au și o prințesă frumoasă și bună ca o zînă, nu poate fi decît bine. Și cînd sunt înconjurați de prieteni, viața e cu adevărat frumoasă – ca în basme!

Sfârșit

Manuscrisul

Acum, după ce am frînt pîinea împreună, putem vorbi", spuse Călugărul. El, șeful tribului Călugărilor, era singurul în drept să se numească așa. Tot la fel, omul care stătea la masă în fața lui, era îndrituit să fie Învățătorul. La masă mai erau trei învățători și doi călugări.

„Mulțumim pentru primire, pîine și adăpost, iubite frate", răspunse Învățătorul. „Acum e vremea să ne spui de ce ne-ai chemat."

Veniseră, cale de patru zile, la această comunitate a tribului Călugărilor. Nu era numeroasă, pe lîngă cei trei prezenți mai erau cinci pe cuprinsul Comunității. Așa o numeau ei, deși, în discuțiile dintre ei, îi spuneau „biserică". Așa cum învățătorii își numeau comunitatea „școală". Cuvinte vechi, cărora cei mai mulți le pierduseră semnificația. E drept, Călugării aveau multe astfel de comunități puțin numeroase în multe locuri, pe sub munte și chiar în cîmpie, cel mai adesea prin preajma altor comunități umane.

„Iubite frate Învățătorule, v-am chemat drept recunoaștere și

cinstire a cunoștințelor voastre de carte."

„Și voi le aveți, frate."

„Și noi, dar nu ca ale voastre. Noi cunoaștem mai bine sufletul omului, îl ajutăm în încercările lui de a supraviețui în lumea asta ostilă. Dar noi am pierdut cunoștința cărții!"

Învățătorul dădu trist din cap. Și ei uitaseră. Oh, ce mult uitaseră. Din vechile cunoștințe rămăseseră mai ales tradiții și amintiri... Își făceau însă datoria față de oameni, învățîndu-le copiii pentru a-i pregăti pentru viață.

„A ajuns unul din frații mei la o „mînăstire". Știi ce-i aia, nu?"

Învățătorul dădu din cap afirmativ: „Un fel de „biserică"...

„E părăsită de mult timp. Poate chiar de la Apocalipsă. E o ruină, acum."

Învățătorul dădu din nou din cap. Știa, văzuse multe ruine la viața lui, a călătorit mult în lung și în lat pămîntul. Desupra unor ruine trăiau acum noi comunități...

„Nu trăiește nimeni acolo", îi răspunse, parcă, gazda. „O ruină, cum ți-am spus. Frații mei au rămas acolo peste noapte. Apoi au cercetat ruinele, se gîndeau că poate e loc potrivit pentru o nouă comunitate. Peste dealuri, de jur împrejur, sunt cîteva comunități, a Oierilor, a Lemnarilor, chiar a Țăranilor. Și nu departe e una a Polițienilor. E un loc bun, între dealuri, la adăpost de vînturile iernii dinspre nord... Îi zice Putina. Sau Putona... Ai citit de un astfel de loc? Ai auzit de el?"

„Putină este un vas al Oierilor. Fac în el unt, sau brînză. Zici că sunt Oieri pe-acolo, mai știi?... În Țara de Sus? Hm... Era pe-acolo o ctitorie domnească, îi zicea Putna..."

„De-a Domnilor?"

„Un alt fel de domni... Asta a fost de mult tare. Ei nu au ajuns să locuiască în comunitățile numite Oraș... Spune mai departe, frate Călugăre."

„Cercetînd ruinele, au dat de o chilie. Și acolo au găsit un cufăr din lemn. Ca de obicei, părțile metalice dispăruseră, măcinate, dar

cufărul era altfel întreg. Și în el au găsit niște manuscrise!”

Învățătorul deveni dintr-o dată interesat. Ruine se aflau în toată Țara, și în Țările din jur. La Apocalipsă, mai bine de cinci veacuri în urmă, acea armă blestemată a distrus toate lucrurile „artificiale”, făcute de mîna omului. Mai mult, făcute din materiale care nu erau naturale, date de Zeu. Aparțineau Nenumitului, ziceau oamenii. Și atunci, tot ce a fost metal, plastic, cu alte cuvinte, „artificial”, a fost distrus. Au dispărut armele, cu ele, armatele și, odată cu toate acestea, civilizația. Au rămas numai lucrurile din lemn și piatră, și partea de produse agricole care creșteau natural. În nebunia ce a urmat și a foametei grozave, supraviețuiseră puțini oameni. Printre ei, Oierii, Țăranii... ici și colo vreun învățător, vreun preot, vreun călugăr. Chiar și cîțiva Domni, orășeni care știuseră să părăsească imensele cimitire în care se transformaseră orașele. Întîlnise odată un Doctor. Și Polițienii, desigur, deși lor li se adăugaseră și Militari. Pe lîngă rîuri trăiesc Atamanii, cei ce pescuiesc.

Dar manuscrise se găseau extrem de rar. Poate pentru că, înainte de Apocalipsă, nu se mai scriau cărți. Poate că oamenii nu le mai citeau. Știa că pe atunci, mai bine de cinci veacuri în urmă, toată înțelepciunea omului era pusă pe niște mașini din plastic și metale, cu memorie artificială. Și ele dispăruseră odată cu civilizația artificială. Cu ele, înțelepciunea. „Și cărțile?”, ține minte Învățătorul că-și întrebase Învățătorul, la vîrsta pe cînd era încă un copil fără tuleie. „Și cărțile. Că ele erau făcute din „hîrtie”, un material artificial. S-au descompus, s-au topit, iar scrisul de pe ele s-a pierdut...” „Dar mai sunt cărți, le păzim ca pe ochii din cap!” „Te înșeli. Nu mai sunt cărți, mai sunt manuscrise. Ele au fost scrise cu tuș natural pe piele de vițel, naturală. Ele se mai păstrează, deși unele sunt mai vechi de o mie de ani.” Și acum, Călugărul amintea de manuscrise!

„Și vrei să mi le dai mie?” întrebă, cu teamă parcă.

„Poate. Trebuie mai întîi să le descifrezi, dacă poți. Cu grijă, manuscrisele se pot distruge oricînd... Și dacă nu au înțeles religios, de importanță pentru noi, sunt ale voastre. Pînă la urmă, și noi, și voi facem o muncă importantă. Dacă nu suntem în rîndul animalelor și sălbaticilor, e și datorită nouă!

Așa e. Puțina învățătură salvată în memoria Învățătorilor, dar și a Călugărilor (cărora li se alăturaseră Popii/Preoții), Doctorilor, Ingenierilor din Sud, făcuse ca oamenii să nu-și înceapă drumul ascendent al civilizației chiar din comuna primitivă. Reinventaseră agricultura, ceramica – dar nu prelucrarea metalelor. Pentru unelte și scule foloseau piatra, cornul, osul. Nu era ușor, dar arme nu făceau. Amintirea Apocalipsei era încă prea proaspătă în memoria colectivă.

Călugărul scoase de sub masă o cutiuță din lemn lăcuit. Din ea, scoase cu grijă cîteva ghemotoace de pergament, înnegrite de timp și mucegai.

„Erau mai multe. Ca de obicei, hîrtia era descompusă. Dar, într-un fel, asta a salvat pergamentele. Mucegaiul care s-a pus pe ele datează de cînd au fost scoase din cufăr. De aceea trebuie să facem repede ceva cu ele, înainte să se distrugă.”

„Noi avem niște lacuri obținute din rășini”, spuse Învățătorul. „Dacă le tratăm, le putem salva.” Călugărul încuviință, auzise și el de aceasta. „O să umblăm cu grijă cu ele, sunt prea importante pentru toți.”

Învățătorul se aplecă și luă cu grijă în mînă unul din pergamente. Era doar o foaie. Fusese răsucită sul, dar greutatea altor obiecte îl turtise. Cu grijă infinită, desfășură manuscrisul pînă apăru scrisul.

- Înțelegi? întrebă șoptit, Călugărul.

Învățătorul făcu un semn tovarășilor lui. Unul din ei scoase din sac două vergele de lemn de corn, grele, prismatice. Le așeză cu grijă de fiecare parte a pergamentului, pentru a-l menține deschis. Alt învățător scoase din sacul lui o cutiuță în care era un lichid transparent, puțin gălbui. Cu o pensulă lată, dar fină, întinse lichidul pe suprafața documentului.

„Culoarea va dispărea, la uscare, zise Învățătorul. Și pergamentul

se poate răsuci la loc, în sul, fără ca pelicula să crape. Acum nu se mai distruge... Am făcut de multe ori acest lucru. Avem documente vechi de cîteva sute de ani... Acum, să vedem ce fel de scris este... Hm, nu cred că e religios.”

„De unde știi?” întrebă Călugărul întristat. Nu au prea multe manuscrise religioase. Și s-au pierdut atât de multe tradiții... Oamenii nu mai cred – sau au început să creadă în zeități noi. Pentru ei e mai importantă supraviețuirea, decît viața de apoi. Și călugării au uitat atît de mult, că nu mai știu riturile. Manuscrise din care să învețe cele uitate ar ajuta atît de mult...

„Uită-te și tu. Scrisul nu este ca cel din est, ca la ruși. Nici ca la greci. Pe timpul cînd Putna era mînăstire, manuscrisele religioase se scriau cu astfel de alfabet – li se spunea „Chirilesc”, dacă nu mă înșel. Avem cîteva manuscrise de-acelea...”

„Pot să vă rog să îmi permiteți să le copiem și noi? Pentru credința noastră e important!”

„Da”, gîndi Învățătorul, „dar pentru omenire, în general, e important?” Știa, din diferite scrieri, că religia ea fost un lucru rău. Într-un fel sau altul, și-a avut și ea rolul în Apocalipsă, în distrugerea civilizației umane. Pe de altă parte, știa că nu se pot împotrivi religiilor. Oamenii sunt însetați de credință, dacă n-o vor găsi în cea veche, vor inventa una nouă. Poate chiar mai rea!

„Da, o să vă ajutăm să le copiați. Aveți însă grijă ce învățați din ele. Sunt trunchiate, se pot înțelege lucruri bune și lucruri rele. Depinde ce vrem să-i învățăm pe oameni.” Călugărul dădu, gînditor, din cap.

„Și asta?”

„Acest manuscris este mai nou. Poate nu cu mult înainte de Apocalipsă. Folosește scrisul folosit la acea dată în Țară.”

„Poți să-l descifrezi?”

„Cred că da. Sunt învățat mai mult cu textul tipărit, deși s-au păstrat extrem de puține documente. Ăsta e scris de mînă... Ia să vedem... Hm... Să încerc să-l citesc. Ascultați:

Tu rămîi la toate rece,
De te-ndeamnă, de te cheamă
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera și nu ai teamă;
Te întreabă și socoate
Ce e rău și ce e bine;
Toate-s vechi și nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

Liniștea căzu în chilie. Apoi, Călugărul spuse:

„Cred totuși că-i un text religios. Precis a fost scris de un învățat din mînăstire, poate chiar de un profet.”

„Poate ai dreptate, spuse Învățătorul. Sau poate un înțelept care a stat o vreme, pentru liniște și meditație, la călugări.”

„Sau poate un nebun”, completă alt Învățător.

„Poate...” repetă, gînditor, Învățătorul.

O muscă în Iurop

P*e comterul costumului era înregistrat ultimul mesaj al lui Edăm:*

Știu că, vorbind, scurtez cu cîteva minute inexorabilul. Consum, chiar și infim, mai multă energie. Și acum, între mine și infinit, atît a mai rămas: o brumă de energie.

Desigur, nu mai e mult. Deși am reglat temperatura la minim, *ouvăraidin* semnalele de alarmă – acum e ca o zi geroasă de iarnă –, iar presiunea aerului este și ea ca de vîrf de munte, nu mai e mult. Dar speranța este că voi adormi înainte de a se termina oxigenul. Prefer înghețat, decît sufocat. Rezervele sunt pe sfîrșite și ele. Energia puțină nu mai permite adevăratei uzine care este costumul spațial să mai recicleze deșeurile, transformîndu-le în oxigen.

„Unde ești, Edăme?” Așa va întreba, probabil, Iv, cînd se va trezi. Poate și Pol, dar nu, el e mai închis, nu își exteriorizează sentimentele. El va ști... Curînd va înțelege și Iv. Uneori mă întreb dacă nu am greșit. Nu, nu în calcule – de fapt, le-a făcut *comterul*

navei după accident -, energia ar fi permis ca numai două persoane să ajungă în preajma Pămîntului. Nu chiar pe Pămînt, dar suficient de aproape. Vor fi deja așteptați, am fixat ca naveta să transmită permanent un SOS. Cel puțin așa sper, ar fi o ironie satanică să nu fie nimeni care să le recepteze mesajul, să intercepteze naveta – iar ei să se piardă, ca și mine, din lipsă de aer și energie.

Nu, calculele au fost corecte. Le-am repetat și pe *comterul* navetei, și pe cel al costumului. Am greșit însă luînd decizia fără a-i consulta. Ce-mi dă mie dreptul să joc rolul lui Dumnezeu, să le decid viața sau moartea?! Așa va gîndi Pol. El ar fi preferat să discutăm, să tragem la sorți... Nu mai era timp! Poate numai noi doi, excluzînd-o pe Iv – deși ea ar fi sărit la el cu ghiarele. „Formă tardivă de recrudenscență a misoginismului!”, ar fi strigat ea... Știam toți trei riscurile la care ne supusesem voluntar, cînd am plecat în expediție.

Vorbesc cam mult. Împiedic, într-un fel, căderea în somn. Mîinile și picioarele mi-au înghețat. Hehe, aici nu port mănuși, nici cizme din blană... Iar gîtul și pieptul se luptă să sugă suficient aer. Probabil așa simt cei ce urcă în Himalaia, fără mască. Stelele sclipesc ca niște cioburi de gheață, prinse de catifeaua neagră-albăstrie a cerului. Costumul are o ușoară mișcare de rotație, abia perceptibilă. Steaua aceea mare, roșiatică, ce stă să apună, este Mars. Poate, înainte de sfîrșit, va răsări Soarele, ca o minge nu prea mare de foc. Prea departe ca să de-a mai mult decît cîteva picături de energie. Acum e undeva în spatele meu. La răsăritul lui, peste vizor va coborî un filtru. Consumînd și el puțină energie... Vorbesc cam mult. Cred că am mai spus-o...

Oare de ce simt nevoia să mă înregistrez? Speranța ca cineva, vreodată, să dea întîmplător peste costumul meu, e nulă. Tot atîtea șanse cît cea de a fi lovit de trăznet... în spațiu. Îmi amintesc o expresie a profesorului de geografie: „o muscă în Iurop”. Da, chiar mai mică: o muscă pe suprafața Pămîntului... Sau cît cea de a fi lovit de un asteroid suficient de mic ca să scape nereperat de sistemul

de protecție – dar suficient de mare ca să accidenteze mortal nava. Și chiar dacă va fi descoperit cîndva, din întîmplare, ce importanță vor avea gîndurile mele de acum? Costumul va fi identificat, doar. La ce vor folosi ultimele gînduri ale unui cosmonaut pe moarte. Și nici nu-mi vine nimic important, măreț în minte, să impresionez urmașii. Nu am absolut nimic de spus Omenirii!

Da, de la accident a pornit totul. Ceilalți doi erau în repaos, dormind. Mai aveam jumătate de tură, după care trebuia s-o scol pe Iv și să trec eu în celula de repaos. Abia am avut timp să transfer totul în navetă, să pregătesc drumul spre casă, spre viață... Dar, după transfer, am primit analiza compterului: energia, combustibilul, apa, oxigenul sunt insuficiente. Am stors totul din navă, am încărcat la refuz rezervoarele navetei – dar tot degeaba. Un om ar fi ajuns, poate, la orbita Lunii. Doi, undeva pe la jumătatea distanței dintre Marte și Pămînt. Trei, undeva între Centură și Marte... Dacă Pol ar fi fost treaz, ar fi insistat să o trimitem numai pe Iv. Așa cum mi-am dorit și eu, oh, ce mult mi-am dorit!

Știu că și el o iubește. Așa că el va întreba, scrîșnind: „Unde ești, Edăme?" Iar Iv cu durere. La întoarcere urma să ne căsătorim – deși acest obicei străvechi e ca și dispărut... Edăm și Iv. Am fost mereu gata să... nu știu ce. Doar atît: gata să! Pentru ea, pentru noi. Acum nu mai sunt. Nu mai pot face nimic, nici pentru mine, nici pentru ea. Pentru nimeni.

Strămoșii mei, printre alte obiceiuri, citeau dintr-o carte. Respectînd tradiția, am citit-o și eu –, după ce, prima dată, mi-a citit-o bunicul. În ea, eroul principal, un anume Dumnezeu, pomenit uneori în expresii și înjurături – alături de alte cîteva personaje, ca Setn, Buda, Mao, Cris, Hala, Miulen, întreabă și el pe Edăm, Omul: „Unde ești?" Edăm se ascundea, călcase porunca. Oare am mușcat și eu din vreun fruct oprit? Dacă Dumnezeu este Atotștiutor, nu trebuie să se întrebe unde sunt. Mă bate gîndul că poate chiar el, dacă există, m-a adus aici...

Bunicul Netn îmi explicase, odată, semnificația acelei întrebări

– care mie mi se părea neroadă, în gura unui Atotștiutor. Era o imputare, nu o interogare, mi-a zis el cu vocea lui puternică, de rabi. Sensul era „Unde ai ajuns, Omule? Unde ești tu, ***acuma***? Ți-am dat viață veșnică, Grădina, soață și stăpînire peste fire și ființe – iar tu, ce ai făcut? Trebuie să te alung, să te fac muritor, să te las să te chinui în toate zilele vieții tale, cunoscînd prea puțin fericirea..." Așa o fi fost. Și eu am fost în Idn, și eu am cunoscut fericirea. Alături de Iv, oriunde e *Hevn*. Fără ea, nu e niciunde. Acum cred că sunt în *hel*. Fără Iv, fără aer, fără căldură... Cu doar cîteva minute rămase de trăit. Poate o oră? Nu cred. Nici nu contează...

Da, vorbesc prea mult. Cred că o fac pentru a-mi scunde teama. Poate ar trebui să cînt. Nu am voce, nu mă pricep. Doar un cîntec îmi amintesc, cîntecul pe care l-am ascultat la Balul Academiei, cînd am cunoscut-o pe Iv, cînd am dansat prima dată cu ea. Era îmbrăcată toată în negru – o rochie tunică lucioasă, strînsă pe trup, cu cizme negre înalte, cu cristale albe bătute în centură, carîmbii cizmelor, guler și mîneci. Părul era chiar mai negru decît veșmintele, de un negru albăstrui lucios, adunat într-un coc sofisticat. Avea ochii mari, negri, catifelați ca noaptea, iar pielea neagră era puțin maronie, fină, mătăsoasă... Era o simfonie în negru. Iar cîntărețul cînta *„leidi in blec, aim densin uiz iu cic tu cic"*, într-una din vechile limbi...

Pol cînta. Mi-a zis mai tîrziu că vorbele originale vorbeau despre o Doamnă în roșu. Dar el cînta pentru Iv, o cunoscuse cu un an în urmă la Academie. O iubea iremediabil, de aceea a simțit imediat alchimia contactului nostru atunci cînd ne-am prins în dans. Ar fi vrut el să o strîngă el la piept, *„cic tu cic"*, dar el cînta *„Leidi in blec*..."

Îmi amintesc că așa numea bunica Reicil, în rarele ocazii cînd vorbea despre ea, Moartea. Uitasem, e prima dată cînd mă gîndesc la asta. Ea zicea că Leidi în Blec vine în clipa morții să-ți ia sufletul. Acesta ar fi un fel de Eu. Nu se știe unde-l duce, zicea bunica. Nu îl ia într-un sac – cum cred unii. Nu duce cu ea nimic, nici un fel

de pungă sau cutie, ci doar o coasă. Unii și-e imaginează tînără, frumoasă – uneori călare pe un *hors* – unul din acele animale frumoase și blînde ce pot fi văzute la *zu*. Alții, dimpotrivă, bătrînă și urîtă, ba chiar doar un schelet învelit într-o hlamidă neagră. Se pare că doar coasa nu lipsește niciodată, cu ea taie sufletul de trup, sau poate firul vieții...

Hehe, ar fi de-a dreptul caraghios să vină aici după sufletul meu. Oțelul coasei ar fi casant, nu ar putea tăia nimic cu ea. Și cum ar putea veni? Călare pe un *hors*? Pe o mătură? Într-o navetă? Poate pe un scuter *non-grav*? Îmbrăcată într-un costum negru? Și cum ar putea intra în costumul meu? Nici nu ar putea încape aici... Dacă l-ar tăia, ca să intre, nu ar mai găsi nimic înăuntru. Aici e presiune – afară e vidul cosmic. Moleculele mi s-ar împrăștia în spațiu... Dar ar rămîne, măcar, sufletul?

E prima dată cînd mă gîndesc la asta. Sfîrșitul... Acum e atît de aproape. Mi-e oare teamă? De aceea vorbesc atît de mult? Știu că nu va urma nimic, am văzut atîția oameni murind, rude, prieteni, chiar dușmani. Și mulți oameni față de care nu aveam niciun fel de sentiment. Știu că zilnic mor mii de oameni. Zilnic? Poate în fiecare oră, minut... Nu mai știu... Ce-o fi Dincolo? Cu asta, Edăm dispare? Odată cu toate cunoștințele, sentimentele, principiile lui? Parcă n-aș crede, ar fi o irosire prea mare, chiar dacă n-am avut o viață cu mult deosebită față de-a altora. Pe lumea asta nimic nu se pierde, totul se transformă. Dacă trupul se va trasnforma în gheață, ce se va întîmpla cu sufletul? Oare o să fiu primul, singurul om al cărui suflet nu va fi luat și dus... undeva?

„*Leidi in blec*... (cînt)... da, așa era melodia. *Aim densin uiz iu*...” Da, încet, să nu mă trezesc. Costumul se rotește, uite, Mars a dispărut. Au dispărut și celelalte stele. Peste mine coboară o pîclă neagră. Ca o hlamidă. „*Cic tu cic*”... ce rece e fața ta, Doamnă în negru!?! Sau poate e o aripă, neagră. Ah, da, o fi Îngerul Morții... Lumină. E atîta lumină!”

Costumul comandorului UST Edăm Gouldmăn a fost recuperat pe data de 17 sivan 212 CE de nava Beatrix de pe Oror, satelitul planetei Iupiter. Întîmplarea face ca secundul navei, com. Deniel Aizimovici, să fie unul din urmașii lui Pol și Iv Aizimov. În familia lui, circulă de mult legenda despre Iv și Pol și despre moartea eroică a lui Edăm. Familia a contribuit la ridicarea unei statui lui Edăm și Iv în Parcul Academiei: un bloc de piatră neagră sub forma unui costum spațial, tăiat în două de-o coasă...

El Dorado

Privesc spre străinul din fața mea. Profit de faptul că, în colibă, e întuneric. E noapte și lumina sîngerie a focului aprins în fața deschizăturii joase abia reușește să arunce asupra noastră o pată brună de culoare, care mai mult ne ascunde. Forma lui e abia sesizabilă, așa cum zace întins pe patul de crengi și iarbă. Știu că tot ce poate el discerne din mine este o siluetă.

„Cum am ajuns aici?” întreabă cu glas răgușit. Vorbește una din limbile romanice.

„Băștinașii te-au adus. Erai pe moarte... Ai avut noroc că au dat peste tine. Și că sunt în relații bune cu mine.”

Dădu din cap. Puțea groaznic – băștinașii miroseau mult mai frumos, deși își ungeau pletele cu lut amestecat cu seu de caiman. Mă obișnuisem cu multe lucruri pe lumea asta, dar mirosul...

„Ești portughez?”, întrebă din nou, sesizînd accentul puțin străin.

„Da. Padre Costa da Silva.”

„Așa mi s-a părut și mie. Dominican... Ai ars mulți păgîni de vii?”

Mda, dominicanii sunt oastea Inchiziției. Are ochii neobișnuiți de buni, dacă a putut distinge culoarea cenușie, albită de soare, a rasei.

„Nu toți ne ocupăm cu păstrarea sfintei credințe. N-am ars pe nimeni. Nici cărți... Tu ce cauți pe aici? Ești pe teritoriu portughez.”

„Da? Probabil... Am coborît din Anzi spre Marele Rîu. Au murit aproape toți. Cei ce n-au avut putere să meargă mai departe l-au însoțit pe Gonzalo Pizzaro înapoi, spre Quito. Noi, cincizeci, am construit o corăbioară și.am coborît în continuare. Doream să ieșim la Ocean.” Se opri să-și tragă sufletul. Obosise.

„Aici nu ești pe Mare Dolce.”

„Da... Bănuiesc că nu sunt.” Rămase tăcut, îngîndurat. Era groaznic de murdar, cu hainele în zdrențe. Fusese mușcat în trei locuri de pirana, rănile puroiau. Avea și două căpuși otrăvitoare în trup, dacă nu i le scot va muri cu siguranță într-o zi, două. De friguri și holeră îl scăpasem, altfel acum era mort. De mirare cîtă rezistență are uneori trupul unui om. Și cîte vietăți, de la cele mari, carnasiere, pînă la cele mici, microscopice, atentează la viața lui. Dar nici una din aceste vietăți nu se poate compara cu cel mai periculos dușman al omului – semenul lui.

„M-am certat cu căpitanul.” recunoaște străinul. „Orellana. Am fost de mai multe ori cu el, și în Țara Muisca, și la incași... Cînd a vrut să se întoarcă, la confluența cu Napa, am răzvrătit oamenii. Acum s-a răzbunat, oamenii erau cu el, chiar și Carbajal. Așa că m-a pus într-o bărcuță, cu ceilalți doi care au fost de partea mea... Ei au murit.”

„De ce te-ai răzvrătit?”

„Aflasem că omaguas trăiesc pe aici. Dar nu i-am întîlnit. Ei știu unde este El Dorado! Dar lui Orellana îi era teamă de ei, vroia să scape cît mai repede din iadul ăsta verde...”

„Așadar, de aceea ați venit aici? Acum vreo patru ani a venit un inglese, anul trecut un flamand. Nu au găsit aur. Au găsit, în schimb, moartea...”

Am înțeles multe lucruri de cînd sunt aici, dar foamea asta pentru aur, care-i devorează pe oameni, nu. E plină lumea de lucruri și materiale mult mai prețioase, dar oamenii sunt în stare să se ucidă între ei pentru metalul galben. Cînd te gîndești că, în afară de flecuștețe de podoabă, nu-l știu folosi la nimic...

„Tu de cît timp ești aici?”

Desigur, nu-i pot spune adevărul. De mult nu mai am scrupule, am învățat că și minciuna este o vorbă. Oricum, adevărul ar fi luat drept minciună – sau neînțeles.

„De cîțiva ani.”

„Cum de n-ai pierit?”

„Băștinașii m-au ajutat. Umaguas. Eu le spun Humanas.”

„Nu sunt setoși de sînge? Așa se zvonise.”

„Nu, doar față de dușmani. Folosesc săgeți înmuiate în curara, mori în cîteva clipe – dar fără chinuri. Eu nu sunt dușmanul lor. Nici nu caut aur...”

„Padre, toată lumea caută aur!”

„Eu nu. Cînd te-au găsit, pe jumătate mort, nici tu nu căutai. De aceea nu te-au ucis...”

„Există aur pe aici, cum se zvonește?” mă întrebă, cu ochii sticlind lacomi. Îl privesc cu milă. Da, cunosc această foame... Ar fi în stare să-și taie o parte a trupului, în schimbul unei bucăți de aur. Deși, fără intervenția mea, precis va muri. Poate chiar mîine.

„Nu, nu există. Aici nu este nimic – doar jungla. Trăiesc cum se zice că trăiau strămoșii în Eden. Nu au piatră, nu au metale...”

„Cu ce se hrănesc?”

„Jungla le dă tot ce au nevoie.”

De mirare, ce repede s-au adaptat. Cred că asta este principala calitate a omului. Se adaptează rapid oricărui mediu – dar se și pricepe să folosească mediul pentru nevoile lui. Chiar să-l modifice, adapteze, dacă e nevoie. Acum își spun *humanas*, așa cum le spun eu. Umani. Au lăsat în urmă două treimi din trib și un obicei: căpetenia se pudrează cu pulbere de aur, o dată pe an, și se scufundă în apa lacului sfînt, Guatavita, aducînd aurul prinos zeilor. De parcă ei ar avea nevoie de aur... Da, el este adevăratul El Dorado, Uomo d’Oro, și din pricina lui muisca sunt decimați, robiți... Humanas au scăpat și vor face totul să nu ajungă în astfel de situație.

„Dar de Cetatea de Aur ai auzit?”

„Nu există cetate de aur, spaniolule.”

„Trebuie să existe! Sunt prea multe povești despre ea. Am căutat-o peste tot, vreme de douăzeci de ani, de cînd sunt în Lumea Nouă. În Panama, în Honduras, în Nicaragua, în Noua Granada, în Piru... Acum o caut pe Rîul Scorțișoarei. Trebuie să fie! Numai spre cele șapte cetăți de aur ale Cibolei nu am pornit. Dacă scap cu viață de aici, dacă voi găsi El Dorado, voi pleca și-întracolo! Pentru că Madre Dios e cu mine, a fost mereu cu mine. Au pierit mii de conquistadores, dar don Miguel Pareiras, nu! Nu va pieri nici acum.”

Îl privesc în tăcere. Știu ce are pe suflet. Pînă în acest moment, ucisese opt sute patruzeci și șapte de oameni, de toate națiile. Ultimii doi, tovarășii alături de care pornise spre nord și nord-vest pe Japura, după ce fuseseră debarcați împreună cu o flintă, un corn cu praf de pușcă, o pungă cu plumbi, o sabie, trei cuțite și-un topor. Și un săculeț de mîncare, de le ajunsese doar două zile... Au băut apă infestată din rîu. Cînd au fost prea slabi, don Miguel le-a tăiat gîturile și i-a mîncat. Nu era prima dată, așa supraviețuise pe Magdalena și Suarez, în drum spre Țara Muisca. A mîncat pielea tecii și centironul, calul, apoi nativi și tovarăși – dar a scăpat!

„Ți-am spus,.pe aici nu e un fir de aur. Băștinașii au aruncat absolut toate obiectele din aur, cînd au pornit încoace. Ajunsese vestea din Noua Granadă, din Guyane, din Noua Spanie, despre ce pățeau băștinașii de la străinii albi și bărboși, hămesiți de aur. Știau că blestemul aurului îi va ajunge și pe ei, pînă la urmă...”

„Unde este aurul? Unde l-au aruncat? Asta trebuie să-ți fi spus. O să atîrn unul cîte unul pe cruce, pînă cînd unul dintre ei va vorbi!”

Știu că ar face-o. Dacă l-aș vindeca. E datoria mea să-i ajut pe oameni – fără să intervin în destinul normal al acestei lumi. Dar de cînd sînt aici, am înțeles că sînt lucruri mai rele decît moartea. Și că datoria mea nu este către toți umanii. Humanas îmi sunt de ajuns.

„Părinte, tu ai făcut jurămînt să te lepezi de lume. Tu poate ai alte dorințe, alte nevoi. Eu nu am decît una: aurul! Fără avere ești un nimeni. Am fost un nimeni cît am trăit în vechea Granadă. Am fost și cînd am ajuns aici, deși sunt văr cu Balalcazar. Am mîncat viermi și șerpi, curelele de pe mine și calul, și la urmă am mîncat și sălbatici... Dar voi găsi El Dorado! Atunci voi fi Om!”

„Deci, vrei să fii om... Bine. Pentru asta îți voi îndeplini dorința: îți voi arăta El Dorado.”

„Părinte, nu glumi cu mine. Sunt slăbit - chiar mi-arăți?”

„Da. Trebuie să mă urmezi.”

M-am ridicat și am ieșit din colibă. Nu-mi e teamă să-i întorc spatele – deși gîndurile ucigașe se tîrăsc prin mintea lui ca miriapozii veninoși. Nu, nu acum, are nevoie de mine. Apoi... Se tîrăște prin deschizătura boltită. E slăbit și efortul îl sfîrșește. Otrava căpușelor se răspîndește mai repede, febra crește, cangrena se întinde rapid... I-aș spune, dar ce folos? De i-ar cădea o mînă, ar continua să mă urmeze. O mînă i-ar fi de ajuns: cea în care strînge prăselele cuțitului pe care mi-l va înfige în spate, cînd va ajunge la El Dorado. Pornesc spre nord.

Cînd ieșim în micul luminiș e deja ziuă. Străinul se clatină. Horcăie. Miroase îngrozitor – nu numai a murdărie, ci a puroi, a putreziciune. Nu a observat că fecalele i se scurg pe picior, pe sub cracul pantalonilor, lăsînd pete urîte în urma lui.

„Cetatea!” icnește, privind cu ochi tulburi, holbați, construcția din partea opusă a luminișului. Un zid de aur, cu o deschizătură. În semiîntunericul din dosul ei, se întrevăd luminițe colorate. „Aur! Și pietre prețioase!” Mîna strănge cu nouă putere mînerul pumnalului. Privirea i se înfinge în spatele meu.

„Lasă prostiile!” spun, întorcîndu-mă. Cu o mișcare, las rasa cenușie să cadă de pe mine. Pielea sintetică strălucește puternic în soarele aflat deasupra noastră, ca de aur. Omul duce mîna la ochi, orbit, scăpînd cuțitul din mînă.

„Homo doratus!”

Îl privesc fără milă. O ființă bipedă, dotată cu inteligență, moare. Vor muri miriade ca el, înainte ca Humanul să poată fi contactat oficial. Deocamdată, rolul meu este să-l observ. Aici, în jungla fără sfârșit, atotputernică, printre humanas, pot aștepta. Povestea despre El Dorado va trece în uitare, reînviind cînd și cînd – fără ca cineva s-o mai creadă. Și nimeni nu va bănui că miezul real al mitului este un cyborg în capsula lui spațială...

Liniștit, apăs pe butonul de la centură care camuflează naveta. Îmi pun rasa, ascunzînd strălucirea trupului și trăsăturile prea puțin umane. Și, în timp ce funcțiile vitale ale umanului se sting, mă îndrept spre coliba unde-mi duc existența.

Ai grijă ce-ţi dorești...

Mai lăsați-mă cu prostiile voastre!” zise Vasile, un bărbat negricios de vreo 50 de ani, puțin cărunt pe la tîmple, cu un început de chelie, ochi căprui verzulii adînciți sub arcada puternică, pe care sprîncenele formează o linie aproape continuă, nu foarte stufoasă, de păr negru. Sigur pe sine, perorează cu o voce care nu permite vreo contrazicere. „Ce ne-a adus nouă capitalismul? Am ajuns să murim de foame! Cel puțin, comuniștii erau patrioți, aveau grijă de popor!”

„Hai, măi, nea Vasile” zise Octav, un tip subțirel de vreo 30 de ani, cu părul cînepiu căzut peste urechi, presat de o șapcă de baseball cumpărată de la talcioc. O purta, ca mai toți românii care adoptaseră șepcile americane, cu cozorocul la spate. „N-o fi fost așa de bine cum zici...”

„Ce știi tu? Cîți ani ai trăit sub comuniști?”

„Păi, la revoluție eram în școală. Am apucat doar ultimii zece ani ai lui Ceaușescu. Da-mi ajunge!”

„Vezi că nu știi? Repeți și tu ce auzi pe la televizor...”

„La televizor îi cam laudă pe comuniști”, interveni Rîmă. Al treilea membru al echipei este un zdrahon de bărbat, cu glasul muiat moldovenește, cu burtică și față rotundă, ochi albaștri de copil nevinovat și nasul ca un bumb. Mustața groasă, de „manivelă”, pare o cicatrice urîtă.

„Și bine fac!” acceptă Vasile corecția. „Nu vedeți? tot ce s-a construit în țara asta s-a făcut sub comuniști! Nu s-a mai construit o uzină, un metru de șosea, de metrou, de cale ferată! Ba, ăștia au distrus totul!”

„Ăștia?” se miră Rîmă. Porecla îi venea de la o vorbă pe care o folosea pe vremuri, „limbric”: „limbricul ăsta”, „limbricul ăla”, „bă limbric” – i-a rămas vorba. Cum era cît un dulap, nu i se prea potrivea, dar ajunsese să-l deranjeze. Nu îi putea bate pe toți... Așa că trecuse la „rîmă”. Acum se învățase cu această poreclă, toți așa îl știau. Ba, odată, cînd o venit nevastă-sa să întrebe ceva la personal, funcționara i-a spus: „Știți, doamnă Rîmă?...”

„Așa zic și eu”, spuse Octav. „Noi am distrus, nu „ăștia”...”

„Hai, măi, Octave, știu că ești împotriva propriului popor. Ești vîndut, asta e!”

„Vîndut cui, nea Vasile? Cine m-ar cumpăra, vai de capul meu?! Măcar de mi-ar ieși ceva bani din asta. La ce mă pricep, nu vezi că nu facem nimic toată ziua? Doar ce mai furăm cîte ceva, să nu zicem că venim degeaba la servici’...”

„Furăm?! Noi furăm?!” îi sare țandăra lui Vasile. „Băi, noi luăm ce ni se cuvine. Capitaliștii ne fură pe noi! Ar trebui să ne plătească ca în Uie, nu suntem acum și noi în Uie? Dar ei își umplu buzunarele și pe noi ne țin muritori de foame. Și guvernanții ăștia hoți. Măcar comuniștii ne dădeau un trai decent, nu ca „ăștia”.”

Rîmă nu-l mai întrebă „Care ăștia?”, că nu mai fu vreme. Programul se terminase, așa că se apucară toți să se pregătească de plecare. Duș nu mai făcură – e drept, le ieșise din obicei – dar nici nu își lepădară hainele de stradă; traseră doar salopetele pătate pe deasupra lor. Nu făcuseră nimic toată ziua – era o zi ploioasă, rece,

de toamnă, nici un cîine să nu-l dai afară!

În drum spre casă, Vasile se opri la birtul din colț, „La Sylvia și Petrică, SRL” Cei doi patroni erau parteneri. Silvica își lăsase bărbatul cînd plecase în Italia la produs. Îl lăsase cu tot cu cei doi copii, că doar avea și ea dreptul la fericire. Pe Petrică îl întîlnise acolo și deveniseră amanți. Se întorseseră în țară mai mult deportați, dar ceva cheag adunaseră. Cu el, deschiseseră crîșma. Nu curgea, dar averea vine cu picătura, dacă ai răbdare. Era vad bun, la ei opreau mai toți sărăntocii cartierului. Silvica le vindea, și ăla furat la gramaj, trăscău făcut pe plita din bucătărie, colorat cu malț și amestecat cu esențe, pus în sticle arătoase cu etichete străine. Oamenii eram prea beți ca să-și dea seama și, oricum, beau pe „condică”, așa că-și țineau gura.

Vasile se oprea zilnic la crîșmă. El bea bere, i se părea că e mai „adevărată” decît poșirca alcoolică. Conștient cumva că banii cîștigați peste zi nu sunt întrutotul ai lui, îi mai scutura în mîna Silvicăi. Oricum, își mai uita de necaz. Aici avea deseori ocazia să-și susțină deschis opiniile pro-comuniste. De ce n-ar fi făcut-o? Nu era libertate? N-avea dreptul la opinii politice? Pentru ce s-au jertfit proștii ăia la revoluție? - dar-ar boala în oasele lor! Și apoi, majoritatea bețivanilor, proveniți din rîndul foștilor muncitori, gîndeau ca și el. Uneori îi trecea prin cap să-i îndemne să formeze o celulă a partidului comunist – dac-ar fi știut că va fi găsit susținători. Dar nu, toți erau ca și el, așteptau să vină cineva să le dea ceva de-a gata, nu să inițieze chiar ei lupta de clasă...

Uneori, dacă dădea de Petrică, îi vindea din lucrurile furate de la întreprindere. Nu-l găsea prea des la birt, el se ocupa de „afaceri”. Cînd nu făcea trăscăul, făcea contrabandă cu țigări și alcool, sau trimitea „fetițe” la tovarășii lui de pe dincolo... Era bun traficant, Petrică, în general se făcea neinteresat de marfa lui – așa că trebuia s-o lase la un preț de nimic. Ar fi obținut mai mult în altă parte – dar aici era lipsit de risc. Și comod – nu-i prea plăcea munca. Nu-i păsa că se dă pe mîna lui Petrică.

La mese erau deja obișnuiții localului – doar nea Zaharia nu sosise încă. Într-un colț era un necunoscut, bea bere și făcea Rebus. Prin asta se deosebea de restul băutorilor – pe ei nu i-ai fi văzut citind ceva! Ei stăteau tăcuți, singuri, posaci, sorbind din țoiuri cu un fel de furie autodistrugătoare, privind uneori spre televizorul mare, cu plasmă, atîrnat pe perete, bînd odată cu otrava trăscăului și a țigărilor moldovenești știrile apocaliptice transmise. Ca de obici, era rău în țară – datorită „ăstora”, mînca-i-ar ciorile! Las’ că vin ai noștri și îi vom pune la zid, în piață...

Tocmai din cauza străinului, discuțiile se legau greu. E bine să-ți ții gura, mai știi ce securist trage cu urechea? Sigur, nu mai e ca pe vremuri, dar puțină grijă nu strică. Totuși, odată cu numărul paharelor și al știrilor proaste revărsate din televizor, limbile se descîlciră, în final. Și Vasile începu, din nou, să peroreze despre viața bună și liniștită dusă pe timpul comuniștilor.

„Matale ai fost, se pare, oarece politruc”, comentă străinul, privindu-l curios.

„Politruc? Nooo... Membru de partid, da, doar atît. Muncitor!”

„Și atunci cum de -i dus-o bine?”

„Am dus-o. Toți o duceam bine. Aveam servici, salariu, uneori și prime. Toți aveam o casă. Nimeni nu murea de foame, ca acum!”

„Și securitatea?”

„Ce securitate, domnule? Nu te lua după gogorițe! Doar dușmanii poporului aveau să se teamă de ea. Eu nu am întîlnit securist. N-am avut ce mă teme, așa să știi!” Prin cap îi trecură notele informative date la securistul uzinei – dar le alungă din minte. „Eu respectam Legea, îmi țineam gura, îmi vedeam de treabă. Bijnițarii, spionii, bagabonții, ăștia trebuiau să se teamă!”

„Deci, dacă s-ar putea, ai trăi din nou într-o astfel de societate...”

„Da, domnule, că asta e o batjocură! O societate care urmărește distrugerea omului, a societății, a poporului. Un genocid, domnule!” Repeta, fără să își dea seama, cuvinte auzite la televizor.

„Păi, uneori se poate”, rînji străinul, privindu-l cu atenție. Mai

tîrziu, Vasile își aminti acel rînjet ironic și lucirea diavolească din ochii străinului.

***

Vasile se trezi zgîlțîit de frig. „Drace", gîndi, „ăștia de la CET iar nu dau căldură. Era acoperit cu plapuma și o cuvertură. Pe cap avea fesul de ski, în mîini mănuși, în picioare șosetele groase, de lînă. Nevasta, alături, era băgată cu totul sub plapumă. Nici vărful nasului nu i se vedea...

Îl trezise ceasul mare, ceferist, moștenit de la tatăl său, muncitor la revizia CFR. El reușise să-și facă „meserie", să nu ajungă un prăpădit de ceferist jumătate țăran, ca mai toate rudele lui. Lucra la uzină – era un muncitor adevărat!

Era întuneric, ca de obicei. Curentul se dădea puțin mai tîrziu, după șase, cînd se pregătea lumea să plece la serviciu, și seara, vreo două ore. Cît să poată privi emisiunile TV... Pipăi pe taburetul pus lîngă pat drept noptieră pînă găsi cutia cu chibrite. După vreo trei încercări, reuși să aprindă unul. La lumina lui, găsi lumînarea pusă într-un pahar și o aprinse. Acum putea să se îmbrace. Dîrdîind de frig, ieși de sub plapumă și trase repede deasupra treningului spălăcit, decolorat, în care dormea, pantalonii și un pulovăr. Era cel împletit de Mara imediat după nuntă – singurul pe care-l avea, de altfel. Acum era deșirat la mîneci și la poale și avea o gaură pe spinare, acolo unde-l agățase de-un cui.

Coborî în curte, luînd lumînarea cu el. Locuia la etajul trei și pe scări era întuneric beznă. La fel în curte, ca de obicei. În vremurile bune, în fața blocului, la bulevard, ardeau lămpile gălbui, cu sodiu, de pe stîlpi. „În vremurile bune, pe naiba!", gîndi. „Au ars doar cînd a venit Șefu..." Nu-și amintea să fi avut vreodată o viață mai bună, nici el, nici taică-su, nici bunicu... Bunicu'-și amintea cu nostalgie de vremea Regelui. Ehei, ce bine fusese atunci! Nu știa că bătaia de-i frînsese coastele se datora nepotului ucenic la Uzină, care-l dăduse în gît. Era bătrîn, își trăise traiul – el era însă tînăr, avea nevoie de tot ajutorul pe care-l putea primi de la autorități!

Doar grămada de navete cu sticle e acolo, în mijlocul curții în formă de U dintre cele trei blocuri, de cînd o știe, de cînd se mutase în bloc cu părinții. Pe atunci ieșea noaptea cu mama să cumpere mai mult lapte, erau patru – frate-său încă mic. Tot cu mama mergea la ouă, la carne... la pîine mergea singur, cu cartela. Așa era normal, „bine". Cînd era rău, trebuiau să meargă de cu seara, cu scăunelul... Ura grămada de navete, ura curtea în formă de U, ura blocurile – atît de asemănătoare, cu apartamente mici, întunecate, igrasioase. Părinții dormeau în sufragerie, el cu Ionel, frate-su, în dormitor, în același pat. Pînă cînd s-a însurat. Atunci a scăpat de ei, i-a trimis la țară. Securistul l-a ajutat, a fost prima dată cînd l-a lăudat „pentru activitatea depusă și pentru patriotism"...

Știe grămada prea bine, a numărat-o de atîtea ori așteptînd vînzătorul. Erau 48 de navete 12 picioare a cîte 4 navete, fiecare conținînd 12 sticle albe, pline. Cu totul, 576 de sticle. Cum fiecare cumpăra trei sticle – cu excepția cunoștințelor vînzătorului, care luau patru -, ajungeau pentru vreo 190 de oameni...

Sunt deja vreo 150: o coloană de circa 35 de rînduri a cîte 4... E aproape. Sunt mulți care se bagă în față. Siluete amărîte, anonime, adormite, tropăind din picioarele înghețate. Se vîră și el în coloana anonimă, știind că în curînd se va încălzi la spinare. Nerăbdarea îi face pe oameni să împingă în față, se adună unul în altul – cum văzuse că fac pisicile vagaboande în timpul ierni, pentru a se încălzi, Nimeni nu vorbește, fiecare e singur cu problemele lui, în lumea lui mohorîtă. E bine să nu vorbești, nu știi cine trage cu urechea. Privește în jur să vadă dacă e vreo față cunoscută... De mult nu mai dăduse vreo notiță. Da, lumea-și ține gura. Doar izbucnirile sporadice de furie se îndreaptă împotriva „șmecherilor" care încearcă să fenteze. Mai ales cei din spate urlă, înfuriați. Riscă să stea degeaba la coadă. O bătrînă, care încearcă să se „lipească" mai în față, este smulsă cu forța și trimisă în spate. „Sunt bătrînă, maică. Am o nepoțică..." „Da' ce, eu sunt tînără?!", se rățoiește la

ea o femeie „bine”, cu căciulă de blană „rusească” pe cap. „Ce nu te scoli mai devreme, tot nu faci nimic toată ziua?!” Bătrîna nu răspunde, se pierde în spate, în rînd. Sau poate pleacă acasă.

Timpul trece greu, mai ales pînă cînd va apărea vînzătorul. El vine odată cu lumina palidă a zorilor, ca să poată număra banii. Apoi, sticlele se vând iute, în țipetele și înjurăturile anonimilor împotriva celor ce se bagă în față, a celor care pleacă ducînd cu ei patru sticle. Toți sunt dușmanii tuturor: ai celui din fața lui, ai celui din spate, chiar și ai celor de-alături. Nu știu dacă ultima sticlă nu o va lua chiar respectivul „vecin”... Doar împotriva „lor”, a celor „de sus”, nimeni nu are curaj să vocifereze. „Suntem niște oi”, repetă iarăși și iarăși Vasile, strivindu-și ura amară ca fierea, între dinți. „Niște oi! Care nu behăie, să nu rămînă fără blană...”

Pentru a trece timpul mai repede, își perindă prin minte toate nemulțumirile. Deși știe că îi face rău, este un exercițiu permanent, la care nu poate renunța. Dacă pe vremuri a fost mai bine, poate or să mai vină vremuri mai bune cîndva, odată...

Autobuzele rare, aglomerate, înghețate. E fericit să se agațe măcar și pe scară, fericit că nu rămîne el pe jos, alături de nefericiții care rămîn în stație, tropăind din picioarele înghețate.

Apoi, hala întunecată, înghețată, în care stau adunați în jurul butoiului de tablă în care ard bucățile de lemn furate din box-paleții din depozit. Stau cele opt ore regulamentare fără a face nimic – măcar, atunci cînd nu-i ger, joacă 66. Nici nu-i trimit acasă, programul e obligatoriu: 8 ore. Cînd, spre sfîrșitul lunii, vin comenzile, lucrează în draci, cîteva zile, cu program prelungit, duminicile, uneori și nopțile. Fără plată suplimentară – de multe ori nu-și iau nici salariile întregi. Fiecare încearcă să se descurce. Oricum ar fi, tot n-au pe ce cheltui banii: toate se dau cu rația, pe cartelă. Chiria e mică, gaz și curent nu prea e...

Cînd era în liceu, visa să călătorească. A fost o singură dată, în Rusia – acolo o cunoscuse pe Mara. Ea mai fusese, era descurcăreață, știa ce și unde să vîndă, ce și de unde să cumpere - lucruri care se

căutau în țară. Și cîte nu se căutau?! El făcuse pe hamalul, ajutînd-o să-și care numeroasele valize, sacoșe, genți, papornițe... Jumătate le declarase ale lui, tot nu avea marfă. Ea rîdea batjocoritor de cît de prost putea fi: „auzi, să călătorești de plăcere!” – dar au rămas prieteni și pe urmă sau căsătorit. Încă mai face cîte un drum cînd și cînd, fără el. N-ar fi rentabil. Avortul nu i-a făcut bine, era să facă septicemie, abia a scăpat de moarte și de pușcărie. Ea a fost singura pe care n-a dat-o în gît – dar într-o zi securistul i-a șoptit, rîzînd mînzește: „De ce n-ai venit pe la mine să te ajut, putea să moară?!” După care s-a întunecat la față și a șuierat: ***„Să nu se mai întîmple, că dai de naiba!”*** Din banii adunați din micul comerț „turistic”, Mara a dat șpagă pentru un post de contabilă, deși n-avea nici bacalaureatul. Acum lucrează la birou, e „cucoană”!

Privește și el cu ură în jur. Lîngă el e un tip, figură cunoscută. Nu știe de unde să-l ia, dar îl știe de undeva... Are un rînjet ironic și, uneori, ochii îi sclipesc cuprinși parcă de o veselie drăcească.

„Ei, îți place?” îl întreabă șoptit, familiar parcă.

„Ce să-mi placă?” nu înțelege Vasile.

„Ziceai că ai vrea să retrăiești epoca comunistă. O re-trăiești. Îți place?”

„Nu înțeleg ce vrei de la mine. Nu te cunosc!” („Precis e vreun securist”, își zise. „Încearcă să mă tragă de limbă...”)

„Ei, mă cunoști tu... așa, în mare. Sunt duhul tău „ocrotitor”. Înger sau diavol, *as you like it.*” Rîde. „Ai uitat, așa-i? Păi, ia să-ți amintești!”

Vasile își amintește. Da, nu e prima dată cînd duce o astfel de viață. Odată, de mult, cînd avea aceeași vărstă – circa 28 de ani – trăise la fel. Apoi vremea a trecut, a venit revoluția și fuga dictatorului, alte relații economice... Uzina a mai rezistat cîțiva ani – își amintește - pe atunci se ținea mai ales de fușeraiuri și furtișaguri. Își cumpărase un Opel de ocazie, făcea pe taximetristul cu ea. Mara îl părăsise, el se apucase de băut. Pe urmă ajunsese la acea întreprindere privată de stat, cu sindicat. Avusese noroc:

nea Gheorghiță, fostul securist al uzinei, acum lider al sindicatului, îl ajutase. De atunci trăia așa, de azi pe mâine, vota socialiștii și îi înjura pe capitaliștii care-i stricaseră rostul... În afară de polemicile politice de la servici și din crîșmă, restul timpului se scurgea în fața televizorului, de unde-și aduna subiectele și crezurile.

Și-și aminti și de ultima discuție purtată în crîșma Silvicăi – tocmai cu acest individ cu rînjet ironic. Da, acum înțelegea întrebarea lui.

„Nu, nu-mi place...”

„Da, acesta este blestemul și binefacerea creierului uman: uitarea. De aceea vă folosiți doar cinci la sută din el – hai, șapte, geniile. În ultima vreme folosiți chiar mai puțin, în ciuda volumului tot mai mare de informații. Cu cît mai multe, cu atît le uitați mai repede. Și mai definitiv. Dar asta vă face viața mai ușoară, nu-i așa?”

Vasile nu răspunse. Cum de uitase de acești ani? Cum ajunsese să se convingă de faptul că înainte, în tinerețea lui, fusese mai bine? Că acest comunism era un lucru bun – doar că fusese aplicat greșit, de dictator? Acum își amintea că fusese aplicat rău de toate guvernările comuniste în România sau aiurea. Că, de fapt, niciodată, nici înainte de 89, nici după, nu fusese mai bine sau mai rău...

„Compari întotdeauna ce ai cu cei-ai vrea să ai”, îi răspunse, parcă, străinul. „Acum vrei mai puțin. Să prinzi trei sticle de lapte – apropo, vei prinde doar două -, soția să prindă după masă carne cu mai puțină grăsime, Gheorghiță să vă aranjeze de-o rudă de salam de vară... Un trai „decent”, de obicei, presupune ceva mai mult decît un trai de supraviețuire. Ultima dată, „decent” era să-ți plătești datoriile la bancă, să ai suficienți bani să mergi la Revelion cu amanta, să-ți iei o plasmă nouă. Dac-ai fi trăit la începutul secolului trecut, ar fi însemnat să ai o fîntînă cu apă curată și ploaie suficientă, să se facă porumbul... Și o capră.” Rînji din nou. „E clar, ai nevoie de-o capră – dar tu visezi la un Opel nou. De unde, frustrarea față de „ăștia”, care se „împotrivesc” traiului tău decent. Că nu meriți decît o capră, nici nu-ți trece prin cap, hihihi.”

Vasile strivi o înjurătură între dinți, scîrbit.

„Tu ești îngerul meu? N-ar trebui să ai grijă de mine, să mă ajuți să fiu fericit?”

„Eu?”, se miră sincer vecinul. „Ce-mi pasă mie de fericirea ta? De fapt, habar nu ai ce e fericirea. Nici eu, de fapt, nu știu care-ar fi fericirea ta. Eu trebuie să te ajut să ajungi la Judecată. Și acolo să aduc mărturie. Tu, o să vezi acolo ce și cum... Auzi, să-i asigur fericirea! Eu, statul, „ăștia”, părinții, nevasta... El să stea cu brațele încrucișate, perorînd, bînd bere și privind la TV de pe sofa... Haida, de!”

Un bătrîn, din rîndul din spate, făcu un pas în față, în locul rămas gol. Nu părea uimit de dispariția persoanei ce șușotea la urechea celui de-alături. Fiecare-și vede de treaba lui... Nici Vasile nu părea uimit. Încerca să-și domolească furia. „Ia te uită, alt nesimțit se bagă în față!” Împinge în spatele celui din fața lui, tropăind nerăbdător. Mai are zece rînduri în față, dar deja mai mult de jumătate din picioarele de navete s-au mutat în stînga, pline acum cu sticle incolore. Te pomenești ca nu mai apucă lapte!

A prins. Exact două sticle, cum zisese străinul. Le-a dus acasă, urcînd scările fără a mai aprinde lumînarea, ținîndu-se de balustradă și pipăind cu grijă scările. Deși afară se luminase puțin, pe scări era ca în hrubă. Apartamentul era gol, soția probabil plecase. Era sloi și nu se dăduse încă lumină – tot mai bine era la birou. Aveau acolo un reșou mare, improvizat...

Vasile se duse la fereastră, privind spre bulevard. Puține mașini înfruntau poleiul de pe stradă. Oamenii mergeau în șiruri negre, gîrbovite, pe trotuarul înzăpezit. În stație erau deja mai bine de două duzini de oameni. Era timpul să plece și el.

Ochii i se agățară de bannerul din pînză albastră ce tranversa strada, legat între doi stîlpi. Litere mari, roșii, formau un text între două însemne. Nu erau secera și ciocanul – ci trandafiri roșii. Pe banner scria, cu litere mari, de tipar: „TRĂIASCĂ SOCIALISMUL LIBERAL, CEA MAI DREAPTĂ ORÎNDUIRE! TRĂIASCĂ DOMNUL PREȘEDINTE, MARELE VIZIONAR!”

Se sprijini cu mîna de cerceveaua geamului, privind reflecția chipului lui îmbătrînit, ridat, cu părul sprîncenelor complet alb, cu o chelie mare deasupra frunții. Scrîșni: „Fir-ai al dracu de înger împuțit!”

Ultimul balaur

„Dacă aș vorbi limbile oamenilor și ale îngerilor,
dar nu aș avea iubire,
aș deveni o aramă sunătoare.”
(Pavel – Scrisoare I către Corintieni, 13.1)

Noaptea se rostogolește dinspre răsărit, învăluind codrii abia bănuiți în ceața amurgului. Munții, în acea direcție, și-au pierdut forma, netezindu-se lipsiți de creste ascuțite și steiuri prăpăstioase. Sunt doar o masă de vălătuci învolburați de fum, ridicîndu-se înspre primele stele ce se aprind pe cerul întunecat. Spre apus, în spatele norilor joși, chiar mai scunzi decît piscul pe care îmi odihnesc aripile, este o mare de sînge în care soarele s-a înecat deja.Umbra norilor face ca pădurile să se topească fără formă în masa întunecată ca o sepie pe fundul unui canion marin în clipe de teroare. Spre miazănoapte întunericul s-a întins ca o hoardă de tătari atacînd în fuga cailor, în timp ce spre miazăzi creasta acoperită cu ghețuri lucește, palid în lumin roșiatică a morții solare.

Am ajuns și aici. Sunt istovit, sunt bătrîn, sunt singur. Sunt ultimul balaur. E ultimul loc pe care pot să-l mai numesc „al meu”, ca o pălărie stingheră aruncată într-un cuier părăsit.Agățat de acest vîrf de munte, prea departe de ochii altor viețuitoare, mă simt ca un eremit ascuns în deșert de năvala păcatelor lumii: prea slab să le înfrunt din nou, prea puternic pentru a mă ascunde sub o piatră, prea plin de speranță în iluzoriul posibil destin. Destinul meu nu poate fi decît unul singur: retragerea în alt tărîm. Alături de alții, plecați înaintea mea, uitați de lumea în continuă schimbare. Acolo mă voi alătura zeilor , eroilor, animalelor fantastice, vracilor și vrăjitoarelor, înțelepților și bufonilor, zînelor și prinților... Și balaurilor, desigur.

Sunt ultimul balaur al acestui tărîm. Nu mai încap printre alpiniști și fotografi, printre avioane și mașini de teren, printre lasere și bombe atomice și cu napalm, printre copii pragmatici și părinți dezabuzați, printre bunici plictisiți și materialiști, printre afaceriști și agenți secreți, printre televizoare și computere atotștiutoare, incapabile să te informeze. Mă ucide indiferența, nepăsarea, ca un gîndac de bucătărie strivit sub o mătură mînuită cu pleoapele grele de lene și plictis. Bunicii m-au uitat, părinții nici nu mai știu despre mine, copiii au alte interese. Știința mă neagă, istoria nu mă pomenește, pînă și literatura mă ocolește. A vorbi, astăzi, despre un balaur e ca și cînd ai ține un discurs în Hyde Park despre alchimie.

Nici nu mai știe nimeni cum mă numesc. Unii îmi spun dragon. Alții, zmeu. Unii chiar șarpe, hydră, zgripțor, vîrcolac... Puțini mă mai știu de balaur, dar și atunci mă confundă cu zmeul. Și, cu puține excepții, am fost considerat mereu un personaj malefic, distrugător, răpitor de frumusețe și bogății. Încă de la începutul veacurilor mi s-au dat tot felul de zei care m-au tăiat, decapitat, sfîșiat, îngropat pentru a salva, bineînțeles, lumea! Culmea, deseori, făurind lumea însăși din sîngele, carnea și oasele mele. Cine nu-și amintește azi de Baal și Tiamat, de Zeus și Typhon, de Apollo și Python, de Sigfried și Fafnir, de Sfîntul Gheorghe și Dragonul Fîntînii... Ei, sigur, întrebarea e pur retorică. Răspunsul este: mai nimeni nu-și amintește de aceste întîmplări, așa cum cerșetorul nu-și amintește de primii bănuți primiți în ziua de duminică în fața catedralei în urmă cu trei săptămîni.

Cei puțini, câți mai supraviețuiam, am ales să ne mutăm pe alt tărîm – pe acesta. Este suficient de asemănător cu cel original. Este locuibil nu numai pentru noi, ci și pentru rasele umane...Deși, puțini și bătrîni, sperăm într-un nou început. Și suntem hotărîți să schimbăm percepția hominizilor față de bătrîna noastră rasă. Am venit cu ofertă de pace și dragoste. De unde era noi să știm? Localnicii nu numai că au puteri pe care umanii Pămîntului nu le aveau, ducînd o luptă acerbă cu noi, luptă din care balaurii nu aveau cum să iasă victorioși, dar aveau de partea lor această armă pe care chiar noi o pusesem în mîna lor: dragostea. Nu a lor față de noi, ci a noastră față de restul ființelor vii. Noi nu putem trăi fără comunitatea celorlalte ființe vii, mai ales, a celor înzestrate cu inteligență și sentimente. De aceea am și venit aici și n-am căutat o planetă pustie, ferită de riscuri la adresa noastră. Acum e prea tîrziu să plec. Tot ce mă ține este Promisiunea, poate chiar Viziunea, prororicirea: va veni, poate, Cineva care va cunoaște dragostea. Datorită lui, sau a Ei, rasa noastră poate renaște. Așa că singura mea speranță este în ajutorul Creatorului. Vrea el ca și noi să fim o specie dispărută, ca atîtea altele, milioane, în Univers, sau va interveni în ultima clipă?

*

* *

Privirea îmi coboară din înălțimi spre suprafața oceanului. Lucește ca o piele de cașalot, întinsă cît cuprinde privirea, plutind pe hula domoală. Mă aflu la peste o mie de metri deasupra suprafeței mării și mă întreb, ca o străfulgerare, ce impact va avea căderea mea în acea suprafață lucrioasă de sub mine. Mă aflu într-un fel

de parașută-smeu care, sper, îmi încetinește, chiar și infinitezimal, viteza. Mă voi lăți peste pielea unsuroasă? Mă voi face praf? O voi străbate ca o ghiulea, pentru a-mi pierde suflul la sute de metri în adînc? Animalul oceanc imens de sub mine va simți ceva, vreo furnicătură, vreo pișcătură, poate un șoc? Va gîjîi, sau poate va urla, furios?

Nu știu cum am ajuns aici. Nu.mi amintesc nimic din clipele anterioare trezirii în sania-smeu.Poate e un simplu vis, sper pentru o clipă. Îmi imaginez lucruri, mă voi trezi în curînd din acest coșmar. Aș mișca, dacă aș putea. Mi-aș da, poate, palme, m-aș ciupi... Aș urla, de spaimă – dar chiar și acest simplu lucru, instinctiv, îmi este interzis. Presiunea aerului îmi lipește masca de față, zădărnicind orice tentativă de a-mi exterioriza sentimentele umane. Sunt ca o gîză răstignită, prinsă de un pietroi azvîrlit spre suprafața luminoasă de sub mine. Strîng puternic din ochi, întrebîndu-mă, vag: cît timp mi-a mai rămas?

Cînd deschid ochii, e întuneric. Masca nu mi se mai lipește de față. Pot respira în voie. Pot mirosi! Aerul e răcoros, încărcat cu arome și efluvii. E umezeală, ca sub coroana unor arbori. Deasupra mea, o bolta de ramuri înfrunzite care acoperă complet cerul, probabil, întunecos, al nopții. Nu mai zac pe stomac, neajutorat, ci pe spate. Simt sub spinarea umedă pămîntul jilav, elastic. Zgomote neclare sub coroana copacilor îmi confirmă că sunt într-o junglă – dar, după teroarea prin care trecusem cu doar cîteva clipe (ore, zile, ani) înainte, gîndul că ar putea fi și animale periculoase mă lasă indiferent.

M-am ridicat încet, amețit, dar fără dureri în mușchi. M-am mai cutremurat o dată sub tensiunea clipelor de groază precedente. Cum am ajuns aici? De ce? Am simțit o prezență și am ridicat privirea. În lumina puțină, palidă, se întrevedea o siluetă. Stătea la cîțiva pași de mine. Era evident bipedă, chiar extrem de asemănătoare unui uman. Trăsăturile erau ascunse de întunecimea de sub coroana arborilor. Ne-am privit în tăcere cîteva momente, poate chiar un

minut. Apoi a făcut cîțiva pași spre mine, mișcîndu-se grațios, cu palmele întinse pașnic în față. Puteam vedea că sunt goale, de o formă cît se poate de normală. Subțiri, agile, zvelte, cu degete puternice și unghii frumos scurtate. Se opri la cîțiva pași, sub o rază de lumină care străpungea bolta. Era, cum bănuisem, destul e înalt – îmi venea pînă la umeri, probabil. Era complet gol, cu capul oval, părul scurt, urechi relativ mici, maxilarul normal. Fruntea puțin bombata cobora deasupra unor arcade puternice care ascundeau în găvane adînci doi ochi luminoși. Pielea era arămie, chiar ciocolatie. Nu îi puteam aprecia vărsta.

Buzele i s-au arcuit într-un surîs pașnic iar una din palme atinse propriul piept, apoi se întinse spre mine. Un gest cît se poate de prietenos, mi-am zis. Poate, în definitiv, n-am ajuns prea departe, sunt totuși pe unul din continentele sudice ale Pămîntului. I-am imitat gestul, asigurîndu-l de prietenia mea. Am zîmbit și eu, întrebîndu-mă dacă expresia mea de prietenie o egala pe-a lui. Nu mai zîmbisem de mult. Pe urmă mi-am dat seama că alături de el apăruseră, ca niște năluci, alte două siluete. Feminine, evident. Mai zvelte, mai grațioase, puțin mai scunde. La fel de arămii, cu părul la fel de scurt – dar cu sînii evident mai proeminenți pe piept. Ele purtau cercei scurți și cîte-o salbă la gît. Nici ele nu purtau nici-o urmă de veșmînt. După ce ne-am cercetat cîteva minute, bărbatul mi-a făcut semn să-l urmez. Fără un cuvînt, se întoarse și porni spre adîncul junglei cu pași elastici, nu prea grăbiți, urmat de una din femei. Cea de-a doua așteptă să trec pe lîngă ea, apoi mă urmă. Deși întunericul era aproape complet, făcîndu-mă să șovăi deseori sau chiar să mă împiedic, ei pășeau fără șovăială. Avea să fie un drum lung.

Cînd am părăsit codrul, soarele sărise peste orizont. Deși insisesizabil diferit, Soarele îmi părea altul decît cel cu care eram obișnuit. În lumina razelor, care ne cădea dinspre stînga, puteam să-mi văd mai bine tovarășii de drum. La toți trei, mușchi subțiri, puternici, lungi, dovedeau o mare putere fizică. Nu aveau pic de

grăsime pe trup și îmi era extrem de greu să le atribui o vîrstă. Toți trei aveau ochii verde-pal, chiar puțin aurii, iar pielea era, într-adevăr, ciocolatie. Părul era negru. Se uitară puțin uimiți cînd mă văzură coborînd un fermoar și desfăcîndu-mi jacheta la piept. Probabil se obișnuiseră cu înfățișarea mea încă din timpul nopții, însă nu intuiseră că trupul meu este îmbrăcat în veșminte. Nu păreau a fi obișnuiți să poarte haine. Se priviră cîteva clipe, apoi porniră mai departe. Eu, deși destul de bine pregătit fizic, începusem să resimt orele de marș nocturn prin junglă. Ei încetiniră pasul numai cînd simțiră că am dificultăți să țin ritmul cu ei. În sat am ajuns abia după prînz.

Era un sat simplu, primitiv, cu locuințe construite din lemn și frunze. Păreau însă foarte comode, răcoroase (mi-am dat seama pășind în cea care-mi fusese desemnată) și înconjurate de mici grădini frumos aranjate. Îmi aminteau de casele japoneze. Peste tot era o mare curățenie, aleile erau acoperite cu nisip și pietriș fin, deseori colorat, într-un tot armonios. Stîlpii caselor, porțile, alte obiecte din lemn, erau frumos sculptate și cizelate. Frunzele folosite la construcții, ca și plantele de prin grădini, erau armonios colorate și îmbinate, creînd o stare de bine proaspăt și liniștitor. Oameni erau cu toții destul de asemănători la înfățișarea fizică. Majoritatea păreau a fi tineri. Femeile reprezentau circa jumătate din totalul populației maturîă, iar copiii de diferite vîrste mai bine de-o treime . Nu am zărit niciun bătrîn, nici o persoană supraponderală sau cu handicap fizic – ceea ce mi s-a părut curios. Accidentele și metabolismul nu puteau fi cu totul ocolite. Poate acest rai avea și spini, mi-am zis, privind cu reticență în jur.

Una dintre însoțitoare ne părăsise, dar bărbatul care mă însoțise și tovarășă lui mi s-au alăturat în umbra lăsată de acoperișul colibei, chiar în deschizătura ei. Nu prea părea să existe intimitate în sat. La un moment dat, ni s-a alăturat un alt bărbat, probabil, mai în vîrstă. NU era mai ridat, mușchii erau la fel de elastici, dar ochii arătau mai multă experiență, mai multă hotărîre, certitudine, voință. Avea

un aer de autoritate, indiscutabil. I-am zis, în gînd, „Șeful”. Chiar așa era, am aflat în curînd.

Comunicarea cu localnicii a fost un lucru destul de simplu. Șeful mi s-a adresat într-o limbă necunoscută, cu inflexiuni puțin fluierate, dar nu foarte rapidă. Am răspuns, prezentîndu-mă. A ascultat cu atenție și, după ce am mai pronunțat cîteva fraze, a încercat, șovăitor, să mă imite. Cu un rezultate neașteptat de bun. Știam încă de pe pămînt că popoarele mai simple au dovedit deseori mai mult talent lingvistic – sau imitativ – decît europenii. Șeful și, curînd și ceilalți doi, dovedeau și o mare putere de înțelegere, chiar de intuiție, astfel că, pînă pe seară, ajunsesem să conversăm rezonabil.

Dar n-am de gînd să vorbesc mai mult nici despre sat, nici despre civilizația întîlnită, nici măcar despre persoanele întîlnite. O voi face, poate, cu alt prilej – cu puțin noroc și ajutor de la Divinitate. Voi aminti doar despre întîmplările care m-au făcut să redescopăr sentimentul uitat al dragostei.

Le-am spus din start că, pur și simplu, nu știam cum de-am ajuns pe planeta lor și, mai ales, cum de sunt încă în viață. Am încercat să le povestesc sentimentele avute în acea clipă nebună, de vis sau imaginație – dar poate realitate – pe cînd pluteam deasupra unui Ocean. „Șefu” m-a ascultat în liniște – așa cum făcea de obicei, fără urmă de interes, uimire sau chiar sentiment cît de cît uman, zîmbind doar, cînd și cînd, angelic -, după care s-a întors spre tovarășii lui schimbînd priviri. Aflasem deja că băștinașii, care se numeau între ei ***davos***, ceea ce însemna „aleșii” – comunicau prin telepatie combinată cu un limbaj non-verbal, un amestec de poziții ale trupului, expresii și priviri de diferite intensități. Apoi, Milo – bărbatul care mă întîmpinase în pădure – a spus un singur cuvînt: „***Dragod***”. Ceilalți doi au încuviințat și m-au privit senini, tăcuți. Și totuși, am simțit un sentiment de așteptare, ca un fel de avertisment al unui posibil risc, chiar dacă nu iminent.

În timpul discuției cu ei, mai ales cu „Șefu”, al cărui nume era, de

fapt, Madur, am înțeles destul de greu de ce se considerau „aleși" – davos. Nu păreau să aibă vreun sentiment religios, deci le venea greu să-mi explice cine și în ce fel îi alesese. Nici eu nu puteam înțelege, avînd tendința de a lega această credință a „alegerii" de o zeitate. Se pare că ei se autoaleseseră singuri. Sau poate îi aleseseră niște dușmani din vechime, ei fiind singurii care au reușit, pînă la urmă, să se împotrivească acestora, spre deosebire de restul populațiilor de pe planetă. Nu păreau a avea sentimente negative la adresa acelor dușmani, mai ales că încercau să mă facă să înțeleg că „davos" sunt ceea ce sunt mai ales datorită „dușmanilor".

Un moment destul de penibil a intervenit atunci cînd i-am întrebat cum se face că în societatea lor nu există persoane în vărstă, grase, bolnave – cu alte cuvinte, neputincioase. Dușmanii sunt de vină? Nu, nici vorbă, s-au împotrivit cei trei. Doar într-o oarecare măsură – rectifică Loina, care părea să aibă o oarecare funcție în cadrul societății – poate învățătoare, ghicitoare, vindecătoare, poate chiar toate trei împreună. Nu am înțeles prea bine nici relațiile care existau între ea și ceilalți doi: aveam uneori impresia că nu există niciuna, dar alteori părea a fi fiica unuia sau altuia dintre ei, sau chiar a ambilor. Ba chiar și parteneră – un fel de soție, tovarășă de colibă, poate crescînd împreună un copil sau mai mulți.

În ce măsură? Păi, datorită dușmanilor, aleșii trebuiseră să-și adapteze modul de viață. Ceea ce dusese, în final, la dispariția acestor „neputincioși". Sensul cuvîntului părea să fie și cel de „nealeși". Desigur, cei trei nu foloseau acest cuvînt, nu avea un sens strict peiorativ, conținea chiar o anumită doză de tristețe și părere de rău, dar împlinite toate și cu un sentiment de detașare. Ca și cum ar fi vorbit despre cineva drag, pierit într-un accident inevitabil. Chiar și opiniile celor trei erau cumva diferite. Șeful părea mai detașat, vorbea ca despre o statistică. Milo, cu mare tristețe, pe cînd Loina cu asprime și hotărîre. Dar într-o privință erau perfect de acord: nu, nu dușmanii produceau dispariția „neputincioșilor".

Un alt lucru pe care nu l-am putut înțelege, oricît au încercat să mă lămurească, a fost modul în care ei interpretau sentimentul de dragoste. Nici măcar nu aveau un astfel de cuvînd, iar sentimentul era mult mai vag decît la pămînteni, la care putea produce pasiune, dar și sentimente înălțătoare de altruism, comuniune. Pentru a mă face înțeles, am încercat să le explic cuvintele unui scriitor antic, extrem de îndepărtat, care scriese un elogiu dragostei, spunînd: „unde dragoste nu este, nimic nu este". Bineînțeles, pentru ei, care nu vedeau acest sentiment așa cum îl vedeam noi, cuvintele nu aveau sens. Să nu se înțeleagă că ei erau lipsiți de sentimente, dar pentru ei era mult mai importantă societatea lor, a aleșilor, decît un anumit ales. Comunitatea prima chiar și asupra copiilor, primii în ordinea sentimentului de „iubire". Un prieten, de orice sex ar fi fost, era mult mai important decît „partenerul" (cum am spus, nu mi s-a părut că acest termen să se fi tradus exact prin soț, sau chiar iubit, amant sau alt termen uman), dar chiar părinți sau alt grad de rudenie. Dacă un părinte – care avea mai mult sensul de „îngrijitor" – avea un puternic sentiment, foarte apropiat dragostei, față de copii, acest lucru nu era deloc valabil între copii și părinți, sau frați și surori.

Însă mai curios, se pare că, într-un oarecare fel, sentimentul de dragoste era privit cu un sentiment de jenă, ca ceva destul de rușinos. La un moment dat, pentru a mă face să înțeleg mai bine, Loina a folosit cuvîntul misterios „dragod" – de data asta cu un sens foarte asemănător celui de „anatema". Așa am început să înțeleg că acest cuvînd era extrem de rar folosit și atunci cu rușine, jenă, scîrbă chiar. Părea a se referi la un mare păcat, murdărie, ticăloșie. Mi-au trebuit multe ore de conversație să înțeleg că, totuși, prin „dragod" ei înțelegeau chiar „dușmanul". Mult timp am avut impresia că folosirea aceluiași termen era mai mult o reacție de ură la adresa „dușmanului". Totuși, nu era așa, pentru că, așa cum v-am spus deja, păreau să acorde totuși un rol pozitiv înfruntării cu dușmanii.

Pe urmă, după vreo cîteva zile de conversații – ei erau, mai ales, interesați de civilizația umană, de artele, științele umane și mai puțin de călătoria în spațiu. Mai ales de istoria civilizațiilor umane - pe care totuși nu o prea înțelegeau, cu atît mai mult cu cît nu înelegeau motivele unor războaie fratricide între umani. Așa am ajuns la discuții despre credințe și religii, loc în care ei nu m-au mai putut urmări. Au evitat să mă jignească în vreun fel, dar am surprins pe chipul lor o expresie cît se poate de asemănătoare cu cea pe care o aveau cînd pronunțau cuvîntul „dragod”. Un pămîntean ar fi spus, probabil, „cîh!”. Și așa am ajuns să vorbesc mai pe larg despre dragostea spirituală și cea frățească, religioasă, despre cea trupească și sentimentele delicate de comuniune cu prietenul, părintele, copilul, tovarășul de activitate și chiar față de persoanele din aceeași naționalitate. Asta a dus la un adevărat zbucium din partea celor trei care acum conversau între ei, schimbînd gesturi, ipostaze, expresii, fulgerări de priviri și, probabil, gînduri. Deși nu auzeam nimic, îmi puteam da seama cît de intensă era această discuție: părea că atmosfera întreagă se încărcase cu energie. Nu neapărat pozitiv, a trebuit să recunosc în sinea mea.

Din acel moment, atmosfera între noi a început să se schimbe, insesizabil. Probabil, dacă n-aș fi fost o persoană extrem de sensibilă la sentimentele celor din preajma mea și n-aș fi privit cu foarte mare atenție comportamentul lor, n-aș fi sesizat nimic. Părea ca persoana mea să le fi produs o mare dezamăgire. Într-un anumit fel, simțeam că mă priveau, cumva, la fel ca pe „neputincioși”. Cu puțină milă, mai multă indiferență și răceală, plictis, atenție cercetătoare, precauție... Părea să se aștepte din partea mea la lucruri rele, neașteptate, față de care ar fi fost bine să stea pregătiți. Și-am mai observat ceva: copiii care, pînă în acel moment păreau să fi roit în jurul nostru, se răriseră foarte mult. Cumva, păreau să mă ocolească. Chiar și cei trei începuseră să vină mult mai rar să mă caute. Iar cînd porneam în plimbările mele zilnice, ca din întîmplare, un localnic – femeie sau bărbat – apărea prin preajmă.

Nu c-ar fi dorit neapărat să intre în vorbă cu mine.

Singura care nu părea a fi atinsă de această neașteptată neîncredere era Linua, probabil,una din surorile Loinei. Zic probabil, pentru că observasem modul în care numele unor persoane care păreau înrudite făceau parte din aceeași familie – măcar ca sunete. La înfățișare semănau, desigur, ca mai toate femeile satului. Păreau a fi și de vîrste destul de asemănătoare – oricum, era greu de crezut că una din ele ar fi fost mama sau fiica celeilalte. Dar poate erau verișoare, sau surori vitrege. Aceste grade de rudenie nu erau prea importante în sistemul lor de valori.

Linua începuse să vină să mă viziteze, să schimbăm unele vorbe, atunci cînd îi vedea pe cei trei plecînd. Avea și ea un talent deosebit de a comunica, astfel că în curînd ajunsese s-o depășească chiar și pe Loina, care petrecea mai mult timp cu mine. Poate unde principalul comunicator era Șefu. Din subiectele atinse, am înțeles că, prin telepatie, Linua împărtășise cunoștințele acumulate de cei trei. Avea însă, deseori, opinii proprii – nu o dată chiar destul de diferite de-ale „surorii” ei. Părea să fie mai puțin scîrbită de „dragod”. Și, am observat, mai deschisă conceptului de dragoste, iubire, agape. Întreaga experiență trăită alături de Linua o voi povesti însă cu altă ocazie. Aici voi continua să prezint urmarea întîlnirilor dintre noi.

Vorbind despre felul în care umanii pămînteni erau interesați de sentimentul de iubire, am început să simt cum între noi se înfiripează mai întîi o idilă care, curînd, deveni tot mai puternică. Cu cît atitudinea celorlalți era mai rece, cu atît noi ne simțeam mai legați. E drept, Linua încerca să mă facă să înțeleg cumplita angoasă prin care trecea, încălcînd tradițiile și credințele neamului ei, devenind chiar ea tot mai „dragod” – așa cum eu începusem să fiu privit de tot mai mulți băștinași. Asta era și un pericol latent, care devenea tot mai iminent: putea genera violențe la adresa noastră. Așa am aflat că, în general, „neputincioșii” erau pur și simplu eliminați din comunitatea în cadrul căreia nu mai puteau

funcționa „normal”. Era un mod prin care localnicii se apărau împotriva „dușmanilor”, chiar dacă numai a influenței lor. Linua recunoștea că, de-a lungul timpului, se văzuse că „neputincioșii” cădeau mult mai ușor sub influența „dragod”, lucru care făcuse ca alte comunități să piardă războiul cu „dușmanii”. Comunitatea lor, care purta numele de Aleșii de la Izvor, nu putea accepta acest risc. Deci, ne puteam aștepta să fim cît de curînd eliminați.

„Or să ne alunge?” am întrebat, stresat de perspectiva de a intra în conflict cu populația unei planete străine.

„Nu. Cei alungați cad total sub influența „dragod”, iar asta duce la întărirea dușmanului. Așa că „neputincioșii” sunt eliminați fizic.”

„Atunci,va trebui să fugim”, am spus eu hotărît.

„Nu va fi ușor” mă avertiză ea. „Suntem telepați și permanent conștienți de fiecare dintre noi. Vor ști ce fac, ce gîndesc, unde mă aflu...”

Am luat decizia într-o clipă. Cu o lovitură puternică, am făcut-o pe iubita mea să-și piardă cunoștința. Am luat-o apoi în brațe și m-am strecurat în noapte. Știam că pe mine nu aveau cum să mă depisteze – și profitam de ploaia zilnică nocturnă care cădea în jungla ce înconjura satul. Am mers ore și ore, îndepărtîndu-mă cît mai mult. La un moment dat, cînd am simțit că tînăra dădea semne că s-ar trezi, am adus-o din nou în stare de inconștiență. Trupul ei slăbuț și ușor nu era o povară prea mare pentru trupul meu mușchiulos, întărit în ani de zile de exerciții fizice. Am mers toată noaptea, toată ziua și noaptea următoare. Mă apropiam de munți.

În sfîrșit, prea obosit ca să mai pot merge, am lovit-o din nou pe Linua – regretînd lipsa unui drog sau medicament anestezic - și am adormit. Bineînțeles, am dormit mai mult decît îmi propusesem, astfel că ea s-a trezit înaintea mea. A fost atunci un moment de cumpănă – urmăritorii noștri îi simțiră imediat gîndurile și porniră rapid în direcția noastră. Erau totuși destul de departe. Am scăpat pentru că, simțind sentimentele care ne legau, acum deosebit de puternice, a intervenit... „dușmanul”. El ne-a luat și ne-a dus de

acolo departe, în vîrful unui munte unde, ne-a spus, umanii nu ne vor putea găsi pentru o lungă periopada de timp. Se pare că, dincolo de o anumită distanță, nu mai erau în stare să-și simtă semenii.

„Nu vor renunța” ne avertiză Dușmanul. „Ei știu că voi îmi dați putere, nu pot permite acest lucru. Ei nu știu cîți mai suntem, dar știu că exist măcar eu. Și vor căuta să se folosească de Linua pentru a mă găsi.”

În lumina soarelui, puteam vedea „dușmanul”. Era un dragon! Exact așa cum rămăsese în puținele amintitiri ale umanilor pămînteni: lung de circa opt metri, înalt pe picioarele din față de circa patru metri, cu un corp cilindric continuat de o coadă lungă și tot mai subțire, cu solzi mari deasupra, solzi care continuau pe spinare pînă pe gîtul șerpiform, lung de circa doi metri. Avea capul „ca de vacă”, cu nări mari, și ochi imenși, frontali, rotunzi, asemănători celor umani. O pielița nu foarte transparentă cobora, din cînd în cînd, asupra lor. Nu avea colți, ci un fel de plăci care indicau că hrana lui predilectă era vegetală. Nu scotea fum sau flăcări pe nări, desigur. Cea mai impresionantă trăsătură a lui erau cele două aripi care, desfășurate, atingeau aproape opt metri în avergură. Pielea era groasă, cu solzi lucitori ca de metal, colorați în albastru. Era telepat – putea conversa nu numai cu Linua ci și cu mine.

Am trăit destulde mult alături de el. Îl chema Dirceus și recunoștea că e ultimul din rasa lui. Își amintea de locuri pămîntene – trăise mai bine de cinci mii de ani. Pe unele le văzusem și eu. Se pare că pe Pămînt, dragonii fuseseră mult mai mici ca dimensiune, nu așa cum își imaginaseră oamenii, pornind de la o realitate care, în cea mai mare parte a timpului, le scăpa. Nu au fost niciodată în conflict cu umanii, nici cu alte ființe . Erau urmași îndepărtați ai reptilelor prediluviene, evoluînd într-o nișă care le permisese dezvoltarea. Erau înzestrați cu rațiune, dar nu formaseră niciodată o civilizație materială.

A recunoscut că au venit de la început în conflict cu religiile

organizate umane din toate timpurile, care au văzut în ei, în dragoni, o amenințare. Încă de la început au fost etichetați drept malefici. Toți liderii religioși ai diferitelor credințe au luptat și i-au învins pe dragoni. Aportul lor la cunoaștere, la ridicare umanilor din țărîna animalică se manifesta în miturile despre creația lumii prin ei.

„Hmm. Ne-au furat mesajul de iubire” le povestise Dirceus. „Activitatea noastră cerebrală este potențată de sentimente, mai ales cele de iubire, bunătate, altruism. Nu putem trăi fără umani. Dar încă din vechime se observase că noi eram întăriți de sentimentele umane. Am fost făcuți malefici, pentru a fi ocoliți. Umanii au dezvoltat sentimente rele, negative, de ură, dușmănie, cruzime, invidie, indiferență... Toate acestea sunt ca otrava pentru noi. În final, au învățat că indiferența fată de noi ne poate distruge. Ajunseseră umanii să stea în fața noastră și să nu ne vadă, să nu ne audă, să nu ne simtă chiar. Pur și simplu, nu existam. Eram ca un fel de „tabu”: nu vezi ceea ce nu vrei să vezi. Și noi nu eram în stare să le facem rău, nu puteam să ne impunem simțirii lor fără ca ei să dorească să ne simtă. A trebuit, într-un final, să plecăm.”

„Cum de te vedem noi?” întrebă Linua.

„Voi încă nu ați dezvoltat starea de „tabu”, de orbire spirituală. Ne urîți – ceea ce e rău, dar existăm pentru voi. Din păcate pentru noi, telepatia vostră este o armă redutabilă, pe care noi nu am învățat s-o contracarăm. Refuzați sentimentele de dragoste, iar cel de conservare a speciei nu este suficient pentru noi, e la limita animalității. Conștient, refuzați dragostea, pentru a nu ne da o armă. Voi doi sunteți ultima mea speranță! Altfel, voi pieri și eu – ultimul dragon.”

„Cu ce te putem ajuta?” am întrebat eu.

„O, foarte mult. Iubiți-vă. Iubiți-vă copiii. Iubiți Lumea și pe semenii voștri. Iubiți-mă pe mine. Iubiți natura. Învățați-vă urmașii să iubească și ei. Nu este nimic rău în iubire. Într-adevăr, dacă dragoste nu e, nimic nu e! Asta mă va ajuta să trăiesc – poate, chiar să mă înmulțesc.”

Dragonii sunt asexuați. Naște cel ce poate depune ouă. Embrionul apare sub o puternică trăire de iubire. Singur își clocește oul – cu dragoste. Nu îl lasă să se dezvolte singur, așa cum procedează reptilele. Nu trebuie să stea pe el, încălzindu-l, dar trebuie să fie permanent în preajma lui. Adevărul este că oul lui Dirceus s-a dezvoltat mult mai repede decît de obicei, atingînd stadiul de naștere în cîteva luni – deși în mod normal lua ani de zile. Stînd pe piscul de munte, noi nu ne prea mișcam – ne mai ducea dragonul în zbor să facem plimbări. Iubirea noastră l-a vegheat permanent, chiar și cînd dragonul pleca să ne caute de mîncare. Țineam oul alături de noi, în pat. Cînd Linua a rămas însărcinată, și ea și oul vibrau în sentimentele mele puternice. Părea că dragostea mea creștea în prezența dragonului. Iar după ce Linua a născut, dragostea parentală a adus un adaos de sentiment asupra oului. Ultimul dragon – dragonul unui nou eon – a apărut în acest leagăn de iubire. Ultimul născut – dar, poate, primul dintr-un șir lung de nou-născuți. Pînă să părăsim piscul, Dirceus mai născuse un ou. Acesta era auriu, spre deosebire de primul, Alutus, alb. Dragonul era extrem de fericit, dragonii aurii sunt foarte rari. Ne înmulțeam și aveam nevoie de un spațiu mai generos. Dragonul spunea că simțea tot mai des umanii apropiindu-se de munți. Era timpul să plecăm.

Dar despre viața mea alături de Linua, de copiii noștri, de familia tot mai numeroasă a prietenilor noștri dragoni, despre reîntîlnirea cu umanii pămînteni, o să povesc cu altă ocazie. Cu voia Creatorului.

SFÎRȘIT

Făt Frumos Nenăscut

A fost odată ca niciodată, pe vremea cînd oamenii nu mai citeau cărți, își pierdeau credințele și speranțele, nu mai respectau Pămîntul și se bucurau mai degrabă de invidia megieșilor lor decît de bunul lor renume. Pe atunci existau un altfel de pureci care, potcoviți cu nouăzeci și nouă de ocale, săreau pînă la cer și chiar dincolo de el și, pe drept cuvînt vă spun, mai mincinos e cel ce nu crede în cele spuse de mine decît cel ce povestește.

Trăiau în acele vremuri doi oameni, soț și soție. Erau nici prea săraci, nici prea bogați, dar ar fi vrut să fie și mai bogați. Nici tineri nu mai erau. Considerau ei că încă nu-și trăiseră viața și nici nu-și împliniseră dorințele la care visau nopțile. Cum nu erau cu nimic deosebiți de semenii lor, de mult nu mai luaseră vreo carte în mînă, iar tradițiile și credințele le uitaseră mai de tot. Mai curînd credeau în vrăji, în flăcări violet și spirite, deși, nu le văzuseră vreodată.

În povești nu mai credeau. De fapt, auziseră cîteva povești tare de demult, pe cînd le trăiau bunicile, însă le uitaseră încă de atunci. Acum credeau în altfel de povești, mai ales în cele văzute la TV,

auzite în piață și în bîrfele vecinilor. De aceea, chiar dacă uneori credeau în Ursită – în cea care stă sub semnele cerești, numită și horoscop -, în ursitoare nu credeau.

Dar iată că acele ursitoare, numiți-le cum vreți, Parce, Norne, nu pieriseră odată cu tradițiile și credințele. Și mai poposeau la capul femeilor – deși nu la toate. Crescuse într-atît de mult numărul femeilor în lume, încît Cele Trei mergeau la întîmplare, așa cum hotăra Destinul, ba la o femeie, ba la alta... Deseori, înainte de nașterea copilului, ba, cîteodată, cu foarte mult timp înainte de momentul nașterii. Așa s-a întîmplat și în povestea noastră.

Abia rămăsese femeia grea, că la capul ei au poposit Cele Trei ursitoare. Femeia nu le-a văzut, era noapte și dormea și, oricum, nu credea în existența lor. Nici nu știa că e borțoasă, de altfel. Așa că, nu știu cum arătau Cele Trei. Poate una era tînără, una matură și cea de-a treia bătrînă... Poate toate trei erau bătrîne... Unii le numeau „sfinte”: Sfînta Marți, Sfînta Vineri și Sfînta Duminică. Chiar nu știu cum arătau cele trei Ursitoare, însă știu sigur că au vorbit:

„Hm,” zise prima, Marțolea. „cred c-am venit degeaba. Acest copil nu se va naște...Și o tristețe profundă i se citi pe față.”

„Ba, se va naște.” o contrazise Venera. „Pentru că are un Destin, o Soartă, o Căutare. Numai că se va naște fără trup. Doar suflet.”

„Va deveni om întreg.” zise la urmă Domnica, zîmbind cu blîndețe. „Își va căpăta trupul dacă va împlini Destinul. Abia atunci va fi Făt-Frumosul. Dar... dacă nu va termina Căutarea, sufletul i se va risipi.”

Cu aceste cuvinte, Cele Trei porniră mai departe, că nu puteau poposi prea mult în fiecare loc. Fiind ele atît de ocupate, nici nu le vom mai întîlni în povestea noastră, că din poveste mult mai este.

Și iată! femeia simți că este grea. S-a sfătuit cu bărbatul ei.

„Nu se poate!” a zis acesta hotărît. „Nu e momentul. Abia am pus temelia casei – unde o să naști? În apartamentul ăsta?”

„Ai dreptate.” încuviință femeia. „Peste trei luni termin cursul,

apoi plec la specializare. Ce se alege din cariera mea? Am șansa să cîștig mult mai bine. Ne vom cumpăra mașina dorită!”

„Vom construi casa. Vom merge în Caraibe. Suntem încă tineri, avem timp să facem nu un copil, ci chiar doi, numai să vrem!”

„Așa e. Nu putem să ne închidem viața pentru un copil. Nici el n-ar accepta o viață în lipsuri.”

S-a dus femeia la un vraci de se cheamă medic și a scăpat de sarcină. Apoi și-au văzut de viață. Și-au văzut carierele împlinite, au construit casa, au schimbat cîteva mașini, au fost în Caraibe, ba chiar și în Tahiti, au cumpărat alte multe nimicuri... Uneori mai călcau alături de lege pentru a-și împlini viața.Trăiau, așa cum credeau ei că merită.

Dar femeia a început la un moment dat să aibă visuri neliniștitoare. Se făcea că un copil, mai precis un băiat, plînge. A început să se gîndească la copilul nenăscut, așa că i-a spus bărbatului:

„Cred c-a venit timpul să facem și ultimul lucru: un copil.”

„Nu suntem cam bătrîni?” și-a arătat bărbatul îndoiala.

„Să mergem la vraci!”

S-au dus. Medicul le-a dat tot felul de ierburi și prafuri și marea minune s-a întîmplat: femeia a rămas grea! Doar că, fiind ea chiar pornită spre bătrînețe, deși n-o recunoștea, a avut o sarcină grea și-o naștere cu probleme; era să și moară. A născut o fetiță bolnăvicioasă și micuță, de care medicii tare se îndoiau că va atinge vîrsta maturității. De data asta, Ursitoarele n-au mai trecut pe-acolo, fiind foarte solicitate pe alte tărîmuri. Nu știu dacă asta a fost de bine sau de rău. Ursita nu aduce numai bucurii... Ei, dar din poveste, mult mai este...

Să vedem cum a rămas cu acel copil nenăscut, pe care Cele Trei l-au ursit. Iată că, deși noi nu mai credem în povești, ele chiar se împlinesc cîteodată. Așadar, copilul, un băiat, se născuse la soroc. Nu s-a născut în trup, pentru că mama lui îl lepădase, dar sufletul lui se născuse pentru a împlini ursita.

Ca orice copil, el stătea mai mult pe lîngă părinții săi – mai ales pe lîngă mamă. Și, deși ne aflăm într-o poveste, băiatul nu a crescut în trei zile cît în trei ani, ci mult mai încet.

A ajuns totuși, la un moment dat, să-și dea seama că el e altfel decît părinții lui și decît ceilalți oameni: nu avea trup. Neavînd trup, nu creștea în trup – însă sufletul avea minte. Și ea creștea ca din apă, de ajunsese la cîțiva ani să aibă percepții și sentimente, cunoștințe și principii. Așa și-a dat el seama că mama lui îi vînduse trupul pe nimicuri materiale. Și-a început să plîngă, plin de durere pentru nepăsarea și egoismul părinților lui. Pentru că el îi iubea, chiar așa cum erau ei.

Cînd a văzut că i s-a născut o surioară, s-a bucurat foarte mult și nu a mai plîns. Acum o vedea pe mama lui plîngînd des, pe tata mai mereu furios, pentru că fata era bolnavă. Pînă la urmă, tata a plecat, căutînd fericirea în altă parte. Nu știu dacă a găsit-o și cît a plătit pentru ea, căci fericirea nu vine gratis, dar aceea este o altă poveste.

Așa că băiatul a început să se frămînte: cum să facă, cum să dreagă, să aducă sănătate surioarei și fericire mamei? Și nu găsea nicio rezolvare. S-a gîndit atunci că numai Cele Trei îl pot ajuta. Pasămite, auzise și el de Ursitoare. Dar unde să le găsească? Ele umblă toată lumea, niciunde nu se opresc mai mult de cîteva clipe. Ar putea alerga după ele toată viața, fără a le putea găsi! S-a gîndit el ce s-a gîndit și și-a zis: doar cineva care crede în povești mă poate ajuta!

A început să umble prin lume. Fără trup e mult mai ușor să călătorești. Zbura sufletul băiatului ca vîntul și ca gîndul... Doar că nu găsea pe nimeni care să creadă în povești. Ici și colo găsea cîte-un băiețel sau vreo fetiță care credeau – dar ei nu știau ce sfat să-i dea. Rar găsea cîte un moș sau cîte-o babă, care-și mai aminteau de poveștile auzite sau citite în copilărie, dar acum nu mai credeau în ele. „Ehei, basme! Cine mai crede astăzi în basme?”

A ajuns într-un sfîrșit pe o insulă în mijlocul oceanului, unde

tradițiile nu muriseră de tot. Acolo, într-o colibă, trăia o femeie bătrînă, bătrînă, care credea că basmele sunt adevărate! I-a povestit despre nevoile lui, despre Ursitoare.

„Sunt adevărate, dar ele nu sunt de pe lumea asta. De aceea, eu cred că le poți găsi pe Cele Trei pe celălalt tărîm. Ele acolo sunt adevărate, aici le călătorește numai sufletul. Doar ele te pot ajuta."

„Și cum pot ajunge pe celălalt tărîm?"

„Oh, asta e ușor. El este aici, lîngă noi. Trebuie doar să vrei să ajungi acolo. Dacă ai o nevoie mare, vei ajunge."

S-a gîndit atunci la nevoia lui: sănătatea unei copile fără vină și fericirea unei femei vinovate, dar pe care o iertase. Și, ieșind din coliba bătrînei, s-a trezit nu pe insula din mijlocul oceanului, ci pe o cîmpie întinsă. A pornit la întîmplare și a mers, și a mers, pînă a zărit o colibă, nu mult diferită de cea pe care o lăsase în urmă. Aici locuia Sfînta Marți.

„Sărut mîna, bunicuță", i-a dat binețe flăcăul, bătînd la ușă.

„Să trăiești, voinice. Ia să te văd. Ai crescut, ai crescut... Iată că surorile mele au avut dreptate."

„Bunico, ce mă sfătuiești să fac? Surioara mea e bolnavă fără leac, mama nefericită..."

„Apoi, fiule, eu sfat nu-ți pot da; pentru mine tu nu exiști. Așa te-am văzut eu, nenăscut. Du-te la soră-mea mai mare, Sfînta Vineri, poate ea să te ajute."

A plecat flăcăul mai departe și, după ce-a trecut șapte munți, șapte văi și șapte mări, a ajuns la o altă colibă. În ea trăia o bătrînă ce semăna, bucățică ruptă, cu Marțolea.

„Sărut mîna, bunică. Am venit la tine căutînd ajutor."

„Of, flăcăule, mare nevoie trebuie să ai, de-ai ajuns pînă aici. Îți știu păsul, dar nici eu nu te pot ajuta. Eu te-am văzut ca suflet, doar. Mi s-a împlinit ursita, dar nu știu ce e mai departe. Poate sora mea cea mare, Domnica, să știe."

A pornit flăcăul iarăși la drum. Și după șapte ani, șapte luni, șapte săptămîni și șapte zile, a ajuns la coliba Sfintei Duminica.

„Sărut mîna, bunicuțo."

„Să fii voinic și sănătos, flăcăule", i-a răspuns bătrîna.

„Bunico, poți tu să mă ajuți în căutarea mea?"

„Of, flăcăule, la mare și greu lucru te-ai pornit. Să știi că cel Rău a pus stăpînire pe inima mamei tale. De aceea te-a lepădat pe tinichele fără valoare."

„Dar acum îi pare rău, știu acest lucru!"

„Îi pare. Îi pare rău mai ales pentru fericirea ei pierdută. Că are parte de necazuri pe care le crede nemeritate. O plînge pe surioara ta – mai mult pentru c-o împiedică să se ocupe de carieră, să se bucure de viață, c-a fost părăsită de bărbat... Nu, ea este încă în stăpînirea celui Rău! Doar cînd îi vei elibera inima, mama ta se va vindeca. Atunci Soarta ta se va împlini în bucurie. Așa, ea stă sub blestem! Să știi că mama ta blestemă Soarta zi de zi, fără a se gîndi că prin asta, ție și surioarei tale, vă face rău."

„Și ce pot face eu, care sunt numai suflet? Poate dacă eram trup, puteam învîrti un paloș sau un buzdugan. Așa..."

„Caută-ți arme de care te poți folosi. Nici nu știu dac-ai fi putut învinge Răul cu un paloș. Nu sunt toate ca în basm..."

„Unde-l pot găsi pe Rău?"

„Pe acest tărîm. Ca să ajungi la el, trebuie să treci un vad, o pădure și un lan. Vei cunoaște palatul lui prin faptul că e ca un foc viu – ca un crater în erupție. Lasă Sufletul să te călăuzească!"

A sărutat flăcăul mîna Sfintei și a pornit la drum. S-a urcat mai întîi pe culmea unui munte și a privit în jur, după ce s-a lăsat noaptea. Atunci, undeva departe, spre răsărit, la marginea zării, a zărit o lumină roșiatică. A pornit într-acolo. A mers ce-a mers,

zi de vară
pînă-n seară,

și multe alte zile și nopți la rînd, cea mai mare parte printr-un deșert arzător, pînă a ajuns pe malul unui rîu învolburat. Nu departe de apă, un șerpișor lung de un cot și gros de un deget, care-și lepădase pielea, încerca fără succes să ajungă la rîu. Secătuit

de nisipul încins și de soarele orbitor, era la un pas de moarte.

„Om bun”, abia a șoptit el, „eu sunt șerpișorul Sîsss, dacă vrei și poți, ajută-mă și scapă-mă de moarte. Dă-mi o gură de apă să-mi revin și îți voi sta și eu în ajutor la nevoie.”

„Vai, sărac de tine”, îl căină flăcăul. „Cum să te duc la apă, că mîini nu am?”

„Oh, om bun, dacă vrei să mă ajuți, du-te la malul rîului și strigă-mi prietena, pe broscuța Oac. Am ajutat-o și eu cînd a avut nevoie de ajutor, știu că acum va răspunde și ea.”

S-a dus flăcăul la marginea apei și a strigat așa cum îl rugase șarpele. Nu după mult timp, din apă a apărut o broscuță. A început să țopăie între rîu și șarpe, ducînd de fiecare dată puțină apă în gură, pe care o vărsa peste el. După multe drumuri, șarpele a reușit să se tîrască pînă la rîu și s-a scufundat în apă, recăpătîdu-și puterea. Ba chiar a mai crescut, așa, de-un deget...

„Flăcăule, nu știu cum să-ți mulțumesc pentru bunătatea ta. Fără tine aș fi pierit. Dacă îmi dai voie, te însoțesc în călătoria ta. Spune-mi doar cu ce te pot ajuta.”

Flăcăul îi povesti atunci despre sănătatea surioarei lui, despre nefericirea mamei, chiar și despre faptul că nu are trup, ca și despre destinația călătoriei: Curțile Răului. Călătorie aproape fără speranță, lipsit acum fiind de trup. A mulțumit șarpelui pentru ajutorul oferit, acceptînd oferta lui și atenționîndu-l va fi un drum greu, poate fără victorie și fără întoarcere.

„Un ajutor, oricît de mic ar fi el, e mai mult decît nimic. Cît despre riscul de a ne pierde viața, cum o vrea Dumnezeu.”

„Atunci, hai să mergem!”

Cu ajutorul broscuței Oac, cei doi găsiră vadul și trecură rîul și porniră mai departe, șarpele tîrîndu-se harnic pe lîngă flăcău. Nu peste mult timp, ajunseră la o pădure deasă, întunecoasă. Atît de deasă încît, dacă unul n-ar fi fost lipsit de trup iar celălalt subțire ca o vergea, nu ar fi putut s-o treacă. Așa, s-au afundat în pădure și au mers, și au mers, zile și nopți fără număr. Căci, atît de deasă era

pădurea, că nu se putea vedea cerul și nu puteau ști cînd sus era soarele sau stelele. Pînă cînd ieșiră într-o poiană, chiar în mijlocul pădurii, tocmai cînd soarele era la amiază.

În mijlocul pădurii era o pasăre, un ciocîrlan. Încerca să se ridice în zbor, dădea obosit din aripi, dar nu reușea să se ridice la mai mult de-o palmă de la pămînt. Pasămite, una din aripi era ruptă.

„Ce ai pățit, biată păsărică?” îl căină flăcăul.

„Ia, ce să pătesc? Am auzit chemarea sfintei Duminică să ne întîlnim cu ea, că are nevoie de sfat, și-am pornit spre coliba ei. Dar drumul e lung și în cale aveam această pădure cumplită. Aș fi trecut-o fără multe probleme dar, pe cînd zburam pe lîngă Curțile Răului, acesta a azvîrlit după mine cu un bulgăre de pămînt uscat. Nu m-a doborît, însă am aflat mai tîrziu că mi-a pleznit osul de la aripă. Abia am ajuns pînă aici. Acum nu mă mai pot ridica, trebuie să las osul să se vindece. Lipsit de hrană, puterile mă părăsesc. În curînd o să pier de tot...”

„Cum îl putem ajuta, prietene?” îl întrebă flăcăul pe șarpele Sîsss. „L-aș lua în sîn, dar cum nu am trup, nu am nici cămașă.”

„Știu că în această pădure este o iarbă rară, greu de găsit, care are puterea să tămăduiască oasele frînte. Eu nu știu unde s-o caut...”

„Te-ar putea ajuta furnicile, zise ciocîrlanul. Îmi sunt prietene, le-am ajutat și eu cîndva. Ele cunosc cel mai bine această pădure.”

A strigat flăcăul la marginea pădurii, rugîndu-se de furnici să-l ajute să-l vindece pe Tanu, căci așa îl chema pe ciocîrlan. Și iată!, nu peste mult timp a apărut un șir de furnici ducînd în spinare o frunză lungă și lată. Le-a mulțumit din inimă și Sisss a luat frunza, de a legat aripa ciocîrlanului. Au așteptat cîteva zile să se tămăduiască rana, șarpele aducînd mîncare pentru pasăre: gîze și semințe, pe care le găsea printre copaci. Așa, între cei trei s-a legat o prietenie strînsă.

„Dar ce a avut cel Rău cu tine, de-a aruncat cu bulgărele?”

„El face rău fără a avea nevoie și motiv, doar așa, din urîciunea

inimii lui și din bucuria de a vedea pe alții suferind. Dar cu mine avea și motive, trebuie să recunosc. Că, la curțile lui, este o fată pe care el a furat-o de mică, pe care o pune să-i slugărească. Eu eram singura ei bucurie, că-i cîntam cînd era soarele sus pe cer și-i plăcea să vorbească și să mi se plîngă pentru soarta rea de care avea parte. Încercam să-i dau curaj și speranță... De aceea am și întîrziat la chemarea sfintei. Oare de ce m-o fi chemat?”

„Ca să te întrebe despre drumul spre Curțile Răului”, îi răspunse flăcăul. „Se vede treaba că știa de venirea mea. Căci eu chiar într-acolo mă îndrept, să încerc să-i răpesc inima mamei mele pe care el a furat-o de ani de zile.”

„Ehei, la greu lucru te-ai înhămat. Răul are multe inimi răpite – și sunt ținute sub pază la loc ascuns. Dar, dacă te învoiești, o să vin și eu cu voi. Nu pot face mare lucru, dar cunosc drumul și curțile Răului, poate îți voi fi de folos. Și, cine știe, poate o vei ajuta și pe Domniță să-și dobîndească libertatea.”

„Atunci, hai și tu, cu noi.”

Cînd se lecui aripa ciocîrlanului, porniră tustrei mai departe. Cei doi, printre copaci, pasărea pe deasupra, de unde îi călăuzea cu ciripitul ei. Și, după lungă vreme, ieșiră din codru.

Acum, înaintea ochilor lor se întindea o mare de grîne pînă hăt, departe – la poalele unui munte care azvîrlea flăcări și cenușă. Porniră prin lan și acum văzură că merg mult mai greu: șarpele se tot împotmolea prin marea de tulpini foșnitoare. Dar, încet încet, muntele venea tot mai aproape.

Pe cînd se apropiau de marginea lanului de grîu, iată că dădură peste o șoricică. Aceasta stătea și plîngea de mama focului.

„Ce ai pățit, șoricelule?” îl întrebă flăcăul plin de milă.

„Vai, bieții mei copilași. Am plecat de dimineață să le aduc cîteva grăunțe tocmai de la marginea lanului. Că toate aceste spice sunt goale de boabe, vin zilnic hoardele de păsări de la Curțile Răului și le mănîncă. Doar acolo, la margine, chiar la piciorul zidului ce înconjoară curțile, se mai pot găsi grăunțe, pasămite păsările le lasă pentru zile negre. Și, în lipsa mea, copilașii mei s-au împrăștiat. Poate i-au speriat păsările răpitoare, poate chiar au fost mîncați... Ce mă fac eu acuma?”

„O da bunul Dumnezeu și copiii tăi nu-s pierduți, ci doar rătăciți. O să te ajutăm să îi cauți”, hotărî flăcăul.

Ciocîrlanul se ridică în slava cerului și de acolo scormoni cu privirea lanul, doar-doar va zări puii șoriceoaicei. Între timp, șarpele începu să se tîrască primprejur, căutînd prin borți și pe sub fire de paie căzute. Uite așa, nu după multă vreme, prietenii noștri reușiră să adune vreo șapte pui.

„Sunt aproape toți”, se bucură șoricica. „Mai lipsește doar unul.”

„Mămico, mămico”, chițcăi unul din pui, „pe frățiorul nostru l-a luat una din păsări, de aceea ne-am ascuns. Zicea că stăpînul ei, Zmeul, i-a poruncit să ne stîrpească, prea îți bagi botul prin curțile lui.”

Văzînd-o pe șoricică plîngînd, șarpele Sîsss i-a zis:

„Lasă, prietene, că noi mergem la curțile Răului. Și de-o fi, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să-l doborîm pe cel Rău și nedreptatea pe care ai suferit-o va fi pedepsită.”

Auzind aceste vorbe, șoricica zise:

„Prieteni dragi, numele meu e Mica și vă rog să mă lăsați să vin cu voi. Nu e mare lucru de capul meu, sunt cel mai slab dintre cei slabi, dar nu se știe cînd vă pot sări în ajutor.”

La aceste vorbe, cei trei se mirară foarte, că știut este că șoriceii sunt cele mai temătoare ființe. Mica, șoricica, chiar cînd rostea aceste vorbe hotărîte, clănțănea din dinți și i se încrețea pielea de frică. Așa că nu voiră să-i producă mîhnire și-o luară cu ei. Se gîndeau că nici ei nu sunt cu mult mai voinici: un șarpe subțire cît un deget și un ciocîrlan cu aripa abia vindecată – ca să nu mai vorbim de un flăcău fără trup!

Porniră, deci, tuspatru către Curțile Răului, care de-acum nu mai erau departe. Cînd ajunseră la zid, se opriră să-și tragă sufletul și să chibzuiască ce au de făcut. Ciocîrlanul dădu o tură pe deasupra

zidului, dar se întoarse speriat.

„Nu știu cine l-a pus în gardă pe Rău, zise Tanu ciocîrlanul, dar sunt pline curțile lui de păsări și jivine urîcioase. Nu știu cum ne-om putea strecura înăuntru. E ceva nou. Pînă acum nu era prea greu să ajung la Domniță.”

„Să așteptăm atunci noaptea, hotărî flăcăul. Atunci va fi, poate, mai ușor.”

Dar noaptea ieșiră cucuvele, buhe și lilieci să stea de strajă, așa că întunericul nu-i ajută cu nimic. Pe cînd se frămîntau căutînd o soluție, iată că șoricica, Mica, care plecase în cercetare, se întoarse cu o veste bună:

„Să știți că am găsit o bună prietenă a mea, o cîrtiță. Pe vremuri trăia și ea în lan, avea mușuroiul nu departe de mine. De multe ori ne-am ajutat la greu. Mi-a spus că de-o vreme s-a mutat aici, și-a făcut niște galerii care trec pe sub zid, departe, pînă la casele Zmeului. Pe acolo ne-am putea strecura.

„Poate voi, tu și Sîsss, zise flăcăul. Dar eu și Tanu? Eu sunt de-acum bărbat în putere, iar el nu se poate tîrî prin borți și galerii de sobol.”

„Cu tine nu e greu, spuse șarpele. Tu nu ai trup, poți să te face oricît de mare sau de mic. Cu Tanu e mai greu, va trebui să rămînă aici.”

„Voi rămîne”, accepta pasărea. „Dar nu uitați s-o ajutați și pe Domniță. Și-o să stau cu ochii în patru, să pot să vă sar în ajutor!”

Cei trei porniră, deci, prin galeriile cîrtiței, mergînd pe bîjbîite. Îi conducea șarpele Sîsss, care gusta aerul cu limba lui bifurcată, reușind să găsească drumul cel bun. Așa, după nu prea multe ore de mers, trebuiră să iasă la suprafață, într-un mușuroi aflat la doar cîțiva pași de peretele palatului. Dar, cînd să răsufle ușurați, un liliac simți mișcare și dădu alarma:

„Intruși! Căutați-i, că stăpînul ne va da morții dacă nu-i prindem!” Și începu o forfotă și un chirăit, încît cei trei se și vedeau prinși și luați pe sus . Cînd, deodată, ciocîrlanul căzu ca un fulger în norul de păsări și lilieci. Toate slugile Răului se aruncară asupra lui și îl făcură mici fărîme într-o clipită. Iar cei trei se strecurară în casă, nebăgați în seamă.

„Ce e, ce-i cu gălăgia asta?” întrebă un glas rău și veninos.

„Stăpîne, răspunse o cucuvaie, un intrus a încercat să pătrundă în palat, dar l-am prins și l-am pedepsit. Era acel ciocîrlan care avea obiceiul să stea de vorbă cu domnița.”

„Bine i-ați făcut”, zise vocea cea răutăcioasă. „Asta să fie învățătură de minte celor care-mi nesocotesc poruncile. Păziți mai departe!”

Se întristară cei trei auzind că prietenul lor pierise.

„A fost un viteaz”, clănțăni de frică din dinți șoricica Mica. „Un adevărat prieten. Fără jertfa lui, am fi fost prinși cu toții. Am un motiv în plus să doresc pedepsirea Zmeului.”

„Am încredințarea, prietene”, zise flăcăul, „că bunul Dumnezeu nu va lăsa nepedepsită această faptă!”

Așa că cei trei porniră tiptil, furișîndu-se pe culoarele luminate ici și colo de făclii agățate în perete. Șoricica se repezea cînd înainte, cînd în urmă, cînd pe sub uși, cercetînd și supraveghind locul. La un moment dat se întoarse și le spuse celorlalți doi:

„Aveți grijă, acolo, spre dreapta, este iatacul în care doarme Zmeul. Are lîngă el doi cîini negri, mari ca niște lupi. Dar mai încolo, drept înainte, doarme Domnița.”

„Hai să mergem la ea”, hotărî Sîsss șarpele. „Putem găsi la ea sfat bun.”

Se strecurară așadar pe lîngă iatacul Zmeului și intrară în iatacul Domniței – taman în clipa în care lumina primilor zori se strecura prin fereastră, luminînd iatacul. Fără de glas rămase flăcăul, care nu văzuse în viața lui fecioară atît de frumoasă. E drept, el își cunoștea doar mama, iar alte femei văzute fuseseră doar bătrînele întîlnite în căutarea lui.

„Doamne, ce frumoasă e?!” exclamă el. Și, fără să își dea seama de ce și cum, se aplecă deasupra ei, așa cum dormea în așternuturi

ca un copilaș, și o sărută pe buze. Fata zîmbi în somn, se lumină la față și pleoapele îi tresăriră, lăsînd să i se vadă ochii de un albastru senin.

Cînd văzu în fața ei un străin, se ridică în capul oaselor, cumva uimită. Atunci îi văzu și pe ceilalți doi, șerpișorul și șoricica, deja urcați în pat, pe covertura ei albă.

„Cine sunteți voi?" îi întrebă, privindu-i pe rînd și îmbujorîndu-se sub privirile flăcăului.

„Eu sunt flăcăul fără trup", zise acesta. „Ei sunt tovarășii și prietenii mei, șarpele Sîsss și șoricica Mica. Am mai avut un prieten, ciocîrlanul Tanu, dar el a fost ucis de slugile Zmeului, în timp ce ne salva viețile."

Se întristă fecioara auzind de moartea ciocîrlanului. Le șopti, îngrijorată:

„Și voi vă veți pierde viețile, dacă vă prinde Zmeul. Ce căutați aici?"

„Eu am venit să scap sufletul mamei mele din ghearele Răului, răspunse flăcăul. Poate asta va schimba și soarta surioarei mele, bolnavă fără leac."

„Eu am venit să îl ajut, spuse Sîsss. Pentru că el nu a pregetat să-mi scape viața. Nu știu cum îl pot ajuta, dar sunt gata să-mi dau viața pentru ca prietenul meu să-și împlinească ursita."

„Eu am ve-venit să-l pedepsesc pe Zmeu", șopti tremurînd șoricica, p-pentru că mi-a ucis unul dintre c-copilași, p-pentru că slugile lui fac p-prăpăd printre ființele lanului, p-pentru că l-a ucis pe p-prietenul T-tanu.

„La grea muncă v-ați pornit", zise Domnița, gînditoare. „Pe Zmeu nu-l poate învinge un Făt- frumos de-adevărat, darămite, voi. Nu vorbesc cu dispreț, vă admir curajul, dar în fața lui sunteți lipsiți de putere. Poate, dacă ați pune mîna pe puterile lui... Că nu le poartă la el, ci le-a pus în cei doi cîini. Nimeni nu știe asta și cîinii, oricît de fioroși și ucigători par, sunt învățați s-o rupă la fugă din fața pericolului. Nimeni nu-i poate prinde, dacă fug!

„Și cum sunt acele puteri ale Zmeului?" întrebă șarpele.

„Sunt ca două măsline – cîte una în fiecare cîine. E destul să le zdrobești pe-amîndouă și Zmeul crapă. Atunci, toate sufletele care au fost răpite de el, vor fi libere. Voi fi și eu liberă", zise ea uimită de această posibilitate.

„Ne poți ajuta?" o întrebă direct Mica șoricica.

„Nu am cum. Și eu sunt doar suflet fără trup, ca și el. Trupul meu este pe celălalt tărîm, acolo sunt bolnavă, într-un somn lung, de ani de zile. Așa că nu vă pot ajuta, așa cum nici flăcăul nu poate face nimic.

„Atunci o vom f-face noi", se hotărî șoricica, clănțănind din dinți dse frică. „Numai să ne spui ce avem de făcut."

„Singura șansă este să îi faceți pe cîini să verse puterile. Dar asta nu se poate face... decît dacă reușiți să le vîrîți pe gît niște prafuri."

„Unde sunt prafurile?" întrebă feciorul

„Asta vă pot arăta, știu unde sunt puse. Zmeul s-a gîndit că poate va avea nevoie să le scoată din cîini, așa că a pregătit prafurile și le-a pus bine. Dar cum să-i facem pe cîini să le înghită? O putem face doar cînd ei nu sunt lîngă Zmeu – cîteva clipe la amiază – altfel el se va împotrivi."

„Ce ar putea el să-mi facă mie?" întrebă flăcăul. „Doar eu nu am trup."

„Nu te baza pe asta. Zmeul este stăpînul aestui tărîm. Te poate vedea, ba chiar te poate ucide. Te poate pisa cu buzduganul lui fermecat! Iar pe voi, bieții mei prieteni, oricine vă poate ucide, căci voi aveți trup. Dacă dau cîinii peste voi, vă înghit într-o clipă."

„Asta e!" țipă fericită șoiricica, uitînd de teama ei. „Înghit eu prafurile și, cînd mă înghite, cîinele va înghiți și prafurile."

„Oh, nu se poate. Dacă înghiți prafurile, vei muri în cîteva minute. Oricum, doar unul din cîini te poate înghiți..."

„Dar suntem doi!" zise Sîsss. „Dacă ne înghit pe amîndoi, pe fiecare unul dintre cîini, vor lepăda puterile."

„Poate, dar voi veți muri!"

„Domniță,” zise șarpele liniștit, „noi am știut că vom muri dacă vom veni aici. Puteam muri acolo unde trăiam, eu pe malul rîului, Mica în lanul de grîu. Puteam muri fără folos: ce ar fi rămas în urma noastră? Dar așa... dacă prin moartea noastră, inima mamei prietenului nostru va fi liberă, sora lui și trupul tău vor fi însănătoșite, el își va împlini soarta, Zmeul va fi pedepsit... înseamnă că n-am trăit degeaba.”

„Și prietenul nostru Tanu nu-și va fi jertfit degeaba viața”, zise șoricica, tremurînd din nou de frică. „Iar copilașii mei vor putea trăi în lan în liniște, fără teamă. Și lumea va scăpa de cel Rău!”

„Voi chiar sunteți niște viteji”, zise plină de admirație Domnița. „Sunt fericită și onorată că v-am cunoscut. Simt că sfintele Ursitoare vor afla despre jertfa voastră și o vor povesti tuturor, să se afle mai departe.”

„Vor ști”, zise flăcăul. „Doar ele au ursit. Dar cum voi face să zdrobesc puterile vărsate de cîini? Că doar nu am trup...

„Așa cum Zmeul are putere asupra ta, și tu ai putere asupra puterilor lui. Nu le poți zdrobi, dar le poți lua în palmă, le poți ascunde acolo...”

„Iar Zmeul le poate zdrobi!” pricepu șarpele. „Te poate pisa cu buzduganul fermecat... pisînd și puterile.”

„Dar atunci vei muri”, se sperie fata.

„Ce folos am eu pe lumea asta – sau pe cealaltă -, fără trup? Zic și eu ca prietenii mei: doar împlinindu-mi soarta, viața mea va avea un folos. Poate, dacă vei fi liberă, nu mă vei uita...”

Și, uite așa, cei patru hotărîră planul. Nu cu mult înainte de amiază, fecioara îi duse la o cămăruță unde, într-o chisea, erau niște prafuri. Șarpele și șoricica le înghițiră, împărțindu-le frățește. Ieșiră apoi înaintea cîinilor, care plecaseră la plimbarea lor zilnică.

„Ia te uită, ce avem aici?” mîrîi unul din ei, fioros.

„Niște intruși”, spuse celălalt. „Bă, gărgăriță, urlă la șoricică, ție nu ți-e teamă de mine, de.ai pornit așa, la plimbare, prin Palat?”

„B-ba da”, clănțăni de frică șoricica Mica. „Dar am auzit că

sunteți niște lași, gata s-o rupeți la fugă. Bau!”

„Prichindelul ori și-a găsit curajul, ori a înnebunit de frică”, hohoti cîinele și, gogîrț! dintr-o înghițitură, o înfulecă pe biata șoricică. „Ha!ha!ha!” hohoti și celălalt cîine, dar șarpele nu pierdu timpul: dintr-un salt, se strecură în gura uriașă și, gogîlț! se duse pe gîtlej la vale. Nici nu apucară cei doi cîini să se lingă pe bot, că simțiră cum mațele încep să ghiorțăie. Într-o nimică de ceas, fiecare vărsă cîte o boabă neagră-verzuie. Atunci flăcăul, care stătuse pitit după colț cu Domnița, se repezi și luă cîte una în fiecare mînă, fără a mai arunca vreo privire cîinilor care se zvîrcoleau de durere.

„Să mergem la Zmeu”, zise Domnița. „În curînd o să afle că e ceva rău cu cîinii lui.”

Intrară în încăperea în care stătea Răul, cocoțat pe un tron uriaș, cu un buzdugan de nouășnouă de ocale în mînă.

„Hehe”, rînji el mînzește, văzîndu-i pe cei doi. „Cum ai ajuns aici, stîrpitură?”

„Nevoia m-a adus”, zise flăcăul. „Și ajutorul prietenilor. Am venit să îți cer să dai drumul inimii mamei mele!”

„Așa... dar ea vrea inima înapoi? Mi-a dat-o de bună voie. În schimb, a avut tot ce-a vrut.”

„Dar a pierdut alte lucruri...”

„Da. Omul e liber să aleagă ce vrea. Cei mai mulți aleg supraviețuirea. Haha, aș zice că vor să supraviețuiască mai bine decît alții... Decît merită... Au adăpost și vor palat, au picioare și vor mașini, au hrană și vor delicatesuri... Dau în schimbul lucrurilor nefolositoare dragostea, prietenia, stima, liniștea, fericirea...

„Uite că eu am avut adevărați prieteni.”

„O să pun mîna și pe ei!”

„Cam greu. Nu mai trăiesc.”

„Cu atît mai bine. Nici tu nu vei mai trăi mult.”

„Sunt suflet doar, nu ai ce-mi face!”

„Așa știi? Înseamnă că Domnița nu-ți este cu adevărat prietenă, nu ți-a spus!”

Cu un răget, Zmeul sări de pe tron și prăvăli buzduganul peste tînăr. Și, dintr-o dată, simți că picioarele îl lasă și plesnește inima în el. Cu un bubuit, zmeul crăpă. Crăpară și cîinii, jivinele se împrăștiară ca mînate de furtună, curțile dispărură și un nor de inimi negre, ca un stol de fluturi, se ridicară spre soare. Domnița dispăru și ea, odată cu flăcăul.

Pe tărîmul nostru, o femeie își aminti de copilul ei nenăscut și începu să plîngă, cuprinsă de durere. Apoi, își văzu fetița mișcîndu-se, cu ochii limpezi și soare în priviri. Nu avea băiatul, dar fata era sănătoasă!

În amintirea lui, s-a dus femeia și a înfiat un băiețel. I se părea că-l știe de undeva. Cînd îl privea, o durea sufletul răscolit de amintiri. Și nu a fost zi mai fericită ca aceea în care băiatul – care chiar creștea într-o lună cît într-un an, ca în basme! -, i-a spus, „mamă”.

A crescut băiatul și, cînd a ajuns flăcău, i-a povestit femeii un basm. Și-l amintea de parcă-l trăise chiar el. De atunci, femeia a început să iubească din nou basmele și poveștile. S-a făcut bibliotecară iar acolo, la bibliotecă, aduna băieți și fetițe în jurul ei și le citea povești. Și fata ei, cînd a crescut mare, a devenit scriitoare de basme pentru copii și pentru adulții cu inimi de copii.

Flăcăul și-a luat rămas bun de la mama lui. I-a spus că trebuie s-o caute pe Domniță, care-l așteaptă undeva în lume. Mama nu l-a oprit să plece, era convinsă c-o va găsi, dacă așa îi era ursit. A trecut prin multe peripeții – dar asta este din altă poveste. Și-a găsit-o pe Domniță și-au făcut o nuntă ca în basme. Și-au trăit ani mulți, și mai buni și mai răi, pentru că adevărata aventură a unui Făt Frumos începe abia atunci, după nuntă. Nu este uciderea Zmeului, ci găsirea puterii, înțelegerii și înțelepciunii de a trăi alături de cea ursită lui, pînă la adînci bătrînețe. Și au avut mulți copii și nepoți, cărora le spuneau povești. Iar dacă nu au murit, trăiesc și azi...

Uite așa, v-am spus povestea pe care am auzit-o de la alții, poate

chiar de la acel Făt Frumos nenăscut, și-aș încăleca p-o șea dacă m-ar ține șalele, pentru că de mult nu mai sunt de vîrsta bicicletei. Dar de vîrsta poveștilor încă sunt.

SFÎRȘIT

(Premiul “Dacia Literară” la Concursul anual “Poveşti din Bojdeucă” - Iaşi 2010)

Ucenicie de jurnalist

Ucenicie de jurnalist

Egrea munca de jurnalist. Mi-am dat seama imediat după ce mi-am făcut intrarea la un cotidian nu tocmai de prima mînă – dar cu pretenții. Pînă spre seară mi-am cam dat seama, cu tot spiritul meu de autoconservare, că nici nu am stofă de jurnalist. Dar să o iau de la început.

Deci, după zilele de început, cînd făceam mai ales cafeaua pentru colegi, dam o fugă după sanvișuri – chestii de-astea, importante -, mă cheamă Șefu la el și-mi zice: „pe cai!" (sau cam așa ceva). Venise și pe ulița mea primăvara! – cum auzisem că zicea nu știu ce tătuc. Aveam să dovedesc că pila folosită la obținerea postului nu se chinuise degeaba, nici nu fusese împinsă fără rost. Îmi frecam încă mîinile bucuros, cînd Șefu mi-a zis: „Scrie și tu ceva interesant! Aduci la mine schița."

Bun. Mă întorc la biroul meu și privesc superior la celelalte birouri, dar fără folos: erau goale. Colegii mei cu experiență erau „pe teren"... Deci, despre ce să scriu? Mă uit la știri: prăpăd! Nici o crimă, nici un adulter, nici o sinucidere. Nimeni nu a fost jefuit,

nimeni nu a dat faliment (nu că în Romînica ar fi prea mulți care dau faliment; afacerile, ca și oamenii, se descurcă de te și miri cum...) Ce mai, să îți faci harakiri doar pentru a avea un titlu de articol: „Ziarist sinucis în Redacție”... Aha, m-am dumirit eu: de aceea mi-a dat tocmai azi „posibilitatea”. Că nu e nimic de scris! Mă întorc la Șefu cu periuța: „Șefu, eu sunt mic, tu fă-mă mare, eu sunt slab, tu fă-mă tare...” Zîmbește ștrengărește. „Inventează ceva, d-aia ești ziarist!” Aha, cum de nu m-am gîndit la asta?

Revin la birou și mă scobesc în nas vreo cîteva minute (vreo 50-60...). Între timp, după ce pierd vremea răsfoind calendarul, îmi vine o idee și mă pun furios pe scris. Apoi mă duc victorios la Șefu. Uitase de mine... Se uită bănuitor la coala de hîrtie, se apucă să citească... Deodată se înverzește: „ce-i asta?” „Știți, articolul... Din imaginație...” „Bă, să nu faci pe prostu’ cu mine! Uite aici: „Șoseaua Kiseleff a fost inaugurată la 27 Septembrie 1847. Pornea din Capul Podului, cum se numea pe atunci Piața Victoriei, dintr-o minunată grădină vieneză care avea în mijlocul rondului I un bazin metalic cu o fîntînă arteziană ce arunca apa într-un lac artificial. Mai tîrziu, pe locul havuzului arhitectul Ion Mincu a construit vestitul Bufet. Grădina a dispărut, ca și bufetul. Mă întreb de ce și cum...” „Da, știți, rondul II era unde e Arcul de Triumf...” „Lasă poveștile! Cum a dispărut parcul?” „De unde să știu eu? Putem afla...” „Bă, tu vrei să dăm de dracu? Cui îi pasă că se fură parcuri, că dispar bufete? Mai ales, cine vrea să se vorbească de ele în presă? Vrei să mă trezesc cu telefoane de la Oameni Mari? De la miniștri, poate?!” „Păi, era în pașopt...” „Nu mă lua cu istorii. Ce-ți venii să te legi de parcuri dispărute? Altceva n-ai găsit să scrii?”

M-am întors amărît la biroul meu. Și eram destul de mîndru de creația mea, deși aparținea mai bine de 80% calendarului... După nici o jumătate de oră, iată-mă-s în biroul Șefului. „Ia să vedem. Așa. „Remediu împotriva calviției”... Bă, tu ești pus să dai ziarul de rîpă? Ce calviție, domnule?! Cine are calviție? Uite aici: „cu ulei de măsline și piper... de două ori pe zi”. Care va să zică să nu mai apară la tv, să stea ascuns cu uleiul și piperul în cap! Tu vrei să mă nenorocești!” „Știți, nu m-am gîndit la cineva anume. Sunt atîția cu calviție, poate le folosește...” „Tu să taci!” M-am întors la birou, cu gustul amar al înfrîngerii. Ehei, ce bine era de Hașek. El putea să inventeze hipopocauri ovipari care învățau să meargă pe bicicletă... El era Șefu. Nu striga nimeni la el... Eu nici măcar nu inventasem nimic!

A treia oară Șefu chiar s-a supărat. Acum nu uitase de mine, chiar aștepta curios cu ce mai apar. „Cugetări. Hm... „Nimic nu e Absolut, totul e relativ. Putem oare spune că relativul e Absolut?” Bă, filosofule, astea le faci la o bere, nu pe banii ziarului. Și aici? „Omul sărac are o mulțime de visuri. Cel bogat, unul singur: cum să fie și mai bogat.” Băăă! Ce vrei să insinuezi? Te dai la Stăpînu? (așa e. Avem nu numai un Șef, ci și un Stăpîn...) Băiețică, te rog eu frumos, nu mai inventa lucruri. Scrie și tu de cele auzite. Întreabă-ți colegii...” „Nu sunt.” „Ce s-a mai întîmplat în politică?” „Păi, cu numirea... Dar aia a fost ehei, de mult! Alaltăieri...” „Da, mă, vezi că se poate? Un comentariu despre o chestie care nu mai interesază pe nimeni. Așa te vreau!”

După încercarea asta m-a trimis acasă. Nu m-a dat afară, are mare respect față de pila mea. „Hăhăhă, zi așa... „În mape să ne trîntim, sau în picioare nespălate să ne mirosim?” Hăhăhă! Dar asta ce mai e?! „A băgat bețe în procesul de primenire... S-a împotrivit luptei anticorupție... E percepută ca o apărătoare a status quo...” Bă, să nu umbli cu înjurături!” „Știți, e în latină...” „Să taci! Ce anticorupție, bă? Iar te iei de Stăpînul? Iar vrei să mă sune miniștrii, parlamentarii? Du-te, băiețică, acasă. Bea o bere mai întîi, apoi culcă-te. Pînă mîine-ți trece...”

Am băut chiar două beri. Era cam apoasă și-am dat pe ea mai ceva ca pe-un ***Gorsch***. Ospătarul, precis curățase țeava de eșapament la BMW-ul parcat înapoia crîșmei, cu șorțul... Să scriu despre astea? Cui îi pasă? Să scriu despre cîinii de care a trebuit să fug, noroc că nu mi-am pierdut de tot suflul...? De apa călîie, de

rahații de pe scări? Nu, nu mai e nimic interesant pe lume. Nu se mai înjunghie, nu se mai sparg mașini...

Ajuns acasă, mi-a sărit somnul cît colo! La TV un ucigaș îmi (și ne) explica faptul că el nu e ***serial killer***, ci ***random***. ***Natural born***, desigur. Ăsta da jurnalist! mi-am spus plin de admirație. Face apel la inteligența noastră, a tinerei generații, să nu mai ucidem așa, fără pic de imaginație, ci să ne folosim artistic inspirația la fiecare act! Pe unul să-l gîtuim, altuia să-i tăiem gîtul, pe altul să-l dăm cu capul de pereți... Ei da, ai ce spune (și scrie) cînd ai experiență! Și ăștia? Vorbesc și ei despre același subiect pentru care Șefu m-a trimis acasă - dar cît de diferit. Uite, acum îmi dau seama de marea greșeală la care ne îndemna ăla care ar trebui să-și ungă scăfîrlia cu ulei de măsline și piper: rar găsești o persoană atît de impecabil pregătită, morală, civică, care poate deduce din doar două fraze cine e vinovatul și de ce...

Hotărît, trebuie să mă las de meseria asta. Mai bine-mi deschid și eu o crîșmă. Găsesc eu undeva un șorț murdar... Dar pînă dimneața mi-a venit inima la loc! Crime, violuri, adultere, spargeri, trădări... Să tot fii jurnalist!

Povestea unei bancnote

Desigur, sunt povești mult mai interesante decît cea a unei bancnote, fie ea chiar una de douăzeci de dolari. De istorii, ce să mai vorbim?! Dar ea, povestea, a picat exact într-o săptămînă în care evenimentele obișnuite, normale, erau cam rare. De singurul subiect vechi-nou se ocupa colegul meu, cu mult mai multă experiență: despre cearta dintre Palate scria de vreo trei ani... Mie, Șefu' mi-a dat ordin să scriu despre o „întîmplare cît mai inedită". Și mi-am zis că, ce poate fi mai inedit decît să scriu despre o bancnotă?

Nu, bancnota nu era marcată. Nu avea seria înregistată, nu era scrisă cu cerneală simpatică. Nu trecuse prin mîna vreunui corupt, nici măcar polițist, judecător sau parlamentar, nu se jucase la ruletă, nici nu plătise serviciile vreunei curve, nu fusese amestacată în traficul de droguri, nu fusese furată, nici primită ca șpagă... O bancnotă cît se poate de obișnuită. Americană, dar „plată", fără sare și piper...

Mă puteți întreba: și unde naiba ai găsit tu această bancnotă? Nu am luat-o de la bancă, nu am cîștigat-o la barbut (nu joc), nu

mi-a dat-o nimeni nici șpagă, nici cadou, nici măcar salariu. Am găsit-o, pur și simplu. „Norocosule!", puteți mîrîi invidioși – dar stați să vedeți: am găsit-o într-o carte. Știți, obiectele acelea paralelipipedice, pline de cuvinte... Haha, glumeam și eu... Într-o carte. Mai precis, într-o carte cumpărată de la un buchinist din Pasajul Universității. N-am avut vreo premoniție, nici n-am dat peste ea pe cînd răsfoiam cartea – în acest caz aș fi putut face ce-ar fi făcut orice român cu capul pe umeri (aș fi băgat pe furiș bancnota în buzunar și-aș fi lăsat cartea pe tejghea)... Dar nu, după ce am răsfoit cîteva pagini, am citit cîteva pasaje ici și colo) mai ales în Introducere, am plătit cartea și am plecat cu ea în geantă (cărțile românești „de buzunar" au originala calitate de a nu încăpea în „buzunar").

Am început s-o citesc în autobuz. Cum, de ce folosesc autobuzul? Că ajung mai repede acolo unde am de ajuns. Și sunt atît de nou pe-aici, încît nimeni nu mă știe, nu poate rîde batjocoritor arătînd cu degetul în direcția mea: „ăla nu are nici măcar mașină!" Nu, n-am, mă descurc relativ bine fără. Dar să revenim la bancnotă.

Nici autobuzul nu mai merge ca pe vremuri (eheeei... În Canada....) Totuși, nu trebuie (prea des) să mă agăț de uși. Acum, cînd mai toți au mașină proprie, uneori pot chiar găsi loc pe o banchetă... Încercînd să se strecoare printre gropi și mașini parcate și ne, pînă acasă pot citi cîteva zeci de pagini. Ceea ce s-a întîmplat și cu cartea respectivă. Pînă la pagina 72, mai precis, loc în care am dat peste bancnotă. Am crezut în prima instanță că era o ilustrație, dar era color (nu, nu era chiar „verde") și era lipită cu scotch. De aceea nu căzuse la „frunzărit". Și cum cartea nu fusese niciodată citită („virgină", care va să zică), nu se deschidea direct la pagina respectivă...

Primul gest a fost să închid grăbit cartea. Mi se părea că toți pasagerii se uită dintr-o dată curioși, invidioși, bănuitori la mine și la cartea mea. Colegul de banchetă se foia, cei ce stăteau în picioare mi se uitau peste umăr... Oare să fie printre ei vreun securist? Unul de la Garda... whatever? Vreun șuț? M-aș fi dat jos la prima – dar eram într-o zonă mai întunecoasă a orașului (mai precis, nu în Centru). Aș fi băgat cartea „de buzunar" în buzunar, dacă-ar fi încăput... Dar am ajuns întreg acasă, cu cartea în geantă – cu geanta netăiată! Nici cîinii nu m-au lătrat.

Nu știu dac-am citit și restul cărții. Am dezlipit cu grijă scotch-ul și am pus bancnota în buzunar. Aveam pe ce s-o cheltuiesc – chiar începusem să fac planuri pe ce să dau polul. Dar cînd Șefu mi-a cerut o poveste inedită, anchetată „jurnalistic", m-am hotărît să scriu despre acea prăpădită de bancnotă.

Prima vizită a fost înapoi la buchinist.

„Știți, am cumpărat o carte de aici..."

„Nu le primim înapoi!"

„Nuuu, eu nu vreau s-o dau înapoi. Dar am găsit ceva în ea..."

„Domnu', noi nu vindem cărți d-alea! Poate ați luat-o din altă parte."

„Oh, nu, subiectul este destul de... Ați citit-o?"

„Eu nu citesc cărți, eu le vînd. Cumpărați ceva? Nu mă țineți de vorbă!"

Asta, deși se scobea în nas de plictiseală. Oh, tempores! unde sunt anticarii d-anțărț, care ar fi vorbit o zi întreagă despre cărți?! I-am spus că, din anumite motive, vreau să discut cu cel care a vîndut cartea și, după ce-o altă bancnotă (românească, de data asta) a schimbat mîinile, am primit o adresă.

Am ajuns la dl. P. Nu l-am găsit imediat, era în fața blocului bătînd niște zaruri.

„Bună ziua..."

„Bună pe dracu! Nu vezi că-mi cade numai gioarse?! Mitică (rivalul, bănuiesc) cred că a călcat pe unu moale, pe casa scării. Sau și-a scăpat mîna în budă..."

„Hă!hă!hă! (*Mitică*). Șase-doi, poartă în casă. Te-am mîncat!"

„Știți, am venit la dumneavoastră pentru c-ați vîndut o carte la anticariatul din Pasaj."

„Am vîndut?” se arătă bătrînul reticent. „Oi fi vîndut. Nu e voie?”

„Ba da”, i-am zîmbit liniștitor. „Uite, cartea asta...”

„Da, poate”, zice după ce se uită la ea. „Am vîndut vreo trei...”

„Băi Costică (*zice Mitică*), te-ai intelectualizatără, bre. Trei cărți?! Cu două mai multe decît jandarmul din colț?”

„Șase-șase”, scrîșni dl. P. „Cînd îmi trebuie, nu-mi pică...”

„***Mai stai, nu pleca / Nu-mi lua cu tine inima...*** (*fredonează Mitică*) Trei-trei. Două afară, două poartă.”

„Și ce vrei dom’le de la mine? Ei da, am vîndut trei cărți. E păcat? Că mă duc la sfîntul Spiridon, să mă dezlege...”

„Nu, mă întrebam dacă ați citit-o...”

„N-a citit-o” (*răspunse în locul lui, Mitică*).

„N-am citit-o”, confirmă dl. P. „N-am timp de prostii! La TV e de o mie de ori mai interesant.”

„Este”, confirm eu să-i fac pe plac. „Dar de unde ai cumpărat-o?”

„N-a cumpărat-o” (*răspunde, sigur de el, Mitică*)

„Nu dau banii pe tîmpenii”, confirmă dl. P. „Am primit-o cadou de la fiică-mea. Mai bine-mi dădea o palincă, tot au fost în Maramureș...”

„Acolo îi zice horincă” (*se arată Mitică bun cunoscător*). „Marț!”

„Vezi dacă mă ții de vorbă”, se zburli dl. P, găsind la repezeală un țap ispășitor pentru necazurile lui. Dar îmi dădu adresa companiei unde lucra fiică-sa. Nu am găsit-o însă acolo, ci la coafor. A recunoscut imediat cartea.

„Ah, pe asta i-am dat-o cadou lu Tăticu.”

„Dumnevoastră ați citit-o?”

„De ce s-o citesc? E interesantă? N-am timp”, se văicări ea.

„Deci, ați cumpărat-o anume pentru tatăl dumneavoastră? De unde?”

„Ah nu, nu dau bani pe prostii. Vaca aia de colegă – cred că ea ți-a spus că-s la coafor – mi-a dat-o cadou de Crăciun. Eu i-am dat un platou – de ăla cel puțin te folosești... La ce e bună o carte?”

A trebuit să îi dau dreptate; cu o carte nu poți nici măcar să bați cuie. Înapoi la birou.

„Săru’-mîna...”

„Ați găsit-o?”

„Da, da, mulțumesc. E despre cartea asta, zice că a primit-o de la dumneavoastră.”

„Ah, da, i-am dat-o de Crăciun. Mi-a dat un platou de tort, ciobit... A trebuit să fiu „bucuroasă”, să n-o supăr... Sclifosita!”

„Și ea a fost „bucuroasă” de carte...”

„Îmi închipui”, rîde „vaca”. „De aia i-am și dat-o. Se știe că ea n-a mai pus mîna p-o carte din liceu... Nu c-ar fi singura, dar ea se tot laudă cu lecturile ei.”

„Deci, cartea a fost a dumneavoastră. Ați citit-o?”

„Oh nu, pe asta nu. Avem atît de puțin timp... Îmi mai cumpăr cărți, dar nu le citesc pe toate. Le dau cadou: simplu, intelectual, ieftin...”

„Aha. De unde-ați cumpărat-o?”

„Știu eu? Poate de la ***Coșbuc***, e în drum spre casă.”

Iată-mă la ***Coșbuc***. Titluri multe, cărți morman... Probabil tot atîtea titluri cîte cărți. Puțini clienți, adunați mai ales în raionul cu „traduse”. Și „abandonate”, îmi spun, văzînd că mai nimeni nu cumpără nimic...

„Săru’-mîna”, îi spun duducii din spatele tejghelei cu „cărți noi”. Multe din ele deja jerpelite.

„Doriți o carte?”

„Nu acum. Am venit sa vă întreb despre cartea asta” – i-o arăt.

„Vreți s-o returnați? Nu le primim înapoi.”

„Nu, știu că nu le primiți. Doar cîteva întrebări...”

„Aveți bon? De unde să știu eu dacă ați cumpărat-o de aici?”

„Uitați, n-am de gînd să reclam, să dau în judecată, să returnez.. Pur și simplu mă interesează dacă ați vîndut cartea asta.”

„Nu știu, nu e genul meu. Eu citesc cărți de dragoste, știți, Sandra Bown, Shirley Conrad...”

„Fostul ei posesor zicea că a cumpărat-o de aici.”

„Poate că da. Probabil și alte librării o au în vînzare... Aici a fost o „semnare de carte”, cu vreun an în urmă. Am și eu una acasă, semnată de autor. A fost puțină lume, vreo zece. Știu că toți au cumpărat cîte-o carte. Prieteni ai autorului, probabil... Editura s-a ocupat de toate...”

„Ați citit-o?”

„Nu, am răsfoit-o doar... Am vrut să o aduc înapoi, dar am uitat. Bine că mi-ați amintit...”

Nu mi-a dat adresa editurii („o găsiți în Pagini Aurii”). Nu i-am oferit nici o bancnotă, nu sunt sigur că mi se decontează... Am dat una unui redactor, însă, să aflu adresa autorului. „Ați citit cartea asta?” „Doar noi am făcut-o. I-am făcut corecția. Să știi de la mine, nu e o capodoperă. O dată, treacă-meargă.Dar s-o citești de trei ori!” Deci, nu a citit cartea asta. „Domnule, eu nu citesc cărți! Manuscrisele îmi ajung! Și apoi nu mă ajung cu banii, mi-am luat un al doilea job. Sunt atîtea lucruri de care am nevoie, și toate-s scumpe...”

Bat la autor, e acasă! Pereții apartamentului sunt plini cu rafturi cu cărți.

„Le-ați citit...”

„...pe toate?” rîde el. „Toți care intră aici îmi pun această întrebare („năroadă,”, lasă să înțeleg)... Nu, nu le-am citit pe toate. Tot adun, spunîndu-mi că odată și-odată voi avea timp să le citesc... Dar știu eu?... Acum le scriu eu.”

„De ce nu le vindeți?”

„Cărțile?! Cum să le vînd. Ele sunt prietenii mei, un prieten nu ți-l vinzi! (*„pe ce lume trăiește ăsta?”*) Eu îi mai trădez, nu le acord atenția pe care o merită... Vînd numai cărți scrise de mine. Vorba vine, vînd...”

„Eu am cumpărat una, i-o arăt.

„Hehe, nu te întreb dacă ți-a plăcut. Din politețe, o să-mi spui că da.”

„O dată mai treacă-meargă...” – repet cuvintele editorului

„Vrei un autograf?”

„Desigur. Dar de fapt am venit din alt motiv.” Îi arăt bancnota.

„Deci, s-a găsit”, rîde el vesel. „Eram curios dacă măcar unul o să citească cartea. Și totodată, va recunoaște că a găsit banii.”

„Am alergat ceva pe urma posesorilor. A trecut prin șase mîini, nimeni nu a citit cartea. Buchinistul, dl. P, fică-sa „sclifosita”, „vaca”, librara, editorul. Dar de ce ați pus banii în ea?”

„O glumă. La lansarea de carte. Erau prezenți zece. Am pus bancnota și am spus că sunt o sută de cărți, ei sunt zece, deci au o șansă de una din zece să se aleagă cu bancnota. Toți au cumpărat o carte!”

„Și vînzătorii, cred”, am zîmbit eu. „Dar șansa era mai mică. Era una din o sută. Chiar și după ce au cumpărat ei cărțile, șansa rămăsese de una la nouăzeci.”

„Da, cred că și-au făcut și ei socoteala, au cumpărat numai cîte una...”

I-am dat bancnota înapoi. Nu m-a refuzat – se vedea că nu se fac bani din scris...

Cînd am dat articolul Șefului, m-a privit chiorîș.

„În cine vrei să dai? Cine știe pe cine mi-l ridic în cap...”

„Nu, ziceam să ajutăm pe scriitori. Știți, așa cum fac ziarele mari... Să lansăm zvonul că într-o anume carte, în fiecare ediție, se găsește o hîrtie de un pol, euroi. Poate așa or începe să cumpere mai des cărți. Ca la loto...

„Măi, tu vrei să dăm faliment! Vrei să mă trezesc pe cap cu ăia de colo – arătă el cu degetul spre hîrtiile mele – să ne ceară banii pe care „i-am însușit necinstit, profitînd de neinformarea lor”? Să fim dați în judecată de vreun nebun care cumpără tot tirajul – nici nu e mult, de obicei e vorba de o sută-două – și nu găsește nici o bancnotă? Să înceapă să se fure cărți de la librării, de la edituri? Să înceapă partidele să spună că e vorba de o manevră acum, în preajma alegerilor?”

„Chiar, de ce nu se dau cărți alegătorilor, nu țuică și sarmale?...”

„Ieși afară! Că-ți arunc cu o carte în cap!”

Am ieșit grăbit. Riscam să îl las pe Șefu’ fără nici o carte în birou...

O noapte la Operă

Unul din colegii mei, cam de aceeai vîrstă cu mine, un anume Gaiță, stă în fața biroului Șefului. Și el „ucenic”, deși mai trecuse pe la vreo trei jurnale centrale. (unele on-line, e drept...) Își prezintă ultima „capodoperă”. Șefu se uită pe monitor, plictisit.

„Mda. Nu e prost. Îhîm... Are și ceva umor...”

Gaiță: „Stiți, e un pamflet.”

Șefu: „Știu, frate, eu te-am învățat meseria! Taci, că m-am încurcat... Un singur lucru nu-mi place.”

Gaiță: „Schimbăm, Șefu! Ce anume?”

Șefu: „Uite aici. Măi, prea îi mînjești cu alb pe telectualii ăia ai lui Băsescu! Noi îi boim, măi, zi de zi, cu cacao - iar tu ne arăți cît sunt ei de culți, de educați, de fini... Nu se face!”

Gaiță: „Șefu, dar cum să spun că Băsescu este inversul lor? Să zic că i-ar fi recomandat să meargă la meci, eventual la o bombă?...”

Șefu: „Puteai să spui că „forțele oculte” i-au spus să meragă la Oedip. Instalaseră deja microfoanele, nu le ieșea făcătura... Adică, nu, asta nu o spune. S-ar putea supăra...”

Gaiță: „Telectualii?”

Șefu: „Nu dom’le, „forțele oculte”. Ce ești bou?! Mda. mai bine ziceai că Maria a tras de el la Oedip. Ea oricum nu contează, cui îi pasa că e cultă sau țoapă?”

Gaiță: „Să spun că Țoapa Blondă l-a trimis la Oedip?”

Șefu: „Mă supăr! De unde să audă „aia” de Oedip? Poate mai bine o băgai pe sub fotolii. Hahaha...”

Eu: „Cu Maria alături? Nu ne-ar crede nimeni.”

Șefu (*mie*): „Băiețică, oricum nu ne crede nimeni. Cred c-ai stat cam mult prin Canada... Învață de la Gaiță! Crede cine trebuie să creadă! Apropos, băi Gaiță, de unde-ai știut ce reacții a avut Băsescu la Oedip? În definitiv, ce-i aia, Oedip?”

Gaiță: „Am fost și eu la spectacol. Nu știu ce să vă zic, am adormit... dar nu cred că Băsescu să fie mai deștept ca mine, nu? Ei, m-aș fi dus la Cavaliera Răspicană, aia a lui Wilhelm Tell, dar nu era pe afiș...”

Nu știu de ce pamfletul a rămas pînă la urmă așa cum îl formulase colegu Gaiță. Poate trebuia dat la paginare... Sau poate Șefu ajunsese la concluzia că așa supără mai puțină lume. Are el timp să scrie despre inculții de Telectuali cotroceniști. Și, oricum, dlui Louie, un cititor fidel din NY, i-a plăcut pamfletul. Chiar a rîs în hohote, constatînd ca Prostănacul nu este amintit... așa cum rezultă din (unicul) comentariu la articol.

La Poșta Redacției

Azi m-a pus Șefu să răspund la Poștă.

„Trebe s-o știi și pe asta. Să nu crezi că e treabă ușoară și fără importanță. Ucenicia ta ar fi incompletă fără un stagiu pe-acolo... Vezi, nu te implica prea mult, dai peste tot felul de oameni. Și încearcă să nu-i superi...

Așaaa... Uite un mesaj.

Domnule redactor șef,

Îmi permit să vă atrag atenția că articolul „Vama veche-n obiceiuri”, semnat de colaboratoarea d-voastră Tudorița Anghelache, păcătuiește grav în câteva aspecte. Prin aceasta aduce prejudicii atât revistei, cât și întregii comunități românești locale și, nu în ultimul rând, patriei noastre dragi pe care am lăsat-o în urmă, dar nu am uitat-o!

Cu respect un cititor

Mda. Să răspundem rapid și cuviincios:

Domnule cititor,

Vă mulțumesc în numele întregului colectiv pentru interesul arătat revistei noastre, cît și pentru grija față de imaginea ei, a comunității romînești și a României în lume. V-aș rămîne îndatorat însă dacă ați specifica ce anume din articolul respectiv vi se par „păcate”... grave, ziceți d-voastră. Prin aceasta ne veți ajuta să eliminăm aspectele negative din activitatea noastră.

Al d-voastră

Marius Bubuleac,

Red. Șef „Avântul”

Sper că Șefu nu se va supăra că am răspuns în numele lui...

Domnule Bubuleac,

Regret din inimă atitudinea d-voastră de a ascunde adevărul și de a vă proteja colaboratoarea, permițându-vă în schimb să răspundeți sarcastic cititorilor care vă semnalează greșeli grave în activitatea revistei. Să nu vă mirați dacă acest aer de superioritate pe care îl arătați va duce la pierderea lor – a cititorilor.

Un cititor

Ce naiba vrea? I-am răspuns cît se poate de cuminte...

Domnule cititor,

Îmi cer scuze dacă răspunsul meu nu a fost pe placul d-voastră – vă rog să mă credeți că nu aceasta a fost intenția mea. Dar realmente cred c-ați uitat să specificați ce „amănunte” nu v-au plăcut. Vă rog să aduceți argumente în sprijinul afirmațiilor d-voastră.

Cu respect

M. Bubuleac

Domnule redactor autointitulat „șef”,

Poate d-voastră nu realizați că revista aparține comunității, cum vă puteți permite să vă manifestați în acest mod reprobabil, ca și cum ați fi stăpânul ei? Dacă românii din comunitate nu ar plăti abonamentul, credeți că ați mai exista? Sau poate de aceea nu întâlnim articole în care să-l criticați pe Iliescu și șleahta lui de mafioți, care au făcut atâta rău țării? Cine știe dacă revista nu este plătită de fapt de acele forțe ale răului din taxele plătite de bieții români – pâine smulsă de la gura celor nevoiași pentru a îmbogăți niște oameni fără scrupule.

Un cititor

Shit...

Domnule cititor,

Vă permiteți să aduceți acuze grave la adresa unor oameni pe care nu-i cunoașteți. Revista noastră n-a criticat pe fostul președinte (decît cînd a fost cazul), întrucât este o revistă scrisă de români trăind în diaspora pentru români trăind în diaspora. Oricum, discuția a pornit de la o scrisoare a d-voastră în care condamnați „aspecte negative” apărute în articolul „Vama veche-n obiceiuri”.

Vă cer încă o dată, respectuos, să argumentați acuzațiile.

M. Bubuleac

Sper c-a înțeles.

D-le Bubuleac,

Vă atrag atenția că nu suntem într-o ședință de partid, așa cum văd că sunteți d-voastră obișnuit, ca să băgați pumnul în gură celor ce critică, pe bună dreptate, activitatea revistei la care v-ați făcut stăpân, de vă purtați ca un dictator pe banii comunității! O să semnalez cazul acesta întregii comunități, domnule auto-numit „redactor șef”, să vedem ce părere vor avea cei ce vă întrețin

cu banii lor de abonamente. Lor le-ați spus că primiți bani de la pesediști pentru a le face propagandă? Aveți curaj să ne spuneți de ce o faceți?

Un cititor

Ăsta-i nebun...

D-le cititor,

Dacă nu vreți să ne spuneți ce anume nu v-a plăcut în acest articol despre Vama românească, nu pot decît să închei această discuție. Observ că în ultimele mesaje vă permiteți să atacați un colectiv de oameni care scrie cu pasiune și talent, făcînd o muncă voluntară în folosul comunității.

M. Bubuleac

D-le M. Bubuleac,

v-am mai spus, nu umblați cu amenințări, cum aveați obiceiul pe vremea când activați pentru comuniști. Credeți că limba de lemn pe care ați învățat-o la școlile de partid mă sperie? Nu de aceea am părăsit țara pentru a da din nou peste voi aici! Ziceți că faceți o muncă voluntară, atunci cum de luați bani pe abonamente? Dacă nu plătiți redactorii, unde ajung banii pe care îi primiți de la fostul președinte, domnule redactor șef?

Rușine!

Un cititor

„Șefu, nu vreți să vedeți ce vrea ăsta...? Nu? Hm...”

D-le cititor,

Vă rog să rămînem în contextul acestei discuții, care este articolul despre Vamă. N-am primit niciodată bani de la nimeni. Astfel de afirmații trebuiesc susținute cu probe, d-le cititor, altfel sunt calomnii. Aveți probe?

M.B.

D-le M. B.,

Nu înțeleg de ce vă ascundeți sub niște litere, probabil vă este teamă că veți fi demascat? Toată lumea știe acuma cine sunteți, domnule Marius Bubuleac, plătit din banii luați de la bieții români care încă suferă de pe urma inundațiilor. Un dictator al revistei care cenzurează toate materialele care ajunge la redacție! Dacă le cenzurați, cum de nu știți că d-na Tudorița Anghelache, în menopauză de inspirație, a copiat pur și simplu niște articole despre Vama Veche.

Să vă fie rușine!

D-le cititor,

Vă atrag atenția că se pare că n-ați citit articolul Tudoriței. Cum puteți spune că este copiat? D-voastră susțineți nici mai mult nici mai puțin că în revista noastră se practică plagiatul!

M.B.

Marius Bubuleac,

Credeți că mă impresionați cu limbajul d-voastră de lemn pe care îl târâți prin noroi? Vreți să spuneți că numele de „Vama Veche” aparține acelei așa-zise jurnaliste, formată la școala de partid? Vă semnalez doar două titluri luate la întâmplare din presa românească: „Vama Veche în fața pericolului ecologic” și „Vama Veche în concert la Oradea”

Ce mai puteți spune, domnule mincinos?

Ăsta e complet sărit! Nici nu știe despre ce vorbește!

D-le cititor,

Vă poftesc să scrieți cuviincios! Nu v-am mințit niciodată,

ceea ce faceți este atac la persoană. Dovediți din nou că nu ați citit articolul. D-na Anghelache vorbește despre Vama română și obiceiurile ei neschimbate, în ciuda faptului că la conducerea României este un nou Președinte și un nou partid, iar intenția oficialităților românești, cel puțin declarativ, este spă intrăm în Spațiul Schengen. Ce are asta a face cu Vama Veche? Dacă acestea v-au fost argumentele, propun să încheiem aici discuția.

M.B.

D-le M.B.

Se vede în continuare cum apărați vechiul regim de neo-comuniști. Vechile credințe moare greu, domnule redactor „șef". După ce v-am demonstrat că vă vindeți pana și conștiința, că vă purtați ca un dictator la revista comunității, acum deviați discuția pe alte piste pentru a ne confuza, domnule Marius Bubuleac, practici cunoscute a securiștilor, și a nu răspunde cum își permit colaboratorii d-voastră să apară cu articole plagiate?

Un cititor

Cred că-l trimit la naiba!

D-le cititor,

Repet, d-na Anghelache nu a plagiat nici un articol. Mai curînd d-voastră nu știți despre ce vorbiți. Dar pentru a sista discuția care, oricum, nu duce nicăieri, vă rog să ne spuneți pe ce nume este făcut abonamentul și vă promit că vi se vor returna banii pe acest număr, sau pe întregul abonament, dacă doriți să renunțați la el.

M. Bubuleac

Red. Șef

D-le red. șef,

Să vă fie rușine că umblați cu jigniri și amenințări! De ce vreți să aflați cine sunt? Să vă puneți gorilele să-mi închidă gura? De aceea am plecat din țară, să-mi văd viața pusă în pericol într-o țară liberă? Nu scăpăm nici aici de voi! Cu ce scop ați venit aici, domnule Marius Bubuleac. Credeți că nu știm? Să băgați ura și zâzania între români, să-i manipulați, să vă îmbogățiți pe spatele lor? Dar nu vă merge, am reușit să vă demasc! D-na Anghelache, acea cățea hrănită la școala securiștilor, își permite să atace România și poporul român, scriind mizerii la adresa unor români, părinți și copii ai românilor, care sunt ultima frontieră în calea contrabandiștilor și mafioților care vrea să ne jefuiască țara! Iar revista d-voastră își permite să scrie astfel de minciuni oribile despre români. Ce, alții nu sunt corupți? Cum ajunge drogurile și teroriștii în America? Vreți să spuneți că doar românii sunt corupți și incapabili. Să vă fie rușine! Dar că sunt copii români care a câștigat olimpiade, de ce nu scrieți? Sau că stiloul a fost inventat de un român! Din clipa asta nu o să vă mai citesc revista!

Hai siktir...

D-le Bubuleac,

Să vă fie rușine că nu ați răspuns la mesajul meu anterior – ceea ce dovedește lipsă de cultură și de educație pe care o aveți. Nici nu e de mirare la un fost securist, „cadru" care ne-ați luat pământurile și ne-ați asuprit decenii la rând. Nu mă miră atitudinea anti-românească, slugoi al rușilor bolșevici! Mă bucur că am reușit să vă demasc! Dacă argumentele mele, spuse clar, deschis, care au convins pe mulți români, nu au fost luate în considerare, mă întreb cu ce nerușinare mai susțineți dreptul cetățenesc la opinie? Nu mă aștept să le văd apărând în revista pe care o cenzurați ca un dictator comunist, nici vre-o replică la adresa articolului d-nei Anghelache, plagiat cu atâta nerușinare, în care atacați cu nesimțire poporul și valorile românești.

Nu mă interesează dacă îmi veți sista abonamentul, oricum nu am abonament. Doar nu credeți că am dat vreodată vre-un sfanț

pe mizeria voastră de maculatură.

Un fost cititor

Din păcate, nu a fost ultima dată cînd Șefu a profitat de „ucenicia” mea, punîndu-mă să răspund la Poșta Redacției. El chiar crede că acest exercițiu întărește spiritul unui jurnalist român de calitate. O fi. Am învățat cîteva noi înjurături, abia aștept să le practic...

În preajma alegerilor

Domnule Senator, vă mulțumesc că v-ați făcut timp să răspundeți la cîteva întrebări. Uitați...”

„Uite ce este, băiețică. În primul rînd să-mi spui ce ai sub masă!”

„Sub masă? Domnule senator, se poate?! Uitați, microfonul e la vedere...”

„Lasă microfonul! Nici un caltaboș? Hehe, vreo țuiculiță? Ne filmează cineva?”

„Nu, nici vorbă, domnul senator. Sunt jurnalist serios... ăăă, ucenic... E primul meu interviu mai important.”

„OK, OK, vroiam să știu. Dacă tot nu ne filmează... Hai, întreabă.”

„Știu că sunteți în comisia ecologică...”

„Subcomisia. Drăguță, în țara asta nimeni nu dă un șit pe ecologie. Corectez: dă prea mult, hahaha...”

„Domnule Senator, am înțeles că ultima decizie a supărat cîteva ONG-uri...”

„Ultima? Care ultima? Drăguță, eu sunt om ocupat, nu am timp să-mi încarc memoria cu rahaturi...”

„Cea cu setca."

„Aaaa, da. Secta? Nu am prea priceput de ce ne-au dat-o nouă, ar fi trebuit să se ocupe de ea cei de la Culte. Dom'le, se aruncă și la noi pisica, mai ceva ca mingea la oină! Dar lasă-i să se supere, ce altă treabă au cei de la ongiuri? Dacă nu s-ar supăra, n-ar avea motiv să se existe. Și pe acolo sunt bani bunișori..."

„Nu, eu vorbeam de setcă..."

„Drăguță, eu apăr întotdeauna pe cei nepăstuiți. Nu mă uit că nu sunt creștini, de-ai noștri. Știi cum e Democrația, nu?"

„Ăăăă, nu prea..."

„Da, drăguță. Să luptăm pentru cei slabi. Ca și cei puțini să aibă drepturi!"

„Asta e democrația?"

„Da, sigur. Uite, cei din Parlament nu au nevoie de libertăți? Ce dacă-s puțini?"

„Vorbeam de setcă..."

„Da. Chiar și ei! Desigur, noi, românii, suntem creștini ortodocși de pe timpul lui Burebista și Decebal, dar dacă unii decid să-și aibă propriul grup, treaba lor."

„Domnule Senator, vorbeam de cei ce pescuiesc cu setca..."

„Treaba lor cum pescuiesc, drăguță. Ce, noi nu mergem uneori și cîte doi-trei senatori? Desigur, nu ne-am dus cu tot Parlamentul – dar ăștia, treaba lor. Numai să le dăm dreptul ce fac toți românii! Ei de ce să nu facă?"

„Păi, nu fac toți românii. Am citit că nu ar fi mai mulți de cinci mii care folosesc setca..."

- Drăguță, cinci mi, cinci sute de mii – ce importanță are? Nu te gîndești că au familii, că pe lîngă cei cinci mii mai sunt alți cinci mii... dacă nu au plecat în Italia, desigur... Și pe acolo sunt secte, domnule, și se ajută!"

„Vorbeam despre braconieri."

„Ohh, asta e rău, domnule jurnalist! Ziceți că cei din sectă promovează braconajul? Asta nu e frumos. Uite, și mie-mi place

să pescuiesc. Mai ales pe baltă. Pot spune că sunt pescar și vînător – cînd vii pe la mine, îți arăt ce puști am achiziționat de curînd..."

„Pescar amator..."

„Da, drăguță. Amator. Mă înnebunesc după chefali, carași... prepelițe, rățuște. Sunt un mare amator de vînat. Ar trebui tot românul să mai lase porcăriile astea, să mai treacă prin baltă. Liniște, pace, ciripit de păsărele... Ia mai toarnă în pahar!"

„Nu mai e..."

„Fă semn să mai aducă."

„Domnule Senator, eu zic că e bine că nu tot românul e amator de pescuit și vînat, ar rămîne ecologia românească fără faună... Mai ales dacă se duc cu setca."

„Da, cred că ai dreptate. La pescuit te duci singur, cel mult c-un prieten. Acolo, pe baltă, nu te aude nimeni, hehe... La împușcat mergem mai mulți, dar se mai întîmplă și accidente!"

„Sunt unii care vă acuză că-i apărați pe braconieri. Este adevărat?"

„Nici vorbă! Ăștia precis sunt portocalii în cerul gurii... Nu, domnule, noi nu apărăm pe nimeni, Să vină legea și să facă dreptate!"

„Nici pe Parlamentari?"

„Ce-i cu parlamentarii? Și ei, oameni... Dacă mă asculți pe mine, discriminați pînă la Dumnezeu! Ia mai toană!"

„Păi, cum a fost cu senatorul Măcăilă?"

„Cum să fie? Nu mai țin minte? A călcat legea? Domnule, totul e politică, ascultă-mă pe mine.

„Păi, l-au prins cu sturionul în portbagaj."

„Aaaa, la chestia aia te referi..."

„E coleg cu dumneavoastră, în comisia Ecologică..."

„Subcomisia. Da, așa e. Domnule, ți-am spus: totul e politică. O înscenare împuțită! Pute, drăguță. Portocalie de-a dreptul."

„I-a pus cineva sturionul în portbagaj? Sunt și poze, cu domnia sa în barcă..."

„Sunt, sunt... uite ce e, amănuntele se ascunde în Iad... pardon. Diavolul stă în amănunte. Totul depinde de interpretare. Să zicem că domnul senator Măcăilă era pe baltă. Medita la grijile poporului – că sunt multe, domnule, ce nu s-a pomenit. Și se prinde un pește de undița lui. Ce vină are el, drăguță? Vezi cum sar ăia de la DNA pe nimicuri?”

„Păi, nu s-a prins în undiță. În setcă.”

„Daa? Umblă și Măcăilă cu secta? Ca să vezi. Nu lipsește niciodată de la slujbele televizate din Mitropolie... Mă rog. Dar asta e circumstanțe atenuate, drăguță. Dacă secta are voie, de ce nu ar avea și domnul senator, eh? Și dacă împarți un prăpădit ds sturion la o setcă întreagă, ce mai rămîne? Așa, băgați-l în pușcărie pentru o palmă de sturion! Torționarilor! Huo! Mai toarnă, băiete, că ești tînăr...”

„OK, să trecem peste asta. Legea zice că, în caz că se prinde un sturion, să-i dai drumul.”

„Păi, așa zice. Am votat și eu legea asta.”

„Și domnul Măcăilă.”

„Și el. Da, domle, așa trebuie să se procedeze, trebuie să avem grijă de viitorul de mîine al... ăăă... Stai c-am pierdut firul.”

„Dar domnul Măcăilă...”

„Senator! Domnul senator Măcăilă. Puțin respect, ce dracu!”

„Da, domnul senator nu i-a dat druml.”

„Aaa, ți-am spus: circustanțele atenuate. El i-ar fi dat drumul, dar știi ce s-a întîmplat? Văd că nu știi. Băiețică, sturionul ăla s-a căcat pe el de frică! O adevărată rușine!”

„S-a... Cum asta, domnule senator?”

„Păi da. Noroc că Măcăilă avea cu el un lighean l-a îndemînă, a adunat tot șitul ăla să nu curgă în apă, să polueze. Vezi ce înseamnă să fim în subcomisie?!”

„Mda. Cred că vă referiți la icre. Le-au găsit și pe alea, tot în portbagaj. În lighean. Braconierii numesc asta „muls”...”

„Drăguță, printre cunoștințele mele nu se numără braconieri! Ce știu eu ce spun ei? Măcăilă a zis să nu spurce apa.”

„Cu icre negre?”

„Cu icre negre, roșii, bălțate, în dungi... Ce vă legați, domle, de detalii? Acolo e diavolul, ți-am zis. Modul în care intepretezi.”

„Știu că s-a interpretat că nu sunt probe suficiente..,”

„Exact. Și cele existente sunt circuns.. circum...”

„...stanțiale...”

„Exact. Deci, fără icră în el, ce mai era să facă cu sturionul? Să-l arunce în baltă? Să putrezească pe-acolo? Să împută balta? Poate azi-mîine vrea alt român să meargă la pescuit, vrei să-l lipsim de plăcerea asta? Dar niște bandiți, toți, domle! Am cerut să se aducă proba, sturionul, deh. Cică se împuțise. Ei pe naiba, îl mîncaseră!”

„OK, să lăsăm Delta. Cum e cu Apusenii?”

„Eeeh, frumos. Cetățile Ponorului, Scărișoara... Hehei, am fost și eu tînăr...”

„Da’ cu Roșia Montana?”

„Drăguță, acolo e făcătura ungurilor! Ascultă la mine, sunt deșcă bătrînă!”

„Păi, cică poluează...”

„Poluează, pe naiba! Pe cine poluează? Oamenii au fost mutați. Dom’le, țara are numai de profitat din investiția asta. Ne bagă și pe noi în Europa. Dar ungurii nu vor!”

„Se pare că le-am poluat Tisa... Acum se tem de ceanuri.”

„Domle, dar că o mulțime de unguri au putut atunci să mînce pește gratis, nu spune? Ascultă la mine, vor să pună mîna pe Apuseni. Dar românii nu se lasă! Mai bine îi surpă cu totul, să le rămînă niște bălți împuțite!”

„De aceea ați dat aviz celor de la Gabriel?W

„Domle, uneori e nevoie și de sacrificii. Prea vrem să le primim de-a gata.”

„Domnule senator, asta poate duce la o adevărată catastrofă ecologică. Uitați ce s-a întîmplat cu Marea Neagră!”

„Te referi la plaje? Lasă. Domle, că se curăță.”

„Nu, domnule senator. Dar citeam undeva... nu-mi mai amintesc unde... că pe fundul Mării Negre nu mai e pic de viață! Sub 300 de metri, 350... nu țin bine minte, nici alge nu mai cresc!”

„Ei, taci. Stai puțin. Cine a făcut drăcia asta? Și presa nu suflă un cuvînt. Domle, e mai rău ca pe timpul comuniștilor! Cînd nu ne convine ceva, ciocul mic. Precis e vina marinarului!”

„Marinar? Care?”

„Hai, nu fă pe prostu. Ăla galben vopsit, hăhăhă... Bețivanul. Da dom’le, cine știe ce a aruncat el în mare pe cînd era căpitan de vas. Nu a dat foc unei flote întregi? Nu a vîndut una? De ce nu ar fi poluat el și Marea?”

„E greu de crezut. Singur...”

„Nu, cu rușii. Nu se pune el bine cu rușii? Nu-i pupă acum în fund? Poate ei au tras deja conducta, proștii de români nici nu știu. Și se mai întîmplă, că doar e și ei oameni. Tot de la comuniști au învățat meserie... Uite ce face acum în Deltă!”

„Ăia sunt ucraineni...”

„Lasă dom’le detaliile, ți-am mai spus. Nu vorbesc tot rusește? Să le fie rușine. Investitorii români au băgat o groază de bani pe canalele românești – să vină aștia acum să le ia caimacul!? Nu, drăguță, cît sunt eu în subcomisie, în Senat... nu se va întîmpla una ca asta! Hai că trebuie să plec, s-a terminat și sticla. Să știi de la mine, că sunt deșcă bătrînă, ferește-te de portocalii. Și mai lasă sectarii în pace, că află cei de la Brucseles și ne-o trage. Avem destule bube în cap. Hai noroc, plătește tu consumația. Precis ți se dă diurnă...

***

„Ce-i asta?” mă întrebă Șefu, uitîndu-se peste hîrtii.

„Interviul cu senatorul...”

„Las’că știu să citesc. Bă, de ce te-am trimis să stai de vorbă cu el? Să afli dacă va candita la alegeri și unde anume. Și tu cu ce vii?”

„Păi”, chibzuiesc eu cu voce tare, „cred că la Tulcea. Sau poate la Alba...”

„Ieși afară! Și să nu umbli cu deconturi, că-ți tai din salariu!”

Am ieșit cu coada-ntre picioare. Înainte de-a închide ușa, am surprins cîteva frînturi din conversația telefonică a șefului:

„Băi Georgică, da, cred că va candida la Alba. Sunt bani acolo! Vezi, spune-i lu’ nepotu să se vîre și el pe listă. Iar văru-tu din Tulcea ar trebui să se dea cu Măcăilă...”

Uite ce înseamnă să te pricepi la politică, mi-am spus, închinzînd încetișor ușa după mine.

Suplimentul Ştiinţific

În dimineața asta Șefu ne-a chemat la o ședință fulger. Era puțin mai morocănos ca de obicei. Poate nu-i priise micul dejun, poate nu dormise acasă...

„Tirajul a fost redus”, ne comunică el, încruntat – semn că-și blama redactorii de această catastrofă. „A treia oară în jumătate de an! Patronul e supărat, a zis că ne dă afară pe toți. Mai bine-și cumpără un al doilea post de televiziune.”

Toți colegii mei mîrîie. Vocea gruzinului, mai bărbată, se poate discerne:

„Nu a doua. Ar fi a patra...”

„Încercați să-l înțelegeți și pe el”, se milogi Șefu. „Toate s-au scumpit...”

„Mie îmi spui?!” explodă Făcăleț, Șerbănescu. I se zicea așa bănuit fiind că nevasta îi face educație cu ajutorul ustensilei folosită la preparatul mămăligii. În cazul lui Șerbănescu, mămăliga doar bolborosește... „Nevasta cheltuie de trei ori mai mult decît anul trecut!”

„Bine, bine, nu despre asta e vorba”, luă Șefu frîiele ședinței fulger în mînă. „Trebuie să facem tot ce... să facem pe dracu-n patru să readucen înapoi cititorii!”

„Cum, dacă patronii înmulțesc numărul de posturi TV? Își dau cu dreptul în stîngul...”

„Tu ce rînjești?” mi se adresează Șefu. Doar nu era să-i pomenesc de pleonasm... așa că inventez la iuțeală:

„Știți? Ăăăă... Mă gîdeam la un supliment.”

„Știm. Bă maestre, bă specialistule (vocea devine o imitație relativ proastă a celei lui Tomiță din nu știu ce scheci), tu crezi că inventezi tu ziaristica? Ehei, probabil și pe timpul lui Eminescu existau suplimente!”

Ridic brațele, predîndu-mă. De unde să știu eu că și Poetul a apărut în suplimente? Omul cît trăiește învață...

„Stai să-l ascultăm”, îmi sare în apărare Nuțica. „Am aflat mai tîrziu că și ea propusese ideea unui supliment literar. Fără succes.

„Și să-l mai scultăm?” zise veninos Pițurcă, domnul Vasilache, sportivul. Porecla îi vine nu de la contestatul antrenor, fost pomanagiu, ci de la o expresie folosită destul de des de autorul rubricii de sport: „și tăt daț hina pi țurcă?” Evident, se referă la al doilea... hm, unul din sporturile naționale. După fotbal, oină și luat/dat șpaga...

„Așa, așa.. Ia vino bă cu propuneri concrete. Tot n-ai nimic de făcut...”

M-am făcut că nu aud critica (destul de justificată), și m-am apucat să schițez cîteva articole, am găsit pe undeva un rebus tematic, niște „curiozități”, sfaturi practice... Îmi și vedeam numele apărut în ziar: „Supliment tehnico-științific realizat de...” Vă dau niște monstre de articole propuse.

*

* *

PRODUSE MACRO-MOLECULARE ROMÂNEȘTI, DE FAIMĂ MONDIALĂ

În ciuda batjocurii la adresa sinistrei și a colectivului condus de ea, faimoși în lumea chimiei de sinteză, cercetătorii rămași neîmpușcați au fost răzbunați. Un produs românesc folosind cauciucul românesc de origine cu adevărat românească a impresionat prin fiabilitatea lui extraordinară.

Totul a pornit de la dorința, făcută deseori publică, a lui Trăian Bîrzoi din satul Leușteni, județul Vaslui, de a sări cu parașuta. Și-a vîndut un petic de pămînt și cu banii respectivi, deși nebăut în acea dimineață, a dat fuga la Clubul Parașutist din apropiere. După cîteva ore de instructaj și cîteva sărituri din turn, dl. Bîrzoi a fost urcat în avionul (cam rablagit) al Clubului și urcat în cer, de unde a efectuat primul salt cu parașuta a vreunui sătean leuștenean.

Inspectorii încearcă să găsescă explicații dispariției (premature) a eroului. Încă nu s-au decis dacă a sărit cu rucsacul, a uitat să tragă de inel, sau nu știa să numere pînă la zece. În schimb, la aflarea veștii că tenișii acestuia, *made in Romania*, au supraviețuit nevătămați, șeful laboratorului unde a fost cercetat cauciucul de sinteză românesc, șef de catedră la una din universitățile particulare, a declarat:

„Închipuiți-vă uimirea și bucuria noastră cînd am aflat despre accident. Tenișii domnului Bîrzoi au fost găsiți intacți! Este prima confirmare mondială despre calitatea superioară a cauciucului românesc. Nu chiar totul făcut pe timpul comuniștilor și de atunci încoace e de proastă calitate! Tenișii, dar și produsele macro-moleculare românești, pot sta cu cinste alături de orice realizare cu faimă mondială. Ar trebui să scriem mai des despre astfel de realizări!"

PĂPUȘA GONFLABILĂ

Nu același lucru, din păcate, se poate spune despre un alt produs românesc, folosind cauciucul dovedit deja de foarte bună calitate: păpușa gonflabilă.

Acum cîteva seri, domnul Mircea Pandelache din Brașov, strada Printre Ziduri 17 bis, părăsit de nevasta dusă, susține el, „la muncă în Italia", și-a cumpărat o păpușă gonflabilă. Dar ieri a apărut cu ea sub braț, dezumflat (și dezumflată, sub forma de balot paralelipipedic), la oficiul ANPC (cunoscut sub terminologia populară de „protecția consumatorului"), reclamînd faptul că „una am plătit și alta am primit".

Din spusele domniei sale, păpușa se încăpățînează să piardă aer, astfel că din gabaritul rubensian (care-i amintește de constituția nevestei plecate) ajunge, amintim imaginea poetică folosită ad-hoc de client, *„o sfrijită de femeie-șnur, fără țîțe fără cur, ca din revistele de modă*". Mai mult, păpușa are obiceiul să scoată niște sunete intraductibile, dar nicidecum de femeie în orgasm, așa cum fusese asigurat de vînzător că se va întîmpla. Pentru a demonstra temeinicia acuzațiilor sale, dl. Pandelache a umflat păpușa și a trecut la o demonstrație practică, concludentă. „Puteți crede că o femeie poate scoate astfel de sunete?"a întrebat retoric, gîfîind, păgubașul, întrebare la care nici măcar doamna Angelica, cea cu fața de gospodină blajină, nu a avut replică. Membrii „protecției" au trebuit să-i dea dreptate, drept care s-au îndreptat cu toții către sediul sex-shopului împricinat care, nefiind departe de birou, păpușa nu a mai fost dezumflată ci luată sub braț, atrăgînd astfel atenția trecătorilor că *„ceva se întîmplă*".

La magazinul „***La vie în roz***", după ce a dovedit cu bonul că într-adevăr achiziționase păpușa din acel loc, domnul Pandelache a trecut la demonstrarea în fața personalului (și a cîtorva clienți) temeinicia afirmațiilor sale. Pentru a se ajunge la o concluzie informată, a fost chemată din vecini domnișoara Biju, care a scos cu totul altfel de sunete pe cînd mima orgasmul (fapt pentru care, mai tîrziu, domnul Sztibor, patronul magazinului, a folosit cuvinte mai puțin prietenești: „Curvo, isztenem, de ce-ți dau bani?! Nu puteai să te prefaci?" Biju a îngăimat doar „Piszta, dar m-am prefăcut"...)

Constatînd îndreptățirea plîngerii domnului Pandelache, comisia „apărării" a decis ca produsul numit „păpușa gonflabilă" să fie înlocuit, plătindu-i-se părții vătămate și suma de 3000 lei. După îndelungi eforturi, probînd bucată cu bucată, dl. Pandelache s-a decis care din cele șase păpuși aflate în stoc să ia. Toate pierdeau aer – mai puțin aceasta, care avea supapa stricată și nu se mai putea dezumfla. „Nu-i nimic, îmi amintește de Lenuța", făcu el referire la nevasta plecată. A dat și o declarație că nu va avea pretenții mai tărziu.

Așa s-a terminat, fericit, întîmplarea. Membri „apărării" s-au întors la birou, dl. Pandelache a plecat cu păpușa rozulie sub braț (spre bucuria puștimii din autobuz), patronul Piszta e pe cale să dea în judecată fabrica producătoare de păpuși românești, doar domnișoara Biju a fost scandalizată. „E strigător la cer!" a afirmat eu, cu glas ridicat. „Capitalismul ne ia pîinea cîștigată cinstit cu aceste surogate defecte. Nu, femeia română nu este ca aceste păpuși de import, fabricate în țară! Mă văd nevoită să schimb trotuarul, sunt sigură că voi găsi unul mai decent la Roma."

MAȘINA DE DAT ȘUTURI ÎN CUR

Aseară, în prezența a numeroși invitați, a avut loc lansarea în premieră mondială a unei realizări epocale a Institutului de Cercetare „Robotul Românesc" (ICRR), aflat în subordinea Ministerului Industriilor. Invenția aparține totuși de domeniul „Educație", după cum a declarat dl. dr. Doc. Christian Mîndroiu în alocuțiunea de prezentare.

„Mașina de dat șuturi în cur, numită de noi STRC-4, este o invenție sută la sută românească, cu scop educativ care, credem noi, va revoluționa sistemul. Gîndiți-vă numai: ea va fi tatăl care ne dojenește cu dragoste, profesorul care ne mustră cu intenții din cele mai nobile, prietenul care ne sfătuiește cînd greșim, șeful care ne admonestează îngăduitor, securistul care ne îndeamnă

să jucăm un rol patriotic... Și asta nu în gura mare, știrbindu-ne reputația, creîndu-ne stres și depresie – în scurt, făcîndu-ne de rîs. Căci, cine nu greșește? Mai mult, acest ultim model, rodul a peste un deceniu de cercetare asiduă, are caracteristici net psihologice: intervine înainte de a face greșeala! Cum? Uitați-vă. Mecanismul se prezintă ca un picioruș – din cele mai tari aliaje cunoscute la acest moment -, în interiorul căruia se află parte din creierul electronic al robotului. Restul se găsește în acest bocăncel (am folosit modelul bocancului infanteristului român din Primul Război Mondial, cînd se mergea mult pe jos!). Atașat de curea în partea dorsală, pe sub taior sau frac, va da un șut în cur ori de cîte ori e nevoie. Se știe că bătaia la cur suie mintea la cap – acesta a fost deviza noastră!

Mașina a fost testată cu succes asupra unui Parlamentar care s-a oferit voluntar, în schimbul unor avantaje, experimentului. Într-adevăr, în ziua respectivă domnia sa nu a făcut nici o prostie! Nu a dormit, nu a citit ziarul, nu a votat cînd trebuia să respingă, nu a respins cînd trebuia să voteze, nu a dezlegat rebus, nu a citit ziarul, nu a vorbit la celular, nu a bîrfit, nu a tropăit, nu a aclamat, nu a vorbit neîntrebat, nu a lipsit nemotivat – nici măcar nu a căutat motivații... E drept, seara nu a prea putut să stea pe fund, dar gîndiți-vă la reforma pe are o poate aduce STRC-4 în activitatea Parlamentului romînesc. Dacă se aprobă folosirea ei, desigur..."

După încheierea discursului, punctat deseori de aplauze din partea celor prezenți (lucrători ai laboratorului, membri ai Institutului și rudele acestora), s-a trecut la demonstrația practică. Cu multă greutate a fost găsit un voluntar, dl Iosif Dudău din Dej, aflat întîmplător pe acolo, care pentru numai om mie de parai a acceptat să i se lege STRC-4 de curea. Dl. dr.doc. a apăsat pe un buton și... nimic. A verificat totul din nou, a apăsat pe buton – nimic.

„Domnu'... Dodă?"

„Dudău, dar îmi puteți spune Vică..."

„Da, domnule Dudău, la ce v-ați gîndit?"

„Eu? La nimic.”

„Hehe, dacă nu vă gîndiți la nimic, e normal ca mașina să nu reacționeze. Trebuie să vă gîndiți la ceva rău, imoral...”

„Imoral? Ce-i aia?”

„Știți? că bateți pe cineva. Îl dați în judecată. Îl furați...”

„Astea sunt imorale? Așa gîndesc de obicei...”

Nimic.

„Te-ai gîndit?”

„M-am. C-am venit la București să mă judec cu șogorul Toader pentr-o limbă de pămînt. Nu că ar fi a mea, dar de ce să fie a lui? Nu?”

„Da.” Dl. dr. doc Măndroiu desface „bocancul” și verifică circuitele, după care exlamă triumfător:

„A fost sabotată! Uitați aici, două fire sunt tăiate. Experimentul trebuie reluat altădată.”

Așa s-a terminat lansarea oficială pe piață a Mașinii românești de dat șuturi în cur. Cîrcotașii au zis ulterior că era inevitabil să se termine așa. „Doar o singură mașină de dat șuturi în cur putea să nu dea: mașina românească de dat șuturi în cur” Sperăm că organele vor interveni împotriva acestei trădări și discreditări a României! Și vor găsi și mîna vinovată a teroristului care a sabotat mașina.

Într-adevăr, aflăm că organele securității (una din ele) s-au sesizat. Nu știm dacă se vor lega de cîrcotași, sau vor găsi mîna vinovată (poate e cea a Parlamentarului, care oricum are imunitate), dar s-a arătat interesată în cumpărarea invenției. Cum spunea, întrebat (neoficial) un ofițer: „Da, prin reprogamare mașina poate da bocanci oriunde. Și în burtă, și în gură... Da, domnule, vremurile s-au mai schimbat. Nu mai găsești mulți ofițeri care să găsească plăcere în a da șuturi cu proprii lor bocanci.”

*

* *

Șefu a citit tăcut și tot mai încruntat proiectul meu. S-a lăsat pe spate adînc în fotoliu din piele, privind la mine ca prin sticlă.

„Știi, Șefu?”, am cuvîntat mai mult să rup tăcerea, „mai pot găsi cîteva curiozități, sfaturi, cîteva articole...”

La aceste cuvinte privirea i-a devenit ca lama, să mă radă și alta nu.

„Curiozități Ce să mai cauți, maestre? Bă, mie nu-mi trebuie mașină ca să dau șuturi în dos! De ce mă provoci tot timpul? Te bazezi pe...?” puse el degetul pe rană, coborînd totuși vocea,

Mi-a făcut semn să dispar și m-am conformat. A fost ultima dată cînd am propus un Supliment Tehnico-Științific.

Poveste cu stafii

Sunt unii români ajunși pe-Aiurea, care se cam feresc să se afirme români. Sigur, cu toții fiind „cetățeni universali”, inclusiv (mai nou) ai Europei Unite, ce importanță mai are (noi nu-i dăm nicio importanță) că suntem români? Dar dacă tot trebuie să spunem de unde suntem (accentul de imigrant e mult prea evident să-l putem ține ascuns), ne dăm din Ungaria, Serbia, chiar Oltenia – dar mai ales din „Transilvania”. Nu Ardeal, ci întotdeauna Transilvania. Nu știu dacă cineva p-Aiurea a auzit vreodată de Oltenia (putem fi întrebați dacă asta e în Rusia, sau chiar în Țara de Foc...), dar de Transilvania sigur au auzit: țara de baștină a lui Dracula. Asta face ca, imediat să devenim interesanți, exotici (pînă nu ne apucă să explicăm că Dracula a fost Vlad Țepeș, eroul...). Da, Dracula este cel mai cunoscut personaj romînesc, transformat în trademark și material de export...

Cu aceste gînduri m-am apucat să scriu un articol despre stafii. Șefu mi-a spus: „Lasă Unirea, nu mai interesează pe nimeni!” „Atunci Eminescu. Știți, luna Ianuarie...” „Cui îi mai pasă, băi, de Eminescu?!” „Să scriu despre Ceaușescu?” „Bă, dacă vrei să scrii despre stafii, de ce nu scrii despre Dracula? Ieși afară!”

Ce naiba să scriu despre Dracula? Recunosc, n-am citit cartea lui Stocker, n-am văzut nici filmul lui Coppola… dar am auzit că lumea (vestică, ba chiar și de pe la noi) e plină de „vampirologi”, de „draculalogi”. Șefa lor, Mamma di Tutti, se pare că-i o canadiancă (țară care nu se poate lăuda măcar cu o casă bîntuită de stafii!), care organizează simpozioane „în Transilvania” și Revelioane la Prundul Bîrgăului... Ce pot să scriu eu, care habar nu am?

Pe urmă mi-am făcut curaj și mi-am zis că dracu-i întotdeauna mai negru decît pare, și c-ar fi o greșeală să limitez prezența stafiilor doar la Transilvania. Uite, am pomenit de trei „fantome” în doar trei întrebări simple (și năroade) puse Șefului. O fi plină țara de stafii, strigoi, năluci, fantome, vampiri... Chiar și pe timpul lui Caragiale erau prezenți (vizibil), nu amintește el despre „bampiri”, de cei ce „sug sîngele boborului suverane”?

M-am apucat să mă uit în jur, să văd despre ce pot scrie. Lăsîndu-l pe „bampiru de ceașcă” deoparte, dăm imediat de fantomele de teroriști. Au împușcat, au ucis, au „destabilizat” (ba nu, asta au făcut-o cei cu sula-n coaste...), au băgat așa o groază în populație că oamenii au sărit la pieptul Salvatorului (cu tot frontul lui). Pe urmă s-a văzut că erau doar niște năluci, nau existat, ni s-a părut...

Pe urmă au apărut tot felul de „umbre vechi”. În noul Parlament, vreau să zic. Am scăpa de ele, dar cum poți alunga stafiile? Cu usturoi? Cu apă sfințită, poate – dar de unde apă sfințită? Poate din Iordan? Că stafiile din biserica română nu mai pot sfinți nici măcar locul (spațiul) pe care-l ocupă! Cum ar putea-o face cînd și ele sunt bîntuite de tot felul de stafii ce le alungă somnul? (Prin asta înțeleg note informative, state de plată la secu, acorduri de informatori... în mare parte rămase fantome – bănuite c-ar exista, dar pierdute prin dosare ținute pierdute.)

Deci, putem vedea aceste fantome la lucru (vorba vine...) prin Parlament, Senat, Guvern. Care-i profilul unei stafii? Că ocupă locul de pomană. Că cel mult șoptește – dar nu face nimica. Uneori îți strigă în urechi, umplîndu-te de groază – fără a ieși ceva din asta.

Îi recunoaștem? Și sunt niște bampiri ce nu s-a pomenit! Despre unele dintre ele – vorbesc de stafii! - (nu multe, e drept) se poate afirma că nici să fure nu știu. Poate că sunt mai imateriale decît celelalte (stafii), se vor, ca orice stafie, curată și săracă, amintite alături de Dracula...

Dar alte „umbre vechi”? Le găsim unde vrem și (mai ales) unde nu vrem. Prin tot felul de comitete, comiții, asociații, uniuni... Să luăm de exemplu Academia (n-am în vedere pe nea Nae Caț). Ajunse acolo (stafiile) de cîteva decenii pe tot felul de merite „de clasă”, politice, relații și pile... Nu mai poți scăpa de ele! Chiar și acum, cînd o nălucă ajută pe cineva de „Sus”, pac! îl face academician. Pe bună dreptate, își zice năluca, dacă și „bampira” de Leanța a fost academiciană, eu sunt mai prejos? Nu e. Și să nu se amestece societatea civilă (și asta o stafie!) în treburile noastre, arătînd cu degetul la vreo nălucă a noastră cum că a fost o stafie securistă bîntuind cercurile românilor fugiți – o făceau din patriotism! Îmi dau seama că stafiile sunt cu mult mai patriote decît oamenii obișnuiți care, vorbind vulgar, li se cam rupe de simboluri naționale. E drept, stafiile sunt mult mai bine plătite pentru a fi patriote, și au o pensie ce ține cu adevărat de paranormal!

Alte năluci (să nu le spunem gogorițe)? De exemplu, Justiția. Care justiție, mă puteți întreba. Nu știu, n-am întîlnit-o. Nu cunosc prea multe femei legate la ochi – hehe, cunosc mult mai mulți bărbați... Despre ea putem spune ca poetul (fantomă pentru mulți): „astăzi o vedem și nu e”! Asta pentru a sublinia că e o oarecare deosebire față de Justiția de pe timpul comuniștilor. Atunci ea nici nu era, nici n-o vedeam... Cum se manifestă această Justiție (dincolo de a avea, recent, o stafie de ministru care ori nu face nimic, nici măcar nu susură, ori există doar pe o hîrtie - nesemnată)? Păi, găsește hîrtii pe post de stafii în mai toate dosarele nălucilor, motiv să le tragă un NUP de să le meargă fulgii!

Uneori, unele stafii care o populează mai ceva ca pe vestita casă din Amityville, arată cu degetul la colege ale domniilor lor

care au ocupat posturi (de invidiat) „pe căi politice”, numite (Ca să vezi: fantomele pot fi numite! Desigur, dacă ne gîndim că și Belfegor, Fantomas, Dracula, Ilici au purtat nume...) și nu „alese”, care n-au trecut măcar examenul-fantomă. Iar DNA, ANI, DIICOT – ce fantome!? Ascultînd avocații ce apără „victimele”, modul de lucru al acestor instituții e cam așa: iau o carte groasă (să zicem, Pagini Aurii), o deschid la întîmplare (nu știu dacă legați la ochi...) și pun degetul pe un nume. Atunci, își spun: hai să-i facem ăstuia dosar! Biata „victimă” se trezește acuzată de tot felul de „aiureli”. Doar întîmplător ea, victima, este baron, afacerist, consilier, polițai, ministru, judecător... N-am auzit ca fantomaticul deget al instituțiilor să cadă întîmplător pe un nea Vasile Pătlăgea, de la et. 3, cărător cu cîrca...

Mai sunt, mai sunt... Ce ziceți de „bampirismul” președintelui? (hăhăhă) „O anumită parte a presei” (nu știu care. A Vîntului, a Dinului, a pc-ului...) vîntură fantoma sîngeroasă a tiranului, a despotului, a celui care vrea să ne mănînce libertățile. Desigur, fantoma de „bampir” nu are mare putere – decît că-i cam charismatic, lucru de mirare la o fantomă. (stafiile „normale” nu se bucură de așa ceva), dar rîsul lui (hăhăhă) nu mai înșeală pe nimeni – mai ales, nu pe stafiile „deștepte” (sau „băieții sunt „deștepți”? Enfine...)

Ar mai fi Curtea Regală. Ce părere aveți de aceste fantome ale trecutului? Niciuna, desigur, decît c-a fost și vrea să devină, dacă i se dă voie, continuatoare a lui Dracula. A supt deja cîteva milioane – spun anti-monarhiștii -, nebăgînd de seamă că cele mai insubstanțiale stafii au supt mult mai mult. Acum a desființat legea salică „a pămîntului” – precis, tot pentru a suge din plin de la bietul popor. Că sunt aceste stafii „republicane” mai ceva ca țînțărimea din Deltă, pe cînd se duc stafiile la pescuit...

În sfîrșit, uneori chiar poporul devine nălucă. Dispare ca stafia în bătaia soarelui de dimineață. Unii zic că sunt în Spania sau Italia, alții zic că se uită la TV la povești idioate, alții zic că sunt în crîșmă.

Doar pe la alegeri nu sunt. Uneori nu-i materializezi nici cu mici și țuică! Nu se manifestă nici în viața civică – la concurență cu fantomele din parlamente...

La naiba, prea multe stafii! Mă duc la Șefu să-mi mărturisesc nehotărîrea. Despre Dracula nu pot scrie, nu interesează pe nimeni; despre alte stafii da, dar poate interesează pe prea mulți...

„Ce zici, Șefu?” întreb, după ce i-am dat răgaz să ctească schița mea despre fantome.

„Bă, din tine nu va ieși niciodată un jurnalist sadea! Ce-mi vii cu povești gotice – aici suntem în România! Scrie mai bine despre fotbal.”

Îhîm, îmi zic. Altă fantomă... Poate e mai bine să devin și eu stafie și să dispar. Poate-mi iese și mie ceva...

Știrile

Azi Șefu’ m-a pus să stau pe lîngă Gruzinu’. Nu-i gruzin, dar e bărbat înalt, vînjos, negricios, cu mustață stufoasă, „a la Ilarion Visarionovici” – posibil ca femeile din redacție să-i fi dat această poreclă. El e redactorul de la Actualități.

„Băiețică”, îmi zice el – deși probabil suntem de-o vîrstă. Totuși, viața palpitantă pe care a dus-o ca jurnalist în România post-decembristă poate conta ca dublă, în ani. Sunt, deci, Băiețică. „Ascultă la mine. Știrile sunt aceleași. Le luăm de la agențiile de știri. Și noi, și concurența. Importante sunt două lucruri: unu: cine iese primul cu știrea respectivă – și doi: cine o face mai interesantă. Cu momentul ieșirii, e mai greu. Dacă știrea apare cînd ediția e închisă, e grav! Trebuie să mutăm articolele să-i facem loc – fără a pierde totuși camionul spre tipografie. Că atunci e groasă! Cei de la paginare sunt dușmanii noștri de moarte, mai ceva ca Al-Queida. Ne-ar da foc. Ar da foc mai ales Mediafax-ului!”

„Și cum?...”

„Păi, dacă beam eu banii dați lor ca șpagă, aveam ciroză de

mult!”

N-am înțeles dacă a spus-o cu dușmănie, regret, nici dacă are deja ciroză...

„Așa”, continuă el. „Acum, partea a doua depinde de noi. Cum faci o știre de doi bani să devină interesantă? Ei? Ei?”

Am dat neputincios din umeri. Probabil, dacă urmam școala de jurnalistică, venea acolo vreun profesor, ceva, să mă învețe aceste tertipuri, dar așa... Eu n-am decît o „pilă”, cît o fi și aia la putere.

„Hai să luăm o știre la întîmplare. Nimic nu te învață mai mult decît un caz concret. Uite aici: „Satelitul american care se va prăbuși pe pămînt s-ar putea dezintegra în atmosferă” Ce zici de asta?”

Am dat din nou din umeri:

„Cui îi pasă? Sper să nu-mi cadă-n cap...”

„EXACT! Așa e, Băiețică. O știre anostă – dar cu potențial. Dacă nu am loc, am prea multe crime, certuri între Palate, cazuri de corupție, violuri, incendii, chestii de-astea normale, nici n-o citesc. Acum o citesc, să te învăț meserie.

„Deci, are potențial. Colegii mei ar putea scrie, să zicem, liniștitor. „Satelitul prezintă riscuri minime, e mai mult ca sigur că va arde la intrarea în atmosferă” – poate să scrie unul. „Pentagonul va trimite rachete să-l distrugă imediat ce se constată o amenințare din partea lui” – va zice un altul, pro-american. Știi, asta arată că nici pasărea nu intră în spațiul american, Pentagonul pac! S-o știe și rușii și chinezii!

„Un altul vine cu calcule. „Posibilitatea ca resturile satelitului să cadă într-o zonă locuită sunt extrem de slabe...

„Este. Posibilitatea este...”

„Nu mă întrerupe! Pămîntul e acoperit în proporție de 75% cu apele oceanelor, alți 18% sunt acoperiți cu păduri, sunt și munți circa 21%, ghețarii polari sunt aproape 30%, chiar în topire, mai sunt și deșerturi, chiar cîmpii locuite doar de popîndăi.. Restul...”

„Restul?”

„Băiețică, nici un cititor nu se apucă să facă socoteli pe

marginea ziarului! Asta învaț-o de la mine. Așa. Un altul poate să scrie despre intervenția avioanelor de luptă americane – ăsta e tot pro-american. Dar unul anti, va scrie „Cum e posibil ca americanii să dea cu sateliții în bieții oameni? Măcar dacă aveau grijă ca resturile să cadă într-o tabără de talibani.” Un alt anti va scrie: „Probleme grave în apărarea USA. Au început să le cadă sateliții spioni!” Unul căruia îi plac teoriile conspirative – și cui nu-i plac?! - va scrie: „Oare a cui mînă a provocat prăbușirea unui satelit spion american? Să aibă legătură cu Insula Șerpilor?” Știi, asta ca să sune și puțin patriotic... Ba chiar un naționalist va putea scrie: „Episcopul Tokes a protestat la Bruxelles împotriva discriminărilor românești în Ardeal. Autoritățile române, aliate cu NATO pe axa București-Washington, dau acum cu sateliți americani în capul secuilor!” Aceasta ar putea-o spune și un jurnalist moldovean în slujba lui Voronin... Ai înțeles pînă aici?”

„Am înțeles, nea Gruz.. Popescu.” Ce era să-i spun?

„Bun. Întrebări?”

„Ce scriem noi?”

„Aha!” se lumină el la față. „Uite o întrebare bună. Foarte bună întrebare! Da, Băiețică, ăsta e tot șpilul în meseria noastră! ***Ce*** scriem ***noi***? Cu ce facem noi ziarul nostru diferit de-al altora? Tu c-ai scrie?” Privirea mea de vacă în gestație l-a convins să continue. „Nu, **noi** avem o statură morală! O atitudine politică! Cititorii așteaptă de la **noi** altceva. **No**i – respectiv **eu** -, aș scrie una sau alta, în funcție de climatul politic al zilei. „Oare Băsescu a știut de posibilitatea că resturile unui satelit urmau să cadă în capul populației României? A înaintat proteste „prietenilor” lui americani pentru pericolul în care pune, nejustificat, poporul român? A luat măsuri de adăpostire a populației? Acum se vede politica dezastruoasă a celui care se auto-intitulează „președintele tuturor românilor”: nu a construit măcar un buncăr adăpost! Rușine!”

„Știi, e totuși Președintele românilor...”

„Deocamdată. Și nu pe vecie, cu ajutorul lui Dumnezeu! Cel

mult pîmă la anul. Dar tu cu cine ții?”

„Nu cu...”

„Așa. Asta ar fi una...”

„A doua ar fi să dăm vina pe Prim-Ministru” – sar eu ca baba la război.

„Băiețică, repet: tu cu cine ții? Nu, nici vorbă. Am putea da vina pe Macoveanca, ea e tot de-a președintelui. Sau pe Nuți.

„Aha, m-am luminat eu. C-a ieșit din baie în prosop și a destabilizat pilotul satelitului...”

„Sateliții nu au piloți! E drept, cititorii noștri nu știu. Da, ideea nu e chiar atît de rea... Putem în schimb scrie „Casa regală și-a manifestat îngrijorarea față de această tragică posibilitate. Purtătorul ei de cuvînt sugerează că nu este vorba decît despre o continuare a terorismului bolșevic, cel care l-a silit pe Majestatea Sa să abdice acum 60 de ani.”

„Hm, nu știam că sunteți monarhist.”

„Nu sunt. Dar Monarhia este sperietoarea Președinției – te-ai prins?”

Hăhăhă...

„Să dăm vina pe comuniști?” înteb eu prostește. „Adică... pe pesedei?”

„Bă, ai grijă! Ia să vedem ce-ai învățat!”

„Nea Gruz... Popescu, dar ce se întîmplă dacă totuși primim o știre bună după ce s-a încheiat ediția?”

„Atunci ne folosim imaginația. Sau strîngem din dinți. De unde nu e, nici Dumnezeu, nici Șefu’, ba nici măcar Stăpînu nu cere... Hai, fugi și fă planul ediției viitoare!”

La biroul meu, mi-am scos titlurile de la agențiile de știri. Mda, crime, asasinate, revoluții nu se întîmplă doar la noi. Ba chiar un caz de corupție internațională și-un tun care-i face pe băieții noștri deștepți să se-nverzească mai ceva ca iarba din Pipera... E drept, acel tunar a fost prins, nu ca ai noștri, verzi (acum) ca brazii.

Păcatul cu aceste știri e că ele apar la o oră cînd nu contează.

Toți adversarii noștri le au în față. Cititorii aleg ziarul după finețea hîrtiei, să le fie cu folos în fundul curții... Cum să facem un impact? M-am apucat să scriu.

Bineînțeles, Gruzinu’ plecase deja pe teren. Nici Alinuța de la Cultural nu mai era – probabil, tot pe teren. Ei îi plac gruzinii... Am dus planul la Șefu’, mi-a făcut semn să i-l las pe birou. Au trecut cîteva ceasuri, cînd, din biroul Șefului, se auziră niște strigăte: „Oh! OH! My GOD!” Am înlemnit. Mi-a citit hîrtia! – mi-am zis. Am pus mîna pe telefon să-mi pregătesc „pila”...

Dar nu a fost nevoie. Au urmat niște „YES! YES! YES!”, semn că-i plăcuse. M-a chemat mai tîrziu la el. După mirosul fin de parfum mi-am dat seama că primise o vizită inopinantă și discretă...

„Ascultă, bă, ce-i asta?”

„Știți, știrile...”

„Știu, că nu sunt bou! Dar explică-mi și mie, că nu știu ce-i în capul tău. Uite: *„În ediția de mîine:* „Catastrofă în jungla Amazoniană. Pe lîngă nenumăratele cadavre de oameni și pomi, industria de hîrtie și de mobilă internațională va avea de suferit. Un nou crah la Bursă!” „Submarinul atomic care patrula pașnic prin Golf a scăpat o rachetă atomică. Din fericire, racheta a căzut pe locul de unde plecase.” „Cutremur catastrofal în zona Vrancei. Oprișan pierde cîteva milioane, dar promite că se va reface rapid.” „Înțelegere secretă în spatele liberalilor. Președinte îl vrea pe Rege președinte, el mulțumindu-se cu postul de Prim Ministru – ereditar!” „Blat la meciul de popice. Rușine arbitrilor! Echipa Măgura Sfărojeni a anunțat că la următoarea întîlnire va cere o echipă de arbitri internaționali.” „Din culisele îmbogățirii peste noapte a domnișoarei Klara. Cum am făcut primul milion.” *Detalii, mîine.*”

Am zîmbit mîndru de ideea mea – dar zîmbetul mi s-a stins pe față.

„Bă! Că te legi de Oprișan, mi se rupe. Toți ziariștii se leagă de el de-un deceniu, și ce dacă? Că rușii sau americanii se scufundă

între ei, treaba lor. Că popicarii sunt nemulțumiți – dar ce, eu sunt? Pădurile Amazoniei n-au decît să ardă cu totul – cu atît mai scump va fi lemnul din pădurea cumpărată de mine mai acum cîțiva ani. Dar, **de ce te legi de domnișoara Klara**? Nu că m-ai supăra pe mine, dar poți supăra alți vreo cîțiva, unii din ei cu boașe de taur! (Ca să vezi!- mirosul de parfum din birou...) Să nu te mai prind cu elucubrații de-astea! Ce detalii poți să dai mîine?

„Păi, pînă mîine cititorii uită. Mîine le dau alte dezvăluiri uluitoare...”

„Cînd apare, trimite-l pe Gruzin la mine! Acum sunt ocupat.”

Pe cînd ieșeam, Șefu dădea telefon la un amic de pe lîngă Cotroceni. Conversația a început-o cu „Trăiască Regele!”...

Mărirea lefii

Și... domnule profesor, cum a fost cu mărirea salariului?”

„Domnule, profesor doctor” - a ținut să se prezinte singur, profitînd de faptul că gazda întîmpina în ușă alți invitați. Participam la una din agapele prin care gazda, bunul meu prieten, încerca să mă introducă în „lumea bună” a orașului. În general, succesul lor a fost relativ: după ce invitații își astîmpărau curiozitatea stîrnită de întîlnirea cu un „fost diasporean”, realitatea de ucenic jurnalist (sau viceversa) îi făcea să mă uite repede.

„Dom’le, nu se mai termină odată cu povestea aia? De parcă ar fi fost prima și singura mărire de salarii… Au mai fost?” mă întrebă privindu-mă acuzator, de parcă eu promisesem respectivele măriri salariale.

„Au mai fost...” am acceptat cam nesigur. „Cred. Știți, eu de-abia am venit...”

„Da, da... Dar știm că voi, de pe-acolo, citiți toate prostiile de ziare. Mai ales o anumită parte a presei...”

„Asta a zis-o și Iliescu”, mă arăt eu „citit”.

„Da, și bine a zis-o! Toți sunt cumpărați, dom'le! Sau îi roade invidia... Asta e.”

„Aș zice că printre ei nu prea sunt profesori...”

„Ți-am zis, niște prăpădiți!” Se preface că nu-mi vede prietenul - el însuși jurnalist și profesor.

„Credeți că măsura a fost oportună?” – mă întorc eu la subiectul care, se pare, nu face mare plăcere „profesorului doctor”.

„Dom'le, a fost o restituire. Mult prea mult timp, școala românească a fost neglijată. Au început să se vadă rezultatele...”

„Proaste.”

„Dom'le, să nu punem etichete. Mai curînd... neconcludente. Da, ăsta e cuvîntul!”

„Adică, pot fi și bune?”

„Ce, nu mai avem olimpici medaliați? Specialiștii români nu mai sunt căutați pe-aiurea?”

„Mai sunt, mai sunt, am recunoscut eu. Unii chiar își fac meseria...”

„Păi, vezi? Să nu aruncăm cu piatra, dom'le!...”

Între timp ni s-au alăturat și ceilalți convivi: doi profesori cu soțiile.

„Deci, credeți că mărirea salariilor profesorilor va face ca rezultatele să fie mai... concludente?”

„Nu putem decît spera, dom'le! În ultimii ani, meseria de profesor a ajuns una oropsită. Nimeni nu mai vrea să fie profesor!”

„Nimeni?” m-am mirat eu, privind în jur. Toți cei prezenți erau profesori, mai puțin eu, ucenicul...

„Un fel de a vorbi”, zise profesorul Comănescu-Bîrlad.

„Desigur, unii trebuie să ne jertfim”, îl completează Gumescu, în chicotelile nevesti-sii.

„Dom'le,” zice proful doctor, „e pînă la urmă o pită, trebuie să recunosc.Mai ales cînd o poți completa. Mai o meditație, mai un masterat, mai o diplomă...”

„Dați meditații?” am întrebat eu naiv, în rîsul celor prezenți.

„Dragă, ești un dulce! Ori așa erai dinainte de-a pleca, ori te-a prostit Canada. Cum o să dau meditații? Eu sunt parlamentar... În fine, am fost.”

„A fost în trei legislaturi” - mi-l laudă proful Gumescu.

„Are un simț al naibii!” își arată admirația și domnul profesor Bîrlad. „A sărit de trei ori în barca celor cîștigători, taman la timp!”

„Și-acum?” mă leg eu de cuvîntul „fost”.

„Niște loaze, dom'le! Habar n-au avut ce înseamnă uninominalul!”

„Griguță, nici eu n-am înțeles”, mărturisi nevasta lui Bîrlad. „Nu mai știam nici eu dacă erai pe lista pesedeului, sau trecuseși la peneliști...”

„Ai văzut dom'le, c-au făcut cu uninominalul ăsta?! Trebuia să mai lăsăm să treacă vreo patru ani...”

„Măcar patru, Griguță! Măcar patru! Pînă atunci, reușeam să ne orientăm...”

„Deci, acum o să fii pensionar? Nu e rău...”

„Pensionar, pe naiba! Cine poate trăi din treișcinci de milioane? Dom'le, unii români sunt cu adevărat săraci! Te rog să mă crezi! Nici măcar o mie de euroi...”

„Griguță dragă,” îl contrazise doamna Gumescu, „dar eu n-am decît douăzeci și cinci de milioane... Cum de mă descurc?”

„Ei, de unde să știu eu cum? Mai aduce și bărbatu-tău, iar tu nu stai în salariu, nu?”

„Păi, nu stau. Cum ziceai: cine se poate descurca cu doar douăzeci și cinci de milioane? Numai în vacanța de shopping am lăsat cinci mii de euroi! De unde?”

„Las' că m-am gîndit și la tine cînd am ridicat mîna.”

„Mîna ați ridicat, dar banii cînd ni-i dați? Vreți să ieșim iarăși în stradă?”

„Acum ieșim împreună”, o asigură Griguță, fostul. „Nu mai sunt parlamentar, pot să mă dau cu poporul. Poate intru și în sindicat, nu?”

„Să intri, Griguță, să intri! Că neghiobii ăștia de s-au ales nu-și văd decît de interesul lor, de-ți e și scîrbă!”

„Păi, domnule Griguță – dacă-mi permiteți să vă spun așa...”

„Domnule doctor Griguță”...

„...așa, domnule doctor, am auzit că guvernul e în deep kaka, vorba canadianului. Nu mai are bani la buget...”

„Căcat, dom’le! Ascultă la mine: că-cat! Dacă-i dă pe tot felul de prostii?! Dacă ne alegeau loazele pe noi, am fi dat banii pînă acum!”

„Au ieșit și alți bugetari după bani. Și pensionarii...”

„Pe boșorogi îi puteam lăsa pînă mai încolo. Tot nu sunt alegeri pînă-n doișpe. Băsescu n-are decît să piardă alegerile de anul ăsta.”

„Hă-hă-hă!” se bagă în dicuție Bîrlad, rîzînd marinărește. „Oricum, el e de vină! Dar să vezi cum îl votează loazele...”

„Sunt bani, dom’le”, revine în forță fostul. „Totul e să știi prioritățile!”

„Zicea... Vosganian... că se duc toți banii de dezvoltare: nexam școli, nexam laboratoare, în unele școli, nexam bude...”

„Prioritățile, dom’le! Ce-ți trebe școli, dacă n-ai profesori? Și cine naiba se mai face profesor, dacă nu-i dai bani? Mai bine la căpșuni!”

„Sau parlamentar!...” mă scap eu.

„Mda!”

„Oricum, domniile voastre sunteți profesori.”

„Suntem, suntem... Dar cu noi e altceva. Ne-am tocit ani de zile coatele pe băncile școlii.”

„Grigută,” îi zise încetișor Gumescu, „nu exagera.”

„Ba exagerez, dragă, exagerez! Zi, nu-i așa?”

„Păi, nici în facultate n-am prea dat pe acolo...”

„Da’ ce, Băsescu dădea? Toți au chiulit, dom’le! Crezi că Eminescu nu chiulea? Ăla nici liceu n-avea! Și chiar popa ăsta... Ăla de trăgea în ciori? Zi, dragă!...”

„Creangă...” îi șopti nevasta lui Bîrlad.

„Da, Creangă... trăgea după ciori, nu? Crezi că trăgea din bancă, pe geam? Chiuleau, dom’le! În plus, eu n-am chiulit – eram în partid încă de pe atunci!”

„Într-unul din partide...”

„Așa. Pe urmă masteratul, doctoratul... crezi c-a fost ușor? Pe atunci nu-mi mai toceam coatele la școală, ci în Parlament.”

„Păi, dom’le,” zise Gumescu, „pînă și polițaiul din colț are doctorat! Măcar un master, ceva. Toți s-au făcut avocați.”

„Și-acum veți fi profesor, nu?”

„Da, dom’le, ca și pînă acum. Că iau pensie doar ca parlamentar. Am normă dublă la Universitate...”

„Normă dublă?” mă mir eu ca prostul. „Nu-i prea greu? Și parlamentar, pe deasupra!...”

„Ce putem face?” zice Fostul, modest. „Dacă țara o cere...”

„Cine poate, oase roade”, zise Bîrlad, cam invidios.

„Da’, chiar normă dublă? Credeam că profesorii abia au timp să-și facă o normă: referate, seminare, lucrări – sunteți doctor, nu?”

„Sunt, desigur... Și ceilalți sunt” – arată către grupul de la masă cu un gest neglijabil. „Altfel, n-ar avea catedră.”

„Păi, domnule Bîrlad...”

„Comănescu-Bîrlad!”

„Așa... dumneata, ai normă dublă?”

„Ar vrea el, comentă acid, nevastă-sa. Dar îl taie șeful lui, că are pile mai mari.”

„Dar ați avea timp de două norme?”

„Timp își mai face și omul...”

„Dragă, îmi ești simpatic! Hai, să-ți explic: la marile universități e greu. Concurență mare... Stau partidele pe ele precum căpușele. Dar omul deștept găsește soluții.”

Ceilalți profi își bagă capul între umeri. Deh! Se pare că ei nu prea sunt deștepți...

„Uite, de exemplu, eu. Ce-mi trebuie Universitatea Cuza? O normă, și aia la concurență cu tot felul de consilieri și președinți...

Nu e mai bine la Popescu?"

„Popescu?"

„Popescu-Urlați..."

„Din Urlați?"

„Ei, aș! - din Urlați. Nu, dragă! La munte. La aer curat, pădure..."

„Ecologică?"

„Nuuu, frate. Studii Europene."

„Ce-s alea?"

„N-are rost să intru în amănunte..." („Nici nu le-ar ști", îmi șoptește prietenul)

„Acest tip din Urlați a fost prin Europa?"

„Sigur că da! A și făcut bani. Așa că-i învățăm pe cei deștepți cum să facă bani. Le dăm și diplome de masters, doctori..."

„Aha, picep eu. Asta îi ajută să facă bani..."

„Păi, nu? Dacă vor diplome, de ce să nu le dăm? Toată lumea e mulțumită."

„Așa. Și pentru că-i cerere mare, lucrați și două norme..."

„Ai văzut? Da, dom'le, lucrurile sunt simple."

„Și pe la cursuri cînd treceți?"

„N-am trecut nici în facultate, n-ai auzit?" îmi zice Fostul în hohotele celorlalți. „E departe, drăguță, mînci o pîine pînă acolo - și mie nu-mi place pîinea, că balonează!" Ceilalți hohotesc mai departe, nevestele chicotesc.

„Ziceați că mîncați și dumneavoastră o pîine..."

„Oh, da! Desigur... Dar numai dacă e albă și doar cînd o tai eu! Ha-ha-ha!"

„Parcă ziceau că mărirea salariului se va face corelat cu rezultatele... că fără investiții....ioc!clase... ioc!laboratoare - în unele cazuri, ioc!bude. Cum crește eficiența școlii românești? Doar cu profesori bine plătiți? Credeți că de mîine, primind mai mulți bani, profii vor deveni mai responsabili?"

„Dom'le, lasă vorbele mari Și noi le știm, le știm cu toții. Or fi bune în Canada. Ți-am spus: prioritățile! Lucrurile se vor rezolva de la sine. Dacă nu... înseamnă că nu trebuia să se rezolve..."

„Și dacă noul Parlament va vota o astfel de lege?"

„Nu se există! Ce, printre ei nu vor mai fi profesori? Și încă cum! Dacă pe vremea mea eram doar 64 de profesori, acum sunt 89! Or să facă pe naiba-n zece și banii îi vor da!"

„Dacă nu-și vor da mai întîi peșcheșuri..." se arătă Bîrladul neîncrezător, ca omul pățit.

„Lasă, dom'le, că mai sunt destui din cei vechi...Vor ști ei cum să tragă sforile. Mai o remaniere, mai o schimbare de Guvern...Vor arunca cu ouă în Marinel. Banii se dau, îți zic eu! Am eu antenele mele" – își bătu cu degetul nara dreaptă. „Nu se vor face investiții în școli - ei, și ce? Tot nu bagă nimeni de seamă, decît pe întîi septembrie... O să mai dea Nuțica cu mopul... trece anul! Las' c-o să trăim bine!" încheie el perorația în rîsul general.

Eu îmi iau rămas bun. Nu de alta, dar trebuie să transcriu înregistrarea de pe reportofon. A doua zi, Șeful mă întreabă:

„Ce e asta? Bă! Tu vrei să bagi ziarul la apă? Da' autorizație să înregistrezi, ai avut? Permisiunea domnului profesor să publici, ai? Și-apoi, ce-ți veni să te iei de profesori?"

Drace! Uitasem că Șefu e lector la o universitate obscură și că nevastă-sa e profă și ea... De fapt, îmi zic eu luminat, ce nu mi-aș lua și eu un masterat? Apoi o diplomă de doctor... Decît salariul de prăpădit de „ucenic", nu mai bine cel de „prof"? Mai ales, după ce Guvernul începe să-l dea mărit...

Iași, 2009

Marcela dă examen

Marcela este o femeie înaltă, brunetă, cu părul adunat cel mai adesea într-un coc înalt. Faptul că poartă pantofi (sau sandale) cu tocuri înalte, butucănoase, o face să pară chiar mai înaltă. Este totuși destul de masivă pentru a nu părea slăbănoagă. Trecută de mijlocul celui de-al treilea deceniu de viață, vorbăreață, o știu mai ales de pe hol. Stă pe treapta de sus a scărilor, mai tot timpul cu o țigară în mînă, cu o cană de cafea – parcă, de negolit – alături. E adeptă a cafelei „americane", are o cafetieră cu filtru care bolborosește, cu intermitență, toată ziua. Cei care ies la o țigară (și, uneori, la cafeaua însoțitoare) găsesc în ea tovarășă de sporovăieli. E la curent cu mai tot ce se întîmplă (mai ales cancanuri) – deci, unii colegi își găsesc în ea sursa de informații „pe surse". Asta pentru că are o întreagă rețea de „cunoștințe" cu care pălăvrăgește la mobil atunci cînd n-are tovarăși la fumat. Eu o întîlnesc mai ales cînd trece pe la Șefu, ducîndu-i cafeluța sau pentru a-i șopti vreo bîrfă la ureche.

Nu prea știu cu ce se ocupă Marcela. Odată, am aflat că este

„operator IT", ce-o fi însemnînd asta. Știam de „operatori PC", dar lucrurile se mai schimbă... Are și un spor de „tehnicitate" pentru asta – de „înaltă tehnicitate" aș zice, luîndu-mă după mărimea sporului. Mai are un spor pentru „mediu toxic" – am înțeles că ăla i se dă pentru „radiațiile nocive" care ar veni de la calculator. Sau de la monitor? Ar trebui să i se dea pentru folosirea mobilului, am auzit că și ăla ar avea nu știu ce unde nocive... E clar, petrece mult mai mult timp cu mobilul la ureche decît în fața monitorului. Mai are un spor pentru „periculozitate" – pe ăsta nu-l înțelegeam deloc. Să fie pentru faptul că stătea în capul scărilor? Dacă amețea, dacă i se făcea rău de la fumul de țigară și aburul de cafea și cădea pe scări la vale? Dar nu – era pentru folosirea tastaturii. Cică are efecte dăunătoare asupra încheieturii, coloanei vertebrale... O fi! muncind mult, mult de tot, probabil chiar se poate întîmpla. Nu cu Marcela: ei nu-i place nici măcar să joace „biluțe" – e singura care nu poate fi văzută pe chaturi sau internet! -; deci, poate într-un mileniu, biata Marcela va avea degetele anchilozate...

Sigur, precis vorbește răutatea din mine, mi-am spus, sunt invidios că are un venit dublu decît al meu. Și ce dacă? Are balta pește, probabil, nu-i dau eu salariul. Probabil nici Șefu, de aceea se face că nu vede „munca" depusă de ea. Altfel e fată bună, chiar simpatică. Mai dă cîte o fugă, ne aduce covrigi calzi din colț de la Paulus. Mie îmi oferă cîte o țigară de cîte ori trec pe scări – deși aflase încă de la început că mă lăsasem... E și foarte descurcăreață, după cum se vede din jobul pe care și-l aranjase. Îl aranjase și pe bărbatu-său, și el un tip simpatic, șofer pe „papucul" ziarului. Umblă mai tot timpul prin țară, trimis ba de Șefu, ba de Stăpîn... Mă și mir că Marcela nu explodează: „mai lăsați-mi bărbatul pe-acasă, c-am să-i uit și moaca!". Dar v-am spus, e fată bună.

Acum, a venit cam îngîndurată. Deși nu intru prea des în vorbă cu ea, o întreb:

„Probleme?”

„Ei... nu... se rezolvă. Sper.” Se uită în jur – toți sunt plecați. Oftează, probabil se întreabă dacă să se „deschidă” în fața mea. Se hotărăște: „Am de dat niște examene!”

„Aha. De conducere?”

„Nu, dragă. Am carnet, oho... La facultate.”

„Da?” Devin curios. „Nu știam că ești studentă.”

„Păi, sunt. Acum toate fufele au diplomă, eu de ce să n-am?”

„Credeam că și tu ai... În IT, mai precis...”

„Nu, dragă. Am liceul. A trebuit să mă mărit rapid... Las’ că-ți spun alt’dată. Acum m-am hotărît să-mi iau licența. (fatalistă) Cine știe ce se mai poate întîmpla? O diplomă prinde bine.”

„Mda. Toată lumea are diplomă...”

„Nu așa am spus? Și eu de ce să n-am? Așa că m-am dus. Acum sunt în anul trei... Aproape. Am niște restanțe.”

„Am înțeles.” Chiar, așa se explica îngîndurarea ei. „Și e greu?”

„Păi, nu-i greu” rîse ea înveselită. „Ce, m-ai văzut lipsind de la servici?” Nu apuc să confirm că, într-adevăr, n-am văzut-o lipsind – decît cînd pleca după covrigi. Uneori lipsea toată dimineața... Continuă: „Nu face nimeni prezența, de ce să trec pe la facultate? Nu-i așa?”

Ridic din umeri, uimit de logica ei. Chiar așa. Mă mir că trece pe la ziar – nici aici nu se face prezența...

„Și atunci, care-i problema?”

„Eh, examenele sunt, totuși, examene.”

„Totuși?”

„Da, la ele trebuie să merg. În primul an era s-o zbîrcesc...”

„N-ai învățat?” am spus eu cu înțelegere.

„Cine naiba învață? Nu dragă, în vară e toată gașca-n păr! Nu poți să faci nimic.”

„Nimic?”

„Ei, să copiezi. Sau să faci ochi dulci profesorului. Mai e uneori și vreo mortăciune de babă de față!”

„Și-n toamnă se poate?”

„Oho! Cu o carte, o copiuță, am trecut toate restanțele. Păcat că nu le poți lăsa pe toate pe toamnă...” Pare cu adevărat tristă. „Așa, am doar un șase la engleză! Auzi, tu...”

Nu apuc să zic ceva, apare Șefu. Marcela se ridică grăbită și se repede în urma lui în birou. Apare după cîteva minute, surîzătoare.

„Se face!”

„Ce se face?”

„Se aranjează. Examenele. Despre ce vorbeam?”

„Păi, ce treabă are Șefu cu examenele tale? Te meditează?”

„Măi, uneori îmi pari atît de... neajutorat... Ești un dulce! Te pup!” Înainte să dispară pe ușă, întoarce capul. Mă întreabă: „Pe unde ai umblat tu, toți sunt așa... neajutorați? Sau tu erai o excepție?”

A doua zi, se oprește la biroul meu. E veselă. Se pare că-i cîștigasem încrederea,

„Văd că-ți merge bine” zic eu cam invidios. Șefu îmi tăiase iarăși un articol. Nici nu știu pe ce iau banii... *„Și mă legam de biata fată*”, gîndesc.

„Da. Ți-am spus că s-a aranjat. Are Șefu o fufă,,, adică, o prietenă. Profă universitară. Ea m-a aranjat.”

„Aha. E profă la voi la facultate...”

„Ei, aș. De ce să fie? A dat și ea un telefon în dreapta, unul în stînga... Să știi de la mine,: telefonul e cea mai importantă invenție a omului! Focul, roata... vax albina!”

„Unde-o fi auzit de roată?” mă întreb. *„Ah, are patru, la mașină. Să-i spun?*”

„Chiar, la ce facultate ești?”

„Studii americane.”

„Ce-s alea?”

„Aoleo, nici atîta nu știi!? Despre americani. Cum trăiesc, cum se îmbracă, cum vorbesc...”

„Aha. Și nu-i greu?"

„Ți-am spus, nici pe la școală nu trec! Ce-ar fi greu? Nu i-am văzut în „Dallas"? Nu-i văd în „Tînăr și neliniștit"? Ce trebuie mai mult? Mă descurc, să știi. Am numai nouă și zece!"

Mda...

„Deci, ai dat examen..." împing eu discuția mai încolo. Eu habar nu aveam cine-o fi ăla „tînăr" - și „neliniștit" pe deasupra.

„A fost mai bine decît speram. Stai să vezi. Eu am mers la aia ca să-mi aranjez de proiect... proiectul de licență." specifică, zărind mirarea din ochii mei. „Îi spun care-i păsul. Nicio problemă, se rezolvă! zice ea. Ai venit exact unde trebuie! Am pentru tine un proiect foarte bun... Cît? o întreb eu. Păi, ăsta-i de nouă. Doar cinci sute. Dar unul de zece? Ei, ăla e mai scump. Șapte – dar n-ai probleme! Ai zece pe diplomă! Cu încă trei, ești și masterant!"

„*Doamna aia vorbește numai în exclamații*", îmi zi eu. „*Sau e Marcela foarte entuziasmată...*"

„Masterat."

„Da, cum zici. Masterant. Scump, dar face. I-am dat mia, da' în vară am licența cu zece! Între timp, mi-a aranjat și la engleză...."

„Aha. Aveai restanță?"

„Nu, draguță. Aveam șase, nu ți-am spus? Acum am nouă! Păi nu era de rîs, la americană și eu doar cu șase? Să rămîn fără competențe?

„Mda, la americană cam trebuie să știi americănește. Credeam c-ai învățat din Iuingi..."

„Ei, pe naiba! Cine îi poate înțelege pe ăia? Jumătate mexicani..."

„Dar știi engleza, nu?" încerc eu să mă conving.

„Așa și așa. Cîteva cuvinte. Ganuri și roze, Centura Fox – asta parcă e o vulpe, nu?

Bruclin, Las Vegas...

„Sacramento" zic eu.

„Nu dragă, asta e în mexicană. O înjurătură – am auzit eu în filme. Ca un fel de Asta la vista, beibi."

„Și acum ai nouă..."

„Ei, o să mai învăț, nu? M-a trecut și la aitii, deși nu ea-mi-era profă. Dar se rezolvă... mai ales la aiti."

„Ah, da, la IT. Păi, trebuia, ești operator IT."

„Nu-i așa? Să mai zică cineva ceva!"

„Eu nu am spus nimic..."

„Știu că nu. Tu ești un dulce. Te pup, mă duc. Mi s-a făcut de-o țigară."

Mda. Și eu am de lucru...

A doua zi m-am dus la Șefu.

„Șefu, știi ce m-am gîndit? Ce ar fi să facem o ancheta despre fraudarea examenelor. Știi, copieri, cumpărat de diplome..."

„Știu, știiiiiu. Mă, ți-am mai spus: nu te mai gîndi, că te doare mintea! Aia trebuie menajată, dacă vrei s-o ai pînă la adînci bătrîneți. Nu vrei să știi ce spune?..." (aici ridică ochii în tavan, dîndu-mi de înțeles că se referă la pila mea) „Mi se pare că și el e profesor universitar... Hai, pa!"

Am ieșit. Cumva, înțelesesem că-mi spunea, mai voalat, „du-te dracului"...

Marcela a apărut cu o cafeluță aburindă – precis a Șefului.

„Ți-am spus că se rezolvă! Mi-era teamă de moarte de examenul ăsta. Auzisem că-i un prof din vechea gardă, un dobitoc, mai și pică studenți... Profa, prietena mea, îi dă telefon, apoi îmi zice: gata, s-a rezolvat. Te duci la el, ai un opt. Eu: că cîr, că mîr, că am auzit că-i al dracu... I-am mai dat cinci sute. Cînd, aseară, mă sună: gata, zice, ai trecut! Nu trebuie să mă mai duc! Mi-a pus nota în vară, să nu plătesc taxa pentru restanță!"

„Cum, așa, pe neve?"

„Nu-i așa? Deja începusem să mă gîndesc: oare o să trebuiască să-i arăt bulanul boșorogului? Că ăștia e periculoși, nu știi cum reacționează... Nici nu știam cum să fac, oare s-o întreb pe profă?"

„Păi, dacă zici că ți-e prietenă...”

„Lasă, nu e bine ca prietenii să știe toate cele, te are la mînă. Mă și mir de ce ți le spun ție – probabil știu că ești prea prost ca să profiți...”

„*Mulțumesc pentru laudă*”, îmi zic în gînd

„Da’ știi la ce m-am gîndit? Fac cum zice profa. Îmi iau masterantul, apoi doctorantul – mă fac profă! Vaca aia a făcut un miar jumate de parai în doar două zile, doar de la mine. Și era coadă la ușa ei! Avea un vraf de proiecte...”

„Vaca?” nu am înțeles eu.

„Profa, deh! O vacă, nici corp nu are, și bătrînă pe deasupra, Nici să se îmbrace nu știe! Cum o fi ajuns acolo? Că nu e mai deșteaptă ca mine!”

„Prietena...?” am strigat în urma ei. Dar nu m-a mai auzit, intrase la Șefu.

După alegeri

Bărbatul stă ca o momîie pe treptele Primăriei. Îmbrăcat în alb și cam slab, cu o cămașă în carouri, șifonată, pantaloni „cu burlane” și pantofi prăfuiți și destul de scîlciați. Este uscățiv și cam neras, cu nasul mare și buzele strînse. Ochii adînciți în orbite, părul rărit deasupra funții, dar căzînd peste urechi. E de vreo 30 de ani – dar poate chiar sărise peste 40. Cămașa e descheiată la guler, iar mînecile sunt suflecate spre coate. Brațele care ies din mînecile cămășii sunt arse de soarele Bărăganului. Suge cu sete din țigară, scuipînd cînd și cînd, deși țigara are filtru. La un moment dat o aruncă scîrbit la picioare, o calcă, parcă în ură, cu tocul pantofului, și aprinde altă țigară. La picioarele lui sunt poate mai bine de zece mucuri strivite. Lîngă el, pe treapta de sus a scărilor care duce spre intrarea Primăriei locale, stă o pălărie cam decolorată și prăfuită. Îmi surprinde privirea aruncată spre pălărie și-mi comunică:

„N-o port, am luat-o azi că am vizită de la Prefectură. Din nou... E-a lui taica. Am și-o cravată înăuntru, da’nu mă pricep să mi-o leg. Și sacou – da’ e prea cald. Sacoul mi l-a dat fostul primar, cînd m-a

dus la alegeri...”

Are o voce răgușită și obosită. Surprinzător, e destul de educată, contrastînd cu înfățișarea lui. Cînd și cînd scuipa, aruncînd cîte-o flegmă vîscoasă, cu mare precizie, pe o piatră ajunsă, cine știe cum, în petecul de iarbă din stînga aleii care ducea la scară – vreo 3-4 metri distanță. Ca și mucurile, piatra dovedea că persoana stătea de ceva timp în acel loc.

„Pari cam cătrănit”, constat eu.

Sosisem în localitate trimis de Șefu’: să aflu cum de se întîmplase cea mai mare și mai neverosimilă minune a alegerilor abia încheiate. Scandalul ajunsese pînă pe primele pagini ale ziarelor centrale.

Bărbatul aruncă două flegme la rînd, parcă fără niciun efort, apoi răspunse scîrbit:

„Mi-am pierdut credibilitatea! Nu era mare lucru de capul meu, dar nimeni nu putea zice că mi-am călcat vreodată cuvîntul dat. Și acum? Astea vor trece, dar eu trebuie să-mi iau viteză din satul ăsta prăpădit! Și-așa umblă ***ăia*** după mine, să mă bată...”

„Care ***ăia***?”

„Eh...” dădu el din mîna în care fumega țigara, făcînd fără intenție colaci aproape perfecți. „Puterea!”

„Păi, nu ești tu Puterea în sat? Doar ești primar.”

„Eu, Putere?!” păru omul speriat. „Ce fel de putere? Domnule, nu știi ce vorbești. Poate fostul primar avea oarece putere, că era de mult și avea în spate toată familia – dar eu

mi-s venetic pe aici. A doua, el făcuse cheag cît a fost primar. Și lucra pe-o mînă cu ***ăia***, adevărata Putere. Eu îi știu doar că-i văd în ce mașini umblă și ce case au. Sper să cad la pace cu ei pînă să-mi rupă oasele... Nu ei, gorilele lor. Poate-mi dau voie să dispar.”

„Nu înțeleg. Dacă ești atît de speriat, de ce te-ai băgat în chestia asta?”

Mai scuipă o dată de năduf, apoi explică:

„Nevoile, domnule. E criză, dacă n-ai auzit. Ceasul rău. Dacă ar ști omul...”

Se pare că totul începuse în urmă cu cîțiva ani. Omul lucra, angajat cu ceva pile, în administrația de stat dintr-un mic orășel. La un moment dat, a venit un unchi și i-a spus: *„Rudele, trebe să faci și tu o facultate! Ce naiba, toți are diplome. Ce, ești mai prost ca alții? Uite că și Tanța, curiera, a ieșit contabilă. Acum, cu toate privatele astea, e floare la ureche*!”

„Așa și e” – recunoscusem eu. *„Da’ ce-mi trebe? Job am, chiar dacă sunt bani puțini. Dar mai un spor, mai o primă, mai o îndemnizație... dacă nu curge, pică destul de des*...” *„Bă,* zisese unchiu*, se schimbă vremurile. Nu-ți zic? acu toți are diplome. Unii s-a apucat să-și ia și masterate. Ăia cu liceul nu va fi buni nici să spele geamurile!”*

Deci, mă duc. La început îmi făcusem gînduri: navetă, scutiri medicale, șpăgi, nopți pierdute cu învățatul, examene, proiecte... Chiar, ce-mi trebuia mie?

Și atunci soarta mi-a scos-o în cale pe Crinuța. (scuipă cu năduf și oftează din adîncul pieptului costeliv) O apucase și pe ea școlitu – ea era oarece telefonistă. Îi țîțîia fundul,

„că acum cine mai are telefonist?” Toți au mobile! Buun, făceam naveta împreună.

Mie-mi plăcea, că nu mergeam singur și ea era descurcăreață foc. Și-mi și plăcea.

Ei, n-a ieșit nimica; cînd a avut diploma s-a încurcat c-un „investitor”.. (scuipă). Cum, de ce sunt ironic? Investitor ca ăla... Un muritor de foame prin vest, sosit paravan la un șmecher pe aici. Învîrtind una-alta pentru șefu lui, s-a ales și el cu un rahat de afacere. Contracte cu Statul, chestii. Pe Crinuța a făcut-o jurist – că ea-și luase diploma la drept din toate alea -, apoi amantă, sau invers -, apoi nevastă, deși mai avea una prin Olanda, parcă... Mă rog, ducă-se.

„Și tu?”

„Păi, ea m-a ajutat, săraca, atunci, la-nceput. Naveta a durat cîteva zile, de fapt. Ne-am dus, ne-am înscris – eu la Istorie, că la

altceva nu mă pricep, dar unchiu-mi zisese: *„o diplomă, mă, nu contează în ce*!" – am cunoscut profii, le-am dat din bruma noastră de bani puși deoparte... Pe urmă am mai mers să ne dea examenele, diploma, știi tu. Buuun, acum aveam și diplomă!" (oftează din nou, din greu) „Iarăși ceasu' rău: unchiu trece, ca de obicei, la partidu' ajuns la Putere. Eu, liniștit: nu se ia nimeni de mine. Așteptam să fiu promovat... Dar îl trimit pe unchiu undeva, la mai știu eu ce legație, și în locul lui vine altul, care sosise și el la Putere. Și ăla se apucă să-și aducă oamenii lui. *„Aaa, domnu, tu ai diplomă de profesor? Păi, du-te, domnu, în învățămînt!"* Am avut totuși noroc, nu m-a lăsat chiar pe drumuri, m-a trimis aici. Navetă lungă și grea, nu se prezentaseră titularii la job. Așa că, predam istorie, geografie, franceză, desen și, cîteodată, aritmetica – titulara mai pleca în vîjîială cu amantu' prin țările calde."(făcu el un semn din ochi cu subînțeles)

„Te pricepi la franceză?"

„Nici la geografie, de fapt. Cel mai bine era cu matematica. Îi învățam să numere pînă la o sută. Număram cu ei bani, că la asta se pricepeau și le plăcea. Îi pregăteam pentru viață – mă lăuda directorul. (oftează și scuipă). De- acolo mi se trage! Directorul nu prea trecea pe la școală - el era fostul primar. Eu mă ocupam de toată școala, mă făcuse un fel de adjunct. Și pentru că nu prea mai aveam timp, cu atîtea ore și cu școala și cu toate celea, mi-au dat o casă în sat, să nu mai fac naveta. Așa am ajuns localnic! (aici, înainte de a scuipa și ofta, spuse ceva mărunt printre buze, dînd din țigara nou aprinsă; probabil o înjurătură de nerepetat.)

„OK, dar asta nu explică situația ta de acum", zic eu.

„Așa crezi? Păi, nu-ți ziceam că directorul era fostul primar? Avusese deja vreo trei mandate!!! Îl alegea lumea ca pe Mesia, ce mai?! Adică nu, pe Mesia nu-l alege nimeni. Mă rog. Făcea peste optzeci la sută, că le era rușine să spună sută la sută, ca pe timpul împușcatului. Nimeni nu suflă în satul ăsta! Cînd vin alegerile, oamenii zic: îl votăm tot pe Iliescu! Și-

l votează. Adică, pe el, care pe vremuri era omu lu Iliescu. Avea el o poză de prin martie 90 în care dădea mîna cu feseneul: o scoate tot la patru ani din Primărie cu ramă cu tot și-o plimbă prin sat - și gata. La început mai era cîte unul care-l concura – pînă au văzut că nu au nicio șansă și se mai aleg și cu oasele rupte. Ultima dată, unul a fost bătut și băgat în pușcărie chiar de jandarmi! Așa că anul ăsta n-a avut nimeni curaj să-l concureze!"

„Și te-ai găsit tu..." zic eu ronic.

„Nu, domnule, m-au găsit ei. Nu știu ce idiot de la Partid zice: *„nu se face să fugim singuri, domnilor. Măcar de ochii lumii, ne trebuie un contra-candidat*!" Dar nimeni nu voia, cum îți spusei. Vine fostul la mine: *„Rudele, te pup pe portofel, trebe să mă ajuți! Candidezi!"* Cînd am auzit, mi s-a făcut rău. Știam că e nașpa. *„Stai, bă, că dracu nu-i negru – îi roșu, hăhăhă"* – așa glumea el, dîndu-se anticomunist. *„O faci de formă, n-ai nicio șansă să cîștigi, știi doar. Nu te costă nimic – ba te alegi și cu ceva mălai. Mă ocup eu de toate: afișe, campanie, banere, televiziune... Pun eu gorilele să te păzească de furia maselor. Tu vezi de școală, că eu n-am timp de ea."* Și așa a fost. Al naibii, își rupea noaptea singur afișele și dăduse pe ascuns, în numele meu, cîteva pungi unor amărîți...

Tace, scuipă, oftează.

„Și?"

„Și. M-au ales!" Scrîșnește din dinți. „Nimeni nu a băgat de seamă că se schimbase legea, era într-un singur tur. Cîștigătorul ia totul! Ce tîmpenie, domnule! În zori, se duce fostul primar cu familia la alegeri. Le zice ălora: *„votați-l, bă, pe Rudel, să se bucure și el, că ceilalți va vota cu mine"*. Și pleacă acasă. Dar în ziua aia a plouat pe aici, și au mai fost și două nunți. Ce și-au zis oamenii? *„Ce să mai mergem la vot, tot se alege dom'Iliescu*?" Eu ce-am mai votat – cu primarul, bineînțeles. Cînd, seara, la numărat, stau ăia și se uită ca proștii. Ei erau în comisie șapte. Ei au votat toți cu primarul – cînd au văzut că-i groasă plus votul meu. În total: opt. Iar primarul și ai lui votaseră pe numele meu - aveam nouă. N-au

avut încotro, m-au declarat învingător!”

Mă apucă rîsul: „Zi, așa, te-a votat primarul?!”

„Nu rîde! De aia stau aici, să mă vadă lumea, dacă încearcă vreo gorilă să mă taie. Dorm înăuntru, pe birou, că m-au evacuat. M-au dat afară de la școală, dacă ajung pînă la la Gară întreg. mă opresc tocma în Spania! Dar mi-e frică să umblu pe uliță, oamenii se uită după mine ca după femeia cu barbă... Mi-e că mă calcă vreo mașină. Or venit prefectul și președintele de la județ, e tot ăla de dinainte, și mi-au spus clar: *„de la noi nu vezi un sfanț! Nu vei planta o floare măcar, nenorocitule!”* Asta n-ar fi o pagubă, nici nu aveam de gînd să plantez. Nici nu știu ce-a promis fostul primar în numele meu... Dar nici el nu a plantat. De fapt, de doișpe ani nu face nimic în satul ăsta. Dar eu nu stau să văd cum e să fii primar fără a face nimic. Măcar el se-ocupa de afacerile de familie. Eu am terminat și cărțile pe care le citeam, iar bibliotecara mi-a spus că nu mai pup cărți de la ea, *„banditule, pedelepro împuțită, mînca-te-ar ciorile cu bășinosu tău cu tot!,* strigă după mine, cînd mă vede”

Strivește mucul și aruncă pachetul gol.

„Îmi cumperi și mie niște țigări?” mă întreabă rușinat. „Una e că n-am curaj să merg pînă acolo și, oricum, nu mi-ar vinde. Dar nici bani nu prea mai am. Școala nu-mi mai dă salariul...”

O iau spre bufetul plin de oameni care mă privesc crunt. Zi de vară, senină... să tot bei o sticlă de bere rece, nimeni nu se gîndește la muncă... Omul strigă după mine:

„Totul parcă ar fi de înțeles, da’ spune-mi: de ce a fost nevoie să spună că eu candidez din partea fostei puteri? Nu puteau să mă treacă la partida romă? Sau la independenți?... Adică, tot aia ar fi fost. Ori îmi spuneau „țigan”, ori „intelectual”. Da’ pacă mai bine pedelepră decît intelectual. Atunci chiar nu mă salva nici armata! Ăștia de pe-aici văd negru cînd le pomenești de intelctuali! Mai bine hoț, decît citit. E rău destul că sunt profesor.”

Nu-i răspund: sunt destul de aproape de mesele bufetului. Oamenii m-ar putea auzi șm-ar lua drept intelectual. De ce să le

stric ziua? Oricum, sunt destul de nenorociți și așa... Iar eu nu mai fug ca pe vremuri...

E bine

E trecut de amiază. Cerul atîrnă ca o boltă de peruzea deasupra munților, văii, ruinelor. Verdele chiparoșilor pare mai închis, în timp ce frunzișul măslinilor din vale pîlpîie cenușiu-albăstrui în vipia soarelui. Este mijloc de octombrie.

M-am așezat pe o bancă din preajma taluzului. În spate se ridică fața stîncoasă a Muntelui. În ciuda terenului în pantă, de aici nu se văd ruinele. În stînga e clădirea albă a Muzeului. În vale, la cîțiva kilometri spre vest, faimoasele ruine (parțial reconstruite) ale Oracolului. Șoseaua trece pe la picioarele mele, de-a lungul văii, dispărînd în depărtare, spre apus, spre un sat abia bănuit.

Pe bancă stă una din tovarășele mele de călătorie. O cunosc din vedere, în autocar stă pe partea opusă, vreo trei bănci mai în față. Are părul foarte negru, evident din tub, „zburlit" artistic. Mi-a atras atenția pentru că e permanent cu un mobil la ureche. Nu privește pe geam, nu vorbește cu colega de loc, nu întreabă nimic... La popasuri continuă convorbirile. Își povestește „aventurile" (*„Da, dragă, am oprit. Nu, nu în oraș – am trecut pe lîngă un sat prăpădit, m-aș fi așteptat la vile mai de soi, măcar ca ale noastre. Ce naiba,*

doar sunt în Europa!. Nici satelite nu prea au – cred că în Țigănie sunt mai multe! Și să vezi ce rahaturi de mașini au...") În general, se pare că mai toate comentariile ei sunt acide. În mod cert, ori are foarte multe cunoștințe cărora le împărtășește „impresiile" în direct, ori una singură, dar de o răbdare îngerească. Spun asta pentru că o surprind repetînd de cîteva ori aceleași povești și comentarii critice.

Pentru prima dată văd că nu vorbește la mobil. Îl strînge în mînă și îl deschide din cînd în cînd – cam de două-trei ori pe minut – să verifice dacă a primit cumva vreun mesaj. Nu a primit. Se plictisește, evident. Ceilalți tovarăși de excursie sunt, probabil, ori încă printre ruinele delfice – deși nu cred că văzusem mai mult de o mînă dintre ei pe alei – ori în Muzeu, ori, mai degrabă, în magazinele de suveniruri grecești. Undeva, pe aleea paralelă cu șoseaua, recunosc un grup de trei, îi văd mereu împreună: o familie mai vîrsnică, însoțiți de o femeie cam de aceeași vîrstă, probabil rudă de-a lor.

- Și tu te-ai plictisit? mă întreabă colega de bancă.

- Să mă plicitisesc? De ce? nu pricep eu.

- Ei, dă vag din mînă, așa, atîtea pietre, bolovani... Nu știu ce au avut copiii în minte atunci cînd m-au trimis în excursia asta. Bolovani sunt și pe la noi... Și nu trebuie să mă cațăr pe coclauri. Precis sunt și șerpi pe-aici! Se scutură cu scîrbă neprefăcută.

- Nu prea cred, încerc s-o liniștesc. E lume multă, stau ascunși...

- Mai știi? Norocul meu, i se face unuia foame și iese...

Vorbește într-un dulce grai moldovenesc, nu se potrivește cu înfățișarea ei de intelectuală avută. Nu mă pricep, dar bănuiesc că tot ce are pe ea are etichetă de firme faimoase. Parfumul, nu foarte țipător, este evident de bună calitate.

- Șerpii nu mănîncă oameni, rîd eu.

- Oricum, mai bine mă trimiteau undeva pe unde merge lumea bună. În Malta, de exemplu, sau Spania... Ce, acolo nu e cald? Poate chiar Turcia, la Antalya... Se animă, sub imperiul amintirilor.

Știi, am fost la Antalya de vreo șase ori, pînă cînd mi-am dat seama că acolo se duc toți sărăntocii. Români și ruși, pfui! Dar s-au gîndit să nu merg pe unde-am fost cu *fostu...*

Tăcerea plutește între noi. Sincer, nu mă prea interesează cine e *„fostu*”.

- Uite, am încredere în tine. Se uită țintă la mine, parcă poruncindu-mi să nu-i înșel încrederea. („*La naiba*, gîndesc, ce *i-am făcut? Nenorocita mea fire de jurnalist*”... Da, sunt jurnalist – ucenic – și profit de primul meu concediu. Nu am venit aici să fac reportaje, nici să iau interviuri...) Sunt în divorț!

Face o pauză dramatică, așteptînd reacția mea. Văzînd că aceasta nu vine, continuă, pe jumătate șoptit:

- Da, mă înșeală! Nu este o bănuială. De fapt, l-am prins cu ea. O nenorocită. Să ți se facă milă de japițele astea! Studentă, cică – aoleo, vai de capul ei! Cred că nu știe unde e facultatea nici cu harta în mînă. Părinții au înscris-o, părinții i-au plătit, părinții au dat șpaga... Și, cu ajutorul profului care o *„meditează*”, ca mîine și termină. Parcă o văd cu un masterat, cu un doctorat, deși nici să scrie nu știe. E, cică, „secretară” – se maimuțărește. Precis *fostu* o face director, ceva pe la *piar*, sau la resurse umane... Doar n-o s-o plătească din buzunar!

Urmărește reacțiile pe fața mea. Încerc să par calm. Cum dracu să-i spun că nu mă interesează? Astfel de povești am mai auzit... Continuă:

- Parcă nu știu cum se întîmplă? Am trecut și eu prin asta. Eram mai tînără, desigur – nici *fostu* nu era chel... I-am făcut doi copii, ticălosu’ dracului, acum îi trebuie prospătură! Parcă eu nu arăt destul de bine? Pe mine nu mă curtează bărbații?

Arată. Nu e femeie urîtă, nici măcar veștejită de vîrstă. Trebuie să reconsider. Îi dădusem undeva la 30-35. Să se apropie de 40? 45? Și, da, probabil, sunt mulți care o curtează.

- Copiii-mi spun să am răbdare. Nu e prima dată, au mai trecut și altele prin patul lui. E drept, puține au fost secretarele lui personale – am avut eu grijă de asta! De la mine, niciuna n-a mai făcut mulți purici. Dar asta parcă i-a luat mințile. Se pare că după c-a devenit senator, nu te mai poți înțelege cu el...

- Ah, e senator, spun eu, lămurit întrucîtva. Și doamna... ăăă, respectiva, e secretară la biroul lui?

- Nu dragă, la afacere. Desigur, nu mai e director. Oficial, vreau să spun: nu are voie. L-a pus pe Robert – fiu-meu. Fiica se ocupă de firmele de proprietăți imobiliare. Ți-am spus, copiii sunt foarte sufletiști și isteți. De aceea nici nu ne vor despărțiți, am și eu cîteva magazine pe numele meu... Pînă acum totul a fost în familie, nu e cazul să se dărîme șandramaua. Dar dacă el nu mai e de înțeles? Auzi, vrea să-i dea și fufei ceva din avere. Și să o facă directoare – șefa mea! Asta mă ucide!

Mda, e greu, cuget eu. Chestia cu amantlîcul parcă s-ar ierta...

- Așa că mi-au spus: pleacă, mamă, cîteva zile. O săptămînă, două... Mai trece timpul, mai uiți, mai ierți... Noi ne punem cu gura pe capul lui, poate-i vin mințile la cap. Nu se face, ați muncit atît de mult, din greu, să faceți averea... OK, le-am spus, dar nu Turcia! Am amintiri prea plăcute de acolo. Andreea, drăguța, a venit cu ideea: „Știi ce? Îți luăm un tur. Nu trebuie să conduci, nu-ți bați capul, poți vorbi la telefon... Se ocupă alții de toate ale tale... Mai vezi și tu locuri noi. Uite, mergi în Grecia! Atena, Delfi, Olimpia, Micene! Cu atîtea lucruri, nici n-ai timp să gîndești prea mult la mizeriile astea.” Am acceptat... oooof. Dac-aș fi știut!

- Ce e rău? întreb, personal sînt extrem de încîntat de excursie.

- Păi, asta e vacanță?, continuă tot atît de vijelios, cucoana. (Eu sunt fericit că părăsise subiectul cu fostu și amanta lui.) Am strîmbat nasul de cînd am auzit prețul. Ce vacanță e aia care costă cît las într-o zi la Durău? Hoteluri de trei stele? O masă pe zi? „Lasă,mi-a zis Andreea, care a fost și ea într-un tur – e drept, în Italia -, îți luăm *single*, ai destui bani să mănînci la restaurante *a la carte*... Și apoi, seara o să fii prea obosită să vezi lipsa de lux, o să cazi cu capul pe pernă.” Cam e așa, dar, cînd mă trezesc în zori și mă

uit prin cameră... pfui! De cînd eram studentă și-mi cîștigam traiul pe spate, n-am trăit în asemenea condiții! Și apoi, restaurantul. Care resataurant? Că ajungem pe seară în vreun prăpădit de orășel cu bombe și taverne... Sunt și singură, cum o să intru singură în restaurant? Ceilalți din excursie sunt niște sărăntoci, își mănîncă de sub unghii!

Mă privește scrutător. „Sunt și eu un sărăntoc? Așa s-ar zice, după țoale...”

- Mănîncă din traistă, în cameră – dacă-ți poți închipui! Și-au luat cu toții conserve, salam, brînză... Pînă și pîine! Ai văzut ce fac la micul dejun?

Văzusem. Se repezeau de dimineața și stăteau buluc în ușa restauranbtului. Cînd se deschidea ușa, dădeau năvală. Era, de obicei, bufet suedez – luau cît puteau. Mai ales pîine, să aibă și la cină. Își făceau tacticoși sandvișuri, pentru toată ziua. Ospătarii se obișnuiseră cu grupurile de români, nu se mai certau. Cine nu apuca, nu mai aveau ce mînca. „Noi am dat pentru tot grupul”, ziceau grecii. „Vorbiți cu colegii voștri să nu ia tot, să lase și celorlalți...” Știam că nu am cu cine vorbi, după prima experiență: se uitau prin tine ca prin sticlă, continuînd să-și facă, tacticos, sandvișurile. Cine apucase mai mult... Grecii nu mai pregăteau bufetul pentru grupul următor – de cînd românii îl goliseră și pe acela. „Albanezii și bulgarii ne dau bacșiș să nu-i punem după români”, mi-a șoptit un ospătar. De obicei mîncam separat – eu și doamna – fiecare într-un colț diferit al restaurantului. Ne comandam fiecare un mic dejun și ni-l plăteam, separat. Poate asta o făcuse să „aibă încreere” în mine...

- Așa că, trase doamna o concluzie, e cea mai oribilă vacanță din 90 încoace! Eram învățată să merg la resorturi. *All inclusive*, *ultra all inclusive*. Piscină, mîncare la discreție, tot personalul se dădea peste cap să te mulțumească. Te simțeai și tu așa cum meriți: o adevărată doamnă! Mai o saună, mai un masaj, mai un cocteil, nici nu știai cînd trece timpul. Mergeam mai ales la Antalya... Știi, avea grijă *fostu* să se intereseze, vedea ce convenții, conferințe se țineau pe-acolo, trecea de lua cîteva pliante și pe urmă băga cheltuiala pe firmă – călătorie de afaceri... Stăteam ca în paradis la Paradis sau mai știu eu ce resort de cinci stele... Îmi promisese c-o să găsească astfel de conferințe și prin locuri mai civilizate, în Franța, Spania, Italia... Dar a găst unul singur, în Tunis! Auzi, la turcaleții ăia negri... pfui!

Mă uit în jur. Părcă văd tot mai mulți tovarăși de grup.

- Se pare că se adună și ceilalți, comentez. S-or fi săturat și ei de bolovani – spun eu ironic.

- Ei? Nici vorbă! Ce, crezi că dau bani să vadă pietre? Nu ți-am spus că-și mănîncă de sub unghii? Nu, dragă domnule, ei nu intră la muzee sau situri. De obicei stau afară, își mănîncă sandvișurile... Acum s-or fi dus pe la *șopuri,* să vadă ce pot tîrgui.

- Or fi avînd nevoi, încerc să găsesc o explicație. Profesori cu salarii mici...

- Taci, dragă, nu zi d-astea. Te faci de râs! Nu găsești picior de profesor în chestii d-astea. Au hangarale, de plătit bănci... Dacă reușesc s-adune ceva bani, se duc la Antalya, la resort *all inclusive*, să se simtă și ei domni – măcar o săptămînă.

- Atunci, ăștia de ce-și mănîncă de sub unghii?

- Păi, vor să cumpere una-alta. De aia vin în Grecia. Știai că aici sunt cele mai ieftine blănuri și haine de piele? Nici în Turcia nu sunt așa! Și măslinele sunt ieftine. N-ai văzut ce au năvălit în Plaka? Acolo sunt încă mai ieftine decît în alte părți.

Mda, văzusem. Cînd ne-a lăsat autocarul la picioarele Akropolei, era plin. Am urcat șase – cu ghid cu tot. Restul o luase la vale, pe-o străduță, după ce aflaseră că duce spre Plaka.

- Blănurile le iau din Paralia. O să vezi. Acolo, pe plajă, sunt cele mai ieftine.

- Pe plajă? Izbucnesc în rîs. Printre bikini și șlapi?

- Da, zîmbește și ea, reținut. Eu știu, mi-au spus prietenele care se pricep. Poate-o să-mi iau și eu ceva, dacă găsesc ce-mi place.

Măcar s-o fac cadou. Eu am vreo trei, le-am luat din Franța...

Sună telefonul și doamna îl deschide grăbită, aruncîndu-se în convorbire ca în piscina unui hotel de cinci stele. Uită de prezența mea, vorbește tare, fără ascunziș. Povestește cuiva (cum de nu aflase?) aventura *fostului* cu studenta-secretară-viitoare masterandă-directoare. Eu mă ridic și plec, fără ca ea să observe. Lîngă autobuz se adunaseră și ceilalți, dicutau între ei. Schimbau informații – mai puțin despre situl și minunile din Muzeul Delphi, cît despre măsline, ulei, blănuri și icoane. Urma să oprim la Kalambaka-Meteora și apoi la Paralia. Excursia se apropia de sfîrși. „*Eh, o să reziste*”, mi-am spus, privind către doamna care se apropia și ea. Eram toți, se pare – un lucru destul de neașteptat. De obicei măcar unul se lăsa așteptat... Se pare că mai toți se plicitisiseră și erau dornici să plece mai departe.

După Paralia, doamna părea mai veselă, mai exuberantă chiar, era mai volubilă... La Serres, în ultima seară, am întrebat-o:

- V-ați luat blană?

Așa era, nu cred să fi văzut atît de multe magazine de piele și blănuri ca în stațiunea de pe litoralul grecesc. Majoritatea vînzătoarelor erau rusoaice și romănce. Pe firme scria, în caractere slavone, „Șuba”

- Nu, dragă. Merg în Alaska, îmi cumpăr de acolo. De vulpe polară! M-am împăcat cu *fostu*... adică, Georgică. Semn de împăcare, mergem în croazieră vara viitoare. A doua lună de miere...

- Asta e bine, am spus eu vag, fără a specifica dacă mă refeream la împăcare, sau la croazieră.

- Nu-i așa? Și-a prins fufa cu un golan... coleg de Senat. Și copiii s-au pus pe capul lui – ce era să facă? Vestea mi-a dat-o Andreea – ți-am spus că e o scumpă? „Da’ mai lasă și tu de la tine, mami! mi-a zis. Gata cu despărțitul pentru orice fleac. Ce daca se mai înfruptă și el în afara casei? Cît o să mai poată? Se apropie de șaizeci... L-am făcut să pună totul pe numele noastre, tot umblă ANI după el. Dacă mai face prostii, îl dăm afară cu fufele lui cu tot! Așa că acu-i bine.”

- E bine, am spus, gîndidu-mă: „*La noi, întotdeauna, totul e bine. Chiar cînd e rău, tot e bine. Mai uităm, mai iertăm, mai închidem ochii – și e bine.*” Uite la colegii de grup: obosiți, plictisiți, flămînzi, îngrijorați de vama ce vine și de șpaga pe care trebuie s-o dea. Dar **e bine**: fiecare are cîte-un pet de 2l cu apă de la izvorul tămăduitor al Sf. Parachiva!

Întîlnire cu Fecioara Maria, Femeia Invizibilă și Mortul Viu

Mă aflu pe o bancă în spațiul întunecat, murdar și urît mirositor al sălii de așteptare din Autogară. Pe cîteva bănci dorm călători matinali, cu vreo pungă sau servietă sub cap; unii desculți (ciorapii slinoși, cu găuri prin care se ițesc degetele sau călcîiul ajută din plin la mirosul pestilențial al sălii), alții acoperiți cu ziare, cu gurile căscate din care se ridică un sforăit sincopat și, eventual, un iz de băutură ieftină. Am noroc, pe banca din fața mea stau trei persoane tăcute, îmbrăcate cuviincios, cu genți în brațe și cu încălțările curate. Nu dorm, nici nu miros. Par doar cam triste. Cînd și cînd mă ațintesc cu privirile puțin adormite, dar pline de curiozitate.

„Săru'-mîna, domnișorule", zice la un moment dat unul din ei (stă pe marginea stîngă, puțin cîș față de mine. Are în brațe o geantă dolofană, din piele artificială maronie. Poartă costum bleumarin cu dungulițe rozulii, cămașă destul de albă și cravată boțită. Seamănă cu un funcționar de stat, poate inspector școlar, îmi zic, după care-mi spun că inspectorii nu umblă cu autobuzul, mai nou...)

„Bună dimineața", îi răspund, încercînd să-i cuprind pe toți trei în binețe. Al doilea bărbat, așezat pe marginea dreaptă a băncii, mormăie ursuz ceva, dar femeia, așezată la mijloc, îmi răspunde, zîmbind:

„Bună să fie și a matale, domnule, cum ți-o fi inima."

Neavînd să mă plîng de inimă, îmi zic că mi s-a menit de bine...

„Și matale tot la oraș?" continuă femeia discuția.

„Tot", am confirmat eu, deși nu era nevoie. Singurul autobuz ce urma să plece din autogară avea ca destinație municipiul capitală de județ, aflat nu foarte departe.

„Tot la Starea Civilă?" mă iscodi mai departe femeia. Era trecută de prima tinerețe, înaltă și slabă, îmbrăcată într-o rochie din material deschis cu flori mari, verzui cu accente albastre, cu danteluță la gît și pe umeri, deasupra brațelor goale. Pe geanta din piele bej – de asemenea destul de voluminoasă - avea împăturit un pulover dintr-un material pufos de culoare lila. În picioarele goale purta niște sandale decupate la spate, cu un toc nu foarte înalt, de culoare bej. Mi-era greu s-o încadrez profesional: poate învățătoare?

„Ăăăă... nu. De fapt, eu mă întorc acasă, locuiesc în oraș..."

„Așa?" se miră de formă ursuzul, nu foarte interesat. Și el purta haine curățele: pantaloni gri închis, cu genunchii lucioși și materialul uzat – dar proaspăt călcați. Bustul costeliv era îmbrăcat într-un sacou cu model „în brazi", verzui și indigo pe fond gri deschis, desfăcut la nasturi. Cămașa era albă, scrobită – dar desfăcută la gît întrucît nu purta cravată. Părea un funcționar de stat, probabil în prag de pensie.

„Dar cu ce treabă la oraș așa de devreme?" schimbai vorba, în mine tresăltînd pasiunea de jurnalist. „La Starea Civilă?" - îmi amintii eu întrebarea femeii.

Bărbații dădură din cap, triști. Femeia, mai volubilă, completă:

„Da, domnule, fi-le-ar de cap, că ne poartă pe drumuri de luni de zile. De-acolo ne știm" – dădu ea din cap spre stînga și spre

dreapta.

„Dar ce au cu voi?”

„Nu știm, domnule. N-am făcut rău nimănui în viața mea! Vreo două muște oi fi strivit, știu eu? - oare de aceea sunt pedepsit? Am ținut posturile de peste an, m-am spovedit, părintele Grigore mi-a citit, nu trec prin fața vreunei biserici fără să-mi fac cruce...” Ochii bătrînului ursuz se aburiră parcă de lacrimi.

„Chiar așa, zise femeia. Am mers tustrei în pelerinaj în Dobrogea, of! că la Sfîntul munte nu-mi dau voie... Dar ce folos?”

„Dar ce vi s-a întîmplat?” nu înțelesei eu.

„Ce să te mai amărîm și pe matale?” zise „inspectorul”. Sigur nu era inspector, îmi revizuii eu părerea. Un inspector, chiar școlar, nu este amărît de nimeni – nici chiar de către Starea Civilă.

„Tot nu avem ce face pînă vine autobuzul”, îi trasei eu de limbă. „Mai umplem timpul...”

„D-apoi, eu am cu ce mi-l umple, nu am nevoie de mers la oraș. Am copil de crescut, găini de hrănit, vaca zbiară în pătul... Oooof!... De la copil mi se trage.”

„Da’ ce drăcii a făcut?” am întrebat, știind că nu se există copil cuminte.

„Face drăcii,” confirmă femeia, „da’ acum n-are vină. Numai c-a venit vremea să-l dau la școală.”

„Asta e de bucurie”, îmi dădui eu cu părerea.

„Așa crezi, matale? Da’ cum să-l dau, dacă dînsul n-are nume?”

„Dînsul? Aha, copilul. Dar de ce n-are nume?”

„Că eu nu-s măritată, d-aia. Și-i născut înainte de vreme, ca din flori cum se zice...”

„Păi, n-ai fi singura care ai copii înainte de măritiș...”

„Da’ nu-i dinainte de măritiș, domnule. Eu nu-s dintr-alea! Da’ uite că un prostălău de la Primărie scrise aiurea în certificat.”

„Cum așa?” n-am înțeles deloc povestea.

„Păi, uite aici” – scoase femeia din geanta doldora de hîrtii, una din ele. „Zice că bărbatul mi-a murit pe 10 august 1997, zice?”

Văzînd încuviințarea mea, continuă: „Iar aici, pe certificatul de căsătorie, zice că ne-am căsătorit pe 21 ianuarie 1999 – zice? Iar copilul s-a născut – uite-aici! – pe 7 martie 2001! Eh?”

„Cum dracu’?” m-am scăpat eu. „Cu „mortul” te-ai căsătorit?”

„Păi nu era deloc mort, că el a murit anul trecut. Nu m-a durut capul – dar cînd să-l înscriu pe copil la școală, mi-au zis: „Sub ce nume îl înscriem?” „Al lui.” „Da, dar care e numele lui?” „Popescu, că așa-l chema pe răposatul.” „Nuu! doar n-o să puneți numele răposaților! Ori al tatălui recunoscut legal, ori al mamei dacă nu era măritată.” „Numai că eu eram măritată, cu răposatul.” „Cum o să fi fost măritată, dacă dînsul era decedat?”

Acum am înțeles că „dînsul” era de data asta fostul bărbat, nu copilul...

„Da’ am certificat de naștere, am zis” – continuă femeia povestea. „Nuu! cum să fi fost măritată cu un decedat? Uite certificatul de deces, crezi că nu știu să citesc?!” Și uite așa mă poartă de atunci: ba să-i duc certificat că mortul nu a murit cînd a murit, ba că e de acord să dau copilului numele meu de fată, ba că trebuie să fie de acord să-i poarte copilul numele...”

„Cine trebuie să fie de acord?”, n- am înțeles eu.

„Răposatul, nu-ți spun?”

„Și e de acord?” am făcut eu un spirit de glumă – dar femeii nu-i ardea.

„Păi, am fost la niște spiritiști și săracu’ mi-a zis că-i de-acord, dar certificat nu mi-a putut da. După ce toți cei prezenți la ședință au dat declarații că au auzit cu urechile lor cum că răposatul era de acord, li s-a cerut să aducă adeverințe că sunt sănătoși. Au adus, că mi-s prieteni, dar crezi că a ajutat? Au cerut confirmare de la dînsul că pe data de 17 iunie 2008 a fost prezent la ședință. Plus, copie notarială după procesul-verbal al ședinței, care să arate cine a fost președinte, ordinea de zi a ședinței, cine a întocmit procesul-verbal...”

„Matale ai fost la ședință?” l-am întrebat pe „inspector”.

„Eu, nu. Aveam de alergat după hîrtii...”

„Aha, nu sunteți împreună în treaba asta...”

„Nu, domnișorule, noi nu ne știam pînă să începem să umblăm pe la Starea Civilă...”

„Și, tu de ce mergi?”

„Că vreau să mă-nsor. Vroiam, că femeia s-a săturat să tot aștepte... Acum, poate mă însor cu femeia asta de aici, că ne știm durerile...”

„Doamne ferește!” se sperie femeia. „Să umblăm după alte acte? O să ajungă băiatul la vîrsta facultății și noi tot nu le terminăm!”

„Și ce probleme ai cu însuratul?”

„Păi, n-ar fi probleme. Doar că mi-a cerut hotărîre judecătorească să-mi pot păstra numele.”

„De ce să nu-l poți păstra?”, n-am înțeles eu.

„Păi, dac-am divorțat?”

„Și ce dac-ai divorțat?”

„Eeee, crezi că nu contează? Mi-a zis funcționara: „se cere hotărîre? Se cere. Aduci hotărîre!””

„Se cere de la femei...”

„Păi, vezi că nu știi? Uite aici: certificat de căsătorie, certificat de naștere al ambelor părți, certificate de naștere ale părinților ambelor părți...”

„Care părți?”

„Eu și femeia de car-am divorțat. Dar nu mă încurca! Așa. Cerere de înaintare a divorțului, hotărîrea judecătorească de divorț definitivă și irevocabilă, aprobare să ne păstrăm numele – toate în original, copie și copie legalizată. Le am pe toate – între timp mi-a cerut și dovezi, declarații ale martorilor, ale avocaților... Nu am declarația fostei că pot să îmi păstrez numele.”

„Păi, de ce nu-i ceri?”

„Pentru că nu știu de unde s-o iau. Suntem divorțați de vreo cinci ani. S-a măritat cu unul de prin Patagonia, Chile... undeva prin sudul Americii. Nu-i aveam adresa. Acum, am aflat, i-am scris, dar nu mi-a răspuns. Am cerut Tribunalului să-i trimită o citație – dar toate vin la mine.”

„Cum așa?”

„Sigur că da, că ea apare ca locuind cu mine. Nu i se schimbă adresa pînă cînd n-o dau în judecată să fie scoasă din spațiu.”

„Păi, de ce n-o dai?”

„Unde s-o dau? M-am dus la polițai, mi-a zis că nu-i frumos s-o las pe drumuri. Poate doar cînd s-or schimba buletinele, la zece ani. „Păi, domnule ofițer, femeia s-a remăritat, e în Patagonia... sau Uganda?... nu stă pe drumuri.” „Și eu de unde știu? Fiecare cetățean al României trebuie să aibă o adresă! Deci, ea are. Stă cu tine!” „Nu stă, domnule ofițer, stau singur, am o garsonieră...” „N-o vezi tu, asta e. Și nu mă mai bate la cap, că-ți dau imediat locuință la arest!”

„Mda. Și acum ce faci?”

„Duc declarații de la toți vecinii că n-au văzut-o pe fosta în ultimii cinci ani. Doar că mi-e teamă să nu zică că am omorît-o, vai de sufletul meu. Am dus declarații de la părinții ei, dar au zis că nu le poate lua în considerație, fiind ele rude de gradul întîi...”

„Și matale?” m-am întors spre bătrîior.

„Eh! mîrîi acesta, eu ies la pensie. Doar că nu îmi pot calcula pensia, nu am destui ani de vechime...”

„Cum așa, nu ai plătit asigurări?”

„Am plătit, cum nu? Am fost și în sindicat. Dar îmi lipsesc vreo douăștrei de ani.”

„De ce nu mai lucrezi?” se miră femeia. „Doar o să ai pensie mare.”

„Da’ de unde... Dar am făcut anii, am trecut de șaișcinci. Mă dau afară. Directorul are un nepot... dar ani de muncă n-am de-ajuns, deși lucrez acolo de aproape patruzeci de ani. Cică sunt mort de douăștrei de ani.

„Cum mort? Te văd foarte viu.”

„Tu mă poți vedea. Chiar și funcționarul mă vede – dar „actele

vorbește”, zice dînsul.”

Alt „dînsul”...

„Și, ce „vorbește actele”?”

„Că am murit în 1985. Asta e.”

„Cum, frate? Cum să fi murit? Ai fost în comă?”

„Nici măcar. Aveam un șmecher, se ocupa cu Fondurile. Băgase acolo tot felul de nume, adunate de prin cimitir. Au închis ochii, erau buni morții la votări, ba chiar și doctorii îi trecuseră printre pacienți. Nu știu cum a nimerit numele meu printre morți... Acum nu-i pot convinge că eu sunt viu, că am lucrat în toți acești ani.”

„Păi, n-ai state de plată, facturi, bonuri, scrisori... care să ateste faptul că ai trăit și muncit toți acești ani?”

„Ba am” – bătu el cu palma peste servieta doldora de hîrtii. „Dar trebuie copii legalizate după ele. Declarații ale emitenților că ei le-au completat. Declarații de la popă că nu mi-a făcut slujbă de înmormîntare și de la gropari că nu m-au îngropat. Cel mai rău e faptul că nu există un certificat de deces! Deci, nu-mi pot elibera un certificat că am înviat...”

„Numai să nu îți ceară o declarație de la Sfîntul Petru că ți-a deschis Poarta...”

„Taci din gură, nu cobi!” se sperie bătrînul, care acum mi se părea mai mult trist decît ursuz.

Ajuns la oraș, am pus pe hîrtie povestea așa cum o auzisem și am dus-o lui Șefu.

„Bă, tu ai aflat că-mi trebuie niște certificate de la Primărie”, se încruntă el spre mine. „Vezi, poate te trimit să-mi aduci un certificat parafat, ștampilat, cu declarații autentificate, că nu ești prostănac...”

Dar, învățasem și eu lecția; începusem să mă adaptez.

„Îi cer mai întîi declarație unchiului meu”, am zis liniștit. „Tocmai a fost numit în Cabinet, n-o să mă refuze. E drept că nu-i place cuvîntul „prostănac”, o să mă întrebe la ce faceți aluzie...”

M-a dat afară din birou și a plecat la Primărie să-și ia certificatele. Știu că lui n-o să i se ceară să umble cu serviete cu hîrțoage. Va spune că-i în anturajul unor „prostănaci”...

CUPRINS